

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด

วิทวัส นางพินิจ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ
ชื่อผู้ประเมิน	ว่าที่ร้อยตรี วิทวัส นางพินิจ
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ โดยใช้รูปแบบซีบีบี (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) 1) กลุ่มตัวอย่างในการประเมินด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 117 คน 2) กลุ่มตัวอย่างในการประเมินด้านกระบวนการและผลผลิต ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการประเมินพบว่า

1. การประเมินด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ และวัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ตามลำดับ

3. การประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและ กิจกรรม ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ตามลำดับ

4. การประเมินด้านผลผลิต

4.1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน และนักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามลำดับ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ และ 3) ด้านความรับผิดชอบ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตน ตามลำดับ

4.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

Title	The Assessment of the Project to Develop Positive Characteristics of the 21 st Century Students at Wat Bandab School
Name	Acting Sub. Lt. Wittawat Natpinit
Academic Year	2020

ABSTRACT

This paper aims to assess the project to develop the positive characteristics of the 21st- century students at Wat Bandab School by assessing a project context, project recruitment, project process, and project production using the CIPP model. The samples were chosen by purposive sampling. 1) project context and project recruitment: The one hundred and seventeen samples which were teachers, board of the basic education, and guardians in the academic year of 2020. 2) project process and project production: The two hundred and fourteen samples which were teachers, board of the basic education, students, and guardians in the academic year of 2020. The data collection tools were five copies of questionnaires and a copy of the interview form, and the data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and t-test, and content analysis.

The results revealed that:

1. the result of the project context assessment, in overall, was at a high level. When considering each point separately, the aspect that had the highest mean was the supportive atmosphere and environment that the school built up for conducting the project, followed by the correspondence between the project's objectives and goals, and the correspondence between the project's objectives and the local communities' problems and needs, respectively;

2. overall, the assessment result of the project recruitment was also at a high level. The aspect that had the highest mean was the sufficient numbers of the project staff, followed by the knowledgeable staff who held the qualified knowledge to carry out the project, and the adequate number of materials and equipment for the project, respectively;

3. for the process of the project, overall, was at a high level. The active participation in the activities and project had the highest mean, followed by the suitability of the learning motivation development activity, and the suitability of the social responsibility development activity, respectively;

4. the assessment of the project production

4.1 the level of the students' 21st- century positive characteristics, in overall, was also at a high level. In this section, there were three sub-aspects were examined. The first sub-aspect was 1) the curiosity in learning in which the students' ability to use computers to search for information had the highest mean, followed by the students' high concentration and motivation in learning, and the students' application of their knowledge on using computers and technology in their daily life, respectively. The second sub-aspect was 2) the creativity which the students' awareness of social media and technology held the highest mean, followed by the students' acceptance of others' thoughts, and the student's ability to solve problems in daily life, respectively. The last sub-aspect was 3) the responsibility that the students' helping others with willingness held the highest mean, followed by the students' ability to work in a group and be a good leader and follower, and the students' being responsible for their duties, respectively.

4.2 the comparison of the level of the students' 21st- century positive characteristics, in overall, showed that the students had the higher qualities of the 21st- century positive characteristics after participating in the project with a statistical difference of .01. When considering each sub-aspects which were: 1) curiosity in learning; 2) creativity and 3) responsibility, it showed that, overall, the students had developed a higher level of those qualities after joining the project with a statistical difference of .01.

4.3 for the assessment of the project production, the satisfaction level of the people who involved in the project, overall, was at a high level. When looking into each aspect, it found that the students' curiosity in learning held the highest mean, followed by the project arrangement that led to the cultivation of the positive characteristics and good values for students, and the students' having more responsibility, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การประเมินครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ และใช้ประกอบการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ การประเมินโครงการสำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง, ดร.เนติ เฉลยวาเรศ, ดร.กุลรดี เอกสุวรรณ และ ดร.ประเสริฐ ติษกร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งทุกท่านให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นในการประเมินโครงการเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ 1 ในการเป็นกลุ่มตัวอย่างการทดลองใช้เครื่องมือ โดยได้อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ และกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ขอขอบคุณ คณาจารย์ทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำการประเมินโครงการในครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการประเมินโครงการ ขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา แต่บิดา มารดา และขอน้อมแทนคุณบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิทวัส นางพินิจ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการประเมิน.....	5
ความสำคัญของการประเมิน.....	6
ขอบเขตของการประเมิน.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดในการประเมิน.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	18
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	18
ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	19
ขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษา.....	21
แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา.....	25
การบริหารโรงเรียนวัดบ้านดาดตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	29
ความหมายของการประเมินโครงการ.....	29
ความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	31
ประเภทของการประเมินโครงการ.....	36
รูปแบบของการประเมินโครงการ.....	46
การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้.....	67
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	74
ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	74
ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	77
องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	79
การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	83
แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	90
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	94
ที่มาและแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	94

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	97
แนวทางการวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21.....	103
แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	109
คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21.....	113
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21.....	119
ความใฝ่เรียนรู้.....	119
ความคิดสร้างสรรค์.....	124
ความรับผิดชอบ.....	136
โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21	
โรงเรียนวัดบ้านดาบ.....	144
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	183
ความหมายของความพึงพอใจ.....	183
ความสำคัญของความพึงพอใจ.....	184
องค์ประกอบของความพึงพอใจ.....	186
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	189
การวัดและประเมินความพึงพอใจ.....	194
บริบทของโรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.....	198
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา.....	198
ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษา.....	201
การประเมินสถานภาพของสถานศึกษา.....	202
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	203
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	206
งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	206
งานวิจัยเกี่ยวกับความใฝ่เรียนรู้.....	214
งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	216
งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบ.....	217
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมิน.....	220
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	220

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน.....	223
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	224
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	224
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	226
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	229
สถิติที่ใช้ในการประเมิน.....	231
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	233
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	233
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	234
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	234
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	287
ความมุ่งหมายในการประเมิน.....	287
วิธีการดำเนินการประเมิน.....	287
สรุปผลการประเมิน.....	292
อภิปรายผลการประเมิน.....	294
ข้อเสนอแนะ.....	304
บรรณานุกรม.....	306
ภาคผนวก.....	328
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	329
ภาคผนวก ข ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินโครงการ.....	349
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพของเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	357
ภาคผนวก ง หนังสือขอทดลองใช้ (try out) เครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินโครงการ.....	378
ภาคผนวก จ หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	380
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรม และผลงานจากการดำเนินโครงการ.....	412
ประวัติผู้ประเมิน.....	444

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ผลการประเมินร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี-ดีเยี่ยมโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562.....	4
ตารางที่ 2	ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562.....	4
ตารางที่ 3	การประยุกต์ใช้โมเดล CIPP และ CIPPIEST สำหรับการประเมินโครงการ...	63
ตารางที่ 4	ผลการประเมินร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี-ดีเยี่ยมโรงเรียนวัดบ้านดาบ	146
ตารางที่ 5	ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ	146
ตารางที่ 6	ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	149
ตารางที่ 7	งบประมาณที่ใช้ในโครงการ.....	153
ตารางที่ 8	การประเมินผลโครงการ.....	154
ตารางที่ 9	จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน.....	199
ตารางที่ 10	จำนวนบุคลากรจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา.....	200
ตารางที่ 11	ผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562.....	203
ตารางที่ 12	ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561-2562.....	203
ตารางที่ 13	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562.....	204
ตารางที่ 14	ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561-2562.....	204
ตารางที่ 15	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562.....	205
ตารางที่ 16	ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561-2562.....	205
ตารางที่ 17	รายละเอียดการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	226
ตารางที่ 18	จำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านบริบท (context).....	234

	หน้า	
ตารางที่ 19	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านบริบท (context) โดยรวม.....	235
ตารางที่ 20	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านบริบท (context) โดยครู.....	237
ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านบริบท (context) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	238
ตารางที่ 22	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านบริบท (context) โดยผู้ปกครอง.....	240
ตารางที่ 23	จำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (input).....	241
ตารางที่ 24	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยรวม.....	243
ตารางที่ 25	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยครู.....	244
ตารางที่ 26	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	245
ตารางที่ 27	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยผู้ปกครอง.....	246
ตารางที่ 28	จำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการ (process).....	247
ตารางที่ 29	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยรวม.....	249

		หน้า
ตารางที่ 30	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยครู.....	250
ตารางที่ 31	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	252
ตารางที่ 32	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยนักเรียน.....	254
ตารางที่ 33	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยผู้ปกครอง.....	255
ตารางที่ 34	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21.....	257
ตารางที่ 35	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม.....	258
ตารางที่ 36	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 2 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) โดยรวม.....	263
ตารางที่ 37	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ด้านผลผลิต (product) คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21.....	267
ตารางที่ 38	การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21.....	272
ตารางที่ 39	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	276
ตารางที่ 40	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยรวม.....	278

		หน้า
ตารางที่ 41	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยครู.....	279
ตารางที่ 42	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	281
ตารางที่ 43	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนักเรียน.....	283
ตารางที่ 44	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ปกครอง.....	285
ตารางที่ 45	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1.....	358
ตารางที่ 46	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2.....	359
ตารางที่ 47	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3.....	360
ตารางที่ 48	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4.....	361
ตารางที่ 49	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 5.....	364
ตารางที่ 50	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์.....	365

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดในการประเมิน..... 14
ภาพที่ 2	วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (deming cycle)..... 29
ภาพที่ 3	ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิปปี้..... 61
ภาพที่ 4	กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21..... 96

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นโลกยุคใหม่ที่ก้าวเดินรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว สิ่งต่าง ๆ บนโลกเปลี่ยนแปลงพลิกผันตลอดเวลา มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความหลากหลาย ทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ดำเนินชีวิตท่ามกลางแรงผลักดันของเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเต็มเปี่ยม เป็นผลให้ระบบการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไปทั่วทุกมุมโลก (ปฤตทริกา น้อยนนท์, 2559, หน้า 1) ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การวางแผนทางการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนมุ่งหวังให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม อันดีงาม ซึ่งจะนำพาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและมีความสงบสุขร่วมกัน (รุ่งฤดี กล้าหาญ, ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์ และสายสมร เฉลยกิตติ, 2558, หน้า 1) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเตรียมคนออกไปเป็นคนที่ใช้ความรู้ และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ ไม่ว่าจะประกอบสัมมาชีพใดมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ และเป็นคนที่ใช้ความรู้ ดังนั้น คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว (วิจารณ์พานิช, 2555, 18) จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น การให้ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงขึ้นอยู่กับอำนาจของข้อมูลข่าวสาร จึงจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้ทุกคนเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้” เพื่อให้ทุกคนได้รู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและตลอดชีวิต และมีสมรรถนะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าทันสมัย และเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและครอบครัว สังคมและประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง (ธีระ รุญเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์, 2554, หน้า 55) มนุษย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมที่ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในยุคปัจจุบันและอนาคต เป็นการเรียนรู้ทักษะใหม่เพื่อความอยู่รอดในสังคมและเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี จึงต้องมีชุดความรู้ใหม่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข (ทศนา แคมมณี, 2557, หน้า 6)

การศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาคุณภาพคน การศึกษาสร้างคนให้มีคุณภาพ เป็นคนดีเป็นคนเก่ง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม รักชาติ ตลอดจนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาให้ประชากรในประเทศมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาเป็นการสร้างคนเพื่อนำไปสู่การสร้างประเทศชาติที่มั่นคง การจัดการศึกษาจึงต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น

มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 20) โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดไว้ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 และกำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1)

เยาวชนไทยที่พึงประสงค์ของสังคมไทยในปัจจุบันต้องเป็นเยาวชนที่ต้องมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีนิสัย ทักษะความสามารถ มีวิสัยทัศน์รวมถึงมีความรู้ความสามารถพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือสังคมให้ดำเนินไปภายใต้อนาคตที่มีแนวโน้ม

ของการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อการเป็นกลุ่มกำลังหลักสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนสังคมในปัจจุบันสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในอนาคต (ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย, 2558, หน้า 2) บุคคลแห่งการเรียนรู้เป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้นสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ รักการอ่านเขียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้เหมาะสม พร้อมทั้งจะพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (อุไรรัตน์ แยมชุตติ, 2556, หน้า 42) คุณลักษณะของบุคคลด้านพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ และเจตคติ มีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากที่สุด และเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย, 2558, หน้า 3) ซึ่งลักษณะของผู้เรียนในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปคือ ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกสิ่งที่ตนพอใจ สามารถแสดงความคิดเห็นและลักษณะเฉพาะของตน ต้องการตัดสินใจต่าง ๆ ให้ตรงตามความพอใจและความต้องการของตน ตรวจสอบหาความจริงเบื้องหลังได้ด้วยตนเอง เป็นตัวของตัวเองและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อรวมตัวกันเป็นองค์กร มีความสนุกสนานและการเล่นเป็นส่วนหนึ่งของงาน มีการเรียนรู้ชีวิตทางสังคม การร่วมมือและความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรม ต้องการความเร็วในการสื่อสาร การหาข้อมูลและตอบคำถาม และสร้างนวัตกรรมต่อทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 3-4) และจากการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนที่เกิดขึ้น การจัดการศึกษาจึงต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาปัญญาของผู้เรียนเป็นตัวตั้งให้เขารู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์และเน้นให้มีผลงานเกิดขึ้นจากผู้เรียน ไม่ว่าผลงานนั้นจะเป็นผลงานวิชาการ ผลงานประดิษฐ์ ผลงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาก็ต้องมีผลงานทางภาษา ถ้าสอนคณิตศาสตร์ก็ต้องมีผลงานทางคณิตศาสตร์ ถ้าเป็นงานศิลปะก็ต้องมีงานศิลปะออกมาเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาใดเรื่องใด เป้าหมายจะต้องมีผลผลิตออกมาโดยชัดเจน นอกจากนั้น ผลผลิตที่ออกมาจะต้องเป็นผลผลิตที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ด้วยพร้อมกันไป ไม่ใช่เพียงแต่ลอกเลียนแบบคนอื่นมา ในขณะที่รู้จักคิดสร้างสรรค์และมีผลงานแล้วนั้น ก็จะต้องมีความรับผิดชอบด้วย เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญของการใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมควบคู่กันไป นั่นคือ การศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อการคิดวิเคราะห์และการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวผู้เรียนให้กับสังคมอยู่ตลอดเวลา การศึกษาจึงต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าศูนย์กลางของการศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตาม โลกได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว เราต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์แท้จริง (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2556, หน้า 9-10)

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาด ในปีการศึกษา 2560-2562 ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ผลการประเมินร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี-ดีเยี่ยม
โรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562

ปีการศึกษา	คุณลักษณะอันพึงประสงค์							
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8
2560	95.29	95.29	96.47	90.59	93.53	90.59	97.65	90.00
2561	97.50	95.63	93.75	91.25	91.25	92.50	98.13	90.63
2562	94.77	94.77	95.42	90.20	90.85	90.20	96.73	90.20
เฉลี่ย	95.85	95.23	95.21	90.68	91.88	91.10	97.50	90.28

(โรงเรียนวัดบ้านดาบ, 2563, หน้า 16)

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562 ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีจิตสาธารณะ (90.28) 2) ใฝ่เรียนรู้ (90.68) และ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน (91.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ
ในปีการศึกษา 2560-2562

ปีการศึกษา	ทักษะในศตวรรษที่ 21						
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7
2560	65.25	63.81	77.45	79.81	83.25	85.21	68.72
2561	63.50	61.45	76.84	80.22	82.75	85.62	70.21
2562	63.21	60.23	77.21	79.45	82.44	86.45	69.75
เฉลี่ย	63.99	61.83	77.17	79.83	82.81	85.76	69.56

(โรงเรียนวัดบ้านดาบ, 2563, หน้า 17)

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562 ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม และต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน

ต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (61.83) 2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (63.99) และ 3) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (69.56) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลการประเมินรายข้อทั้ง 7 ข้อ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2562 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 80 ทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 5, 6

ผู้ประเมินเล็งเห็นปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนานักเรียน โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ในด้านที่มีผลการประเมินต่ำ และมีแนวโน้มลดลง และผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความใฝ่เรียนรู้ 2) ความคิดสร้างสรรค์ และ 3) ความรับผิดชอบ และได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบขึ้น และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว

จากที่มาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินได้ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ และกำหนดรูปแบบการประเมินโครงการดังกล่าว โดยนำแนวคิดการประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มีขอบข่ายการประเมินโครงการที่ครอบคลุมการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation) และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation) ซึ่งมีคำย่อว่า CIPP model นำมาใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้

ความมุ่งหมายในการประเมิน

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านบริบท
2. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านปัจจัยนำเข้า
3. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านกระบวนการ
4. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านผลผลิต

ความสำคัญของการประเมิน

ผลการประเมินในครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะทราบถึงผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาดสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจ ปรับปรุง พัฒนา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินการมีความชัดเจน การใช้ทรัพยากรมีความชัดเจน มีความคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ การประเมินโครงการจะดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์แล้วไปใช้ตัดสินใจหลังจากโครงการนั้นได้สิ้นสุดลง และการวางแผนที่จะดำเนินโครงการต่อไป และที่สำคัญที่สุดสามารถส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมาย และผลที่คาดหวัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และวงการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการประเมิน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 โดยใช้รูปแบบซีพีบี (CIPP model) ตามระยะเวลาของการประเมิน ดังนี้

1.1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation)

ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ฉบับที่ 1 ด้านบริบท มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการประเมินในเดือนกรกฎาคม 2563

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการประเมินในเดือนกรกฎาคม 2563

3) การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ)

ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการประเมินในเดือนกรกฎาคม 2563

1.2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการประเมินในเดือนตุลาคม 2563

1.3 การประเมินหลังดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1.1) ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t-test) โดยทำการประเมินในเดือนมีนาคม 2564

1.2) ประเมินจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการในด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21) มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยทำการประเมินในเดือนมีนาคม 2564

1.3) ประเมินจากการตอบแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง) มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำการประเมินในเดือนมีนาคม 2564

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

3) การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ)

3.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

3.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 –

มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2.2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2.3 การประเมินหลังดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1.1) ประเมินจากแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) และฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)

1.1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้น

ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

1.2) ประเมินจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)

1.2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 2 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง การใช้เทคนิคทางการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ ช่วยในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้สารสนเทศว่าโครงการที่ดำเนินการไปแล้วบรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด มีคุณภาพ คุณประโยชน์หรือมีประสิทธิผลเพียงใด ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจว่าควรดำเนินการเกี่ยวกับโครงการต่อไปอย่างไร สำหรับการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ผู้ประเมินใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ

1.1 การประเมินด้านบริบท (context evaluation) หมายถึง การประเมินที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียน วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการว่า มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การยอมรับของชุมชนต่อกิจกรรมของโครงการ

วัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ และความต้องการของบุคลากรต่อการดำเนินโครงการ

1.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรและการปฏิบัติ เพื่อระดมทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานโครงการ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิธีการดำเนินงาน และงบประมาณ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินเกี่ยวกับความพร้อม ความเพียงพอ ในด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ที่จะให้โครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

1.3 การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม การประเมินผลโครงการ การสรุปและรายงานผลโครงการว่า มีความสำเร็จและการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การดำเนินการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร การดำเนินโครงการ และการตรวจสอบโครงการ

1.4 การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation) หมายถึง การประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุดลง และมีการติดตามผล การปฏิบัติงานต่อมาอีกระยะหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง การล้มเลิกหรือการปรับขยายโครงการ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในด้านความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ และการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านความรู้ ความคิด และคุณธรรม ในทางที่ถูกต้อง ดีงาม และเหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะที่ทุกฝ่ายต้องการให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเป็นองค์รวม รู้จักสร้างองค์ความรู้ รักในการเรียนรู้ มีทักษะการใช้เทคโนโลยี รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีเหตุผล มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1) ความใฝ่เรียนรู้อยู่ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า มีตั้งใจ มุ่งมั่น มีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น มีนิสัยรักการอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีเหตุผล และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความใฝ่เรียนรู้อยู่ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน เพียรพยายามในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีความสนใจและมีทักษะในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีความรู้ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้ได้

2) ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะทางการคิดและเป็นความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม เป็นการคิดนอกกรอบคิดหลายทิศทาง การคิดแบบเชื่อมโยงสัมพันธ์ คิดเป็นลำดับขั้นตอน มีเหตุมีผล มีจินตนาการ มีการแสดงออกทางด้านจิตใจ และบุคลิกภาพอันจะนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีหรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่ โดยที่สามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ซึ่งคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตรประจำวันได้ มีกระบวนการคิดอย่างมีลำดับขั้นตอน สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดี กล้าคิดกล้าแสดงออก มีเหตุมีผล เปิดใจรับและทำในสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ มีอารมณ์ขัน มีความตื่นตัว รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดอิสระและยืดหยุ่น มีความสามารถในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

3) ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล เป็นลักษณะนิสัย และทัศนคติของบุคคล ความรู้สึกรับผิดชอบ ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบเคารพสิทธิของผู้อื่น ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลา ทำตามหน้าที่ของตนเอง และมีความซื่อสัตย์สุจริต แสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งจะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น และสงบสุข ซึ่งคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบได้แก่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวและโรงเรียน มีนิสัยตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักกาลเทศะ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นประชาธิปไตย เข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ มีความสามัคคีในหมู่คณะ ทำงานร่วมกันผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ดูแล รักษาสาธารณสมบัติ และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม

1.4.2 ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ จากความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ในเรื่องคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และการนำไปประยุกต์ใช้จนได้รับการยอมรับ เป็นแบบอย่างได้ ตลอดจนผลจากการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายและจุดเน้น การจัดกิจกรรมตามโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เป็นต้น

2. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2563 ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ของโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู

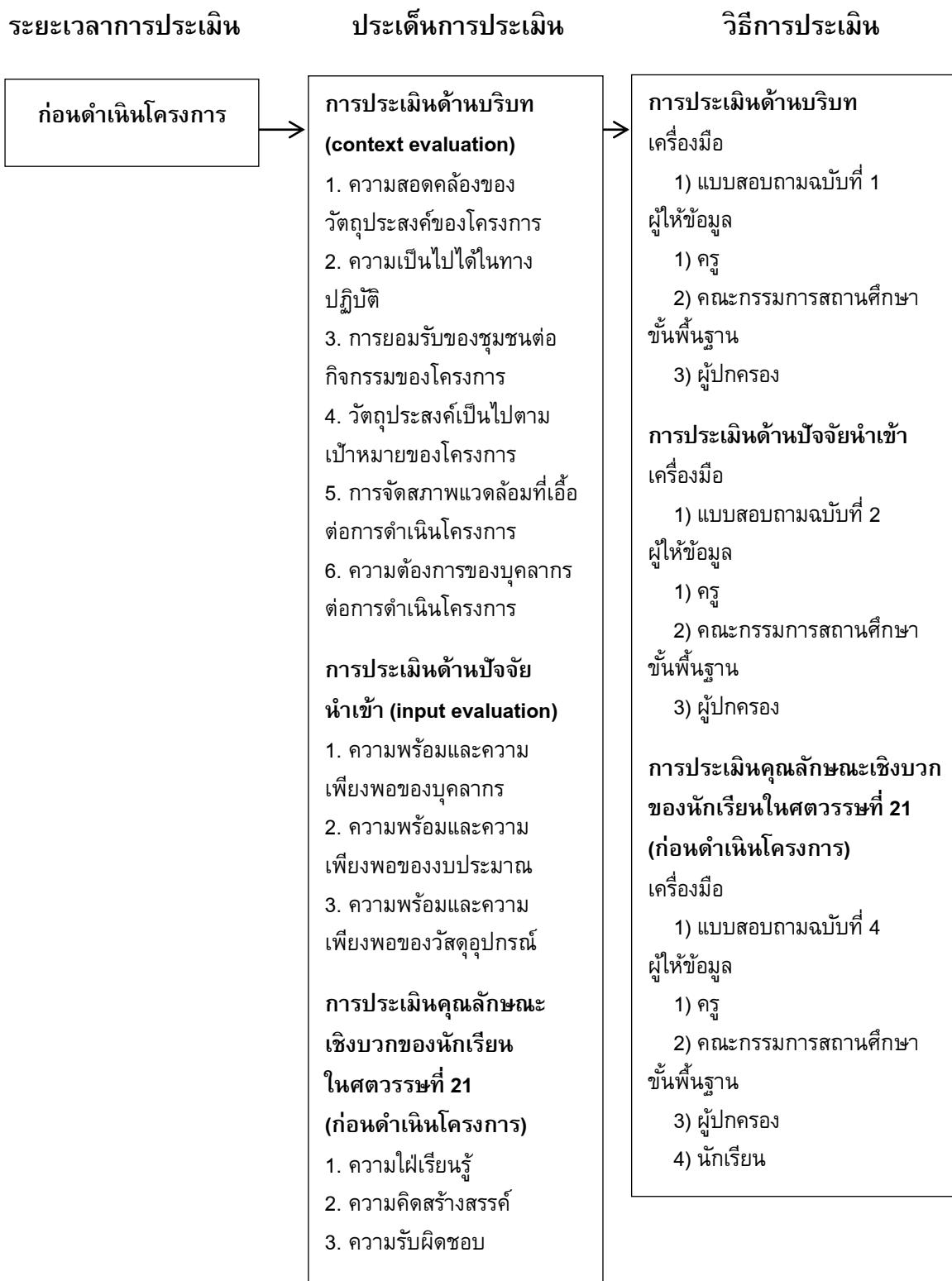
4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2563 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3

5. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อหรือแม่หรือญาติพี่น้องหรือผู้อุปการะ ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูอบรม ให้การดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2563 โดยเป็นผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยประจำ และกำหนดว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

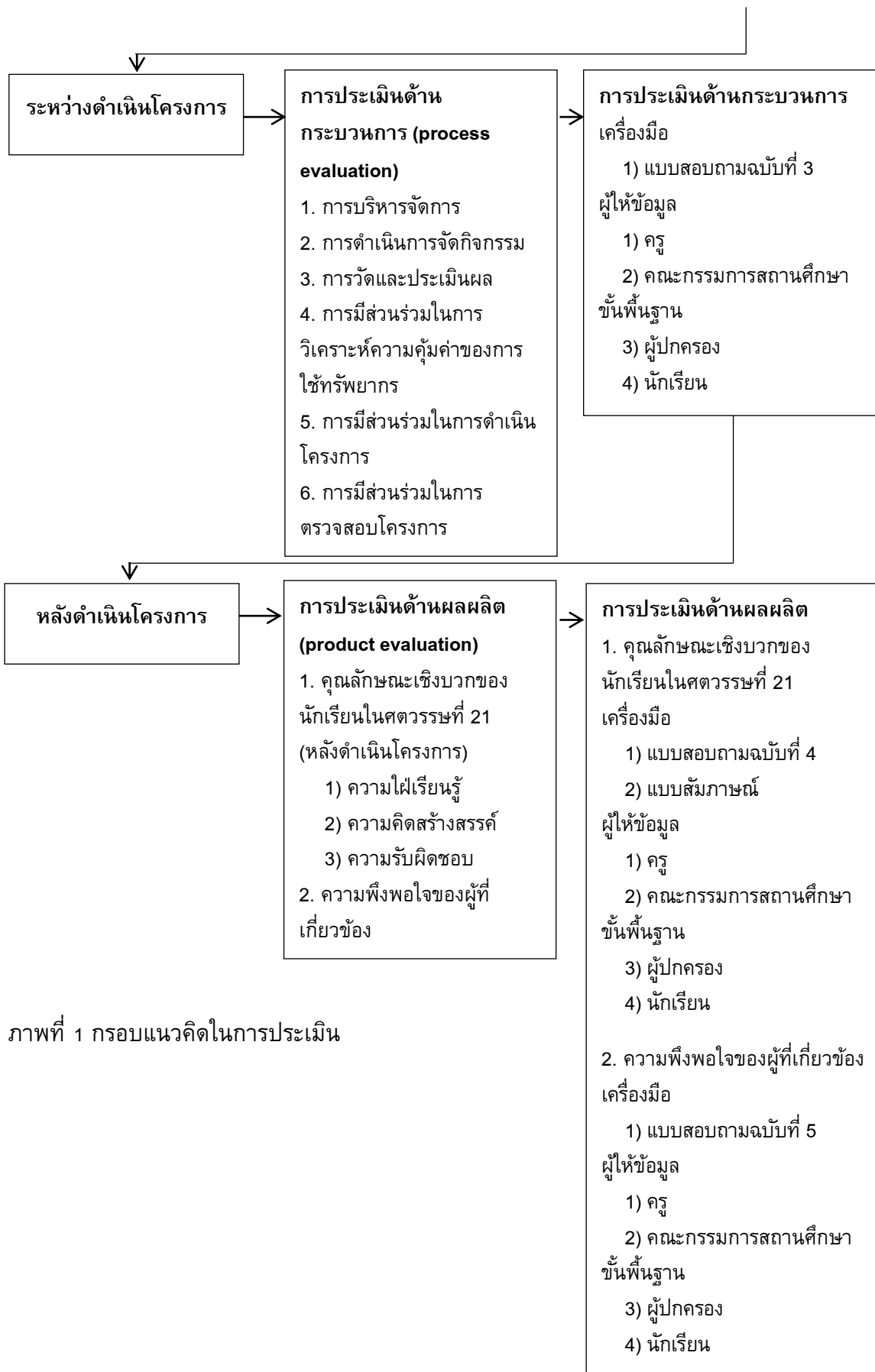
กรอบแนวคิดในการประเมิน

โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนในด้านความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ ผู้ประเมินจึงประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP model) ของสตัฟเฟิลบีม, และซิงฟิลด์ (Stufflebeam, D.L., & Shinkfield, 2007, p.327) มีขอบข่ายการประเมินโครงการที่ครอบคลุมการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation) 3) การประเมินด้าน

กระบวนการ (process evaluation) และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการประเมิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ผู้ประเมินได้ศึกษาข้อมูล เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
  - 1.3 ขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษา
  - 1.4 แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา
  - 1.5 การบริหารโรงเรียนวัดบ้านดาบตามวงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
  - 2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
  - 2.2 ความสำคัญของการประเมินโครงการ
  - 2.3 ประเภทของการประเมินโครงการ
  - 2.4 รูปแบบของการประเมินโครงการ
    - 2.4.1 รูปแบบการประเมินโครงการของไทเลอร์
    - 2.4.2 รูปแบบการประเมินโครงการของครอนบาค
    - 2.4.3 รูปแบบการประเมินโครงการของสคริฟเวน
    - 2.4.4 รูปแบบการประเมินโครงการของสเตค
    - 2.4.5 รูปแบบการประเมินโครงการของโพรวิส
    - 2.4.6 รูปแบบการประเมินโครงการของอัลคิน
    - 2.4.7 รูปแบบการประเมินโครงการของสต๊อฟเฟิลบีม
  - 2.5 การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้
    - 2.5.1 การประเมินด้านบริบท
    - 2.5.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
    - 2.5.3 การประเมินด้านกระบวนการ
    - 2.5.4 การประเมินด้านผลผลิต
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - 3.1 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 3.2 ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3.3 องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3.4 การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3.5 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
  - 4.1 ที่มาและแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
  - 4.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
  - 4.3 แนวทางการวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21
  - 4.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
  - 4.5 คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21
- 5. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
  - 5.1 ความใฝ่เรียนรู้
  - 5.2 ความคิดสร้างสรรค์
  - 5.3 ความรับผิดชอบ
- 6. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียน
วัดบ้านดาดบ
  - 7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
    - 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
    - 7.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
    - 7.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจ
    - 7.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
    - 7.5 การวัดและประเมินความพึงพอใจ
  - 8. บริบทของโรงเรียนวัดบ้านดาดบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลพบุรี เขต 1
    - 8.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
    - 8.2 ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษา
    - 8.3 การประเมินสถานภาพของสถานศึกษา
    - 8.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 9.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
  - 9.2 งานวิจัยเกี่ยวกับความใฝ่เรียนรู้
  - 9.3 งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
  - 9.4 งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล (2552, หน้า 33) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ให้บรรลุตามบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ปิยะนุช อาณาเขตต์ (2553, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เชี่ยวชาญ แก้วสิงห์ (2554, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษาตามที่กำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามขอบข่าย และภารกิจในการบริหารจัดการเรียนรู้

อำนาจ พลรักษา (2556, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยกิจกรรมต่างๆ อย่างมีระบบ ระเบียบตามกระบวนการการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในส่วนบุคคล ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2557, หน้า 4) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหลากหลายคนร่วมมือดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน เช่น บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้ค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคที่หลากหลายอย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ดำเนินชีวิตอยู่

สัมมา รัตนธิย์ (2560, หน้า 93) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และมีการสั่งการควบคุมและจัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ ผลผลิต หรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

พรเทพ ฐิ์แผน (2561, หน้า 40) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อพัฒนาการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุกๆ ด้าน

สายเพ็ญ บุญทองแก้ว (2563, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายของชุมชนในท้องถิ่น

เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาที่สำคัญคือผู้เรียน ให้ได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สุนทรีย์ ธิชากรณ์ (2563, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการใช้ศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหาร ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ร่วมกันปฏิบัติ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาได้วางไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยมียุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการ และกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 55) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในทุกด้าน มีกิจกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ ร่วมมือถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยทั่วกันและเป็นธรรม

ปรัชญา เวสารัชฎ์ (2554, หน้า 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผล การศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สินินาฏ พรหมมี (2557, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ทำให้มีเทคนิค และเป้าหมายในการบริหารที่ชัดเจน
2. ทำให้มีการจัดระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
3. ทำให้มีการรวบรวมและจัดระบบข้อมูล วางแผนและการดำเนินการตามแผนอย่างมีระบบ
4. ทำให้งานดำเนินงานเป็นไปอย่างรอบคอบ และราบรื่น
5. ทำให้มีการประเมินผลและติดตามผล เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
6. ทำให้สังคมได้เข้ามามีส่วนร่วม และรับผิดชอบการจัดการศึกษา

7. ทำให้มีวิธีการในการทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจ

จันทร์ธานี สงวนนาม (2559, หน้า 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย และเพื่อความอยู่รอดขององค์กร

สุพรรณณี อัครเดชเรืองศรี (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสุขสำหรับการปฏิบัติการตามแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย โดยใช้กระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน

พรเทพ ฐัฒน (2561, หน้า 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศชาติ 5 ประการ คือ

1. ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม
2. ช่วยในการถ่ายทอดความรู้และการฝึกอบรมผู้เรียนดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
3. ช่วยส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาในการสืบสานมรดกวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ในสังคมไทย
4. ช่วยให้สถานศึกษากลายเป็นแหล่งสร้างสรรค์จริยโลงความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างแท้จริง
5. ช่วยทำให้เกิดการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

วลินดา รสชา (2563, หน้า 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา โดยมีผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐาน และมีคุณภาพให้แก่เยาวชน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทำให้การบริหารจัดการเป็นระบบ มีรูปแบบ ขั้นตอน มีการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจและความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษา

ปกรณ์ อินทร์มงคล (2550, หน้า 15) ได้กล่าวว่า งานบริหารสถานศึกษามีงานสำคัญ 6 ประการ คือ 1) งานหลักสูตรและการสอน 2) งานบริหารบุคลากร 3) งานกิจกรรมนักเรียน 4) งานอาคารสถานที่ 5) งานงบประมาณและธุรการ 6) งานสัมพันธ์ชุมชน

มนตรีพิทย์ ทรงกิติพิศาล (2552, หน้า 32) ได้กล่าวว่า งานบริหารสถานศึกษา ควรมีงานสำคัญ 8 ประการ คือ 1) งานหลักสูตรและการสอน 2) งานบริหารบุคลากร 3) งานกิจกรรมนักเรียน 4) งานอาคารสถานที่ 5) งานธุรการ 6) งานสัมพันธ์ชุมชน 7) งานประเมินผล 8) งานพัฒนาบุคลากร

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 14-15) ได้กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยมีขอบข่ายภารกิจ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน มีการพัฒนา ปรับปรุงให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ และให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณตามแผนที่วางไว้ในการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ รวมถึงการประมาณการบริหารกิจการขององค์กรและค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามระเบียบ ทันเวลาและเพื่อประโยชน์สูงสุด โดยมีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน ดังนี้ 1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หรือเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11) การวางแผนพัสดุ 12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 14) การจัดหาพัสดุ 15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 17) การเบิกเงินจากคลัง 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 19) การนำเงินส่งคลัง 20) การจัดทำบัญชีการเงิน 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล เป็นการจัดการให้มีการใช้ทรัพยากรบุคคลให้ปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการวางแผนด้านกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การเปลี่ยนตำแหน่ง โยกย้าย ขวัญกำลังใจ และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกัน ดังนี้ 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6) การลาทุกประเภท 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 9) การสั่งพักราชการและการลงโทษ 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ 12) การออกจากราชการ 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชย์อิสริยาภรณ์ 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16) การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต และ 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารเพื่อสนับสนุนงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการ

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกัน ดังนี้ 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนา นโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนามาตรฐานการ ปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการ 9) การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11) การรับนักเรียน 12) การเสนอความเห็น เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา 13) การประสานจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15) การทัศนศึกษา 16) งานกิจการนักเรียน 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18) การส่งเสริม สนับสนุนและ ประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษา 19) ประสานงานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 20) การรายงานผลการ ปฏิบัติงาน 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และ 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 21-23) ได้กล่าวว่า การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการ จัดการศึกษา พ.ศ.2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสาน ความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ จัดการศึกษา มีภาระหน้าที่คือ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผล การเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี

แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้การบริหารอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอบข่ายภารกิจ การบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่งาน คือ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายองค์กร การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การทำสำมะโนเรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมการประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่ การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมในองค์กร การบริการสาธารณะ งานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ขอบข่ายภารกิจการบริหารบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้คือ หลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขอบข่ายการบริหารงบประมาณประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอ ของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา การเบิกจ่ายอนุมัติ งบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร ลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุน กุ๋ยมิเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง

การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบประมาณทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านดาด ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและชุมชน 2) การบริหารงานงบประมาณ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณตามแผนที่วางไว้ในการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) การบริหารงานบุคคล เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลให้ปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุด และ 4) การบริหารงานทั่วไป เป็นการจักระบบบริหารเพื่อสนับสนุนงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการประเมินครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ซึ่งอยู่ในขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป ในส่วนของงานกิจการนักเรียน

4. แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550, หน้า 44-45) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษาแบ่งออกเป็น ดังนี้

1. การตั้งวัตถุประสงค์ (purposing) การตั้งวัตถุประสงค์จะให้ทิศทางในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การวางแผน (planning) การวางแผนเป็นการเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานจากแนวทางหลายๆ แนวทาง การวางแผนมีประโยชน์เพราะเป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการทำให้สำเร็จ การวางแผนจะช่วยประหยัดเวลาการทำงานและการเงิน เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. การจัดองค์การ (organizing) ประกอบด้วย โครงสร้างของหน่วยงานและกระบวนการขององค์การในฐานะเป็นโครงสร้าง เป็นรูปแบบของความสัมพันธ์ การจัดองค์การเป็นการกำหนดตำแหน่งของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบ การผสมผสาน และการผสมผสานกิจกรรมของทุกคน เครื่องมือที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553, หน้า 153) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม (participative management) หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานตลอดจนการประเมินผล ประกอบด้วยสาระสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

- 1.1 การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- 1.2 การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย
- 1.3 การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

2. การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (management by objective) หมายถึง วิธีการบริหารที่ผู้บริหารและปฏิบัติงานร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานของงาน รวมทั้งวิธีการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้การดำเนินงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ตามที่ร่วมกันกำหนดไว้

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school based management) ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคณะกรรมการผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งมารวมตัวเป็นคณะกรรมการโรงเรียนได้มีโอกาสจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สัมมา รธนิชย์ (2553, หน้า 38) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารทุกองค์การที่จะต้องเลือกนำมาใช้ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธี ในปัจจุบันตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จขององค์การนั้นๆ กระบวนการบริหาร เป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรที่หมุนเวียนตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์การ 3) การจัดบุคลากร 4) การอำนวยความสะดวก และ 5) การควบคุม

ศิราชัย ศรีอุดม (2557, หน้า 42) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง (deming cycle) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และ 4) การแก้ไขปัญหา ซึ่งมีลักษณะของวงจรควบคุมคุณภาพ เป็นการดำเนินกิจกรรมแบบต่อเนื่องครบทุกขั้นตอนจะดำเนินการไปเรื่อยๆ ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับปรุงงาน และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สมหวัง ว่องไวไพศาล (2558, หน้า 212) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ ซึ่งมีแนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. การวางแผนเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ชัดเจน
2. การวางแผน และนำเทคนิคในการบริหารงาน
3. การจัดโครงสร้าง และวางระบบงาน
4. การใช้ทรัพยากร และค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่า

5. การใช้อำนาจในการสั่งการ และควบคุม

6. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน

รมณี เหลี่ยมแสง (2561, หน้า 19) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการบริหารมีอยู่ 4 กระบวนการใหญ่ๆ ดังนี้

1. การวางแผน (planning) จากการสังเคราะห์ตารางผู้วิจัยได้สรุปรวมว่า ในขั้นตอนของการวางแผนนั้น จะเริ่มต้นด้วยการวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์และก่อนที่จะเริ่มดำเนินการก็จะต้องมีการศึกษากระบวนการ จัดทำแผนการปฏิบัติงาน กระจายงานและมอบหมายหน้าที่ และจึงตัดสินใจเพื่อดำเนินการ

2. การดำเนินงาน (doing) ในส่วนของขั้นตอนการดำเนินงานผู้บริหารและปฏิบัติจะต้องปฏิบัติตามโครงการที่กำหนดไว้โดยผู้บริหารจะเป็นผู้จัดการองค์การ รวมถึงการบังคับบัญชาในขณะที่ดำเนินงานจะต้องมีการประสานงาน การติดต่อสื่อสารกันการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การสรรหาทรัพยากรและจูงใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

3. การตรวจสอบ (checking) เมื่อได้ดำเนินงานไปแล้วการประเมินผลจะเป็นสิ่งชี้วัดในการดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังมีกระบวนการควบคุมงานให้มีมาตรฐานงานและคุณภาพงาน จากนั้นจึงเป็นรายงานผลการเพื่อให้ทุกคนได้ทราบผลของการดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

4. การพัฒนา (act) ขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารงานที่หลังจากการตรวจสอบ และรายงานผลแล้ว จะต้องมีการปรับปรุง พัฒนาเพื่อเป็นการเตรียมวางแผนงานต่อไปในอนาคต

DuBrin (2010, pp.12-13) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. การวางแผน (planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดเป้าหมายขององค์การและวางแผนทางดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์การ การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์ การดำเนินงานรวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

2. การจัดองค์กร (organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรและการจัดระบบการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ประกอบด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติงานการจัดบุคลากรรับผิดชอบงานต่างๆ การจัดทำมาตรฐานและรายละเอียดการปฏิบัติงานการจัดระบบการบังคับบัญชา และการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์การ การจัดระบบทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในองค์การ

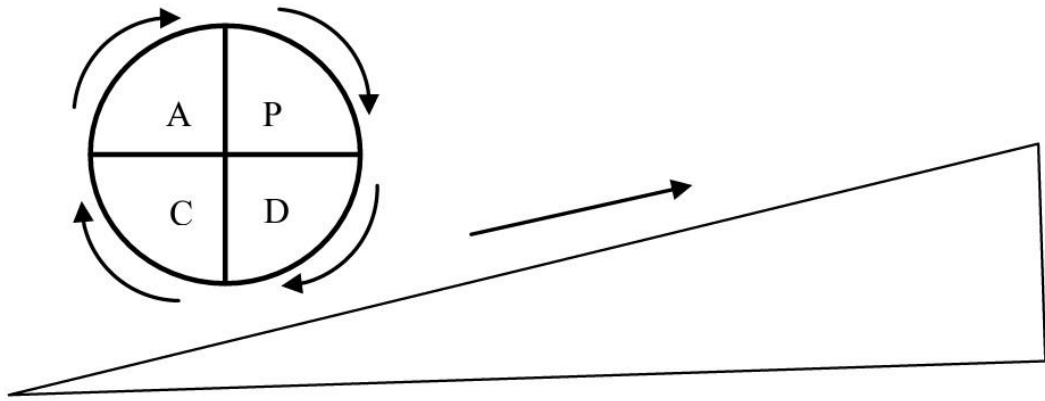
3. การนำ (leading) หมายถึง การอำนวยความสะดวกและการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารประกอบด้วย การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร

4. การควบคุม (controlling) หมายถึง การกำกับให้ดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์กร ประกอบด้วย การตรวจสอบ ติดตาม การเปรียบเทียบผล การปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวคิดและหลักการบริหารสถานศึกษา เป็นขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับโรงเรียนวัดบ้านดาบได้ใช้แนวคิดการบริหารสถานศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (deming cycle) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (planning) 2. การดำเนินงาน (doing) 3) การตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม (check) และ 4. การปรับปรุง (action)

5. การบริหารโรงเรียนวัดบ้านดาบตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง

โรงเรียนวัดบ้านดาบจัดการศึกษาโดยดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มียุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการ และกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนภายใต้ขอบข่ายภารกิจการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป โดยใช้แนวคิดในการบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (deming cycle) (Deming, 2004, p.17) เป็นการจัดการอย่างมีคุณภาพและกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ 1) Plan คือ การกำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงที่ดีขึ้น 2) Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติ 3) Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาบ้างแล้ว 4) Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว แม้ว่าจะบรรลุคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการ เปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ภาพที่ 2 วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (deming cycle)

ผู้ประเมินได้นำแนวคิดในการบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (deming cycle) มาใช้ในการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ (รายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินงาน หน้า 149-153)

1. การวางแผน (planning) คือ การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติ จัดทำแผนงาน โครงการ กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รายละเอียดแผนการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การดำเนินงาน (doing) คือ การดำเนินกิจกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องตามแผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม ระยะเวลา และผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยผู้บริหาร จะบริหารจัดการรวมถึงการบังคับบัญชา มีการติดต่อประสานงาน จัดสรรทรัพยากร สร้างแรงจูงใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3. การตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม (check) คือ การนิเทศ กำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องติดตาม และประเมินผลจากการดำเนินงานหรือกิจกรรม โครงการต่าง ๆ โดยร่วมกันรับผิดชอบ และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

4. การปรับปรุง (action) คือ การสรุปและรายงานผล มีการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปราย จัดทำข้อเสนอแนะ ปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนจัดทำรายงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมวางแผนงานและพัฒนางานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้น อย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

พิสนุ ฟองศรี (2553, หน้า 68) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการในระยะใดระยะหนึ่ง หรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลองหรือนำร่อง ปรับเปลี่ยนระดับ ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการนั่นเอง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2553, หน้า 305) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินความสำเร็จรวมทั้งการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้น กิจกรรมการประเมินโครงการ จึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของโครงการตลอดจนกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้

พงศ์เทพ จิระโน (2554, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการวัดตัวบ่งชี้คุณภาพโครงการที่กำหนดไว้ และการนำเกณฑ์มาเทียบกับการวัดทำให้ได้ผลการประเมินที่นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ หรือนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินโครงการ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2554, หน้า 2) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษาแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ หรือไม่มีผลกระทบในแง่ลบต่างๆ อย่างไรที่เกิดขึ้นจากโครงสร้าง

เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม (2555, หน้า 268) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ เพื่อให้ได้สารสนเทศช่วยในการตัดสินใจเพิ่มคุณภาพ ประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายหลักของการประเมินต้องการที่จะช่วยให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของโครงการอันเป็นก้าวหนึ่งที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยกระบวนการดังกล่าวจะเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินในการตัดสินคุณค่าจะใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

พิชิต ฤทธิจรรยา (2555, หน้า 71) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเชิงระบบเพื่อตรวจสอบหรือชี้บ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ทัศนพล เรืองศิริ (2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการตัดสินคุณค่าของการบริหารจัดการโครงการ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการ

Fitzpatrick, J.L., Sanders, J.R., & Worthen, B.R. (2004, p.5) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การสืบหาข้อมูลและการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการใน 3 ประเด็น คือ 1) การกำหนดมาตรฐานเพื่อตัดสินใจคุณภาพ โดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด 2) การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และ 3) การประยุกต์ใช้มาตรฐานเพื่อตัดสินใจคุณค่าคุณภาพ คุณประโยชน์ ประสิทธิภาพหรือความสำคัญของโครงการซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่จำทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุง ดำเนินการต่อไป หรือขยายโครงการ

Rossi, P.H., & Freeman, H.E. (2004, p.16) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การวิจัยเชิงประยุกต์ที่นำกระบวนการวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างเป็นระบบเพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโครงการสาธารณะที่จัดทำขึ้น เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมขององค์การและการให้บริการสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การใช้เทคนิคทางการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ ช่วยในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้สารสนเทศว่าโครงการที่ดำเนินการไปแล้วบรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด มีคุณภาพ คุณประโยชน์หรือมีประสิทธิผลเพียงใด ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจว่าควรดำเนินการเกี่ยวกับโครงการต่อไปอย่างไร

2. ความสำคัญของการประเมินโครงการ

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกิจกรรมต่างๆ ไว้
2. ทำให้การกำหนดลำดับขั้นของกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องทำให้ต่อเนื่องสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรต่างๆ และมีประสิทธิผล
3. ทำให้เกิดการประสานระหว่างผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไม่ให้กิจกรรมบางอย่างขาดหายไปหรือซ้ำซ้อนกัน
4. ทำให้เกิดการประเมินผลอย่างมีขั้นตอน และมีคุณภาพที่ดี ทำให้ได้สารสนเทศจากการประเมินที่เป็นประโยชน์

แววตา พุกษา (2550, หน้า 57-59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

1. การประเมินโครงการจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหาร และผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจน เช่น

วัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานในการดำเนินงานหากขาดความแน่นอนแจ่มชัดจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนช่วยทำให้โครงการมีความชัดเจน และสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผล มากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า หรือประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็น หรือมีมากเกินไปจะได้รับการทันทอนและทรัพยากรใดที่ขาดก็จะได้รับการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้นการประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์โครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดี ย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินไปด้วยดี และบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมดโดยรวม ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้เช่นเดียวกันว่าหากประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพย่อมหมายถึงการประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์ และดำเนินงานไปด้วยดีเช่นเดียวกัน

4. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (impact) ของโครงการ และทำให้โครงการมีข้อที่ทำให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง

5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบ ควบคุมชนิดหนึ่งซึ่งดำเนินงานอย่างมีระบบและมีความเป็นวิทยาศาสตร์ ทุกอย่างของโครงการ ปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด ทั้งข้อมูลนำเข้า (inputs) กระบวนการ (process) และผลงาน (outputs) จะได้รับการตรวจสอบประเมินผลทุกขั้นตอน ส่วนใดที่เป็นปัญหาหรือไม่มีความพอจะได้รับการพิจารณาย้อนกลับ (feedback) เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ต้องการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการ ย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีความพึงพอใจ มีความตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปมากขึ้น

7. การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทาง

ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการต่อไป หรือจะยุติโครงการนั้น ผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารโครงการเพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนและการบริหารโครงการซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการช่วงต่อไปหรือไม่จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการเพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงานจุดเด่นจุดด้อยและนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เชาว์ อินเีย (2553, หน้า 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินใจความสำเร็จของโครงการอีกด้วย การประเมินโครงการเป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎีหรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้นเป็นการเตรียมสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการก็คือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 73) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า เป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งความจริงใจเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การเข้าถึงความจริงใจในเชิงคุณค่าเป็นสิ่งที่ซับซ้อนละเอียดอ่อนมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจกระบวนการที่มาของความจริงใจในเชิงคุณค่า นั่นคือ กระบวนการประเมินนั่นเอง การที่จะทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงศาสตร์การประเมิน เราก็จำเป็นต้องตอบคำถามว่า ทำไมต้องประเมิน จุดหมาย

ปลายทางหรือเป้าหมายสุดท้ายของการประเมินคืออะไร และทำอย่างไรการประเมินจึงจะทำให้เข้าถึงซึ่งความจริงใจเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายใต้บริบทสังคมที่กำหนดให้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, หน้า 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า เป็นกระบวนการสร้างสรรค์สังคมที่สอดคล้องกับแนวทางประชาธิปไตย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและสร้างประโยชน์สุขแก่สังคม การประเมินเกี่ยวข้องกับกำหนัดคุณค่าของสิ่งที่สนใจ ภายใต้บริบทของสังคมที่ทำการศึกษ สำหรับเข้าถึงคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายใต้บริบทนั้นๆ ขึ้นอยู่กับระบบความเชื่อและประสบการณ์ของนักประเมินว่า ต้องการใช้มาตรการลักษณะใดทำการตัดสินคุณค่า ซึ่งนักประเมินต่างมีลักษณะที่แตกต่างกันจากความเชื่อในวิธีอันนิยมจนถึงความเชื่อในวิธีปรนัยนิยม

สุภมาส อังสุโชติ (2555, หน้า 36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ

2. ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนด

3. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่า จะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปอย่างไร ยกเลิกหรือปรับการดำเนินโครงการไป

4. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่

5. ช่วยให้เกิดการเสริมแรง สร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการเมื่อทราบผลสำเร็จจุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการโดยจะมุ่งมั่นปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือองค์กร

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 93-95) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

1. การประเมินโครงการเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถจะรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้ ด้วยเหตุนี้ องค์กรที่เป็นเจ้าของโครงการต่างๆ จำนวนมาก จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องใช้วิธีประเมินโครงการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินโครงการช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น โครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนที่ด้อยโอกาส จากการประเมินโครงการดังกล่าว ย่อมทำให้ทราบว่า ทูทที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการนี้มีจำนวนเพียงพอหรือไม่ เด็กนักเรียนที่เข้ารับบริการจากโครงการประเภทนี้มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงหรือแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การประเมินโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานที่ต้องพิจารณาจัดสรรเงินทุนเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ เช่น สำนักงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะมีการอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใดๆ ทางสำนักงบประมาณแผ่นดินก็มักจะขอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลการประเมินจากหน่วยงานซึ่งจัดทำโครงการเหล่านั้นไปประกอบพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดสรรเงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดคำวิพากษ์วิจารณ์ และสอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง

4. การประเมินโครงการช่วยให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก (ทั้งจากการขยายโครงการและโครงการที่ต่อเนื่อง) แต่เงินทุนสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การประเมินโครงการต่างๆ อย่างมีระบบและครบทุกขั้นตอนจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่า โครงการใดควรได้รับการพิจารณาให้การสนับสนุนก่อน และโครงการใดควรจะให้การสนับสนุนในลำดับถัดไป เป็นต้น

5. การประเมินโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้บริหาร ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6. การประเมินโครงการช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่างๆ ล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้ว ก็อาจจะมีผลผลิตบางส่วนที่ไม่พึงประสงค์เกิดตามมาด้วย โดยเหตุนี้ สคริฟเวน (Scriven) จึงได้เสนอเทคนิคการประเมินแบบไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก หรืออาจจะเรียกเสียใหม่ว่า “วิธีการประเมินแบบอิสระ” ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้ประเมินในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลกระทบต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินโครงการนั้นๆ ซึ่งวิธีการประเมินแบบอิสระตามทัศนะของสคริฟเวนนี้ จะมีคุณค่ามากกว่าวิธีการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว

Rossi, P.H., & Freeman, H.E. (2004, p.15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการสำคัญเพราะ 1) พิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ 2) เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ 3) เป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ 4) เป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียหรือข้อจำกัดของโครงการ เพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ และ 5) เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญและจำเป็น เพราะจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินการมีความชัดเจน ทำให้การใช้ทรัพยากรมีความชัดเจน ทำให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ การประเมินโครงการจะดำเนินการอย่างเป็นระบบที่ไม่เพียงแต่นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์แล้วไปใช้ตัดสินใจหลังจากโครงการนั้นได้สิ้นสุดลง แต่ยังสามารถนำไปใช้ตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการตลอดไปด้วย

3. ประเภทของการประเมินโครงการ

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 13) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) การประเมินแบบนี้เป็นการประเมินระหว่างการทำงานซึ่งควบคู่ไปกับการดำเนินงานของโครงการ โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ส่วนใด อีกทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่างๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

1.2 การประเมินสรุป (summative evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดลงแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากร ไปอย่างเพียงพอคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (side effects) อะไรบ้าง

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้ 8 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) เป็นการประเมินเบื้องต้นก่อนที่จะจัดทำโครงการ ความต้องการจำเป็นคือความแตกต่างระหว่างสิ่งที่จะควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่ ทำให้เกิดความจำเป็นในการจัดทำโครงการขึ้นทำให้ได้แนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างดีและเป็นความต้องการของผู้รับโครงการหรือหน่วยงานนั้นอย่างแท้จริง การประเมินความต้องการจำเป็นมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการวางแผน

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (feasibility evaluation) เป็นการศึกษาคำถามพร้อมกันด้านต่าง ๆ ในการจัดทำโครงการโดยทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการทำโครงการ เช่น ด้านกำลังคน เทคนิค สถาปัตยกรรมศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ประชากร การคมนาคม สังคม เศรษฐกิจ การเงิน ฯลฯ เป็นขั้นตอนที่ควรกระทำก่อนการเขียนโครงการ การประเมินประเภทนี้ ถ้าเป็นโครงการขนาดใหญ่จะต้องทำการสำรวจหรือวิจัยอย่างกว้างขวางแต่ถ้าเป็นโครงการที่จะทำให้องค์กร โรงเรียน อาจใช้การตั้งคำถามเพื่อสร้างความพร้อม เช่น มีคนพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ มีงบประมาณพอหรือไม่ เป็นต้น

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

2.4 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ

2.5 การประเมินผลผลิต (output/product evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่คุ้มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ มุ่งตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจ ยุติ ปรับ ขยายโครงการ

2.6 การประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบ (outcome/impact evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานจากโครงการที่จัดทำขึ้น ก่อให้เกิดผลอื่นใดเกิดขึ้นตามมาหรือไม่เป็นทั้งผลที่คาดหวังและไม่คาดหวัง และทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

2.7 การประเมินการติดตาม (follow up evaluation) เป็นการดำเนินงานประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานไปแล้วระยะหนึ่ง เช่น อาจเป็น 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี เพื่อดูผลที่ได้จากการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น

2.8 การประเมินอภิมาน (meta evaluation) เป็นการประเมินงานประเมิน เป็นการพิจารณาตัดสินคุณภาพหรือคุณค่าของการประเมิน ทำให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของรายงานการประเมิน และรายงานการประเมินได้ดำเนินการครอบคลุมกิจกรรมของการประเมินหรือไม่ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการใช้ประโยชน์ (utility) มาตรฐานความเป็นไปได้ (feasibility) มาตรฐานความเหมาะสม (propriety) มาตรฐานความถูกต้อง (accuracy) เพื่อจะได้นำไปพัฒนารายงานการประเมินให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

3. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (internal evaluator evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงทราบและเข้าใจสิ่งที่ประเมินได้เป็นอย่างดี ข้อเสียก็คือ เมื่อเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจึงอาจมีความลำเอียงเกิดขึ้นได้

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (external evaluator evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินไม่ได้เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือมีความเป็นกลางในการประเมิน แต่มีข้อเสียก็คือไม่เข้าใจ ไม่ทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานประเมิน

4. แบ่งตามวิธีการประเมิน แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุป และการประเมินเพื่อการพัฒนา

4.2 การประเมินตามข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพ และแบบผสม

4.3 การประเมินตามวิธีการประเมิน ได้แก่ การประเมินเชิงธรรมชาติ และเชิงทดลอง

4.4 การประเมินตามจุดเน้นที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินกระบวนการผลลัพธ์ ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

5. แบ่งตามช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

5.1 การประเมินก่อนดำเนินงาน เป็นการประเมินผลก่อนจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ โดยมุ่งเน้นประเมินตัวโครงการว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในแต่ละ ส่วนหรือไม่มีความเป็นไปได้ คุ่มทุน มีเวลาเพียงพอหรือไม่ และจะมีอุปสรรค หรือปัญหาอะไรที่จะทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินการได้ การประเมินก่อนดำเนินงานมีประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินโครงการหรือล้มเลิกโครงการ

5.2 การประเมินระหว่างการทำงาน การประเมินแบบนี้ควบคู่ไปกับการดำเนินงานของโครงการ โดยพิจารณาความก้าวหน้าของสิ่งที่ประเมินว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด อีกทั้งรวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่างๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินหลังดำเนินงาน เป็นการประเมินผลเมื่อการทำงานได้สิ้นสุดลงแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นได้ใช้ทรัพยากรไปอย่างคุ้มค่าหรือไม่ และทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการหรือไม่ มีผลกระทบ (impact) หรือผลที่ไม่ได้คาดหวังหรือผลพลอยได้ (side effects) อะไรบ้าง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 93-94) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ ประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนา เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า เป็นการประเมินขณะโครงการหรือกิจกรรมนั้นกำลังดำเนินอยู่ ซึ่งสามารถนำผลประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้นอย่างทันที่ และการประเมินเพื่อตัดสินผล เป็นการประเมินเพื่อบ่งชี้ระดับสัมฤทธิ์ผลของงานหรือโครงการ เป็นการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการแล้ว

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินที่ยึดเป้าหมายของโครงการ หรืองานที่เป็นเกณฑ์ (goal-based evaluation) การประเมินตามแนวนี้ก็คือ นำผลการวัดมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของโครงการ ส่วนอีกประเภทหนึ่งเป็นการประเมินที่เป็นเป้าหมายของโครงการ เป็นการประเมินตามแนวทางที่ผู้ประเมินผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นทั้งผลโดยตรงและผลโดยอ้อมของโครงการตลอดจนการประเมินผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบของโครงการ

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรก คือ การประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนงานโครงการก่อนเสนอเพื่อขออนุมัติให้ดำเนินกระบวนการดังกล่าวเรียกว่า การวิเคราะห์โครงการ ระยะที่สอง คือ การประเมินขณะดำเนินงานหรือโครงการ เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการผลการประเมิน ในระยะนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงาน และระยะสุดท้ายคือ การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดเมื่อสิ้นสุดโครงการและหลังจากสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง กระบวนการประเมินหลังจากโครงการสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง เรียกว่า กระบวนการติดตามผล

พิสนุ พงศ์ศรี (2554, หน้า 11-13) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินตามความก้าวหน้า (formation evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินงาน โดยพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการว่าจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่วนใด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 การประเมินสรุปผล (summative evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานได้สิ้นสุดลงแล้วทำการตรวจสอบว่าโครงการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด

2. แบ่งตามช่วงเวลาของการประเมิน แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในเบื้องต้น ก่อนที่จะจัดทำสิ่งใด ๆ เป็นการประเมินที่มีประโยชน์ต่อการวางแผน

นโยบายและการวางแผน เพื่อให้ได้แนวคิดของการดำเนินงานที่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

2.2 การประเมินความเป็นไปได้ (feasibility evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยเงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสำเร็จ ซึ่งจะพบการประเมินประเภทนี้ได้มากในการประเมินโครงการขนาดใหญ่ โดยมักจะประเมินในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหาร

2.3 การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) เป็นการประเมินที่ป้อนเข้าสู่การดำเนินงานว่ามีความเหมาะสมเพียงใดก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน

2.4 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินการตามที่กำหนด ทำการประเมินในขณะที่กำลังดำเนินการอยู่ เพื่อใช้ผลการประเมินมาปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2.5 การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมินหรือผลการดำเนินงานโดยตรงและผลที่คาดหวังได้ตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของสิ่งที่ประเมินว่ามากน้อยเพียงใด

2.6 การประเมินผลกระทบ (impact evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากสิ่งที่ประเมินหรือผลการดำเนินงานทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง ซึ่งเป็นผลทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจในการหยุด ยกเลิก หรือขยายสิ่งที่ประเมินนั้นๆ

2.7 การประเมินงานประเมิน (meta evaluation) เป็นการประเมินผลของการประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาคุณภาพโดยศึกษาความถูกต้องและความเหมาะสมของการประเมิน การประเมินประเภทนี้ยังไม่แพร่หลายมากนัก

3. แบ่งตามเกณฑ์ผู้ประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (internal evaluator evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติหน้าที่กับสิ่งที่ประเมินนั้น หรือปฏิบัติงานในองค์กรที่รับผิดชอบสิ่งที่ประเมิน ซึ่งมีข้อดี คือ ทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมิน แต่มักมีข้อเสียเรื่องความลำเอียง (bias) เข้าข้างตนเองเสมอ

3.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (external evaluator evaluation) ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินโดยตรง อาจเป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่น หรือหน่วยงานกลาง ซึ่งมีข้อดี คือ ความเป็นกลาง แต่มีข้อเสียคือมักจะทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะถ้าเห็นว่าเป็นการจับผิด

4. แบ่งตามเกณฑ์ขอบข่ายของการศึกษา แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินสื่อการสอนหรือวัสดุทางการศึกษา (material evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าสื่อการสอนที่สำคัญ 2 ประการ คือ สื่อที่เป็นเอกสาร ตำราและ

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ว่าสนองความต้องการการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ผลผลิตหรือผลลัพธ์จากการใช้สื่อการสอนเป็นอย่างไร

4.2 การประเมินการเรียนรู้ (learning evaluation) การประเมินการเรียนรู้แนวใหม่จะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพิจารณาถึงคุณลักษณะหรือพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปปรับปรุงให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มศักยภาพใ้การรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4.3 การประเมินการสอน (instruction evaluation) เป็นการประเมินแนวใหม่ที่เน้นการความครอบคลุมและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการประเมินมีความตรงได้สารสนเทศที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพการสอนของครู

4.4 การประเมินหลักสูตร (curriculum evaluation) เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงและตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารหรือเป็นไปตามทิศทางหรือไม่ ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นอย่างไร

4.5 การประเมินโครงการ (project evaluation) เป็นการประเมินโครงการทางการศึกษา ซึ่งมีอยู่หลากหลายในระดับต่างๆ ทั้งระดับชาติจนกระทั่งระดับสถานศึกษาหรือองค์กรย่อยในสถานศึกษาเน้นการประเมินอย่างเป็นระบบด้วยรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการดำเนินโครงการทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.6 การประเมินเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (evaluational quality assurance assessment evaluation) เป็นการนำการประเมินมาเป็นกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการประเมินทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนองตอบการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นความสำคัญของผู้เรียน

4.7 การประเมินองค์การ (organization evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานหรือประสิทธิผลขององค์กรในภาพรวม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการประเมินเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา แต่การประเมินองค์กรอาจมีวัตถุประสงค์อื่นๆ เพิ่มเติม

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555, หน้า 78-80) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. การจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมุ่งตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนการดำเนินงาน ตลอดจนการศึกษาความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เป็นที่ไปด้วยความราบรื่น สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ โดยมุ่งหวังให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

1.2 การประเมินผลสรุป (summative evaluation) หรือประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว เพื่อมุ่งตรวจสอบว่าโครงการประสบ

ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดความคุ้มค่าเพียงใดผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่า ควรยุติโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไปโดยอาจปรับขยายโครงการในช่วงต่อไป

2. การจำแนกตามหลักที่ยึดในการประเมิน ได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ (goal-based evaluation) เป็นการประเมินที่ตัดสินคุณค่าของโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลของโครงการกับผลที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ

2.2 การประเมินแบบไม่อิงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ (goal-free evaluation) เป็นการประเมินที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคือ การตัดสินคุณค่าของโครงการควรเน้นที่การตีค่าของผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากโครงการ (actual outcomes) ซึ่งประกอบด้วยประเมินผลที่คาดหวังตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการและผลที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยมิได้คาดหวังไว้

3. การจำแนกตามลำดับเวลาของการดำเนินโครงการ ได้แบ่งการประเมินเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินก่อนการดำเนินโครงการ (intrinsic evaluation) หรือการประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนของการวางแผนโครงการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ก่อนลงมือดำเนินการจัดทำโครงการ ซึ่งอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ โดยการพิจารณาปัญหาและความจำเป็นในการจัดทำโครงการ อาจใช้เทคนิคของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) หรืออาจจะใช้เทคนิคของการศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility study) ซึ่งเป็นการพิจารณาสภาพความพร้อมของการจัดทำโครงการในด้านต่างๆ ที่จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

3.1.2 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการ (project appraisal) เป็นการพิจารณาเอกสารโครงการ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสิ่งที่กำหนดความสอดคล้องระหว่างหัวข้อต่างๆ ตั้งแต่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินการ ฯลฯ เพื่อให้โครงการที่เสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2 การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ (on going evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาก้าวหน้าของโครงการเป็นช่วงๆ (formative evaluation) และเพื่อดูว่าการดำเนินโครงการได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงการดำเนินงานต่อไป การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ

นี้ต้องอาศัยกลไกของระบบการนิเทศ กำกับติดตามงานมาช่วย จึงจะทำให้การดำเนินโครงการและการประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การประเมินหลังการดำเนินโครงการ (pay-off evaluation) เป็นการประเมินเมื่อการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่า ผลการดำเนินโครงการได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่า มีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้าง ถ้ากล่าวโดยสรุป การประเมินหลังการดำเนินโครงการมีจุดเน้น ดังนี้

3.3.1 เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น (outcomes) และผลกระทบ (impact) ของโครงการ

3.3.2 เป็นการประเมินผลสรุปรวมของโครงการทั้งหมด (summative evaluation) คือการประเมินตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่าย และผลผลิตของโครงการ

4. การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (context evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย สภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาและความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า มีความสอดคล้องเอื้อต่อการจัดทำโครงการหรือไม่ ตลอดจนความเป็นไปได้และข้อจำกัดต่างๆ ในการดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยเหนือและบริบทหรือสภาพขององค์การที่จะจัดทำโครงการ

4.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและความพอเพียงของทรัพยากรต่างๆ ก่อนเริ่มโครงการว่า มีทรัพยากรพร้อมที่จะดำเนินโครงการได้หรือไม่ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีดำเนินโครงการและมีการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.3 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินขณะดำเนินงานเพื่อความก้าวหน้าของโครงการและศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพ

4.4 การประเมินผลผลิตหรือผลงาน (product evaluation) เป็นการประเมินหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดแล้ว ประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์ (output evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการและการประเมินผลกระทบ (impact evaluation) โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือองค์การ สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อการตัดสินใจว่า ควรจะคงไว้ ปรับขยายหรือล้มเลิกโครงการ

5. การจำแนกตามผู้ประเมิน ได้แบ่งการประเมินเป็น 2 ประเภท ดังนี้

5.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (internal evaluation) เป็นการประเมินโดยบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร หรือผู้ที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมุ่งประเมิน เช่น การประเมินโครงการโดยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบในโครงการเป็นผู้ประเมิน เป็นต้น ข้อดีของการประเมินวิธีนี้ก็คือ ผู้ประเมินจะทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่มุ่งประเมิน สะดวกต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่มีข้อเสียในเรื่องความลำเอียงของผู้ประเมิน อาจทำให้ผลการประเมินขาดความตรงและความน่าเชื่อถือ

5.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (external evaluation) เป็นการประเมินโดยบุคคลภายนอกองค์กรที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งอาจเป็นนักประเมินมืออาชีพหรือบุคคลที่อยู่หน่วยงานอื่น ข้อดีของการประเมินวิธีนี้ คือ ผู้ประเมินมีความเป็นกลาง ลดความลำเอียงไปได้ ทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ แต่มีข้อเสียคือ ผู้ประเมินภายนอกไม่เข้าใจในรายละเอียดของโครงการที่มุ่งประเมินดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินการประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีทัศนคติเชิงลบต่อการประเมินว่า การประเมินเป็นการจับผิด จึงไม่ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทำให้ผลการประเมินมีความคลาดเคลื่อนไปจากสิ่งที่จริง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 96-103) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินความต้องการที่จำเป็น ในการวัดและประเมินความต้องการที่จำเป็นนั้น ก่อนดำเนินโครงการใดๆ ก็จะต้องมีการวางแผนของโครงการนั้นๆ ไว้ล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถตอบคำถามต่างๆ ได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง ในปัจจุบันนักประเมินได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อการประเมิน และเชื่อว่าการวางแผนโครงการจำเป็นต้องจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการนั้นๆ ก่อนนำโครงการไปสู่ขั้นปฏิบัติทำให้นักวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นอย่างถูกต้อง โดยอาศัยเทคนิคซึ่งสามารถวัดและประเมินความต้องการที่เหมาะสมในเชิงปริมาณ รวมทั้งอาจให้เทคนิคอื่นๆ ที่เอื้อต่อการประเมินความต้องการได้ เช่น การใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสมที่มีอยู่ หรือการสังเคราะห์สารสนเทศที่มีอยู่ เป็นต้น

2. การประเมินกระบวนการ แนวคิดหลักของการประเมินกระบวนการก็คือ เมื่อโครงการได้รับการพัฒนาและเริ่มดำเนินแล้ว นักประเมินต้องย้อนกลับไปทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบว่าโครงการนั้นๆ ได้ปฏิบัติไปตามทุกขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้หรือไม่ และได้จัดกิจกรรมเพื่อให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมายตรงตามที่กำหนดไว้ในโครงการหรือไม่ การประเมินกระบวนการของโครงการเช่นนี้ ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเป็นการตรวจสอบความพยายามของโครงการว่าได้ดำเนินการไปอย่างครบถ้วนและตรงตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอนหรือไม่

3. การประเมินผลผลิต นักประเมินมักจะเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการจากการประเมินผลผลิตโดยตรงของโครงการนั้นๆ ซึ่งความจริงแล้วเป็นการยากที่จะระบุ “เหตุ” หมายถึงปัจจัยนำเข้าไปในระหว่างการดำเนินโครงการกับ “ผล” ที่เกิดตามมาของโครงการ ตัวอย่าง เช่น เมื่อมีการจัดโครงการพัฒนานิสัยการอ่านสำหรับเยาวชนท้องถิ่น ปรากฏว่ามีคำถามที่น่าสนใจคือ 1) ผู้เข้าร่วมโครงการจะมีนิสัยรักการอ่านมากกว่าผู้ไม่ได้เข้าร่วมโครงการหรือไม่ และ 2) มีหลักฐานหรือไม่ ที่แสดงว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น คำถามข้างต้นเป็นคำถามที่ดีและมีเหตุผล แต่ก็ยากที่จะชี้ชัดลงไปในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับผลผลิตของโครงการโดยตรง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าอาจจะมีอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องได้ เช่น สภาพแวดล้อมของผู้รับบริการ ดังนั้น การประเมินผลผลิตของโครงการที่สำคัญก็คือ นักประเมินจะต้องแสดงแนวทางในการวัดผลสำเร็จของโครงการที่สำคัญก็คือ นักประเมินจะต้องแสดงแนวทางในการวัดผลสำเร็จของโครงการให้น่าเชื่อถือ มีการวัดที่แม่นยำ ตรงกับความเป็นจริง และมีความคงที่ สำหรับวิธีการวัดอาจต้องใช้การออกแบบตามวิธีวิจัยที่ซับซ้อนคล้ายกับการออกแบบโครงการวิจัยเชิงทดลอง ส่วนการกำหนดความสำเร็จของโครงการ ยังมีความเห็นแตกต่างกันตามกลุ่มของผู้เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานที่สนับสนุนเงินทุนบุคลากรของโครงการและผู้รับบริการ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีระดับของการยอมรับความสำเร็จที่ต่างกันไป ดังนั้น นักประเมินจึงต้องหาตัวบ่งชี้ที่สามารถเป็นที่ยอมรับของทุกกลุ่มและมีความเป็นไปได้ สำหรับการประเมินผลผลิตด้วย

4. การประเมินประสิทธิภาพ การประเมินโครงการโดยทั่วไปในประเทศไทยที่ผ่านมา ยังจำกัดอยู่แต่เพียงการประเมินผลผลิต โดยมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ให้บริการหรือผู้ให้ทุนในการยุติหรือขยายโครงการ แต่ในปัจจุบันนักประเมินและผู้บริหารโครงการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วย โดยถือว่าเป็นประเภทของการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการบริการทั่วไป เพราะจะช่วยเสริมให้โครงการเหล่านั้นให้สามารถดำเนินการอย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น หรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติที่จะไม่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยไม่จำเป็น การดำเนินโครงการจะไม่มุ่งแต่เพียงความสำเร็จของโครงการเท่านั้น แต่จะต้องให้คัมค่าในเชิงของประสิทธิภาพด้วย ตามปกติการประเมินประสิทธิภาพของโครงการมักจะเริ่มจากคำถามต่างๆ กัน เช่น 1) ความสำเร็จของโครงการนั้นๆ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความเหมาะสมหรือไม่ 2) ผลผลิตของโครงการเกิดจากปัจจัยที่ลงทุนไปใช้หรือไม่ และ 3) โครงการนี้มีผลผลิตสูงกว่าโครงการอื่นๆ เมื่อลงทุนเท่ากันหรือไม่ เพราะเหตุใด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภท เช่น จำแนกโดยใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการและรูปแบบการประเมิน มาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน ดังนั้น ผู้ประเมินโครงการจะต้องเลือกรูปแบบและประเภทของการประเมินให้มีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากที่สุด

4. รูปแบบของการประเมินโครงการ

4.1 รูปแบบการประเมินโครงการของไทเลอร์

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 81-82) ได้กล่าวว่า ไทเลอร์ได้พัฒนารูปแบบการประเมินแบบที่ยึดจุดมุ่งหมาย (goal-based model) จากแนวคิดว่า การกระทำโดยอ้อมมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนหรือถ้ายังไม่ชัดเจนผู้เกี่ยวข้องก็ต้องอภิปรายหาข้อสรุปจนชัดเจนก่อน รูปแบบที่คิดขึ้นจึงใช้เพื่อศึกษาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรือวิชาหลักสูตรระดับต่างๆ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนคือ

1. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน สามารถวัดได้จากวัตถุประสงค์ที่อยู่ในระดับกว้างหรือเป็นนามธรรมมากกว่า

2. กำหนดเนื้อหา สถานการณ์ที่แสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

3. เลือกพัฒนาหรือสร้างเครื่องมือวัดผล

4. ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ประเมินผลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลกับวัตถุประสงค์

จากแนวคิดและขั้นตอนรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ จะเน้นความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ซึ่งมีจุดเด่นคือมีความสะดวกและชัดเจนในการประเมิน เพราะสามารถประเมินเปรียบเทียบกันได้ และง่ายต่อการนำไปใช้ ถ้ามีการกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจน จุดด้อย คือการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก จะทำให้ละเลยสิ่งอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ทำให้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินมีขีดจำกัด

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 101-103) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ว่า เป็นการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จของโครงการ ประเด็นที่ใช้ในการประเมินคือวัตถุประสงค์ เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ไทเลอร์มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินคือ

1. เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบความสำเร็จก็อาจจะเก็บไว้ใช้ต่อไป และส่วนใดที่ไม่ประสบความสำเร็จก็อาจจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. เพื่อประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ในอันที่จะช่วยเข้าใจปัญหาและความต้องการทางการ

ศึกษาได้ เพื่อใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วยได้

แนวคิดการประเมินของ ไทเลอร์ เป็นแนวคิดการประเมินระดับชั้นเรียนมุ่งที่การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนน่าจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์จึงหมายถึงสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอน รูปแบบการประเมินของไทเลอร์เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่ซับซ้อน และมีจุดเน้นที่ประเมินผลการเรียนการสอนเป็นหลัก จุดอ่อนคือ มุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทำให้การประเมินขาดสารสนเทศในด้านอื่นๆ

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2555, หน้า 119-121) ได้กล่าวว่า การจัดทำโครงการทุกโครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้เพื่อเป็นทิศทางในการบริหารจัดการโครงการและเป็นสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นหลังจากดำเนินโครงการเสร็จแล้ว การบริหารจัดการโครงการก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งจะทราบผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้หรือไม่นั้น ก็ต้องมีการประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบของการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์เป็นแนวทางในการประเมิน ผู้บุกเบิกแนวคิดการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์คือ ไทเลอร์ (Tyler) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการประเมิน (Tylerian model) เพื่อใช้ในการศึกษาความแตกต่างของประสิทธิภาพของบทเรียนประเทศต่างๆ ในโครงการ The Eight-Year Study (ค.ศ. 1932-1940) ของสหรัฐอเมริกา ไทเลอร์เป็นนักประเมินที่ให้ความสนใจและพัฒนารูปแบบการประเมินโครงการทางการศึกษาก่อนคนอื่น ๆ นอกจากเขาจะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญทางด้านการประเมินแล้ว ยังเป็นผู้ที่ให้แนวคิดสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอีกด้วย

ไทเลอร์ ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ (outcomes) ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากนิยามนี้ชี้ให้เห็นว่า ไทเลอร์ได้ยึดเอาวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลักในการประเมิน เพื่อดูว่าโครงการที่จัดทำนั้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด บางครั้งจึงเรียกรูปแบบการประเมินนี้ว่า รูปแบบการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์หรือความสำเร็จของเป้าหมายเป็นหลัก (objective-base or goal attainment model) และตามแนวคิดของไทเลอร์ การประเมินมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เพื่อตรวจสอบดูว่า จุดมุ่งหมายของโครงการซึ่งได้กำหนดไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นได้บรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อหาข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการ

การประเมินโครงการตามรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ สรุปไว้ 7 ขั้นตอน
ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษาไว้กว้าง ๆ
2. จำแนกประเภทของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษา
ไว้ให้ชัดเจน

3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจนว่า เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว
ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง อาจจะเป็นพฤติกรรมรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
ก็ได้

4. กำหนดสถานการณ์ กำหนดและเลือกเนื้อหาสำคัญ รวมทั้งวิธีการต่าง ๆ ที่จะ
ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนด
ไว้

5. ประเมินโครงการ โดยเลือกและสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดพฤติกรรม
ตามที่ได้ระบุไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ระบุว่า ได้มีการบรรลุจุดประสงค์
เชิงพฤติกรรมเพียงใด

6. เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วม
โครงการ

7. วิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบกับพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้ตามจุดประสงค์
เพื่อพิจารณาการบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ของโครงการ

Fitzpatrick, J.L., Sanders, J.R., & Worthen, B.R. (2004, p.72) ได้กล่าวว่า
ขั้นตอนการประเมินโครงการตามรูปแบบของไทเลอร์ ได้สรุปไว้ 7 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษาไว้กว้าง ๆ
2. จำแนกประเภทของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการทางการศึกษา
ไว้ชัดเจน

3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจนว่า เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว
ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง อาจเป็นพฤติกรรมรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้

4. กำหนดสถานการณ์ กำหนดและเลือกเนื้อหาสำคัญ รวมทั้งวิธีการต่าง ๆ ที่จะ
ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เห็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนด
ไว้

5. ประเมินโครงการ โดยเลือกสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดพฤติกรรมตามที่
ได้ระบุไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ระบุว่า ได้มีการบรรลุจุดประสงค์
เชิงพฤติกรรมเพียงใด

6. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของ
ผู้เข้าร่วมโครงการ

7. วิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบกับพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้ตามจุดประสงค์

4.2 รูปแบบการประเมินโครงการของครอนบาค

รัตนะ บัวสนธ์ (2551, หน้า 101) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นของครอนบาค สิ่งนี้เรียกว่า “โครงการ” ก็อาจเป็นได้ทั้งกิจกรรมใดๆ ก็ได้ เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางหรือข้อเสนอแนะให้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติ ตลอดจนการทดลองทางการศึกษาอื่นๆ ครอนบาคมีความเห็นแตกต่างจากไทเลอร์ในเรื่องของการประเมินผลการเรียนการสอนตรงที่เขาไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างเจาะจงหรืออย่างแคบ ทั้งนี้ครอนบาค เสนอแนะให้กำหนดไว้อย่างกว้างๆ หรือทั่วไป โดยเขาให้เหตุผลว่าการกำหนดจุดประสงค์เฉพาะเจาะจงทำให้ผู้เรียนและผู้สอนสนใจกับพฤติกรรมที่เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้เท่านั้นและจะละเลยไม่ให้ความสนใจเรียนรู้หรือทำการสอนในเรื่องอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้มีการรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านมากกว่าที่จะเก็บข้อมูลเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อการประเมินผู้เรียน ครอนบาคก็สนับสนุนให้ใช้วิธีการศึกษาภาพรวมเฉพาะตัวผู้เรียนและไม่ใช้วิธีการเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

รูปแบบการประเมินของครอนบาคมีความคล้ายกันกับรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ ตรงที่ส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน หากแต่เพิ่มพิจารณาสาระประเด็นต่างๆ ที่จะทำการสอบวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการประเมินอย่างกว้างขวางขึ้น

เชาวิ อินโย (2553, หน้า 107-110) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach) ได้พัฒนาแบบจำลองขึ้นใน ค.ศ. 1963 เป็นแบบจำลองที่แก้ไขข้อบกพร่องของไทเลอร์ (Tyler) เรียกแบบจำลองที่สร้างขึ้นว่า “Cronbach's side effect attainment model” ซึ่งโครงการตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) หมายถึง กิจกรรมใดๆ ก็ได้ เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางหรือข้อเสนอแนะให้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติ ตลอดจนการทดลองทางการศึกษาอื่นๆ

ครอนบาค (Cronbach) ให้ความสำคัญกับข้อสอบแต่ละข้อมากกว่าคะแนนรวม การพิจารณาผลการสอบจากข้อสอบแต่ละข้อจะทำให้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ดังนั้นการประเมินตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) เป็นการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินสรุปโดยมีความเชื่อว่าการประเมินไม่ใช่การทดลองก่อนการสิ้นสุดโครงการแต่เพียงอย่างเดียว ครอนบาค (Cronbach) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า หน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินผลการเรียนการสอนคือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการเพื่อจะได้หาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นักประเมินต้องรวบรวมข้อมูลของงานวิชาในโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลสิ่งที่ต้องการพัฒนาในรายวิชานั้นๆ แล้วนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆ ให้ดีขึ้น ซึ่งข้อมูลจะต้องได้มาจากความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของกระบวนการเรียนการสอน การเปรียบเทียบหรือการยึดเกณฑ์เพื่อประเมินผู้เรียน ครอนบาค (Cronbach)

สนับสนุนให้ใช้วิธีการศึกษาภาพรวมเฉพาะตัวผู้เรียนและไม่แนะนำให้ใช้วิธีการเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน

พิชิต ฤทธิจรัญ (2555, หน้า 127-130) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของ ครอนบาคซึ่งเรียกว่า การประเมินยุทธศาสตร์ของการตัดสินใจ เป็นการรวบรวมข้อมูลและใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษา โดยที่โครงการทางการศึกษาจะมีขอบเขตครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ทางการศึกษาซึ่งอาจจะเป็นการสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรหรือประสบการณ์การเรียนที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน การประเมินจะเกี่ยวข้องกับตัดสินใจหลายเรื่องด้วยกัน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลหลายๆ ด้าน การประเมินจึงประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน และใช้เทคนิควิธีที่แตกต่างกัน ไม่มีการประเมินหลักสูตร หรือการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งจึงไม่ควรใช้การสอบวัดผล การเรียนของผู้เรียนหรือเข้ารับการฝึกอบรมแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรจะใช้เทคนิควิธีและ เครื่องมือวัดหลายชนิด

ครอนบาคได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อปรับปรุงรายวิชา (course improvement) โดยการตัดสินใจว่าสื่อการเรียนการสอนอะไรหรือวิธีการสอนใดที่ให้ผลเป็นที่น่าพอใจ และมีสิ่งใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

2. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับตัวบุคคล (decision about individual) โดยการสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อการวางแผนการสอน พิจารณาคุณลักษณะของผู้เรียนเพื่อการคัดเลือกและการจัดกลุ่ม และการหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าและข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับระบบและวิธีการบริหาร (administrative regulation) โดยการพิจารณาว่า ระบบการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นอยู่นั้นดีหรือไม่ อย่างไร ครูแต่ละคนมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพเพียงใด

สำหรับการประเมินโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น ครอนบาคเห็นว่า ควรทำการทดสอบทั้งวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และผลกระทบบอื่น (side effects) ของโครงการนั้นจึงเรียกรูปแบบการประเมินของครอนบาคว่า รูปแบบการประเมินวัตถุประสงค์และผลกระทบบ (goal and side effects attainment model)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 32-34) ได้กล่าวว่า ครอนบาค (Cronbach) ได้พัฒนารูปแบบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของไทเลอร์ โดยมีจุดเน้นเพื่อสร้างสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงรายวิชา การปรับปรุงตัวนักเรียนและการจัดการบริหาร ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงรายวิชา เช่น การปรับปรุงแผนการสอน ตลอดจน การเลือกใช้ สื่อการสอนแบบใหม่

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งการจัดสอนซ่อมเสริมหรือสอนเสริม

3. การจัดการบริหารโรงเรียน เช่น การพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน รวมทั้งการคัดเลือกหรือพัฒนาคุณภาพของครู

วิธีการประเมินของครอนบาคมีความเห็นว่า การประเมินนั้นไม่ควรกระทำโดยใช้แต่แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย โดยครอนบาคได้เสนอแนวทางการประเมินเพิ่มเติมไว้อีก 4 แนว คือ

1. การศึกษากระบวนการ (process studies) ได้แก่ การศึกษาภาวะการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้อง การสังเกตผลการใช้สื่อ การซักถามนักเรียนขณะดำเนินการสอน หรือขณะให้ทำกิจกรรมต่างๆ ภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลที่ใช้เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาได้อย่างดี

2. การวัดศักยภาพของผู้เรียน (proficiency measurement) ครอนบาคได้ให้ความสำคัญต่อคะแนนรายข้อมากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยให้ทัศนะว่าคะแนนจากแต่ละข้อสามารถชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วและสิ่งที่พัฒนาต่อไปด้วยเหตุผลนี้ ครอนบาคจึงให้ความสำคัญของการสอนเพื่อวัดสมรรถภาพของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอน มีความสำคัญมากกว่าการสอบประจำปลายภาคเรียนหรือสอบปลายปี

3. การวัดทัศนคติ (attitude measurement) ครอนบาคให้ทัศนะว่า การวัดทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญมากเช่นกัน การวัดทัศนคติอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และอื่นๆ

4. การติดตามผล (follow-up studies) เป็นการติดตามผลการทำงาน หรือภาวะการณ์เลือกการศึกษาต่อในสาขาต่างๆ รวมทั้งการให้บุคคลที่เรียนในระดับชั้นพื้นฐานที่ผ่านมาแล้วได้ประเมินถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิชาต่างๆ ว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไรเพื่อช่วยให้การพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาเหล่านั้นต่อไป

จะเห็นได้ว่าการประเมินตามแนวคิดของครอนบาคเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนและการประเมินผลสรุปผลการเรียน ครอนบาคเชื่อว่าการประเมินผลไม่ใช่การทดสอบก่อนการสิ้นสุดโครงการแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ควรตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย และหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของโครงการก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เพื่อจะได้หาทางปรับปรุง แก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4.3 รูปแบบการประเมินโครงการของสคริฟเวน

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 56) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินโครงการของสคริฟเวนเป็นเรื่องการประเมินเพื่อปรับปรุงหรือดูความก้าวหน้าของโครงการ การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) ไม่จำเป็นต้องใช้นักประเมินอาชีพ อาจจะเป็น

นักประเมินสมัครเล่นหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าหรือการประเมินผลสรุป (summative evaluation) นั้นควรแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจนรวมทั้งควรจะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินงานในโครงการด้วย

วิธีการประเมิน ในการประเมินมีวิธีการที่สามารถนำไปใช้ได้ 2 วิธี คือ

1. การประเมินก่อนมีการปฏิบัติงาน หรือการประเมินคุณค่าภายใน (intrinsic evaluation) คือ ประเมินคุณค่าของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น เนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการ การให้คะแนนและเจตคติของครู เป็นการประเมินก่อนที่จะนำไปปฏิบัติงาน

2. การประเมินคุณค่าการปฏิบัติงาน (pay-off evaluation) คุณค่าจากผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือวัดกับนักเรียน เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่มีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลคะแนนสอบ หรือผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ฯลฯ การประเมินคุณค่า การปฏิบัติงานให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่เกิดกับผู้บริหาร จึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก

จุดเด่นสำคัญของแบบประเมินผลโดยไม่มียึดเป้าหมายของสคริปเวเน คือ การประเมินทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรทั้งที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวังไว้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551, หน้า 35-38) ได้กล่าวว่า สคริปเวเน ได้จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินระหว่างดำเนินการ (formative evaluation) เป็นการประเมินบทบาทของการดำเนินงานกิจกรรม หรือโครงการใดๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่าง การดำเนินงานนั้นๆ ผลจากการประเมินดังกล่าวนี้ สามารถจะนำไปใช้เพื่อการพัฒนา งานดังกล่าวให้ดีขึ้นจึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง

2. การประเมินผลรวม (summative evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรมหรือโครงการใดๆ สิ้นสุดลงเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้นๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จ หรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคตต่อไปจึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินสรุปรวมขั้นตอนการประเมิน สคริปเวเนเสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็นส่วนสำคัญอีก 2 ส่วนคือ

2.1 การประเมินเกณฑ์ภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบ การประเมินในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ข้อที่น่าสังเกตคือ การประเมินเกณฑ์ภายในจะไม่สนใจถึงผลผลิตหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการของโครงการ ตัวอย่างเกณฑ์ภายในของโครงการ เช่น โครงการพัฒนาหลักสูตรก็จะเกี่ยวข้อง

กับเป้าหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของเนื้อหา ระบบการจัดการเรียนการสอน วิธีการให้คะแนน เป็นต้น

2.2 การประเมินความคุ้มค่า (payoff evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎี หรือสิ่งอื่นๆ ของโครงการ แต่เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่ดีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบ หรือผลการปฏิบัติงานของผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการหรือผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ การประเมินความคุ้มค่าควรได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แกผู้รับบริการจึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก (extrinsic criteria)

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555, หน้า 139) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินโครงการของสคริปเวนมี่ 4 ประการ ดังนี้

1. การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินโครงการจะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของกระบวนการดำเนินงานโครงการเพื่อเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ และเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2. การประเมินผลสรุปรวม (summative evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของโครงการซึ่งจะประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการแล้ว จะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของผลที่ได้รับจากโครงการ เพื่อเสนอแนวทางสู่การตัดสินใจการดำเนินโครงการในรอบต่อไปหรือยุติปรับเปลี่ยน หรือพัฒนาโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

3. การประเมินคุณค่าภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวโครงการ ยกเว้นผลผลิตหรือผลกระทบของโครงการ เช่น การประเมินจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย เนื้อหา กระบวนการและกิจกรรมของโครงการ คุณภาพของเครื่องมือ ตลอดจนเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นต้น

4. การประเมินผลสำเร็จ (pay-off evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้รับผลจากโครงการหลังจากการดำเนินโครงการเสร็จแล้ว เป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน หรือผลที่เกิดขึ้นกับครู ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง เป็นต้น

4.4 รูปแบบการประเมินโครงการของสเตค

พิสนุ ฟองศรี (2550, หน้า 83-84) ได้กล่าวว่า สเตคได้พัฒนารูปแบบการประเมินสนองความต้องการ (responsive model) จากแนวคิดว่ามีผู้ต้องการใช้ผลการประเมินหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงควรมีสารสนเทศจากการประเมินที่หลากหลาย เพื่อสนองความต้องการของแต่ละฝ่าย ดังนั้นการประเมินจะต้องบรรยายโครงการประเมินอย่างละเอียด

ครอบคลุมเพียงพอที่จะสนองตอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้ การตัดสินใจจะอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการประเมินแบบนี้มี 2 ประการ คือ

1. การบรรยาย ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ความคาดหวัง ในส่วนนี้ผู้ประเมินหรือผู้บรรยายจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ประเมินให้มากที่สุด ประกอบด้วยส่วนย่อยที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1.1.1 สิ่งนำ ซึ่งเป็นสภาพของสิ่งที่มีอยู่เป็นพื้นฐานก่อนจะดำเนินการโดยสิ่งที่มีอยู่ก่อนกับสิ่งที่จะดำเนินการมีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน

1.1.2 การปฏิบัติ เป็นกระบวนการดำเนินการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

1.1.3 ผลลัพธ์ เป็นผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ

1.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง ประกอบด้วย 3 ส่วนย่อย เช่นเดียวกับข้อ 1.1.1-1.1.3

2. การตัดสินใจ ประกอบด้วย 2 ส่วนย่อย คือ

2.1 มาตรฐานหรือเกณฑ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเตรียมไว้เปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจริง ว่าจะมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

2.2 การตัดสินใจ เป็นการนำสารสนเทศจากการเปรียบเทียบมาตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555, หน้า 119-166) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของสเตคได้เสนอแนวคิดในการประเมินโครงการในรูปแบบการประเมินความสอดคล้อง ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าเป็นการบรรยายและตัดสินใจคุณค่า ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยายและข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยาย ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวัง หรือเป้าหมายแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งที่มีมาก่อนการคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการหรือการปฏิบัติ และการคาดหวังเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจโครงการจะประสบความสำเร็จ หรือไม่เพียงใดอาศัยเกณฑ์ 2 ชนิด คือ

2.1 เกณฑ์สัมบูรณ์ เป็นเกณฑ์ที่นักประเมินตั้งไว้ โดยอาจกำหนดมาจากทฤษฎีหลักการ หรือการวิจัยและเอกสารอ้างอิง

2.2 เกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมกลุ่ม หรือยึดเอาลักษณะของโครงการใดโครงการหนึ่ง มาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

รายละเอียดของการตัดสินใจค่าของสิ่งที่ประเมินตามรูปแบบการประเมินของสเตค มีดังนี้

1. หลักการและเหตุผล เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงแนวคิดหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งเป็นพื้นฐานในการกำหนดสภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นจากโครงการ

2. แมทริกซ์การบรรยาย คือ ส่วนที่ใช้ในการบรรยายภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากการประเมินประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สภาพที่คาดหวัง และสภาพที่เป็นจริง

3. แมทริกซ์การตัดสินใจ เป็นส่วนของการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของสเตคเพื่อการประเมินโครงการ มีข้อควรพิจารณา ดังนี้

1. การประเมินมุ่งที่จะศึกษาในเรื่องการบรรยายและการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ

2. การประเมินให้ความสำคัญกับสิ่งที่มีมาก่อนการปฏิบัติและผลลัพธ์จึงเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการประเมินก่อนระหว่างและหลังการดำเนินโครงการ

3. การประเมินมีการตัดสินใจคุณค่าเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานซึ่งเป็นที่ตั้งเกณฑ์สัมบูรณ์ และเกลดสัมพันธ์ทำให้ได้สารสนเทศ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกโครงการที่มีอยู่

เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 39-41) ได้กล่าวว่า การประเมินตามความคิดของสเตคนั้น มีมิติทางการประเมินอยู่ 2 มิติ ดังนี้

1. มิติในแนวตั้ง ได้แก่ 1) สิ่งนำ (antecedents) สิ่งนำ หมายถึง ภาวะของสิ่งต่างๆ ที่เป็นอยู่ก่อน ก่อนที่จะมีกิจกรรมหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมา เช่น ในเรื่องของการเรียนการสอน ก็จะหมายถึงภูมิหลัง ความสามารถ ความถนัดความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการกระทำเคลื่อนไหวหรือการจัดกิจกรรมใดๆ ตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของงานในโครงการนั้นๆ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน เป็นต้น 2) การปฏิบัติ (transaction) การปฏิบัติ หมายถึง ภาวะของการทำการเคลื่อนไหวหรือการจัดกิจกรรมใดๆ ตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของงานในโครงการนั้นๆ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน และ 3) ผลผลิต (outcomes) ผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการที่มีภาวะของการกระทำในโครงการ เช่น ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ผลผลิตที่คาดหวัง หมายถึง การที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดี มีความสามารถ มีทักษะหลังจากที่ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้ว

2. มิติในแนวนอน ได้แก่ 1) ส่วนของการบรรยาย หมายถึง ภาวะที่ได้เกิดขึ้นจริงหรือต้องการจะให้เกิดขึ้นโดยสามารถสังเกตได้ ภาวะในส่วนของการบรรยายนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ 1.1) ความมุ่งหมายหรือความประสงค์ที่คาดหวัง หรือที่วางแผนไว้เพื่อต้องการให้เกิดขึ้น และ 1.2) ผลหรือสิ่งที่สังเกตได้จริง 2) ส่วนของการตัดสินใจ หมายถึง ภาวะของการตัดสินใจเชิงประเมิน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ 2.1) เกณฑ์ ได้แก่ ภาวะที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เทียบกับปรากฏการณ์ใดๆ ที่สังเกตได้ และเพื่อระบุว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

มีคุณภาพระดับใด 2.2) การเลือกตัดสินใจ ได้แก่ ผลที่เกิดจากการนำเอาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

4.5 รูปแบบการประเมินโครงการของโพรวัส

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 125-127) ได้กล่าวว่า โพรวัส (Provus) ได้กล่าวถึง ความหมายของการประเมินว่า เป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและการค้นหาช่องว่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดข้อบกพร่องของโครงการ และนำรูปแบบการประเมินความสอดคล้องที่เป็นกระบวนการของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นทุกขั้นตอน และจะมีการพิจารณาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งโพรวัสได้จำแนกขั้นตอนของการประเมินโครงการประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การบรรยายโครงการ (program definition) การบรรยายโครงการเป็นการระบุนรายละเอียดต่างๆ ของโครงการซึ่งส่วนมากประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ของโครงการ
2. นักเรียน คณาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ สื่อทัศนูปกรณ์ สำหรับการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. กิจกรรมของนักเรียนและคณาจารย์ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

ส่วนประกอบ 3 ส่วนนี้ อาจเรียกได้ว่าเป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตในการประเมินขั้นตอนการบรรยายโครงการนี้ต้องระบุให้ชัดเจนกว่ากระบวนการอะไรที่จะเปลี่ยนปัจจัยเบื้องต้นให้เป็นผลผลิตที่ต้องการพร้อมทั้งต้องกำหนดมาตรฐาน (standards) หรือที่เรียกว่า โครงการเกณฑ์ (design criteria) ซึ่งสามารถกำหนดได้มากจากผลการประชุมและข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ดำเนินโครงการทุกระดับหลังจากนั้นนักวิจัยจะนำมาปรับปรุงและให้สมาชิกผู้ดำเนินโครงการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 2 การดำเนินงานโครงการหรือการปฏิบัติการโครงการ (program installation) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการประเมินกิจกรรมของครู และนักเรียนว่าเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด ขั้นนี้จะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหมายในขั้นที่ 1 กับสิ่งที่จริงข้อควรระวังในการเปรียบเทียบก็คือการพิจารณาถึงความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรงของการเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 3 กระบวนการของโครงการ (program process) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน ในขั้นนี้ผู้ประเมินมุ่งหาคำตอบว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ย่อยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใดภายใต้เงื่อนไขใดและจุดมุ่งหมายเพียงใด

ขั้นที่ 4 ผลผลิตของโครงการ (program product) เป็นการประเมินผลสุดท้ายที่เกิดขึ้นจากโครงการ ผู้ประเมินจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่าโครงการนั้น บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่ เป็นที่น่าสังเกตว่าการประเมินผลผลิต ได้ทำมานานแล้วในกลุ่มวิจัยการศึกษา แต่เพิ่งจะเริ่มทำในกลุ่มนักประเมินเมื่อไม่นานมานี้เอง ความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขของการประเมินและผลที่ได้รับในขั้นที่ 3 สามารถนำมาจัดเป็นตัวแปรอิสระที่เหมาะสมในการควบคุมการดำเนินโครงการใหม่ได้

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลกำไร (cost – benefit analysis) ในขั้นนี้จะมีหรือไม่มีก็ได้ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลที่ได้รับจะเป็นเครื่องชี้ประสิทธิภาพของโครงการ เช่น ผลกำไรของโครงการจะต้องสามารถวัดได้ แต่ในสภาพจริง ๆ เราไม่สามารถวัดได้ชัดเจน การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้มุ่งจะตอบคำถามว่าในระหว่างโครงการ 2 โครงการ หรือมากกว่าโครงการใดบรรลุผลที่ตั้งไว้โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

พิชิต ฤทธิจรรย์ (2555, หน้า 146-147) ได้กล่าวว่า โพรวัส (Provus) ได้พัฒนา รูปแบบของการประเมินเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ ซึ่งเรียกว่า รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้อง (the discrepancy model) โดยกล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมิน คือ การหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการว่าจะปรับปรุง จะให้ดำเนินการต่อไปหรือจะยกเลิกโครงการ จากจุดมุ่งหมายดังกล่าว โพรวัส จึงได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1. การพิจารณาความสอดคล้องของสิ่งที่เกิดขึ้นจากโครงการกับมาตรฐานที่กำหนด
2. การระบุหรือหาความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ของโครงการโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด
3. การใช้ข้อมูลที่ได้จากการพบความแตกต่างเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ

จากความหมายของการประเมินดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แนวคิดที่สำคัญของการประเมินตามรูปแบบการประเมินของโพรวัสนี้ จะเป็นกระบวนการของการศึกษาความสอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติงานโครงการที่เกิดขึ้นกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ว่า มีความแตกต่างกันหรือไม่

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2555, หน้า 6-7) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของโพรวัสเป็นการเสนอรูปแบบการประเมินที่ใช้ชื่อว่า การวิเคราะห์ความไม่สอดคล้อง (the discrepancy evaluation) คือ วิเคราะห์ความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับการปฏิบัติจริงในโครงการขั้นตอนต่างๆ ในโครงการที่จะนำมาวิเคราะห์ โพรวัสแนะนำว่าควรทำการวิเคราะห์ใน 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดโครงการ (program definition) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของโครงการ สิ่งที่จะพิจารณาในขั้นนี้มี 3 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ของโครงการ 2) คุณลักษณะของครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ และ 3) กิจกรรมของนักเรียนและครูที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ประเมินการเอาโครงการลงในพื้นที่ (program installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการว่า เหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินในขั้นนี้ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังในขั้นตอนที่ 1 กับสิ่งที่ เป็นจริง

ขั้นที่ 3 การประเมินกระบวนการในโครงการ (program process) เป็นการประเมินขั้นตอนวิธีการในการดำเนินงานตามโครงการ การประเมินในขั้นนี้มุ่งหาคำตอบว่า โครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์สุดท้ายเพียงใด ทั้งนี้เพื่อการนำไปปรับปรุงการดำเนินต่อไป

ขั้นที่ 4 การประเมินผลผลิตของโครงการ (program product) เป็นการประเมินผลขั้นสุดท้ายที่เกิดจากโครงการ เป็นการประเมินมุ่งหาคำตอบที่ว่าโครงการได้บรรลุ วัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (cost-benefit analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินข้อนี้ อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้

การประเมินทั้ง 5 ขั้นตอน จะมีการเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานกับการปฏิบัติจริงว่าสอดคล้องหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องหรือมีความแตกต่างมาก ก็จะไปสู่การตัดสินใจว่า 1) ดำเนินการต่อไป 2) ดำเนินการขั้นเดิมซ้ำจนกว่าจะได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 3) ดำเนินเริ่มต้นในขั้นที่ 1 ใหม่ และ 4) สิ้นสุดโครงการหรือยกเลิกโครงการ

ตามรูปแบบการประเมินนี้ การประเมินต้องทำโดยนักประเมินคนหนึ่งที่ได้วางมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นการประเมินทุกอย่างต้องดำเนินการไปโดยการหาข้อมูลใหม่และทำการตัดสินใจโดยใช้มาตรฐานที่วางไว้เป็นเกณฑ์ เป็นรูปแบบที่ช่วยให้หาข้อมูลย้อนกลับในทุกขั้นตอนของการประเมินดังกล่าวข้างต้นและตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินของโพรวัสจะต้องมีการวางแผน ตั้งแต่การเริ่มโครงการ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เมื่อพบความไม่สอดคล้องระหว่างมาตรฐานที่กำหนด กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงก็ต้องปรับปรุงหรือตัดสินใจยกเลิกการทำงานโครงการ

4.6 รูปแบบการประเมินโครงการของอัลคิน

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 53-54) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin) ว่าเป็นรูปแบบที่เรียกว่า CSEA (center for the study of evaluation approach) จุดเน้น

ของการประเมินคือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ อัลคินได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การจัดทำรายการสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ

จากความหมายของการประเมิน ตามแนวคิดของอัลคินนั้น การประเมินจะประกอบด้วยการจัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ การประเมินจำเป็นจะต้องประเมินในเรื่องต่างๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินระบบ (system assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณาสภาพของระบบ เพื่อเปรียบเทียบ สภาพที่แท้จริงและคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยให้เราสามารถกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษาได้แก่ความต้องการของประชาชน ชุมชนและสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วน จำเป็นต้องใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ กัน

2. การประเมินการวางแผนโครงการ (program planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมายพร้อมกับประเมินผลที่จะได้รับจากการใช้วิธีการดำเนินงานต่างๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหาโดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอก และการประเมินจากเกณฑ์ภายใน

3. การประเมินการนำไปใช้หรือการดำเนินการโครงการ (program implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบดูว่าการดำเนินงานของโครงการนั้นได้เป็นไปตามขั้นตอนต่างๆ ที่วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้ หรือคาดหวังไว้เพียงใด

4. การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ (program improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดหมาย และมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้นนักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุกๆ ด้านของโครงการตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่นเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

5. การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (program certification) ขั้นตอนนี้นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสาร รายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาคัดสินคุณค่าของโครงการ และศักยภาพในการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่นๆ หรือนำไปใช้กับโครงการในสถานการณ์อื่นๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการกับโครงการในลักษณะใด อาจจะยกเลิกปรับปรุงใหม่หรืออาจจะขยายโครงการออกไปอีก เป็นต้น

สุภมาส อังศุโชติ (2555, หน้า 44-45) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของอัลคินได้พัฒนากรอบการประเมินที่มีรูปแบบใกล้เคียงกับรูปแบบการประเมินชิป โดยนิยามการประเมินว่า การประเมินเป็นกระบวนการสืบเสาะเพื่อการตัดสินใจ การเลือกสารสนเทศที่เหมาะสม การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการรายงานสรุปข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจ เลือกทางเลือกต่าง ๆ รูปแบบการประเมินของอัลคิน เรียกว่า UCAL ประกอบด้วยการประเมิน 5 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินระบบ (systems assessment) เป็นการประเมินที่ให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับสถานะของระบบเพื่อนำมาเป็นขอบเขต จุดมุ่งหมายและกระบวนการในการดำเนินโครงการ หรือเรียกว่า การประเมินความต้องการจำเป็น

2. การประเมินการวางแผนโครงการ (program planning) เป็นการประเมินที่ช่วยเลือกโครงการเฉพาะ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปดำเนินการ เพื่อดูว่าโครงการนั้นมีการวางแผนเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

3. การประเมินการดำเนินโครงการ (program implementation) เป็นการประเมินเพื่อจัดหาสารสนเทศว่าการจัดโครงการนั้นเหมาะสมกับกลุ่มหรือไม่ ซึ่งคล้ายกับการประเมินกระบวนการของรูปแบบการประเมินชิป แต่อัลคินให้ความสำคัญกับการเริ่มต้นการดำเนินการ จึงแยกขั้นนี้ออกมาต่างหาก

4. การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ (program improvement) เป็นการจัดหาสารสนเทศว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์นำทางหรือไม่ มีผลลัพธ์ที่คาดหวังเกิดขึ้นหรือไม่ ซึ่งคล้ายกับการประเมินกระบวนการของรูปแบบการประเมินชิป

5. การประเมินเพื่อรับรองโครงการ (program certification) เป็นการประเมินเพื่อจัดหาสารสนเทศเกี่ยวกับคุณค่าของโครงการ และศักยภาพของโครงการในการขยายขอบข่ายการใช้โครงการอย่างกว้างขวางซึ่งคล้ายกับการประเมินผลผลิตของรูปแบบการประเมินชิป อัลคินชี้ว่า

รูปแบบการประเมินของเขาต้องมีข้อตกลงเบื้องต้น 4 ประการ คือ

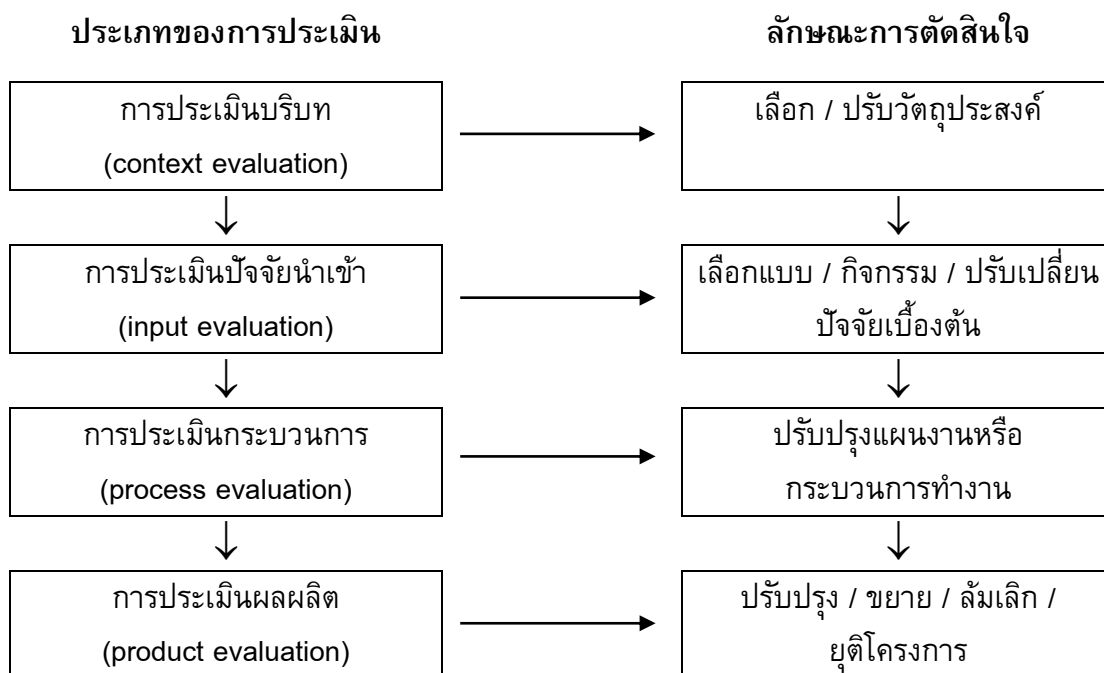
1. การประเมินเป็นการรวบรวมสารสนเทศ
  2. สารสนเทศที่รวบรวมได้จะถูกนำมาใช้ เพื่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการดำเนินการ
  3. การนำเสนอสารสนเทศในการประเมินให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจ ต้องเสนอในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ต้องมีประสิทธิผล
  4. ประเภทของการตัดสินใจที่ต่างกันต้องการกระบวนการประเมินที่ต่างกัน
- รูปแบบการประเมินของอัลคินใกล้เคียงกับรูปแบบการประเมินชิป ดังนั้นการประยุกต์ใช้จึงยึดแนวเดียวกับรูปแบบการประเมิน CIPP

4.7 รูปแบบการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม

พิสนุ ฟองศรี (2550, หน้า 84-86) ได้กล่าวว่า สตัฟเฟิลบีมได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกของผู้บริหารที่เรียกว่ารูปแบบการประเมินชิปปี้โมเดลตั้งแต่ปี ค.ศ.1965 และมีการปรับปรุงมาเรื่อยๆ จนกระทั่งล่าสุดในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งสามารถใช้กับการประเมินโครงการ แผน บุคลากร ผลิตภัณฑ์ องค์กร และระบบต่างๆ ได้โดยใช้วิธีเชิงระบบ การใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้โมเดลอย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุด ต้องลงมือประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ขณะดำเนินงาน และการประเมินหลังจากการดำเนินงาน

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 63-66) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) ที่เรียกว่า รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP model) (Stufflebeam, D.L., & Shinkfield, 2007, p.327) ว่าเป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับงานบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือการให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยมีมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินบริบท (context evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) การประเมินกระบวนการ (process evaluation) และการประเมินผลผลิต (product evaluation)

ประเภทการประเมินและลักษณะของการตัดสินใจ ตามกรอบความคิด ของรูปแบบการประเมินชิปปี้ แสดงได้ดังแผนภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิปปี้

แนวทางการประเมินในด้านต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท (context evaluation : C) เป็นการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่างๆ เช่น

- 1.1 เป็นโครงการที่สนองปัญหาความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่
- 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยงานหรือหน่วยงานหรือไม่
- 1.3 เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ หรือไม่

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

- 2.1 ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่
- 2.2 กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น

- 3.1 การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด
- 3.2 เกิดปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง
- 3.3 มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (product evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้น เมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญๆ เช่น

- 4.1 เกิดผลได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่
- 4.2 คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร
- 4.3 เกิดผลกระทบอื่นใดหรือไม่

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, หน้า 3) ได้กล่าวว่า โมเดลการประเมินอันเป็นที่รู้จักกันมากที่สุดหรือแพร่หลายมากที่สุด คงไม่มีโมเดลการประเมินใดเทียบได้กับโมเดล CIPP ซึ่งพัฒนาโดย Stufflebeam และคณะ ตั้งแต่ปี 1971 CIPP เป็นโมเดลประเมินที่มีชื่อเสียง

กระฉ่อนโลก เป็นโมเดลขวัญใจของนักประเมินที่ใช้กันมานานกว่า 40 ปี ในขณะที่เดียวกันเป็นโมเดลที่มีผู้นำไปใช้ผิดหรือไม่เหมาะสมมากที่สุดของโลกเช่นเดียวกัน ซึ่ง Stuffbeam ก็ยอมรับว่ามันเป็นจริงดังว่า จนถึงเวลาที่ Stuffbeam และคณะ ได้ปรับเปลี่ยนการประเมินของ CIPP ให้มีความทันสมัยทันยุคทันเหตุการณ์ยิ่งขึ้น โดยเสนอการปรับปรุงโมเดลบนพื้นฐานเดิม แต่ได้ขยายความคิดของการประเมินผลให้กว้างขวางขึ้น เพื่อให้ผลการประเมินครอบคลุมถึง ผลกระทบ (impact) ประสิทธิภาพ (effectiveness) ความยั่งยืน (sustainability) และการถ่ายทอดความสำเร็จ (transportability) ของการดำเนินงาน

ตารางที่ 3 การประยุกต์ใช้โมเดล CIPP และ CIPPIEST สำหรับการประเมินโครงการ

มิติการประเมิน	สิ่งที่ประเมิน	การจัดทำ รายงาน	ผู้ใช้ผลการประเมิน
P (process evaluation) การประเมิน กระบวนการ	1. ประเมินความก้าวหน้า ของการดำเนินงานโดย การมีส่วนร่วมของ กลุ่มเป้าหมายหลัก เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ สำหรับผู้เกี่ยวข้อง	process evaluation report สำหรับผู้ตัดสินใจ/ ผู้มีส่วนได้เสีย	1. ใช้ผลการประเมิน เพื่อสร้าง จุดแข็ง ของการดำเนินงาน ติดตามกำกับ แผนงาน 2. ติดตามค่าใช้จ่าย เพื่อรายจ่ายเพื่อ รายงานไปยังแหล่ง ทุนสนับสนุน แผนงาน
I (impact evaluation) การประเมิน ผลกระทบ	1. ประเมินผลประโยชน์ที่ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้รับตามที่คาดหวัง หรือไม่	impact evaluation report สำหรับผู้ตัดสินใจ/ ผู้มีส่วนได้เสีย	1. ใช้ผลการประเมิน เพื่อตัดสินใจว่า แผนงานสามารถ ตอบสนองความ ต้องการของ กลุ่มเป้าหมายได้ เพียงใด 2. ใช้ผลเพื่อตัดสินใจ ปรับเปลี่ยน แผนงาน/กิจกรรม

ตารางที่ 3 การประยุกต์ใช้โมเดล CIPP และ CIPPIEST สำหรับการประเมินโครงการ (ต่อ)

มิติการประเมิน	สิ่งที่ประเมิน	การจัดทำ รายงาน	ผู้ใช้ผลการประเมิน
E (effectiveness evaluation) การประเมิน ประสิทธิภาพ	1. ประเมินผลลัพธ์สำคัญ ทั้งที่คาดหวังและ ไม่ได้คาดหวังทั้ง ทางบวกและลบ (การ ประเมิน goal free)	effectiveness evaluation report สำหรับผู้ตัดสินใจ/ ผู้มีส่วนได้เสีย	1. ใช้ผลเพื่อตัดสินใจ ความสำเร็จของ แผนงาน/โครงการ 2. ใช้ผลเพื่อเตรียม accountability report
S (sustainability evaluation) การประเมิน ความยั่งยืน	1. การประเมินการรักษา/ คงอยู่ หรือความ ต่อเนื่องของผลสำเร็จ 2. การคงอยู่ของแผนงาน/ งานปัจจัยนำเข้า การ ดำเนินและความสำเร็จ	sustainability evaluation report สำหรับผู้ตัดสินใจ/ ผู้มีส่วน ได้เสีย	1. ใช้ผลการประเมิน เพื่อตัดสินใจความ พึงพอใจของผู้ ได้รับผลประโยชน์ 2. ใช้ผลประเมินความ ต้องการจำเป็นว่า ยังคงมีอยู่หรือไม่ 3. ใช้ผลเพื่อตัดสินว่า การดำเนินงาน ก่อให้เกิด ความสำเร็จต่อเนื่อง หรือไม่
T (transportability evaluation) การประเมิน การถ่ายทอด ความสำเร็จ	1. ระบบหน่วยงาน/กลุ่ม บุคคลที่มีแนวโน้มจะนำ แผนงานไปประยุกต์ใช้ 2. ประเมินความ เหมาะสมในการนำ แผนงานไปปรับ ประยุกต์ใช้ที่อื่น	transportability evaluation report สำหรับผู้ตัดสินใจ/ ผู้มีส่วนได้เสีย	1. ใช้ผลการประเมิน เพื่อตัดสินถึงความ ต้องการจำเป็นของ การเผยแพร่ สารสนเทศของ แผนงานไปยัง หน่วยงาน/กลุ่ม บุคคลที่จะได้ ประโยชน์

ตารางที่ 3 การประยุกต์ใช้โมเดล CIPP และ CIPPIEST สำหรับการประเมินโครงการ (ต่อ)

มิติการประเมิน	สิ่งที่ประเมิน	การจัดทำ รายงาน	ผู้ใช้ผลการประเมิน
			2. ใช้ผลเพื่อตัดสิน ระดับความสำเร็จ ของการนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ที่อื่น
			3. ติดตามความสำเร็จ ของการนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ที่อื่น

โมเดลการประเมิน CIPP ที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้มีการปรับปรุงมิติของการประเมินผลผลิต (product evaluation) ให้มีความชัดเจน ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเสนอให้มีการประเมินผลที่ครอบคลุมถึงผลกระทบ (impact) ประสิทธิภาพ (effectiveness) ความยั่งยืน (sustainability) และการถ่ายทอดความสำเร็จ (transportability) ของการดำเนินงาน โมเดลจึงถูกปรับเปลี่ยนชื่อเป็น CIPPIEST เพื่อพัฒนาระบบ/สถาบัน/แผนงาน/โครงการ การกำหนดโมเดล CIPPIEST ไปประยุกต์ใช้ในการประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้ประเมินควรพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงบริบทสภาพแวดล้อม ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน และช่วงเวลาที่เข้าทำการประเมิน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555, หน้า 119-166) ได้กล่าวว่า รูปแบบการประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน ที่เรียกว่า ซิปโมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นรูปแบบการประเมินที่มีระบบแบบแผนอย่างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง คำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบทหรือสภาพแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ product (ผลผลิต) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแนวคิดการประเมินของ สต๊อฟเฟิลบีม ได้ยึดหลักของการวิเคราะห์ระบบหรือวิธีการเชิงระบบ

สต๊อฟเฟิลบีม ได้ให้ความสำคัญของการประเมินว่าเป็นวิธีการศึกษาหรือสืบค้นหาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างเป็นระบบ เป็นการประเมินกระบวนการที่จะหาข้อเสนอสารสนเทศและนำไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายและการตัดสินคุณค่าและคุณประโยชน์ของการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ

ลักษณะของการประเมิน จากความหมายของการประเมินตามทัศนะของ สตีฟเฟิลบีมชี้ให้เห็นว่า การประเมินมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมิน คือ การจัดหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของการประเมินจะมากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับข้อมูลสารสนเทศที่ได้มานั้น สามารถจะนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้มากน้อยเพียงใด

2. การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นวัฏจักร กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องที่ครบวงจร ของการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

3. กระบวนการประเมินประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ การระบุหรือบรรยายข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจนำไปใช้

รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 23) ได้กล่าวว่า รูปแบบของการประเมิน CIPIEST คือ ส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (product evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (impact evaluation) การประเมินประสิทธิผล (effectiveness evaluation) การประเมินความยั่งยืน (sustainability evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (transportability evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมิน ซึ่งมักได้แก่ โครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่างๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึง การประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง ทั้งนี้ ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นพิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (evaluation questions) แต่ละมิติตามแนวคิดของสตีฟเฟิลบีม

การประเมินผลกระทบ (impact evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า สิ่งที่ได้รับผลประโยชน์ (จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง) ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการที่จะได้รับตอบสนองความต้องการจำเป็นนั้นคืออะไรบ้าง คำถามนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้่นั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น การประเมินประสิทธิผล (effectiveness evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงบรรลุตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่ การประเมินความยั่งยืน (sustainability evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า แนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไรคำถามดังกล่าวมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการดังกล่าว การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (transportability evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า มีการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบความสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่นๆ หรือไม่

จะเห็นว่ามิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้าน จากการขยายการประเมินผลผลิต ตามรูปแบบการประเมิน CIPP เดิม ก็คือการประเมินในส่วนที่ สตัฟเฟิลบีม เรียกว่า “ผลลัพธ์” (outcomes) ของโครงการ ซึ่งเป็นการจำแนก และตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ศิริพร ศิริรัตน์ (2557, หน้า 69-70) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการด้วย รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นกระบวนการประเมินเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ที่มีต่อโครงการโดยมีกระบวนการประเมิน 4 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินบริบท (context evaluation) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) 3) การประเมินกระบวนการ (process evaluation) 4) การประเมินผลผลิต (product evaluation) ต่อมาได้มีการขยาย รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้เป็น IEST (CIPPIEST model) ซึ่งเป็นการขยายการประเมิน ผลผลิต (product) ซึ่งเป็นการประเมินผลลัพธ์ (Outcome) จำแนกออกเป็น

1. ด้านผลกระทบ : I (impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการ ให้เกิดการตัดสินใจสั่งการ ทั้งทางบวกทางลบ จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

2. ประสิทธิภาพ : E (effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น

3. ความยั่งยืน : S (sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้น วิธีการ ในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ

4. การถ่ายทอดส่งต่อ : T (transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอด ประยุกต์ ปรับปรุงให้ในที่อื่นๆ ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบของการประเมินโครงการขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ในการประเมินและการนำผลการประเมินไปใช้ สำหรับการประเมินโครงการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ผู้ประเมินใช้รูปแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านบริบท 2) การ ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินด้านกระบวนการ และ 4) การประเมินด้านผลผลิต เนื่องจากเป็นรูปแบบการประเมินที่มีความครอบคลุมต่อโครงการทั้งหมด และมีความเหมาะสม กว่ารูปแบบอื่น ซึ่งไม่เน้นวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่งแต่เป็นรูปแบบที่มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ทำให้เห็นผลการประเมินได้ทุกด้าน สามารถนำไปสู่การตัดสินใจของ ผู้บริหารโครงการในการดำเนินโครงการต่อไป

5. การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้

5.1 การประเมินด้านบริบท

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 84-86) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการ ประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อที่จะกำหนดการดำเนินงาน วิธีการประเมินจะใช้การบรรยาย และเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของความ ไม่สอดคล้องระหว่างความเป็นจริงและสิ่งที่คาดหวัง

เพชรรัตน์ พวงทอง (2550, หน้า 42) ได้กล่าวว่า แนวทางการประเมินด้านบริบท มีดังนี้ 1) สอดคล้องกับพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมไทยในปัจจุบันในด้านความยากจน 2) สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน 3) สอดคล้องกับนโยบายและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อจัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน 4) ตอบสนองความต้องการทั้งครูและนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้สอนและนักเรียนได้รับข่าวสารที่ใหม่และรวดเร็วมากขึ้น 5) สามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6) สอดคล้องกับการสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยขึ้น และ 7) มีความชัดเจน ซึ่งสามารถทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดและประเมินโครงการตามความสอดคล้องของสถานการณ์สภาพความเป็นจริงในสังคมไทย และความต้องการของสถานศึกษาในปัจจุบัน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, หน้า 29-31) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินความต้องการปัญหาสิทธิหรือทรัพยากร โอกาสต่างๆ เป็นการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ เพื่อกำหนด เป้าหมาย ลำดับความสำคัญก่อนหลัง และผลลัพธ์

สุพัตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบทหรือการประเมินสภาวะแวดล้อมของโครงการ เป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ เพื่อตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสม

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 126) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านบริบทเป็นการประเมินความต้องการ ความจำเป็น เพื่อกำหนดโครงการเป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ

ทิวดี มณีโชติ (2554, หน้า 5-7) ได้กล่าวว่า การประเมินของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านที่ 1 การประเมินบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการเป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือหรือองค์กรต่างๆ หรือไม่ การประเมินบริบทจะช่วยในการตัดสินใจว่าโครงการควรจะทำในสภาพแวดล้อมใด ต้องการบรรลุเป้าหมายอะไร หรือต้องการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอะไรเป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหา ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ

มารุต พัฒนาผล (2555, หน้า 105-107) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบท (context evaluation : C) เป็นการประเมินสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความสอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 308-310) ได้กล่าวว่า แนวทางการประเมินด้านบริบท มีดังนี้ 1) ความต้องการของโครงการ เพื่อให้ทราบถึงโอกาสในการจัดทำโครงการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ และ 3) ความพร้อมและทรัพยากรในด้านต่างๆ เช่นเงินทุนหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร เป็นต้น

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2557, หน้า 110-113) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ ได้แก่ ความต้องการของชุมชนและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการ จำนวนประชากร กระแสทิศทางของสังคม และการเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การประเมินด้านบริบท หมายถึง การประเมินที่เกี่ยวข้องกับโครงการในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียน วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการว่า มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การยอมรับของชุมชนต่อกิจกรรมของโครงการ วัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ และความต้องการของบุคลากรต่อการดำเนินโครงการ

5.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

เพชรรัตน์ พวงทอง (2550, หน้า 44) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ มีดังนี้ 1) ความเหมาะสมในการจัดบุคลากรรับผิดชอบงานบริหาร 2) ความเหมาะสมในการจัดงบประมาณเพื่อพัฒนาและปรับปรุง 3) ความเหมาะสมในการจัดระบบการบริหารงาน 4) ความเหมาะสมในการจัดวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ การเรียนการสอนเพื่อสนับสนุน และพัฒนา 5) ความเพียงพอของสื่อ อุปกรณ์ สอดคล้องกับความจำเป็นของโรงเรียน 6) ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีศักยภาพ สามารถสร้างสรรค์โรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง 7) มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพเพียงพอกับการบริหารจัดการของโรงเรียน และ 8) ความเหมาะสมในการจัดหาห้องปฏิบัติการวิชาการต่างๆ ของโรงเรียน

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 57) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินว่าปัจจัยที่ต้องการมีอะไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, หน้า 29-31) ได้กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) เป็นการประเมินทางเลือกแผนปฏิบัติ แผนบุคลากร งบประมาณ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และศักยภาพของประสิทธิภาพในการลงทุน ในการที่จะบรรลุความต้องการและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้าจึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกแผนปฏิบัติ การเขียนโครงการเพื่อขอการสนับสนุนทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงานและงบประมาณ

สุพัทธ์ พิบูลย์ (2551, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินความเป็นไปได้ด้านทรัพยากร การพิจารณาเลือกกลวิธีดำเนินโครงการที่เหมาะสม การออกแบบกระบวนการดำเนินงานโครงการให้มีศักยภาพสูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการเช่นเดียวกับบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์วิธีดำเนินการ และวางแผนวิธีดำเนินงานของโครงการ

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 126) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอหรือไม่ ซึ่งได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน

ทิวดี มณีโชติ (2554, หน้า 5-7) ได้กล่าวว่า การประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านที่ 2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) หรือการประเมินปัจจัยป้อน เป็นการประเมินเพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน เป็นต้น เป็นการพิจารณาถึงความเพียงพอ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของปัจจัยที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ แต่ละปัจจัยต้องพิจารณารายละเอียดลงไปอีก เช่น บุคลากรนอกจากพิจารณาถึงจำนวนแล้ว แต่ละคนอาจพิจารณาถึงเพศ อายุ สถานภาพ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ วุฒิทางการศึกษา คุณลักษณะส่วนบุคคล และลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานโครงการ เป็นต้น การประเมินส่วนนี้อาจสำรวจสิ่งที่มีอยู่เดิมก่อนว่ามีอะไรบ้าง และตัดสินใจว่าจะใช้ปัจจัยใดเพิ่มเติมความเหมาะสม

มารุต พัฒนาผล (2555, หน้า 105-107) ได้กล่าวว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (input evaluation : I) เป็นการประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ เวลา เทคโนโลยี

เป็นต้น การประเมินปัจจัยนำเข้าจะทำให้ได้ข้อมูลสนับสนุน การเตรียมความพร้อมในการใช้โครงการ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 308-309) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการจะประเมินที่ความพร้อมและทรัพยากรต่างๆ เช่น เงินทุนหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากร เป็นต้น รวมถึงผลกระทบอื่นๆ ที่อาจจะทำให้การดำเนินโครงการเกิดความล่าช้า เช่น ปัจจัยทางการเมืองหรือปัจจัยอื่นๆ

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2557, หน้า 110-113) ได้กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการเป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคคลที่ต้องใช้งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อาคารสถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยในการพิจารณาตัดสินใจว่าโครงการนั้นๆ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการบรรลุหรือไม่และช่วยให้เกิดการวางแผนการจัดกิจกรรมของโครงการได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรและการปฏิบัติ เพื่อระดมทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานโครงการ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิธีการดำเนินงาน และงบประมาณ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินเกี่ยวกับความพร้อม ความเพียงพอ ในด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ที่จะให้โครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

5.3 การประเมินด้านกระบวนการ

พิสนุ ฟองศรี (2550, หน้า 84-86) ได้กล่าวว่า การประเมินกระบวนการเป็นการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการเพื่อจัดทำสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันที่ การประเมินขั้นตอนนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, หน้า 29-31) ได้กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินการนำไปสู่การปฏิบัติ ประเมินกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติงานตามโปรแกรมหรือแผนงานต่างๆ

สุพักตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงาน เมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินโครงการ อะไรที่เป็นปัญหาคุกคามความสำเร็จของโครงการส่วนใดของโครงการต้องการปรับปรุงแก้ไขคำตอบของคำถามเหล่านี้ จะทำให้สามารถกำกับดูแลควบคุมและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานของโครงการได้ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินกระบวนการจะช่วยให้

ผู้บริหารทราบความก้าวหน้า จุดแข็ง จุดอ่อนของโครงการ และเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนดไว้

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 126) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการเป็นการประเมินการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และสารสนเทศต่างๆ ได้บันทึกไว้เป็นหลักฐานหรือไม่

ทิวัดท์ มณีโชติ (2554, หน้า 5-7) ได้กล่าวว่า การประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านที่ 3 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ คุณลักษณะและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (strengths) และจุดด้อย (weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ มักจะไม่ศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว การประเมินโครงการจะมีบทบาทสำคัญในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนหลังเป็นระยะๆ เพื่อการตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการโดยทั่วไป

มารุต พัฒนาผล (2555, หน้า 105-107) ได้กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (process evaluation : P) เป็นการประเมินที่มุ่งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการใช้โครงการ เช่น การประเมินการบริหารจัดการโครงการ การประเมินการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อแสวงหาประเด็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้การดำเนินการใช้โครงการมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านกระบวนการเป็นการประเมินเพื่อการเตรียมการ การดำเนินงานตามขั้นตอน การเลือกการดำเนินงาน การประเมินผล การปรับปรุง การตรวจสอบการดำเนินงานในการตัดสินใจ ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพตามต้องการ การประเมินด้านกระบวนการเป็นการประเมินให้รู้ว่า ได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเพื่อเป็นการปรับปรุงกระบวนการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 110-113) ได้กล่าวว่า การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเป็นการประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยเข้ามามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้นจะก่อให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รัดกุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม การประเมินผลโครงการ การสรุปและรายงานผลโครงการว่าประสบความสำเร็จและการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาดบ ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การดำเนินการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร การดำเนินโครงการ และการตรวจสอบโครงการ

5.4 การประเมินด้านผลผลิต

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 84-86) ได้กล่าวว่า การประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่า การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตรงตามแผนที่วางไว้หรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะพิจารณาผลลัพธ์ ผลกระทบของโครงการทุก ๆ ด้าน ซึ่งมักใช้เทคนิคการติดตามผลหรือประเมินผลด้วยการติดตามหลังโครงการเสร็จ ผลการประเมินจะให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าจะคง ปรับ ขยายโครงการ หรือควรหยุดโครงการตามเวลาที่กำหนดไว้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550, หน้า 29-31) ได้กล่าวว่า การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจให้เกิดทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และความสำเร็จในการบรรลุความต้องการที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในการประเมินระยะยาวนั้น การประเมินผลผลิตเพื่อจะตอบคำถามว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

สุพักตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า การประเมินผลผลิตของโครงการเป็นการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ การประเมินผลผลิตจะตอบคำถามว่า ผลผลิตที่ได้จากโครงการมีอะไรบ้าง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ความต้องการจำเป็นลดลงหรือไม่ ผลการดำเนินงานโครงการคุ้มค่าเพียงใด ควรจะจัดการอย่างไรกับโครงการที่จะติดตามมา ซึ่งคำถามเหล่านี้มีความสำคัญต่อการตัดสินใจความสำเร็จของโครงการ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลผลิตจะมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจปรับขยายโครงการ หรือยกฐานะเป็นงานประจำ

เชาว์ อินใย (2553, หน้า 126) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิตเป็นการประเมินที่ได้จากโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ้มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ทิวัดต์ มณีโชติ (2554, หน้า 5-7) ได้กล่าวว่า การประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านที่ 4 การประเมินผลผลิต (product evaluation) หรือผลของการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือความ

ต้องการ/เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ อาจจะมีประสิทธิผลที่เกิดขึ้นในระยะยาวหรือผลต่อเนื่องที่เรียกว่าผลลัพธ์ (outcomes) รวมทั้งการประเมินผลกระทบ (impact) ของโครงการ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินบริบท ปัจจัย และกระบวนการร่วมด้วย

มารุต พัฒนาผล (2555, หน้า 105-107) ได้กล่าวว่า การประเมินผลผลิต (product evaluation : P) เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในเป้าประสงค์ และวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นการตรวจสอบว่า เมื่อเสร็จสิ้นการใช้โครงการแล้วเกิดผลผลิตคือ คุณภาพของผู้เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างไร

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 59) ได้กล่าวว่า การประเมินด้านผลผลิตเป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมถึงการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 110-113) ได้กล่าวว่า การประเมินผลผลิตของโครงการเป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินโครงการว่าได้ผลมากน้อยเพียงใดเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลผลิตจะมีการนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ การประเมินในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจปรับปรุงขยายโครงการนำไปใช้ต่อเนื่องต่อไปหรือล้มเลิกโครงการ

สรุปได้ว่า การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง การประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุดลง และมีการติดตามผล การปฏิบัติงานต่อมาอีกระยะหนึ่ง ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง การล้มเลิกหรือการปรับขยายโครงการ ซึ่งการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในด้านความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ และการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 53) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

พรพรรณ สุทธานนท์ (2554, หน้า 5) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง การแสดงการกระทำตามคุณสมบัติของตนเองออกมาให้เห็น หรือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและชี้หรือแสดงถึงความดีหรือลักษณะประจำตัวบุคคล

สุรีย์ พูลสวัสดิ์ (2554, หน้า 29) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่แสดงออก อันเป็นลักษณะเฉพาะประจำตัวของเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับ และบุคคลทั่วไปมีความพึงพอใจ

ศศิธร ชูตินันทกุล (2555, หน้า 8) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการที่ครอบคลุมถึงด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก ที่ต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนให้ติดเป็นนิสัยจนเป็นวิถีชีวิตหรือบุคลิกภาพของคนๆ นั้น เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิพนธ์ ยศดา (2556, หน้า 16) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ความเชื่อของคนหรือของสังคมที่เห็นว่าสิ่งนั้นมีคุณค่า นานานิยม แล้วนำมาปฏิบัติ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ

พิชัย บุญมาหนองคู (2556, หน้า 77) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะความต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกในทางที่ถูกต้องดีงาม เหมาะสม สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนาชีวิตและเกิดความสุขในสังคม

หทัยทิพย์ ทรงมล (2556, หน้า 8) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝัง ลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม

เพชร แสงเพชร (2558, หน้า 30) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีสุขภาพดี มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์มีสุขนิสัยที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดี ความเป็นประชาธิปไตยมีความรู้ ทักษะทางเทคนิค สามารถใช้เครื่องมือและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วที่สำคัญควรต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างผสมผสานในลักษณะต่างขั้วมิติต่างๆ มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ สังคม และทักษะความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงออกต้องสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ เป็นคุณลักษณะที่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคมต้องการ

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

ศักดิ์สกล จันแสน (2558, หน้า 14) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญาและคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม

อภิชาติ อ่อนแอม (2559, หน้า 26) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ดีที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุขที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามสภาพปัญหาและสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม

นิวัฒน์ สินไชย (2560, หน้า 14) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม เป็นสิ่งที่นักเรียนควรยึดถือปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ดี บุคคลส่วนใหญ่เห็นว่าคุณลักษณะที่ดี ต้องเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

จิตินันท์ ปันมาก (2561, หน้า 20) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน เป็นคุณลักษณะที่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม จำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในทางที่ถูกต้อง ดีงาม และเหมาะสม เป็นคุณลักษณะที่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคมในปัจจุบันต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเป็นองค์รวมทั้งด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ซึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

2. ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พรสวรรค์ พงษ์ดี (2551, หน้า 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลทุกคน ทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งที่มีความพื้นฐานทางความคิดซึ่งกว่าความคิดธรรมโดยทั่วไป ความคิดดังกล่าวต้องมีลักษณะมั่นคง แน่นนอน ไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย ซึ่งมีผลบังคับให้บุคคลปฏิบัติตามและมีส่วนผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวทางอารมณ์ของบุคคล กล่าวคือ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ อยาก ได้ ไม่อยาก ได้ รู้สึกว่าดี หรือไม่ดีของคน จนมีผลให้คนเลือกตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามอิทธิพลของค่านิยมของสังคมที่ตนได้รับ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 53) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กล่าวไว้ในมาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาและให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

พระอานาจ อรรถกาโม (น้อยนิล) (2554, หน้า 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม

นิตยา สิริวัตร (2555, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนนั้น ต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีที่ผู้เรียนพึงมีเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรมจิตใจ และปัญญา ต้องส่งเสริมและสร้าง

ความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ค่านิยม รวมทั้งวิถีชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีศักยภาพในการที่จะศึกษาต่อ และในการประกอบอาชีพต่อไป

นิยม บุญมีทองอยู่ (2556, หน้า 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า การเสริมสร้าง “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ร่วม” (desired characteristics values) เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์เป็นวิธีการหนึ่งในการปลูกฝังแนวประพฤติปฏิบัติที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงาน ค่านิยมร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ผูกพันกับองค์กร อีกทั้งทำให้พนักงานเกิดความชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังพฤติกรรมแบบใดจากตน และประเมินตนเองได้อย่างมั่นใจว่า เมื่อปฏิบัติตนตามนั้นแล้วย่อมส่งผลดีต่อผลงานของตนและองค์กร แม้ว่ายังไม่ปรากฏในรายงานผลการปฏิบัติงานของช่วงเวลานั้นก็ตาม

พิชัย บุญมาหนองคู (2556, หน้า 76) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับคนไทยทุกคนและจะต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่แรกเกิดทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศักดิ์สกล จันแสน (2558, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า ในการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น ไม่ใช่แต่การให้ความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญทั้งทางด้านความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีที่ผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยที่สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความจำเป็นของชุมชนและท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสภาพเป็นจริงของนักเรียน และควรพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ สติปัญญาเพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ค่านิยม รวมทั้งวิถีชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีศักยภาพในการที่จะศึกษาต่อ และในการประกอบอาชีพต่อไป

อภิชาติ อ่อนแอม (2559, หน้า 43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนนั้นต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านความรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีที่ผู้เรียนพึงมี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ต้องส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ค่านิยม รวมทั้งวิถีชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการที่จะศึกษาต่อและในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

นิวัฒน์ สินไชย (2560, หน้า 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมีความสำคัญเพราะเป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิด

กับผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม ความสามารถทางการเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรมที่จะเจริญเติบโตเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียน การจัดการศึกษานั้นต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านความรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี สถานศึกษาต้องดำเนินการปลูกฝังให้กับนักเรียนทั้งความรู้และคุณธรรมผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน ซึ่งการพัฒนาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ คำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ และสติปัญญา โดยบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ากับความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน เป็นพลเมืองที่ดีของชาติและพลโลก

3. องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2551, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ลักษณะของคนไทยสมัยใหม่ที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ

1. คุณลักษณะด้านปัญญา ได้แก่ เป็นผู้รู้จักเหตุและผล มีวิจารณญาณในการแยกแยะ ผิดชอบ ชั่วดี คุณและโทษ รู้จักสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำบนพื้นฐานความเป็นจริง รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาดปราศจากอคติรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ อย่างรวดเร็วและหลากหลาย รู้คุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย รู้จักเลือกวิถีทางการและวัฒนธรรมภายนอก ท่ามกลางความสับสนวุ่นวาย และสภาพการแข่งขันของสังคมไทยในยุคเศรษฐกิจยุคใหม่

2. คุณลักษณะด้านจิตใจ ได้แก่ มีความละเอียดต่อการกระทำผิดประพฤติปฏิบัติในความถูกต้อง

3. คุณลักษณะด้านสังคม ได้แก่ การช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกันโดยไม่เห็นแก่ตัว ตระหนักและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคมและมวลมนุษยชาติ แก้ปัญหาโดยสันติวิธี เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นตามระบอบประชาธิปไตย มีจิตสำนึกมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและมีความพร้อมที่จะร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมให้มีสันติสุข มีจิตสำนึกรู้จักใช้อำนาจและเสริมสร้างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. คุณลักษณะด้านร่างกาย ได้แก่ รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถและทักษะในการประกอบกิจการงานและอาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถภาพและศักยภาพของบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-46) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 8 ประการดังต่อไปนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตคือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดเผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบและมีความภาคภูมิใจในผลงาน

7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจเห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยใน

การสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวทีใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ชุมชนและสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อนอาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ฉันท ชาติทอง (2552, หน้า 162-163) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของคนไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดในมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ คือ คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยคนไทยต้องมีการดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วชิสุจริตและมนสุจริต จึงได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรม คุณลักษณะด้านสังคม คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นสภาพความดีงามในด้านต่างๆ และหากยึดชุดของคุณธรรมระดับบุคคล เพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. คุณลักษณะด้านสังคม หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความมีกิริยามารยาท การปรับตัว ความตรงต่อเวลา ความสุภาพ การมีสัมมาคารวะ การพูดจาไพเราะ และความอ่อนน้อมถ่อมตน

3. คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้ การทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เช่น ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรักโรงเรียน และความรักการอ่าน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 6-7) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของคนไทยที่พึงประสงค์ มีหลายประการดังนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีปรับวิถีคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และทักษะในการดำรงชีวิต

5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทยเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (2554, หน้า 29) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยและรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาสังคม

2. มีสุขภาพและพละนาถัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด

3. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรมและคุณธรรม

4. มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต

5. รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

7. มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย

นิพนธ์ ยศดา (2556, หน้า 30) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การพัฒนาตนเอง ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้และความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านที่ 2 การพัฒนาการทำงานและการดำเนินชีวิต ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย มีวินัย มีความรับผิดชอบ ชยันมุ่งมั่นในการทำงาน ประหยัดและอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 3 การพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ได้แก่ ความสามัคคี ความกตัญญู กตเวทียและมิจิตสาธารณะ

พิชัย บุญมาหนองคู (2556, หน้า 218) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ควรพัฒนามี 6 ด้าน คือ

1. ความซื่อสัตย์สุจริต

2. ความมีวินัย

3. ความประหยัด อดออม อยู่อย่างพอเพียง
4. ความขยันหมั่นเพียร
5. ความกตัญญู กตเวที
6. ความรับผิดชอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินได้ใช้องค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ มาเป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนใน 3 ด้าน ได้แก่

1. คุณลักษณะด้านความรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้ การทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้
2. คุณลักษณะด้านความคิด หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักเหตุและผล มีวิจารณ์ญาณ รู้จักแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์
3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นสภาพความดีงามในด้านต่างๆ การอยู่ร่วมกันในสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ความรับผิดชอบ

4. การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 40) ได้กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน ซึ่งกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ประกอบด้วยความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปแล้ว นอกจากจะมีความรู้ความสามารถ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะนำไปสู่การมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการอีกด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้น ต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในลักษณะต่างๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมเพื่อนำมาประเมินและตัดสิน ซึ่งแนวทางการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุได้นั้น ต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชนที่ต้องมุ่งขีดเกลา ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถกระทำได้โดยนำพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของคุณลักษณะแต่ละด้านที่วิเคราะห์ไว้ บูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โครงการพิเศษต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เช่น โครงการวันพ่อ วันแม่แห่งชาติ โครงการลดภาวะโลกร้อน วันรักษาสีสิ่งแวดล้อม แห่เทียนพรรษา ตามรอยคนดี หรือกิจกรรมที่องค์กรในท้องถิ่นจัดขึ้น รวมทั้งสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา เช่น การเข้าแถวซื้ออาหารกลางวัน เป็นต้น ซึ่งในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินเป็นระยะๆ โดยอาจประเมินผลรายสัปดาห์ รายเดือน รายภาค หรือรายปี เพื่อให้มีการสังสมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสรุปประเมินผล

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2552, หน้า 52-59) ได้กล่าวว่า การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ตลอดจนพัฒนาการของผู้เรียนและบริบทของการจัดการเรียนรู้ ในการประเมินครั้งหนึ่งอาจวัดได้หลายตัวชี้วัด หรือตัวชี้วัดเดียวอาจวัดหลายๆ ครั้งได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวชี้วัด การที่จะได้ข้อมูลมานับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญ วิธีการวัดจึงหลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้อีกวิธีหนึ่งคือ การใช้แบบสังเกตเป็นการช่วยให้ผู้สังเกต สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของผู้ถูกสังเกตได้เป็นระบบระเบียบครบถ้วน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมสถานการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เครื่องมือวัดชนิดอื่นๆ ไม่สามารถกระทำได้และยังได้แบ่งรูปแบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

1. การสังเกตและบันทึกแบบระเบียบเหตุการณ์ การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมแบบระเบียบเหตุการณ์เป็นการเขียนบันทึกจากการสังเกตแบบสั้นๆ โดยบรรยายเหตุการณ์พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตในทางการศึกษา ส่วนมากเป็นพฤติกรรมที่ครูพยายามทำความเข้าใจนักเรียนและเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ตรง เป็นการสังเกตที่ไม่ได้กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตอย่างเฉพาะเจาะจง

2. การสังเกตและบันทึกแบบบันทึกต่อเนื่อง (running record) เป็นการบันทึกระเบียบเหตุการณ์ชนิดหนึ่งเหมาะที่จะใช้ในการสังเกตเหตุการณ์เดี่ยวสั้นๆ ทีละเหตุการณ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อย โดยไม่กำหนดเวลาหรือช่วงเวลา

3. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (event sampling) เป็นการสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ด้วยการบันทึกจำนวนครั้งหรือความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการว่าเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเวลาที่กำหนด ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการประเมินอาจเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่เพื่อให้การสังเกตมีความเชื่อถือได้มากควรมีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ต้องการเป็นหลายๆ ช่วงเวลา ด้วยการบันทึกรอยขีดและรวมจำนวนครั้งของพฤติกรรม

4. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (time sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วงๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ควรใช้กับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยากที่จะนับความถี่ได้ การสังเกตวิธีนี้สามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อมกัน และควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมในแต่ละประเภท

5. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยแบบตรวจสอบรายการ เป็นการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่มีจำนวนหลายรายการด้วยการจัดบันทึกหรือตรวจสอบรายการพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ตามลำดับขั้นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของพฤติกรรมนั้น จึงเหมาะสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเพื่อนำมาวางแผนการเรียนการสอนให้เป็นลำดับขั้น

6. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้านมาตราส่วนประมาณค่า เป็นการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมต่างๆ พร้อมทั้งคุณภาพของระดับพฤติกรรมที่แสดงออกเหมาะสำหรับการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่สามารถบรรยายหรือพรรณนาได้ชัดเจน การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยแบบตรวจสอบรายการหรือมาตราส่วนประมาณค่า จะไม่บอกสาเหตุของพฤติกรรมที่สังเกต ดังนั้นจึงควรใช้ควบคู่กับการสังเกตวิธีการอื่นๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 114-115) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดขึ้น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาอาจกำหนดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชนมาพัฒนาผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานิยาม/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่าพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดครอบคลุมตัวชี้วัดและนิยามของคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มเติมหรือปรับได้ตามความเหมาะสม

2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เมื่อทำความเข้าใจกับนิยามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้แล้ว ครูผู้สอนควรวิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่จะสามารถวัดและประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่นิยมใช้ในสถานศึกษา เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

- 3.1 แบบสังเกต (observation)
- 3.2 แบบสัมภาษณ์ (interview)
- 3.3 แบบตรวจสอบรายการ (check list)
- 3.4 แบบมาตราประมาณค่า (rating scale)
- 3.5 แบบวัดสถานการณ์ (situation)
- 3.6 แบบบันทึกพฤติกรรม (anecdotal records)
- 3.7 แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (self records)

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือวัดและประเมินให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้ พฤติกรรมสำคัญว่าควรจะใช้เครื่องมือชนิดใด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน ถ้าต้องการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ครูผู้สอนอาจนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด และความถูกต้องในการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 50-56) ได้กล่าวว่า แนวทางการดำเนินการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การดำเนินการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้น ต้องอาศัยการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน การดำเนินการพัฒนาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมอบหมายภารกิจในการพัฒนาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียน ให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบโดยสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั่วโมงการเรียนการสอน/กิจกรรมโครงการหรือโอกาสอื่นๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น รวมทั้งสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ สถานศึกษาสามารถเลือกนำไปใช้ตามความเหมาะสม 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ ค่อนข้างสูงถึงสูงมา และเหมาะสำหรับสถานศึกษาที่ต้องการเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สู่ความเป็นเลิศ โดยมีนโยบายที่จะให้บุคลากรและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามสถานศึกษากำหนด โดยจะมีคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเป็นองค์คณะบุคคลในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครู ในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถจะพัฒนาด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำกรณีศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาหรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำกรณีศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้อาจนำสภานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสภานักเรียนถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สถานศึกษาที่มีความพร้อมสูงสามารถเลือกใช้รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดแทรกพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งในชั่วโมงการเรียนของผู้เรียนและการเชิญผู้เรียนมาทำความเข้าใจเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย เมื่อพบว่าผู้เรียนคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มเล็กๆ มีคุณลักษณะบางประการอยู่ในระดับที่น่าไม่พึงพอใจเป็นการอบรมสั่งสอนในลักษณะกัลยาณมิตร แบบพ่อแม่สอนลูกที่มี

บรรยากาศของความรักและห่วงใย นอกจากนี้สถานศึกษายังอาจจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพิ่มเติม ในรูปของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือเป็นกิจกรรมเสริมจุดเน้นของสถานศึกษาก็ได้ เช่น โครงการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น โดยที่ทุกกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริม จะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตลอดเวลา ไม่ได้คำนึงว่าจะสอดคล้องกับมาตรฐานหรือตัวชี้วัดในบทเรียนหรือไม่ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจมีเป้าหมายว่า ผู้เรียนร้อยละ 90 ขึ้นไปจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ “ดี” เป็นอย่างน้อย การประเมินรูปแบบนี้ดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาทำความเข้าใจกับคณะครูสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา ครูที่ปรึกษา ครูผู้ดูแลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคุณลักษณะและร่วมกำหนดตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมบ่งชี้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละคุณลักษณะที่คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

2. กำหนดวิธีการประเมิน เกณฑ์ และเครื่องมือ คำอธิบายคุณลักษณะที่สถานศึกษาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

3. กำหนดระดับของพฤติกรรมบ่งชี้ว่า พฤติกรรมผู้เรียนอยู่ในระดับ “เสียง” กล่าวคือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีปกติอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเกณฑ์ได้ มีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการอื่นเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาโดยทำกรณีศึกษา

4. เมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปี ครูผู้สอนส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการของสถานศึกษา โดยมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ

5. ครูวัดผลดำเนินการประมวลผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6. เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลาง กล่าวคือ มีจำนวนบุคลากรครูที่ครบชั้นเรียน มีครูพิเศษบ้างแต่ไม่มากนัก ครูคนหนึ่งอาจต้องเป็นทั้งผู้สอนและทำงานส่งเสริม รวมทั้งรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นๆ ด้วย สถานศึกษาประเภทดังกล่าวสามารถเลือกใช้รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รูปแบบนี้ โดยการเลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เฉพาะข้อที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับมาตรฐานหรือตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้นๆ ที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อบูรณาการและจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อนั้นๆ ด้วยในคราวเดียวกัน การประเมินคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ก็ดำเนินการประเมินตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาคาดหวังว่า
ได้เมื่อดำเนินการในภาพรวมแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะครบทุกข้อตามที่
สถานศึกษากำหนด โดยดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา
ร่วมกับครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดเนื้อหาในกลุ่มสาระวิชาและพิจารณาเลือก
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่ามีข้อใดที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ
รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย

2. ครูผู้สอนนำลักษณะอันพึงประสงค์ที่คัดเลือกไว้ไปบูรณาการกับตัวชี้วัดของกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ ดำเนินการพัฒนาและประเมินร่วมกัน

3. ครูผู้สอนส่งผลการประเมินให้ครูวัดผลเพื่อสรุปผลการประเมินและนำเสนอผู้บริหาร
เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นหรือครบชั้น
พอดี แต่ครูคนหนึ่งต้องทำงานหลายหน้าที่ อีกทั้งความพร้อมของทรัพยากรด้านอื่นๆ มีน้อย
ดังนั้น การดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้
ชุมชน อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน
ด้วย ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงมากขึ้น การพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ตามรูปแบบนี้ ครูประจำชั้นและ/หรือประจำวิชา ร่วมกันพัฒนาและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคนทุกประการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ครูประจำชั้นและ/หรือครูประจำวิชา ซึ่งรับผิดชอบการสอนมากกว่าหนึ่งชั้นหรือหนึ่ง
กลุ่มสาระบูรณาการทุกกลุ่มสาระและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าด้วยกัน ร่วมกันพัฒนาและ
ประเมิน โดยอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ชุมชน ได้แก่ พ่อแม่
ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้านร่วมประเมินด้วย ทั้งนี้กรณีที่มีผู้เรียนบางคนไม่ผ่านการ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด ครูร่วมกับชุมชนดำเนินการพัฒนาจนกระทั่งทั้งสอง
ฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่านักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์แล้วจึงให้ผ่านการประเมิน

2. ครูประจำชั้นและ/หรือครูประจำวิชา ร่วมกันสรุปผลการประเมินตามเกณฑ์
ที่สถานศึกษากำหนด และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติต่อไป

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 3 รูปแบบ สามารถนำไปใช้กับสถานศึกษา
ที่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรของโรงเรียนในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ด้วยเหตุนี้
การเลือกรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสมจึงควรคำนึงถึง
สภาพแวดล้อม ทรัพยากร ความพร้อมและบริบทของโรงเรียนเป็นสำคัญ

ศศิธร ชูตินันทกุล (2555, หน้า 17) ได้กล่าวว่า รูปแบบของเครื่องมือวัดคุณลักษณะ
สามารถวัดได้ทั้งความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้

1. วัดความรู้ เป็นการวัดเนื้อหาหรือความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนั้นที่ได้กำหนดไว้ การสร้างแบบวัดอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ จับคู่และเลือกตอบ แล้วแต่จุดประสงค์ของการวัด
2. วัดความรู้สึก เป็นความรู้สึกพื้นฐานทางจิตใจเกี่ยวกับคุณลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น รู้สึกชอบ – ไม่ชอบ เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย เป็นต้น
3. วัดพฤติกรรมการแสดงออกเป็นการวัดคุณลักษณะในแง่การตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การสร้างแบบวัดอาจเป็นแบบมาตราประมาณค่า แบบบันทึกพฤติกรรมและแบบวัดใช้สถานการณ์

3.1 แบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ใช้วัดเกี่ยวกับการกระทำ เช่น ทำได้-ทำไม่ได้ น่าเบื่อ-สนุก เป็นต้น โดยอาจกำหนดคะแนนเป็น 5,4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1 ตัวเลขที่นำมาใช้นี้เป็นตัวเลขที่แทนระดับความเข้มข้นของพฤติกรรม ทิศทางก็เป็นไปตามข้อคำถามที่ยกมา ซึ่งต้องอธิบายให้ชัดเจนว่าคำนำหน้าแต่ละตัวหมายถึงอะไร

3.2 แบบบันทึกพฤติกรรม (anecdotal records) มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมโดยเขียนพฤติกรรมที่แสดงจริงๆ ไว้ แล้วจึงนำมาตีความหมายในภายหลัง ส่วนแบบที่ 2 เป็นแบบบันทึกระดับความรู้สึกเป็นตัวเลขลงในช่องบันทึกไว้เลย เป็นการตีความระดับพัฒนาการเรียบร้อยแล้ว

3.3 แบบวัดสถานการณ์ (situation) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่จะวัดสถานการณ์ที่ใช้จะต้องเอื้อต่อการแสดงความรู้สึกของผู้ตอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมเพื่อนำมาประเมินและตัดสินอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย มีการประเมินผลเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม เพื่อให้มีการสั่งสมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการสรุปประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ โดยนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาศึกษานิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญ เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด และประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ส่วนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด และความถูกต้องเหมาะสม และนำไปใช้ต่อไป

5. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ (2550, หน้า 31-32) ได้กล่าวว่า แนวทางสำคัญของครูผู้สอนในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนคือ การกำหนดกิจกรรมในการพัฒนา ซึ่งการกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาสามารถกำหนดได้หลายแนวทาง ดังนี้คือ

แนวทางที่ 1 การผลิตเอกสาร เป็นการผลิตเอกสารที่จะนำมาใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตัวอย่างเอกสาร เช่น คู่มือการบริหารและดำเนินการพัฒนาศักยภาพ คู่มือครูในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

แนวทางที่ 2 การสอดโดยใช้กิจกรรม เป็นการสอนโดยใช้ชุดการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีขั้นตอนในการปลูกฝังและพัฒนา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตน

ขั้นตอนที่ 2 ให้คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและทำความกระจ่างในค่านิยม

ขั้นตอนที่ 3 ปลูกฝังและสร้างเสริมให้ควบคุมตนเอง ประพฤติและปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นกิจนิสัย

แนวทางที่ 3 การสอนโดยสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ ครูผู้สอนควรปลูกฝังให้กับนักเรียนในคาบที่สอนในเรื่องต่างๆ เช่น การตรงต่อเวลา การตั้งใจเรียน การช่วยเหลืองาน การเข้าร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

แนวทางที่ 4 การใช้เทคนิคการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ เช่น STAD Jigsaw การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การสอนโดยการอภิปรายปัญหา และการเล่านิทาน เป็นต้น

แนวทางที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร/โครงการต่างๆ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร/โครงการต่างๆ โรงเรียนอาจดำเนินการในเรื่องต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม (home room) ชุมชนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ชุมชนไต่ถามที่ โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยาย โครงการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน โครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่

แนวทางที่ 6 การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ควรจัดให้เอื้อต่อการพัฒนาความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองของนักเรียน เช่น จัดที่นั่งขยะไว้ตามจุดต่างๆ จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบและจัดป้ายนิเทศ

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมสร้างความตระหนัก และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน มีแนวการจัดกิจกรรมประกอบด้วย การจัดอบรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจหรือโครงการจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งโรงเรียนอาจดำเนินการดังนี้ การจัดกิจกรรมโฮมรูม

ชุมชนพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ชุมชนต่างๆ กิจกรรมอาสา โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน
 นั้นหนากการ การหารายได้ระหว่างเรียน โครงการกิจกรรมร่วมกับชุมชน การให้ตัวแบบและ
 โครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2551, หน้า 29) ได้กล่าวว่า หลักการและ
 แนวปฏิบัติในการจัดคุณลักษณะศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชน แบ่งออกได้
 เป็น 4 แนวทาง

แนวทางที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรวิชาเฉพาะเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและ
 เยาวชน คือ วิชาหลักพลเมือง ซึ่งหมายถึง วิชาสำคัญหรือวิชาบังคับที่จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้
 คุณลักษณะและการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี โดยจัดให้มีหลักสูตรวิชาดังกล่าวแยกต่างหาก
 จากกลุ่มสาระวิชาที่มีอยู่ในหลักสูตรปกติ

แนวทางที่ 2 การบูรณาการกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีเข้าไปกับเนื้อหาวิชาต่างๆ
 เป็นการสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา โดย
 เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับคุณลักษณะที่ต้องการเสริมสร้างพัฒนาให้เหมาะสมเป็นการบูรณาการการ
 พัฒนาคุณลักษณะที่ดีกับการจัดการเรียนรู้ปกติ ให้นักเรียนมีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม
 จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

แนวทางที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากที่
 กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่ยึดติดกับเนื้อหาวิชา แต่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือ
 ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนและเป็นกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

แนวทางที่ 4 การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชน
 แตกต่างจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรตรงที่กิจกรรมพิเศษจะจัดขึ้นเป็นครั้งคราว ตามวาระ
 ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอและกิจกรรมดังกล่าวมักเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นจิตสำนึกในการพัฒนาตนเอง
 หรือการให้สัญญากับตนเองหรือสาธารณชนในการพัฒนาตนเอง โดยกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้อาจ
 เป็นกิจกรรมที่ให้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
 คุณลักษณะของนักเรียน เช่น สถาบันครอบครัว โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครองปลูกฝังและพัฒนา
 คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนเมื่ออยู่ในครอบครัวหรือสถาบันศาสนาสามารถใช้สถานที่สำคัญ
 ทางศาสนาทำกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนได้ ทั้งนี้ควรมีการประเมินเพื่อ
 กำกับติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กในกิจกรรมต่างๆ ระหว่าง
 ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
 และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 68-76) ได้กล่าวว่า แนวทางการ
 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้มี
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์สถานศึกษาควรดำเนินการ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอัน
 พึงประสงค์ของสถานศึกษา อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะให้ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งนี้ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ
2. วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ
3. ศึกษาค้นข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคลก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน
4. สร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. กำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา
6. ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมินผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
7. ดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนาและสรุปผลการประเมิน
8. รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ร่วมอย่างหลากหลายและเกิดผลในการพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ โดยให้ทุกฝ่าย เช่น ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครองและชุมชน มีความร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้คือ

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

พระอานาจ อรรถกามา (น้อยนิล) (2554, หน้า 38) ได้กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีดังนี้

1. สถานศึกษาควรดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา (กรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจเป็นคณะกรรมการชุดเดียวที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ด้วย) ควรดำเนินการโดยเริ่มจากการศึกษานิยาม ความหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ ทั้งนี้ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล

ก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน พร้อมสร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า และดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนา สรุป และรายงานผลการประเมินและพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถพัฒนาได้โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโครงการต่างๆ และกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลา มีพัฒนาการและการสั่งสมพฤติกรรมผ่านการขัดเกลาผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าว

2. ครูที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถดำเนินการวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่างๆ และกิจวัตรประจำวันของผู้เรียน ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ครูมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมิน และวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2 ออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

2.2.1 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

2.2.2 วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

2.2.3 วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะประเมิน

2.2.4 ระยะเวลาในการประเมิน

2.2.5 ผู้ประเมิน

2.3 การสรุปผลการประเมินการวัดและการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น มีความละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน การวัดและประเมินผลจึงต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เมื่อได้รับการพัฒนาเป็นระยะหรือเมื่อสิ้นปี การศึกษาดังนั้นเพื่อให้มีแนวทางการสรุปผลการประเมินที่ชัดเจนเป็นธรรมสำหรับผู้เรียน

นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์ (2555, หน้า 41-47) ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ผ่านโครงการจิตอาสา มีแนวคิดในการออกแบบโครงการจิตอาสาโดยใช้หลักการ 4D ได้แก่ Discovery, Dream, Design, Delivery โดย Discovery : การค้นหาว่าปัญหาหรือสถานการณ์คืออะไร สาเหตุของปัญหา สภาพปัญหาและความเป็นไปได้ของการแก้ปัญหา Dream : ความฝันหรือความปรารถนาต่อสถานการณ์ในอนาคต สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น มีเป้าหมายและเป็นสิ่งสวยงาม Design : การออกแบบสิ่งที่ควรทำ แนวทางการทำงาน แผนการ

ทำงาน หรือรูปแบบวิธีการทำงาน Delivery : การลงมือปฏิบัติการดำเนินกิจกรรม ช่วยกันทำ ส่งต่อให้คนอื่นช่วยทำ หรือหาทางสนับสนุนการทำงาน

ทิสนา แชมมณี (2558, หน้า 313) ได้กล่าวว่า กระบวนการสร้างความตระหนักช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เอาใจใส่ รับรู้ เห็นคุณค่าในปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในสังคมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

1. สังเกต โดยให้ข้อมูลที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เอาใจใส่และเห็นคุณค่า
2. วิจาร์ณ โดยให้ตัวอย่าง สถานการณ์ ประสบการณ์ตรง เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หา สาเหตุและผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
3. สรุป โดยให้ผู้เรียนอภิปรายหาข้อมูลหรือหลักฐานมาสนับสนุนคุณค่าของสิ่งที่จะต้อง ตระหนักและวางเป้าหมายที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน สามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายตามบริบทของโรงเรียน โดยคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนจะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอน จัดในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดเป็นโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ให้กับ นักเรียน มีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสม รวมทั้งสอดแทรก ในชีวิตประจำวันของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1. ที่มาและแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

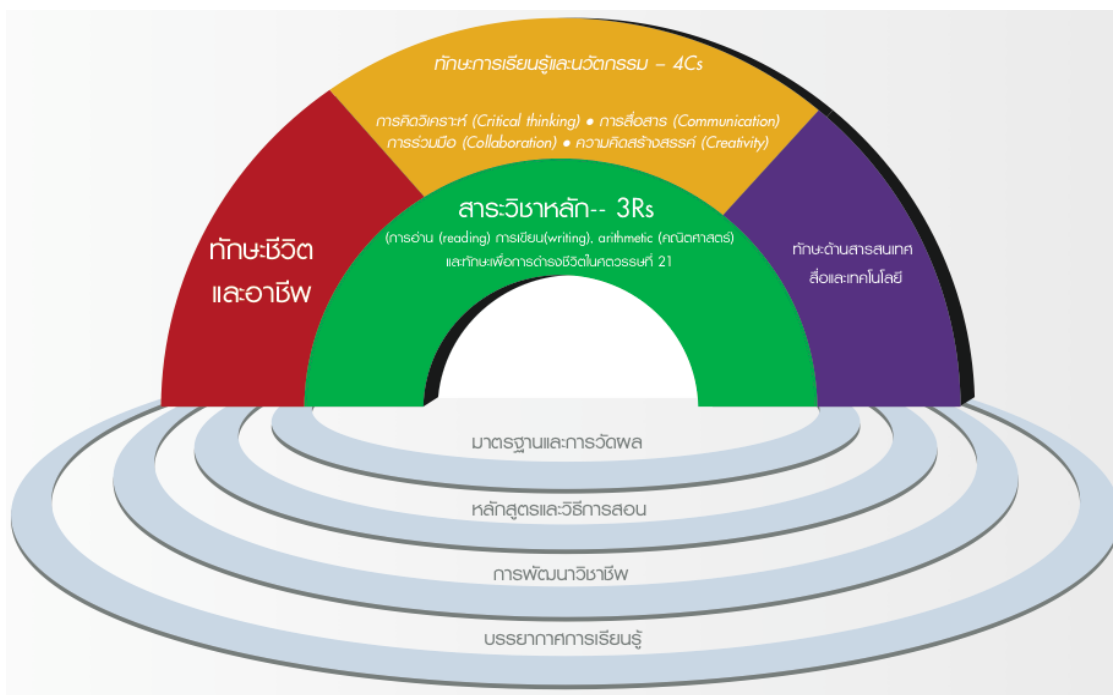
สตีวีย์ สุวังบุตร และคณะ (2552, หน้า 165) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ว่า ขณะที่สังคมมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น ควบคู่ไปกับการเข้าสู่คริสต์ศตวรรษใหม่นั้น มนุษย์ก็ต้องเผชิญกับปัญหาในรูปแบบใหม่ๆ ด้วย ทั้งในรูปของสงครามความรุนแรง การประหัตประหารกันและในรูปของการคุกคามการดำรงชีวิต อย่างผาสุกของมนุษย์ อันเนื่องมาจากความขาดแคลนทรัพยากร หรือการลดลงของการผลิต พลังงานและอาหาร ตลอดจนปัญหาภัยธรรมชาติ อันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน นักเรียนจึงควร พึงเข้าใจต้นตอของปัญหาที่มนุษย์ปัจจุบันต้องเผชิญเพื่อที่จะได้เข้าใจความพยายามของ หน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหาที่หลากหลายเพื่อการอยู่ร่วมกันโลกอย่างสันติ

สุพรรณิ ชะโลทร และเกษมวัฒน์ เปรมกมล (2553, หน้า 106) ได้กล่าวว่า โลกในช่วง คริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมโลกที่อยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ คำว่า “โลกาภิวัตน์” (globalization) ความหมายตามหลักพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 หมายถึง การ แพร่หลายกระจายไปทั่วโลก การที่ประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใด สามารถรับรู้สัมพันธ์ หรือ รับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ซึ่งเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นต้น ถือเป็นช่วงเวลาของโลกถูกหล่อหลอมไว้ด้วยกันอย่างใกล้ชิด โลกในสมัยโลกาภิวัตน์นั้น

แตกต่างไปจากโลกในช่วงสงครามเย็นเป็นอย่างมาก ในช่วงของสงครามเย็นนั้นความแตกต่างในเรื่องของระบบการปกครองทำให้เกิดการปิดกั้นการติดต่อระหว่างประเทศความเข้าใจในเรื่องราวของฝ่ายตรงข้ามกันนั้นยังคลุมเครือ เมื่อยุคของสงครามเย็นได้สิ้นสุดลง และเริ่มมีการเปิดประเทศกันมากขึ้น การติดต่อสื่อสารระหว่างกันก็สามารถที่จะทำได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอที (information technology) ช่วยเชื่อมโลกให้เข้าถึงกันได้อย่างสะดวก สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วแต่ละประเทศเริ่มเรียนรู้และทำความเข้าใจกับนานาประเทศมากขึ้นเกิดการยอมรับและประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นทำให้โลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 พัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ขณะเดียวกันยังคงมีปัญหาคอขวดต่อโลกที่ยังต้องหาทางแก้ไข เช่น ปัญหาการก่อการร้าย เหตุการณ์วินาศกรรม 11 กันยายน 2001 สงครามต่อต้านการก่อการร้าย ปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากร

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 19) ได้กล่าวว่า กรอบแนวคิดเชิงมโนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นที่ยอมรับในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (model of 21st century outcomes and support systems) ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (student outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (core subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตร และการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st century skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (coach) และอำนวยความสะดวก (facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (problem based learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้คือ ชุมชนการเรียนรู้ครู เพื่อศิษย์ (professional learning communities : PLC) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคนนั่นเอง

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 99) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ว่าการศึกษาในปัจจุบันถือว่าเทคโนโลยีเป็นเส้นทางเดินไปสู่การปรับโฉมใหม่ของระบบการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างรายวิชาออนไลน์ (course online) จะกลายเป็นจริงขึ้นมาอย่างรวดเร็ว สามารถให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีอัจฉริยภาพในแต่ละวิชา สร้างรายวิชาเรียนรู้ด้วยการกระทำ (learn by doing course) ขึ้นได้ซึ่งจะเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 และมีกฎหมายการศึกษาเป็นครั้งแรก คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ต่อมาปี พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นปีที่ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2001) ก็มีหลักสูตรใหม่ คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่มาแทนทุกหลักสูตรที่มีอยู่ผลจากการปฏิรูปการศึกษาในระดับโลก โดยเฉพาะทางซีกโลกตะวันตกซึ่งมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแกนหลัก ประเทศไทยเริ่มพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เรียกว่า การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (ปี พ.ศ. 2552-2561) การปฏิรูปรอบนี้มีการปรับหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกครั้งหนึ่ง เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาในระดับโลกที่มุ่งเน้นปฏิรูปการเรียนรู้อีกครั้ง โดยเน้นสอนให้น้อยลง แต่ให้ผู้เรียนเรียนรู้มากขึ้น (teach less, learn more) สำหรับการออกแบบการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน

ยังคงมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เป็นสภาพจริง (authentic learning) และการประเมินผลที่เป็นสภาพจริง (authentic assessment) และให้ความสำคัญกับการสอบวัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในทุกกระดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีที่มาและแนวคิดจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการเข้าสู่ศตวรรษใหม่ เราต้องเผชิญกับปัญหาในรูปแบบใหม่ ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงซึ่งประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษามากหลายครั้ง เช่น กฎหมายการศึกษา การปรับหลักสูตร ซึ่งการเรียนรู้ในปัจจุบันสาระวิชาควรเป็นการเรียนรู้จากการค้นคว้าของศิษย์โดยครู ช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดเชิงมโนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (model of 21st century outcomes and support systems) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2. ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1 ความหมายของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 18-19) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะการดำรงชีวิตที่คนในศตวรรษที่ 21 ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต เพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิภาวี ศิริลักษณ์ (2557, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถที่บุคคลพึงมีเพื่อเตรียมตัวสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความท้าทายของภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21

ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และวรางคณา ทองนพคุณ (2557, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึงรูปแบบ (model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (partnership for 21th century skills) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21

วรลักษณ์ คำหว่าง (2559, หน้า 21) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถและทักษะที่สำคัญที่บุคคลพึงมีเพื่อเตรียมตัวสำหรับการดำรงชีวิต

ในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงานและการดำรงชีวิต

สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 (2560, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กลุ่มความรู้ ทักษะ และนิสัยการทำงาน ที่เชื่อว่าจะมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะดังกล่าวนี้เป็นผลจากการพัฒนากรอบความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21th century learning framework) โดยภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (the partnership for 21th century skills)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถ ทักษะ ที่บุคคลพึงมีเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ภายใต้ความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิต

2.2 ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตฤกษ์ (2556, หน้า 40-43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต ซึ่งมีเหตุผลอยู่สามประการด้วยกันคือ ประการแรก ทักษะเหล่านี้ไม่ได้ถูกบรรจุในหลักสูตร หรือถูกประเมินเลย บางคนอาจจะเกิดทักษะนี้โดยบังเอิญจากชีวิตประจำวันหรือประสบการณ์ในการทำงาน ประการที่สอง ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อนักเรียนทุกคน องค์กรมีการปรับโครงสร้างการบริหารให้เป็นแนวราบ เพิ่มการใช้เทคโนโลยีสร้างระบบงานที่ยืดหยุ่นและกระจายความรับผิดชอบให้พนักงานระดับปฏิบัติการมากขึ้น ประการที่สาม สำหรับผู้ที่เริ่มทำงานใหม่ๆ ก็ถูกคาดหวังว่าจะสามารถใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อธิบายทักษะหลายอย่างที่เป็นของใหม่ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า วรรณกรรมด้านการศึกษารวมสมัยขึ้นไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในศตวรรษที่ 21 นั้นค่อนข้างแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 บางทักษะแม้จะมีลักษณะถาวร กล่าวคือ มีความสำคัญมาในทุกยุคทุกสมัย ไม่ใช่เฉพาะในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะ 4C คือความคิดสร้างสรรค์ (creativity) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) การสื่อสาร (communication) และการทำงานเป็นทีม (collaboration) แต่ทักษะเหล่านี้มีลักษณะเปลี่ยนไปในโลกยุคดิจิทัล รวมถึงทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจนกลายเป็นสิ่งที่ “ต้อง” มีมากกว่า “น่าจะ” มี ขณะที่บางทักษะถือ เป็นทักษะชุดใหม่ที่จำเป็นในบริบทของศตวรรษใหม่ เช่น ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication technologies : ICTs) ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อรูปแบบความสัมพันธ์ทาง

เศรษฐกิจ การเมืองสังคม และวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน ซึ่งสามารถสรุปว่าเหตุผล 3 ประการว่าเหตุใดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษใหม่ นั่นคือรูปแบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป การพึ่งพาอาศัยในระดับโลกที่เพิ่มมากขึ้น และภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

นันทวัน จันทร์กลั่น (2557, หน้า 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การกำหนดความสำคัญและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการศึกษาทุกระดับเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่างๆ และบูรณาการการเรียนในห้องเรียนและชีวิตจริง

วารี ชมชื่น (2559, หน้า 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า จากแนวคิดหลักการของนักการศึกษาตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม แนวคิดของการจัดการศึกษาสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวคิดที่มีความเป็นไปได้และเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาความรู้เยาวชนให้มีทักษะการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของสังคมในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้าและความหลากหลายของข้อมูลสารสนเทศสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติให้สู่ความเป็นสากล มีศักยภาพในการแข่งขันได้

วรลักษณ์ คำหว่าง (2559, หน้า 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษใหม่จะช่วยเตรียมความพร้อมให้คนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในด้านรูปแบบเศรษฐกิจการพึ่งพาอาศัยในที่เพิ่มมากขึ้นและภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเป็นพลเมือง การเรียนรู้ และการทำงานในศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมมือทำงานได้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาความรู้เยาวชนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่สูงในการเรียนรู้ และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้า สู่ความเป็นสากล และมีศักยภาพในการแข่งขันได้

2.3 องค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 16-21) ได้กล่าวว่า ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. สาระวิชาหลัก (core subjects) ได้แก่

- 1.1 ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
- 1.2 ศิลปะ
- 1.3 คณิตศาสตร์
- 1.4 การปกครองและหน้าที่พลเมือง
- 1.5 เศรษฐศาสตร์
- 1.6 วิทยาศาสตร์
- 1.7 ภูมิศาสตร์
- 1.8 ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

2. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับโลก (global awareness)
- 2.2 ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (financial economics business and entrepreneurial literacy)
- 2.3 ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (civic literacy)
- 2.4 ความรู้ด้านสุขภาพ (healthy literacy)
- 2.5 ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy)

3. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

- 3.1 ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- 3.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
- 3.3 การสื่อสารและการร่วมมือ

4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย นักเรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ได้แก่

4.1 ความรู้ด้านสารสนเทศ

4.2 ความรู้เกี่ยวกับสื่อ

4.3 ความรู้ด้านเทคโนโลยี

5. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่

5.1 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

5.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

5.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

5.4 การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (productivity) และความรับผิดชอบ
เชื่อถือได้ (accountability)

5.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (responsibility)

6. ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C 3R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่

6.1 Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

6.2 Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

6.3 Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)

6.4 Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)

6.5 Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ)

6.6 Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

6.7 Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)
วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 28-32) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C ประกอบด้วย

3R ได้แก่ 1) Reading คือ อ่านออก 2) (W) Riting คือ เขียนได้ และ 3) (A) Rithmetics คือ คิดเลขเป็น

7C ได้แก่ 1) Critical Thinking & Problem Solving คือ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา 2) Creativity & Innovation คือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) Cross-Cultural Understanding คือ ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมและต่างกระบวนทัศน์ 4) Collaboration, Teamwork & Leadership คือ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) Communications, Information & Media Literacy คือ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) Computing & ICT Literacy คือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) Career & Learning Skills คือ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

พันธกิจ วัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ มั่งคั่ง (2558, หน้า 86-87) ได้กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้หลักและทักษะที่จำเป็นไว้ว่า องค์ความรู้ความร่วมมือทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือ P21 (the partnership for 21st century skill) กำหนดองค์ความรู้หลักและทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. องค์ความรู้หลัก (core subjects and 21st century themes) ได้แก่ ศิลปะ การใช้ภาษา เศรษฐศาสตร์ ภาษาสำคัญของโลก วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการปกครอง รวมทั้งความตระหนักเกี่ยวกับสถานการณ์โลก (global awareness) ความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านธุรกิจ และด้านการเป็นผู้ประกอบการ (financial, economics, business and entrepreneurial literacy) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง (civic literacy) ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพ (health literacy) และความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy) ซึ่งทักษะนี้จะต้องประกอบไปด้วยกิจกรรม 3 Rs ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) การคำนวณ (Arithmetic) จึงจะประสบความสำเร็จ

2. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) หรือ มิติ 4C ได้แก่

2.1 นวัตกรรมใหม่และการสร้างสรรค์ (creativity) คือ การคิดการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และการนำนวัตกรรมไปใช้

2.2 การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (critical thinking) ได้แก่ การมีเหตุผล การคิดอย่างเป็นระบบ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

2.3 การติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกัน (communication and collaboration) ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3. ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อ และเทคโนโลยี (information communication and technology) ได้แก่ การเป็นผู้รู้สารสนเทศ

4. ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (life and career skills) เป็นทักษะที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ ริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทักษะทางสังคมและการก้าวข้ามวัฒนธรรมโดยมีความรับผิดชอบและสามารถผลิตสร้างสรรค์งานได้ ตลอดจนมีความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม

วาริ ชมชื่น (2559, หน้า 29) ได้กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้เกิดขึ้นจากองค์ประกอบหลายประการ และพบว่าทักษะการเรียนรู้ในบริบทแห่งศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่สำคัญของหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เป็นการวัดความสามารถของผู้เรียนที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่คล้ายกัน แต่ทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีองค์ประกอบคือทักษะ 3Rs และ 7Cs มีระดับของความสามารถที่ซับซ้อนและเป็นตัวบ่งชี้ความสามารถที่รอบด้านและมีระดับความสามารถที่สูงกว่า ดังนั้น การนำทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่มีองค์ประกอบ คือ ทักษะ 3Rx7C มาใช้เป็นแนวดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญอันที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้รอบด้านและมีระดับความสามารถที่สูงขึ้น จัดเป็นการดำเนินการจัดการศึกษาที่ทำให้เกิดการพัฒนาคคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับบริบทในยุคปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะ 3Rx7C ซึ่งประกอบด้วย 3R ได้แก่ 1) อ่านออก 2) เขียนได้ และ 3) คิดเลขเป็น ส่วน 7C ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมและต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

3. แนวทางการวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21

น้ำทิพย์ องอาจวานิชย์ (2556, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ การประเมินความรู้และทักษะของนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นในการแนะนำการเรียนรู้และให้ผลสะท้อนไปสู่นักเรียน ครู และผู้ปกครอง การประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จตามมาตรฐาน ประกอบด้วย

1. สนับสนุนความสมดุลของการประเมินรวมทั้งการทดสอบมาตรฐานคุณภาพกับการประเมินระหว่างเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ความสำคัญต่อผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติของนักเรียนที่สอดแทรกในการเรียนรู้ของนักเรียนในชีวิตประจำวัน

3. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกาประเมินระหว่างเรียนและสุดท้ายในการวัดความเข้าใจของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

4. สามารถพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไปยังนักการศึกษาและนายจ้าง

5. สามารถพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนที่แสดงถึงการวัดและประเมินอย่างมีประสิทธิภาพตามระบบการศึกษาในระดับที่สูงของสมรรถนะนักเรียนในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาวี ยินดีสุข (2557, หน้า 93-100) ได้กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นกระบวนการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เป็นการประเมินความรู้กระบวนการคิดและการปฏิบัติรวมทั้งผลผลิตที่อาจเป็นความรู้ ชิ้นงาน หรือภาระงาน รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อระบุและวินิจฉัยปัญหาการเรียนรู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้น และเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เน้นการคิดระดับสูง คือ 1) คิดระดับสูงในลักษณะเป็นการถ่ายโอนได้แก่ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประยุกต์ และการประเมิน 2) การคิดเชิงวิจารณ์ญาณ และ 3) การแก้ปัญหา

1. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง อาจประเมินโดยวิธีการดังต่อไปนี้

1.1 แบบประเมินการปฏิบัติ

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน

1.3 แบบทดสอบที่พัฒนาโดยครู

1.4 การเขียนบันทึกผลการเรียนรู้

1.5 การนำเสนอด้วยวาจา

1.6 แฟ้มสะสมงาน/ผลงาน

1.7 การสังเกต

1.8 การบันทึก

1.9 แบบสอบถาม

1.10 แบบสัมภาษณ์

1.11 บันทึกการเรียนรู้หรือการเขียนสะท้อนความคิด

2. ลักษณะสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2.1 เป็นการประเมินที่มีการปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติจริง ซึ่งสามารถประเมินได้ตลอดเวลาที่ทุกสถานการณ์และทุกสถานที่ ทั้งที่บ้าน โรงเรียนหรือชุมชน

2.2 เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียน

2.3 เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน

2.4 เน้นการประเมินผลงานหรือชิ้นงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น

ปกรณ์ ประจัญบาน (2559, หน้า 9-10) ได้กล่าวว่า การประเมินในศตวรรษที่ 21 การประเมินผลที่แท้จริงเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การประเมินต้องวัด

ผลลัพธ์สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ วิชาแกนและเนื้อหาสำหรับศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ควรทำควบคู่ไปกับการประเมินวิชาแกนเพราะการประเมินที่แยกขาดจากกันจะทำให้เป้าหมายในการหลอมรวมทักษะในศตวรรษที่ 21 เข้ากับวิชาแกนอ้อยด้อยลง เทคโนโลยีสมัยใหม่จะช่วยให้การประเมินมีประสิทธิภาพ มีความยั่งยืน และเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง แบบทดสอบมาตรฐานเพียงอย่างเดียวใช้วัดทักษะและความรู้ที่เรียนไม่ครบถ้วนการประเมินต้องผสมผสานให้สมดุลระหว่างแบบทดสอบมาตรฐานที่มีคุณภาพกับการประเมินในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพจึงจะเกิดเป็นเครื่องมือสำหรับครูและนักเรียนในการเรียนรู้เนื้อหาและทักษะที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอนาคต

สำนักงานบริหารมัธยมศึกษาตอนปลาย (2559, หน้า 18) ได้กล่าวว่า หลักการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง การออกแบบและเลือกใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลต้องสอดคล้องกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมาตรฐาน ความมุ่งงามทางจริยธรรมในศตวรรษที่ 21 เป็นการตกผลึกการเกิดความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณลักษณะตามหลักสูตรกำหนดและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งความรู้ความสามารถในด้านพุทธิพิสัยจะครอบคลุมตั้งแต่ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์นำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินคุณค่าในด้านจิตพิสัยจะครอบคลุมตั้งแต่ ระดับการรับรู้ การตอบสนอง กำหนดค่านิยม การจัดระบบและการสร้างลักษณะนิสัยตามค่านิยมที่ยึดถือในด้านทักษะพิสัยครอบคลุมระดับทักษะการเลียนแบบ (imitation) การปฏิบัติได้โดยลำพัง (manipulation) การปฏิบัติได้ถูกต้องแม่นยำ (precision) การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและผสมผสาน (articulation) และการปฏิบัติโดยอัตโนมัติเป็นธรรมชาติ (naturalization) พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยจะเริ่มเกิดในชั้นแรกเปลี่ยนประสบการณ์ในชั้น Learn to Question แต่ยังไม่ใช้แก่นความรู้เป็นเพียงข้อคิดเห็นหรือที่เรียกว่าเปลือกความรู้ จะเกิดแบบเข้าแก่นความรู้ได้ดีในชั้น Learn to Search ในชั้นการแสดงออกของพฤติกรรมการสืบค้น รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาได้แย้ง หรือสนับสนุนสมมติฐานคำตอบ ในการพิสูจน์ความจริงในชั้นนี้นักเรียนจะเข้าถึงแก่น ทฤษฎีความรู้ที่สามารถวัดผลประเมินผลความรู้ความสามารถได้โดยเครื่องมือแบบข้อทดสอบแบบอัตนัยปรนัย แบบเลือกตอบ เต็มคำ และจับคู่ แต่ในชั้นนี้ยังไม่ตกผลึกของความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง จะเกิดอย่างแท้จริงในชั้น Learn to Construct ที่มีการพิสูจน์และยืนยันโดยการทดลองทำและปฏิบัติจริง เพื่อดูผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามทฤษฎี หรือกระบวนการที่ถูกกำหนดไว้และจะเกิดอย่างมีคุณค่าของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ต่อยอดนำทฤษฎีความรู้มาสร้างขั้นตอนกระบวนการพิสูจน์จินตนาการสร้างผลงานหรือนวัตกรรมที่เกิดแรงบันดาลใจในการใช้ประโยชน์เพื่อสังคม ในรูปแบบการสร้างการสื่อสาร การสื่อสารในชั้น Learn to Communicate ใน 2 ชั้นนี้ สามารถตรวจสอบวัดผลประเมินผลได้ โดยใช้ข้อสอบมาตรฐานเพื่อตรวจสอบการคิดแบบมีวิจารณญาณ เชิงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประยุกต์

ในสถานการณ์ต่างๆ และการประเมินทางเลือกที่ดี ดังนั้น การทดสอบความรู้ความสามารถ จึงต้องระมัดระวังว่าจะวัดแค่เพียงความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น หรือความรู้ที่ได้ สืบค้นพิสูจน์ข้อเท็จจริง หรือ ขั้นตอนการตกผลึกการดำเนินวิถีชีวิตซึ่งขั้นสุดท้าย ต้องใช้ข้อทดสอบ มาตรฐาน เพื่อตรวจสอบผลการเข้าสู่สาขาการศึกษาต่อต้านทฤษฎีความรู้ พฤติกรรมด้าน จิตพิสัย เป็นพฤติกรรมเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ จะเริ่มเกิดขึ้นจากระดับการรับรู้ในขั้น Learn to Question โดยนักเรียนได้รับรู้บริบทสภาพแวดล้อมของชุมชน ถิ่นฐาน เกิดคำถาม ออยากรู้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความรู้ตั้งเป็นสมมติฐานคำตอบ และพฤติกรรมระดับ การตอบสนอง ในขั้น Learn to Search นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติสืบค้น รวบรวมความรู้ จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเชิงสนับสนุนโต้แย้งยืนยัน สมมติฐานคำตอบ หรือได้ข้อค้นพบใหม่

ศศิธร บัวทอง (2560, หน้า 64-66) ได้กล่าวว่า วิธีการวัดและประเมินทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 คือการประเมินผลจากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นได้ว่ามีความรู้ ทักษะและ ความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ตามผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังจากกระบวนการเรียนรู้ วิธีการประเมินผลที่สามารถเลือกใช้ในการประเมินผล ที่สามารถเลือกใช้ในการประเมินผลระหว่างเรียน มีดังนี้

1. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

- 1.1 การตอบถามระหว่างทำกิจกรรมการเรียน
- 1.2 การสนทนาพูดคุยกับผู้เรียน
- 1.3 การสนทนาพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน
- 1.4 การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจและเจตคติ
- 1.5 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน
- 1.6 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

2. การประเมินจากการปฏิบัติ (performance assessment) เป็นวิธีการประเมินผลการ ทำงานหรือผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลแสดงให้เห็นถึงระดับ ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนที่เกิดขึ้น การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้องเตรียมการให้เห็นถึง ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนที่เกิดขึ้น การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้องเตรียมการ ในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (tasks) และ 2) เกณฑ์การให้คะแนน (rubrics) กล่าวถึงลักษณะการประเมินโดยเน้นการปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ประเมินจากสภาพจริงโดยการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ สามารถทำได้ ตลอดเวลากับทุกสถานการณ์ทั้งในและนอกโรงเรียน

2.2 กำหนดปัญหาหรืองานแบบปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนได้หาคำตอบและได้ สร้างสรรค์ผลิตงานด้วยตนเอง

2.3 เน้นการประเมินผลทักษะการคิดที่ซับซ้อน และแก้ปัญหาเป็นการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาจากการสร้างชิ้นงาน

2.4 ข้อมูลการประเมินหลายอย่างมาจากหลายแหล่ง และเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต้องมีหลายประเภท

2.5 เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

2.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการประเมินตนเอง การวางแผนการเรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และเกณฑ์การประเมินผลการเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.7 ข้อมูลที่ประเมินได้สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่

3. การประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) เป็นการประเมินผลจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (real life) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน (complexity) และเป็นองค์รวม (holistic) ซึ่งมีหลักการประเมินตามสภาพจริงดังนี้

3.1 การประเมินตามสภาพจริง เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และการประเมินตนเองทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

3.2 การประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน

3.3 การประเมินตามสภาพจริง เป็นการสะท้อนให้เห็นสภาพงานปัจจุบันและสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง

3.4 การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินผู้เรียนจากงานที่ปฏิบัติจริงโดยพิจารณาจากงานหลายๆ ชิ้น

3.5 ผู้ประเมินควรมีหลายๆ คน โดยมีการประชุมระหว่างกลุ่มผู้ประเมินเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน

3.6 การประเมินต้องดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.7 การนำการประเมินตนเองของผู้เรียนมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินตามสภาพที่แท้จริง

3.8 ควรมีการประเมินจากทั้ง 2 ลักษณะ คือ การประเมินที่เน้นการปฏิบัติจริง และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

4. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (portfolio assessment) เป็นวิธีการประเมินจากการเก็บรวบรวมผลงานจากการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับ

การเรียนรู้ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความสามารถในการทำงานเจตคติ แรงจูงใจ พัฒนาการในการเรียนรู้ และความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงานที่สมบูรณ์จะช่วยให้สามารถประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากการปฏิบัติจริงได้

สายพิน ราชล้ำ (2560, หน้า 16-17) ได้กล่าวว่า แนวทางการวัดและประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐานข้อมูลตามภาพจริงจากการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลาทุกสถานการณ์ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อระบุและวินิจฉัยปัญหาการเรียนรู้และการนำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินต้องใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งเครื่องมือและวิธีการ โดยครอบคลุม ดังนี้

1. เน้นการประเมินทั้งเนื้อหาความรู้ และทักษะปฏิบัติตามสภาพจริง
2. พัฒนาแฟ้มสะสมผลงาน (portfolios) มาใช้ในการประเมินความรู้ความสามารถในการทำงาน เจตคติ แรงจูงใจ พัฒนาการในการเรียนรู้ และความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. มุ่งเน้นความรู้ ความเข้าใจในเชิงลึก และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง
4. เน้นการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมการลงมือปฏิบัติจริงและการประเมินตามสภาพจริง
5. การวัดและประเมินผลมีความหลากหลายทั้งเครื่องมือและวิธีการ มีการประเมินอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการบวนการเรียนรู้
6. การประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่มีคุณภาพสูงควบคู่กับการประเมินผลย่อยและการประเมินผลรวมในชั้นเรียน
7. มุ่งเน้นการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และวางแผนการจัดการเรียนรู้
8. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผลย่อยและการประเมินผลรวม
9. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ในการวางแผนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และเกณฑ์การประเมินผล การเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21 เน้นการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นกระบวนการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ซึ่งจะประเมินทั้งความรู้ กระบวนการคิด และการปฏิบัติ รวมทั้งผลผลิตที่อาจเป็นความรู้ ชิ้นงาน หรือภาระงาน รวมทั้งคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เครื่องมือวัดผลประเมินผลต้องสอดคล้องกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมาตรฐานในศตวรรษที่ 21 การประเมินต้องหลากหลายทั้งเครื่องมือและวิธีการ เพื่อให้สามารถระบุและวินิจฉัยปัญหาการเรียนรู้ และการนำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์ (2554, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (critical attributes) เชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ยึดโครงการเป็นฐาน (project-based) และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (research driven) กับโครงการต่างๆ ได้ทั่วโลกเป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญาเทคโนโลยีและมัลติมีเดียความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่ 21 และการประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (service) ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ภาพของห้องเรียนจะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (greater community) นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (self-directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระและอย่างร่วมมือกับคนอื่น หลักสูตรและการสอนจะมีลักษณะท้าทายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรจะไม่เน้นการยึดตำราเป็นตัวขับเคลื่อน (textbook-driven) หรือแบบแยกส่วน (fragmented) เช่นในอดีตแต่จะเป็นหลักสูตรแบบยึดโครงการและการบูรณาการ การสอนทักษะและเนื้อหาจะไม่เป็นจุดหมายปลายทาง (as an end) เช่นที่เคยเป็นมาแต่นักเรียนจะต้องมีการเรียนรู้ผ่านมาวิจัยและการปฏิบัติในโครงการ การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ความรู้ (knowledge) จะไม่หมายถึงการจดจำข้อเท็จจริงหรือตัวเลขแต่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและการปฏิบัติโดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ ทักษะและเนื้อหาที่ได้รับจะเกี่ยวข้องและมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติในโครงการจะไม่จบลงตรงที่การได้รับทักษะและเนื้อหาแล้วเท่านั้น การประเมินผลจะเปลี่ยนจากการประเมินความจำและความไม่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง ไปเป็นการประเมินมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย (self assessment) ทักษะที่คาดหวังสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่เรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ ยึดโครงการที่เป็นฐาน และอื่นๆ ดังกล่าวจะเน้นเรื่อง 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, media and technology skills) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ (collaboration) ในการทำงานเป็นทีม การคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ในปัญหาที่ซับซ้อน การนำเสนอด้วยคำพูดและด้วยการเขียน การใช้เทคโนโลยี ความเป็นพลเมืองดี การฝึกปฏิบัติอาชีพ การวิจัยและการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 110) ได้กล่าวว่า การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ว่าการให้การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำทนายและซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อย่างเต็มไปด้วยสิ่งท้าทาย และปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จะเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรแบบยึดโครงการเป็นฐาน (project based curriculum) เป็นหลักสูตรที่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ และ

คำถามเกี่ยวกับอนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคม และสากล ครูจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้ประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (create a culture of inquiry)

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาของไทยในศตวรรษที่ 21 นี้ว่าต้องมีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับของทั้งครูและผู้เรียนที่มุ่งเน้น “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “กระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ” โดยใช้ฐานคิด “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st century skills) ที่พัฒนาโดยองค์กรภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (partnership for 21st skills : P21.org) ซึ่งประกอบด้วย 3 ทักษะสำคัญ ได้แก่

1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มุ่งเน้นให้เกิดความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ และแก้ปัญหาการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
2. ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัวมีเป้าหมายของชีวิตและความมุ่งมั่น เข้าใจสังคมและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีศักยภาพการผลิต และยอมรับการตรวจสอบมีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ
3. ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการเชื่อมโยง ประเมินและสร้างสารสนเทศ รวมถึงการประยุกต์ใช้เรื่องจริยธรรม และกฎหมายกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

ปฏิญาณ อินทเนตร (2558, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่ได้ยึดติดกับกิจกรรมในห้องเรียนหรือในหนังสือแบบเรียน แต่เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนโดยมีครูคอยให้คำแนะนำ การใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการหาความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสื่อออนไลน์ต่างๆ ทำให้ความรู้ไม่ได้ถูกบังคับให้อยู่ในที่ใดที่หนึ่ง แต่สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลา

วัจนรัตน์ ควรดี และณมน จีรังสุวรรณ (2558, หน้า 13-14) ได้กล่าวว่า กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st century learning framework) เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างทักษะที่เน้นผลลัพธ์กับผู้เรียน (student outcomes) ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะหลากหลายด้าน รวมถึงมีระบบสนับสนุนการศึกษาของศตวรรษที่ 21 (21st century support systems) ด้วย โดยกรอบแนวคิดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ด้านผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (student outcomes) วิชาแกนหลักและแนวคิดสำคัญของการเรียนรู้ (core subjects and 21st learning themes) ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษ การอ่านหรือศิลปะการใช้ภาษา เศรษฐศาสตร์ ภาษาสำคัญของโลก วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการปกครองและหน้าที่พลเมือง นำไปสู่การกำหนด

เป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ประกอบด้วย จิตสำนึกต่อโลก (global awareness) ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพอนามัย (health literacy) และความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม (environment literacy) นอกจากนี้ยังมีอีก 3 ทักษะที่มีความจำเป็นในการพัฒนาเยาวชนสำหรับศตวรรษที่ 21 ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills)
2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information media and technology skills)
3. ทักษะชีวิตและงานอาชีพ (life and career skills)

ส่วนที่ 2 ระบบสนับสนุนการศึกษาของศตวรรษที่ 21 (21st century support system) ปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วยโครงสร้างพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานและการวัดผล (standard and assessments)
2. หลักสูตรและวิธีการสอน (curriculum and instruction)
3. การพัฒนาวิชาชีพ (professional development)
4. บรรยากาศการเรียนรู้หรือสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (learning environments)

สจวร์ต สนิทพานนท์ (2558, หน้า 35) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง การเรียนวิชาในห้องเรียนยังเป็นการเรียนแบบสมมติ “ดังนั้นครูเพื่อศิษย์จึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ศิษย์” ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้ของศิษย์จากเน้นเรียนวิชาเพื่อให้ความรู้ให้เลยไปสู่การพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในยุคใหม่ ย้ำว่าการเรียนรู้ยุคใหม่ ต้องเรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหน้าที่ของครูเพื่อศิษย์จึงต้องเปลี่ยนจากเน้น “สอน” หรือสั่งสอนไปทำหน้าที่จุดประกายความสนใจใฝ่รู้ (inspire) แก่ศิษย์ ให้ศิษย์ได้เรียนจากการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) และศิษย์องกวมทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นี้ จากการลงมือปฏิบัติของตนเป็นที่ร่วมกับเพื่อนนักเรียน เน้นการองกวมทักษะในการเรียนรู้ และค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนแนวทางการทำงานจากทำโดดเดี่ยวคนเดียว เป็นทำงานและเรียนรู้จากการทำหน้าที่ครูเป็นทีม

วารีย์ ชมชื่น (2559, หน้า 36) ได้กล่าวว่า จากการศึกษาการดำเนินการในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนจะเริ่มจากการสร้างความตระหนักของผู้ที่จัดการศึกษาให้กำหนดเป้าหมายของผลผลิตไว้ก่อนลงมือ แล้วจึงใช้การเรียนรู้บนฐานของทักษะการคิด ทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่อาจหาคำตอบไม่ได้เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติและในการทำงานให้ได้ผลที่ดี มีความน่าเชื่อถือและ

เป็นที่ยอมรับคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สู่การสร้างทีมงาน ซึ่งจัดเป็นแนวทางเลือกที่หลากหลายในการดำเนินการ

สำนักงานบริหารมัธยมศึกษาตอนปลาย (2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การสอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการของวิชาแกนหลัก โดยการจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการควบคุมในการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงความรู้ในหลายวิชาหรือความรู้เชิงสหวิทยาการที่มาจากองค์ความรู้เดิมของผู้เรียนหรือองค์ความรู้ที่กำลังจะเกิดขึ้นจากการสืบค้นหรือการศึกษาในสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจ ซึ่งการสอนจะไม่เน้นเฉพาะเพียงแต่มุ่งเน้นเพียงเนื้อหารายวิชาที่สอนเท่านั้น ถ้าครูสอนแยกเป็นรายวิชาจะทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องลักษณะของหลักสูตร แบบสหวิทยาการ จะต้องจัดตารางเวลาให้มากพอแก่การเรียนรู้ นั่นคือลดเวลาฟังบรรยาย แต่มาเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาหาความรู้ต้องเป็นไปอย่างอิสระภายใต้การแนะนำของครู การศึกษาเพื่อเสริมสร้างนั้น ครูต้องใช้เวลาให้เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างรากฐานความรู้ให้นักเรียน โดยต้องมีความตอบสนองความสนใจของนักเรียนที่ต่างกัน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ ทำให้ครูค้นพบความสามารถ ความสนใจของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ ของคนให้ก้าวหน้าต่อไป

อภิสิทธิ์ สีสันต์ (2559, หน้า 51) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง ซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันจะนำมาซึ่งความพอใจของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยทั่วไป ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความร่วมมือขอปร่วมทั้งในระดับประเทศ และระดับสถานศึกษาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ (หลักสูตร สื่อการสอนและเทคโนโลยี) การประเมินผลผู้เรียน การประเมินและพัฒนาคุณภาพครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

พิเชษฐ ยังตรง (2560, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 สิ่งที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปลูกฝังและสร้างเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นพื้นฐานอย่างเร่งด่วน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพ ซึ่งทักษะที่เป็นพื้นฐานคือ การคิด เพราะการคิดเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการศึกษาไทย เนื่องจากสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมแห่งข่าวสาร ข้อมูล และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพสังคม โดยต้องเน้นการพัฒนาให้เด็กมีทักษะการคิดมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพสังคม โดยต้องเน้นการพัฒนาให้เด็กมีทักษะการคิดมากขึ้น จัดการเรียนรู้บนฐานของทักษะการคิด ทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นแบบ

บูรณาการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เน้นทักษะในการเรียนรู้ และค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ครูจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียน เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะเป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา และเทคโนโลยี โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จะเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรแบบโครงงานเป็นฐาน เป็นหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของนักเรียน นักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านการวิจัย และการปฏิบัติในโครงงาน

5. คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์ (2554, หน้า 90) ได้กล่าวว่า นักเรียนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีความเข้าใจแนวคิดหลักในสาขาวิชาให้ลึกซึ้งกว่าที่เรียนอยู่ในตอนนี้อยู่ ต้องรู้จักออกแบบ รู้จักประเมิน และจัดการกับงานตัวเองได้ รู้จักตีกรอบ ตรวจสอบ และแก้ปัญหาโดยใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ และเครื่องมือดิจิทัล นักเรียนทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถด้านการรู้คิดที่ซับซ้อนมากขึ้นจึงจะสามารถค้น วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และแนวคิดใหม่ๆ ต้องสื่อสารเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จะได้ใช้ประโยชน์จากความรู้และความชำนาญของผู้อื่น ต้องมีทักษะในการสื่อสารซึ่งรวมถึงการเขียนและการพูดภาษาอื่นๆ และรู้จักใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และ วราภรณ์ ทองนพคุณ (2555, หน้า 14-16) ได้กล่าวว่า แนวทางการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ทำให้วงการการศึกษาในประเทศไทยจำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงานที่สามารถพัฒนากรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อที่สามารถจัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งเยาวชนไทยกำลังเผชิญอยู่ เป้าหมายของกรอบแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องการให้นักเรียนในอนาคตมีคุณลักษณะดัง 4 ประการ ดังนี้

1. วิถีทางของการผลิต ได้แก่ คิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และตัดสินใจ
2. วิถีทางของการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร และการร่วมมือ
3. เครื่องมือสำหรับการทำงาน ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านข้อมูล
4. ทักษะสำหรับดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นพลเมือง ชีวิตและอาชีพ และ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 103) ได้กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องเน้นการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม (whole child) ให้เป็นคนเต็มคน (whole person) เน้นพัฒนาทักษะเพื่อความอยู่รอด 7 ประการ คือ

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหา
2. ทักษะการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่ายและการนำผู้อื่นโดยอิทธิพล
3. ทักษะความคล่องแคล่วและสามารถปรับตัว
4. ทักษะการริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการ กล้าคิดกล้าทำ
5. ทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิผล
6. ทักษะการเข้าถึงและการวิเคราะห์สารสนเทศ
7. ทักษะความเป็นผู้อยากรู้ อยากเห็น มีจินตนาการ

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2557, หน้า 27-29) ได้กล่าวว่า ทักษะของคนไทยที่ควรพัฒนาให้สอดคล้องและสืบเนื่องตามแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้

1. ทักษะในการคิดวิจาร์ณญาณและการประเมิน (critical thinking and evaluation) การที่สังคมไทยเป็นสังคมบริโภคนิยม ทำอะไรตามอย่างคนอื่น โดยเฉพาะตามอย่างต่างประเทศนั้น จำเป็นที่เราจะต้องส่งเสริมให้เด็กรุ่นใหม่เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างมีวิจาร์ณญาณพอ ให้เขารู้จักวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่เขาเห็น รู้ และใช้ ว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงใด การเน้นผู้บริโภคนที่ฉลาดเป็นสิ่งจำเป็นมากในสังคมไทย ไม่ใช่ตามอย่างทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง โดยไม่ไตร่ตรอง ทั้งนี้รวมถึงการวิเคราะห์สภาพการเมือง เศรษฐกิจในประเทศพร้อมกันไปด้วย

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ (analysis and synthesis) เมื่อใช้วิจาร์ณญาณในการมองปัญหาแล้ว เด็กไทยในอนาคตต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยการแยกแยะประเด็นและมุมมองต่างๆ อย่างหลากหลาย มองเห็นที่มาที่ไป มองเห็นความเกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงซึ่งกัน รวมถึงการมองความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและกิจกรรมของสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีคุณภาพ

3. ทักษะการคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการ (creativity and imagination) สังคมไทยมีการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมและถ้าเราเพียงวิเคราะห์ไม่สร้างอะไรใหม่ขึ้นมา ก็ยากที่จะพัฒนาได้เต็มที่ และเราจะเป็นผู้ซื้อของต่างประเทศอยู่ตลอด จึงมีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมคนของเราให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการไปในอนาคต คิดไปจนถึงจุดที่ไม่รู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคใหม่ๆ ให้แก่โลกได้

4. ทักษะการผลิตและคิดนวัตกรรม (productivity and innovation) เป็นทักษะที่สืบเนื่องมาจากข้อที่ 3 เมื่อคิดสร้างสรรค์แล้ว ต้องนำความคิดสร้างสรรค์นั้นมาทำให้เป็นรูปธรรมโดยการพัฒนาผลผลิตใหม่ๆ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (innovation) ขึ้นมาให้ได้ และมีคุณภาพสูง พอที่จะแข่งกับโลกได้ เพื่อที่สังคมไทยจะได้ไม่เป็นแค่กับดักทางเทคโนโลยีของฝรั่ง ซึ่งจะทำให้เราต้องตามอย่างตะวันตกตลอด ทักษะนี้เป็นทักษะสำคัญที่สังคมไทยต้องเน้นพิเศษที่จะทำให้เราก้าวข้ามกับดักตะวันตกไปได้

5. ทักษะการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหา (change and problem solving) ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหานี้สำคัญมากขึ้นอย่างมาก สังคมโลกเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เราไม่มีทางเลือกหนีจากการเปลี่ยนแปลงได้ ปัญหาของเด็กจะต้องรับหรือชักนำการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในอนาคต ให้เกิดผลดีงามแก่สังคมและแก่ตัวเขาเอง

6. ทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในตนเอง (communication and self confidence) โลกในศตวรรษที่ 21 มีเทคโนโลยีนำการสื่อสารจึงต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยี แต่เราต้องรู้ทันกับเทคโนโลยีเหล่านี้ด้วยพร้อมกันไป นอกจากนั้น การที่เรามี Product เพื่อนำเข้าสู่โลกและโลกขยายไปอย่างกว้างขวาง เราต้องสื่อสารกับโลกได้ดีและมีความมั่นใจในสิ่งที่เราคิดและทำอย่างเพียงพอ

7. ทักษะทางคุณธรรมและความรับผิดชอบ (ethics and responsibility) คุณธรรมและความรับผิดชอบต่อเป็นทักษะของอาเซียน เราต้องยึดมั่นแนวทางนี้ไว้เพื่อสร้างคนของเราให้มีคุณค่ากับสังคมอย่างแท้จริง ให้เป็นสังคมของคนมีคุณภาพและความรับผิดชอบต่อ เสียดุลและมิจิตสาธารณะพอ เราต้องไม่เห็นแก่ตัวอย่างเอาเป็นเอาตาย ซึ่งตะวันตกเน้นตัวนี้้น้อยมาก อันเป็นที่มาของความไม่สงบสุขในโลกปัจจุบัน

การก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ด้วยทักษะ 7 ประการที่กล่าวมานั้น จะเกิดขึ้นอย่างมีความหมายได้นั้น จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนวัฒนธรรมทางการศึกษา ทั้งของไทยและอาเซียน ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมของเรา โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางการศึกษาที่เป็นอยู่ในระบบทางการศึกษาและของอาเซียนนั้น เป็นวัฒนธรรมของการรับความรู้ (receiving culture) เป็นหลัก คือ เป็นวัฒนธรรมที่ระบบการศึกษาทั้งการเรียนการสอน การบริหารจัดการล้วนสนองตอบต่อโลกาภิวัตน์และโลกยุคใหม่ในเชิงรับโดยตลอด เป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการรับความรู้จากต่างประเทศ จากอาจารย์ผู้สอนทุกระดับ จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีทักษะใหม่ๆ ครูเรานัดการนำความรู้จากคนอื่น หรือแหล่งอื่นๆ แล้วมาบอกหรือเล่าให้กับนักเรียน นักเรียนเองก็คุ้นเคยกับการรับความรู้จากครูด้วยการฟัง จด และจำเอาไว้ แล้วก็ตอบคำถามที่ได้ฟังมา ในส่วนของผู้บริหารเองก็บริหารจัดการในลักษณะให้ครูหาความรู้ได้ดี มีหนังสือดี มีเอกสารให้ครูค้นคว้าความรู้ได้ดี ถ้าวัฒนธรรมยังเป็นอยู่อย่างนี้ก็ยากที่จะก้าวสู่ยุคของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มี ความหมายและเพื่อให้พ้นจากกับดักของตะวันตกได้

ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย (2558, หน้า 299-302) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21 สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะด้านนิสัยและพฤติกรรม ประกอบด้วย พฤติกรรมความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และพฤติกรรมสะท้อนผลการเรียนรู้

2. คุณลักษณะด้านเจตคติ ประกอบด้วย การมองเห็นคุณค่าของตนเอง การมองเห็นคุณค่าของบุคคลรอบข้าง การมองเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และการมองเห็นคุณค่าของสภาพแวดล้อมรอบตัว

3. คุณลักษณะด้านทักษะ ประกอบด้วย ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบูรณาการความรู้ ทักษะการจัดการ ทักษะทางสังคม ทักษะทางอาชีพหรือกิจกรรมที่สนใจ และทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. คุณลักษณะด้านความรู้ ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านประสบการณ์ ความรู้ด้านสังคม ความรู้ด้านอาชีพและกิจกรรมตามความสนใจ และความรู้ทางด้านสื่อและเทคโนโลยี

ภริญญู เฟิงธีรภัทร (2558, หน้า 36) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยคุณลักษณะ 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจใฝ่เรียนรู้
2. ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้
3. ความรู้ความสามารถในการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้
4. ด้านความสามารถในการสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์
5. ด้านความสามารถในการสื่อสาร
6. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา
7. ด้านความคิดสร้างสรรค์

ปกรณธ์ ประจัญบาน (2559, หน้า 190-193) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น จำแนกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตัวชี้วัดที่ 2 สามารถกำกับตนเองเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ตัวชี้วัดที่ 3 มีทักษะการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และตัวชี้วัดที่ 4 เป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัด 1 มีทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ และตัวชี้วัดที่ 3 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการสื่อสาร สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ทักษะการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ 3 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 4 ทักษะชีวิตและคุณลักษณะเพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 มีทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และตัวชี้วัดที่ 2 มีคุณลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2560, หน้า 11-14) ได้กล่าวว่า ลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (21st century learners) มีดังนี้

1. ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (autonomous learning) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการวางแผนและการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ รวมถึงรู้จักวิธีการไปถึงเป้าหมายอย่างยืดหยุ่น ตลอดจนการมีวินัยในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีต้องให้มีผู้ใดมาบังคับ

2. ทักษะด้านการคิด (thinking skills) หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาหรือได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดอย่างมีระบบ ส่งผลให้สามารถคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนด้านทักษะการคิดนั้น มีได้หลายลักษณะ แต่ที่สำคัญสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดไตร่ตรอง รวมทั้งทักษะในการคิดแก้ไขปัญหา

3. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (effective collaborators) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถสื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่นในการดำเนินงานได้ เช่น การมอบหมายงาน การถ่ายทอดความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งเป็นผู้ฟังและผู้ร่วมปฏิบัติงานที่ดี

4. ทักษะในการสืบเสาะค้นหา (enquires) หมายถึง การที่ผู้เรียนชอบที่จะศึกษาค้นคว้าสิ่งต่างๆ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานของตน โดยสังเกต เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง รวมทั้งสืบค้นเพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูล ความรู้สารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมาย ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ครอบคลุมการที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเลือกสรร คัดกรอง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างเที่ยงตรง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

5. ความกระตือรือร้น (active learning) หมายถึง การที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เรียนในลักษณะเชิงรุก ไม่ควรเป็นผู้ฟังที่ดีในชั้นเรียน หรือในการเรียนออนไลน์ จะต้องเป็นผู้ร่วมมือที่ดีของผู้เชี่ยวชาญในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที (ICT skills) หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสื่อสารโทรคมนาคมในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทักษะในการสืบค้น ทักษะในด้านการใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสารผ่านไอซีที และทักษะการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม

7. ทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล (second language skills) หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาที่สองในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

8. ความสนใจในวัฒนธรรมความตระหนักความเป็นไปในโลก (engaged with cultures skills) หมายถึง การปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ใส่ใจ และเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของตนเองอย่างน้อยในระดับที่เพียงพอ ที่จะทำใหู้จักตนเอง รู้จักประวัติศาสตร์ที่ตนเองและสังคมอาศัยอยู่เพื่อจะได้เปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างกับสังคม หรือโลกรอบตนเองได้

พิเชษฐ ยังตรง (2560, หน้า 41) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านความรู้ ได้แก่ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและกล้าแสดงออก รักการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. คุณลักษณะด้านความคิด ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์

3. คุณลักษณะด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการทำงาน และทักษะด้านสื่อ เทคโนโลยีและสารสนเทศ

4. คุณลักษณะด้านคุณธรรม ประกอบด้วย การมีจิตสำนึก และค่านิยมที่ดีงามที่ดี การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

Trilling, B., & Fadel, C. (2009, p.176) ได้กล่าวว่า สภาพสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากส่งผลต่อการจัดการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียน การจัดการศึกษาแบบเดิมไม่สามารถสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ดังนั้นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. ความคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหา
2. การสื่อสารสารสนเทศและการเรียนรู้เรื่องสื่อ
3. ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมและความเป็นผู้นำ
4. ความคิดสร้างสรรค์ และมีนวัตกรรม
5. การเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. อาชีพ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะเชิงบวกที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านความรู้ ความคิด และคุณธรรม ในทางที่ถูกต้อง ดีงาม และเหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะที่ทุกฝ่ายต้องการให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเป็นองค์รวม รู้จักสร้างองค์ความรู้ รักในการเรียนรู้ มีทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้ ความพอเพียง และความรับผิดชอบต่อ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1. ความใฝ่เรียนรู้

1.1 ความหมายของความใฝ่เรียนรู้

บิลันญา วงศ์บุญ (2550, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ ที่แสดงถึงความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ด้านการเรียนและสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทันวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

วัฒนา พาผล (2551, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะทางด้านจิตใจของผู้เรียนที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ กล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายามและการใช้เหตุผล และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

พิเชฐ ยศปัญญา (2552, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การที่นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การจดบันทึกสรุปความรู้ ประสบการณ์ และถ่ายทอด เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่น

วาสนา กิมเท็ง (2553, หน้า 76) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ การกล้าคิดริเริ่มความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการมีเหตุผล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีนิสัยรักการอ่าน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้เรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2555, หน้า 208-209) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความเป็นผู้มีปณิธาน กระตือรือร้น แสวงหาความรู้ทั้งทางโลก และทางธรรมเพื่อประโยชน์แก่ตน ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับความจริงของโลกและชีวิต
2. พัฒนาศักยภาพของตนเอง

3. เพื่อแก้ไขและพัฒนานิสัย
4. ยืนหยัดอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี คือ พร้อมที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต
5. ยืนหยัดต่อสู้และแก้ไขปัญหาชีวิต และสังคมที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ
6. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและเพื่อนร่วมโลกให้สมกับที่เกิดมาในเมืองมนุษย์

ณัฐพร ขำสุวรรณ (2556, หน้า 48) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกมา ถึงความเพียรพยายาม ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ต่อการเรียนได้แก่การสนใจฟังครูผู้สอน มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มีการถามตอบและอภิปราย รวมไปถึงการทบทวนความรู้ และแสวงหาความรู้ใหม่ มาประกอบการตัดสินใจวิเคราะห์โจทย์ปัญหาที่ได้รับและสามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า มีตั้งใจ มุ่งมั่น มีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น มีนิสัยรักการอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีเหตุผล และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

1.2 ความสำคัญของความใฝ่เรียนรู้

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า คุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราต้องศึกษา เพื่อให้ทราบถึงระดับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยใช้กระบวนการหรือวิธีการ ตลอดจนเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อจะได้ทราบถึงคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนแต่ละคนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง ส่งเสริมหรือพัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน เนื่องจากคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้เรียนพึงเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

วัฒนา พาผล (2551, หน้า 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า เมื่อบุคคลมีความใฝ่เรียนรู้แล้วจะทำให้บุคคลนั้นเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการสืบสอบคุณค่า มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความสามัคคี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เกิดการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพจนเกิดความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

วาสนา กิมเท็ง (2553, หน้า 78) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า เป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและเกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความใฝ่เรียนรู้มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ในทุกช่วงวัย ทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายามศึกษาหาความรู้ สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ สรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ เกิดการพัฒนาความสามารถในการคิด ทักษะกระบวนการต่างๆ การเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ มีเหตุมีผล ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่ได้ร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย นำความรู้ที่ได้รับไปปรับเปลี่ยน ค้นคว้า และแสวงหาอยู่ตลอดเวลา จึงจะก่อให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างดี

1.3 องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective) หมายถึง การที่รู้สึกว่าคุณค่า มีความรักความปรารถนา ความต้องการ ความสนใจ หรือความพึงพอใจ ต่อบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต มีความรู้สึกว่าคุณค่า มีความหมายสำหรับตนและอยากจะได้มาเป็นเจ้าของ

2. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive) หมายถึง การที่บุคคลจะมีการใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างไรต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน การมีความรู้เดิมจะเป็นพื้นฐานให้คิด แสวงหาแนวทาง มีความคิดไตร่ตรอง มีความรู้แก้ปัญหาเดิม และมีความสามารถ ที่จะแก้ปัญหาใหม่

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (behavior component) หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกจากรู้สึกและความคิดที่อยู่ภายในตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าองค์ประกอบของคุณลักษณะด้านใฝ่เรียนรู้ มี 3 ประการ

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก
2. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ
3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552, หน้า 9) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้จำแนกออกตามช่วงเวลาของการเรียน ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ขณะเรียน หรือพฤติกรรมตั้งใจเรียน หมายถึง การเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีแรงจูงใจอยากได้ความรู้ และจดจ่อต่อการเรียน

2. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนในห้องเรียน หรือพฤติกรรมแสวงหาความรู้ หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับการฟัง การอ่าน การคิด การเขียน การชม การศึกษาดูงาน การอบรมประชุมสัมมนา ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้ เพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติม

3. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้นอกเหนือจากการเรียน หรือพฤติกรรมการพัฒนาตนให้รอบรู้ หมายถึง การกระทำตนให้มีความเจริญก้าวหน้า นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน คือ การเพิ่มข้อดี ลดข้อเสีย กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทุ่มเทอุทิศตนเอาจริงเอาจังในการเรียนรู้

ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ผู้มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ประกอบด้วย การกระทำหรือการปฏิบัติตนที่แสดงถึง การมีความกระตือรือร้น ต้องการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา มีความตั้งใจ มุ่งพยายามในการทำงานของตนเอง เช่นการทำงานส่งครูในชั้นเรียน การบ้าน รายงานและชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย จากครูประจำวิชาต่างๆ มีความคิดริเริ่มกล้าตัดสินใจกล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียน ได้แก่ การตั้งใจในชั้นเรียน การตั้งใจฟังครูสอน การพูดคุยซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจบทเรียน การมีสมาธิในการเรียน ไม่วอกแวก เหม่อลอย ตอบคำถามที่ครูสอนได้ การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และพฤติกรรมด้านชีวิตประจำวัน ได้แก่ การศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองเช่น การอ่านหนังสือเพิ่มเติมนอกจากหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต และสื่ออื่นๆ ภายนอกโรงเรียนอย่างเหมาะสม ขอบฟังข่าวสาร พูดคุยและซักถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากในชั้นเรียน

Reiss, J.O. (2009, p.1824) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความใฝ่เรียนรู้เชิงสำรวจ (exploratory curiosity) คือ ความใฝ่เรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมและสถานที่ใหม่ๆ ที่ตนยังไม่เคยมีประสบการณ์ แสดงออกโดยการออกสำรวจเป็นความใฝ่เรียนรู้ในธรรมชาติที่เกิดขึ้นและติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่แรกเกิด

2. ความใฝ่เรียนรู้เชิงสติปัญญา (intellectual curiosity) คือ ความใฝ่เรียนรู้ในวิชาการ แสดงออกโดยการเรียน การค้นคว้าหาความรู้ การจินตนาการและการคิด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้ด้านการเรียน ความใฝ่เรียนรู้ด้านอาชีพ และความใฝ่เรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี

1.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่เรียนรู้

บรรชา มุกสิกานนท์ (2550, หน้า 10) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะ 9 ด้านของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ประกอบด้วย อยากรู้อยากเห็น กล้าคิดริเริ่ม ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีเหตุผลตั้งใจอย่างมีสติ เพียรพยายาม แสวงหาความรู้ใหม่ๆ รักการอ่าน และช่างสังเกต

ปีลันญา วงศ์บุญ (2550, หน้า 17) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ เป็นคนที่มีความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจอย่างมีสติ กล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและควมมีเหตุผล

วัฒนา พาผล (2551, หน้า 5-6) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจ การกล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การมีเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 22) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้มีดังนี้

1. การตั้งใจ
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

5. การบันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วาสนา กิมเท็ง (2553, หน้า 81) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ มีดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกต มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น และชอบตั้งคำถาม
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจ
3. มีความมุ่งมั่นในการเรียน มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ และทำงานอย่างเป็นระบบ

4. มีความสามารถในการวิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลต่างๆ ได้อย่างชาญฉลาด

5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ

7. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ก้าวทันโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งประกอบด้วย

องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้ ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1) ตั้งใจเรียน 1.2) เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ และ 1.3) สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ 2) แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 2.1) ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม 2.2) บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบ จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ 1.3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้มีลักษณะดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน เพียรพยายามในการเรียนและมีความรับผิดชอบ
2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
3. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ได้อย่างมีเหตุผล
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
5. มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นต่อสิ่งแวดลอมใหม่ๆ

Simsek, P., & Kabapinar, F. (2010, p.1190) ได้กล่าวว่า การใฝ่เรียนรู้ประกอบด้วย การตั้งคำถาม การตรวจสอบความรู้ การศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่เรียนรู้ จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินได้นำมาใช้เป็นแนวทาง และสรุปเป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความใฝ่เรียนรู้ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน เพียรพยายามในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีความสนใจและมีทักษะในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีความรู้ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้ได้

2. ความคิดสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555, หน้า 108-109) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดระดับสูง (higher-order thinking) เป็นความสามารถในการคิดที่มีการสร้างหรือขยายแนวคิดที่มีอยู่เดิม หรือสร้างแนวคิดใหม่ที่แตกต่างจากเดิมเพื่อปรับปรุงพัฒนาหรือคิดค้นองค์ความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทักษะการคิดนี้ต้องอาศัยความรู้พื้นฐาน จินตนาการ และใช้วิธีการแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กระจกน้ำร้อนสำหรับเดินทางที่มีระบบอุ่นในตัว ถือเป็นสิ่งใหม่ เป็นความริเริ่มใหม่ๆ ให้ความรู้สึกแปลกใหม่ตื่นตาตื่นใจ ไม่เคยเห็นจากที่ใดมาก่อน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะกว่าสิ่งที่มีอยู่สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการคิดของสมองซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม โดยสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีหรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ต่างๆ นั้นต่างก็อยู่บนพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ โดยที่บุคคลสามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

อารี พันธุ์มณี (2557, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัย อันนำไปสู่การคิดพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลง ประยุกต์จากความคิดเดิมผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่างๆ ตลอดจน วิธีการคิด ทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้มิใช่เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้หรือสิ่งที่เป็เหตุผล เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่คิดจินตนาการก็เป็สิ่งสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่กันไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการให้เป็นไปได้หรือเรียกว่าเป็นจินตนาการประยุกต์นั่นเอง จึงจะทำให้เกิดผลงาน

บัวพิศ ภักดีวุฒิ (2558, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการทางสมองของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลาย หลายทิศทาง มีความสามารถในการเชื่อมโยงสัมพันธ์ มีจินตนาการ มีการแสดงออกทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพอันนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาที่แปลกใหม่หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, หน้า 119) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดประเภทหนึ่ง เป็นการคิดนอกกรอบความคิดเดิมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ความคิดใหม่ความคิดริเริ่มหรือความคิดต้นแบบ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี

ประจักษ์ ปฏิทัศน์ (2559, หน้า 82) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นพฤติกรรมการคิด อย่างมีจุดมุ่งหมายโดยการหาความสัมพันธ์ทางความคิด เพื่อนำไปสู่ความคิดใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ เกิดผลงานใหม่ หรือมีแนวทางการแก้ปัญหาแบบใหม่ที่ได้รับการยอมรับ

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ และกมลรัตน์ ฉิมพาลี (2559, หน้า 132-138) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้ความคิดที่แตกต่างอย่างมีคุณค่า โดยประกอบด้วยการใช้ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ และความคิดริเริ่ม เพื่อสร้างสิ่งใหม่หรือพัฒนาต่อยอดสิ่งเดิมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

Amabile, T.M., Barsade, S.G., Mueller, J.S., & Staw, B.M. (2005, p.368) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผลผลิตของความคิดแบบใหม่ที่มีประโยชน์ ความคิดหรือการแก้ปัญหา รวมถึงกระบวนการของการสร้างแนวคิดหรือการแก้ปัญหาและความคิดที่เกิดขึ้นจริงหรือคำตอบของปัญหา

Greenstein (2012, p.75) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ทักษะความสามารถที่โดดเด่นและมีพลัง โดยใช้จินตนาการเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์หรือผลิตสิ่งใหม่หรือรูปแบบใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่ที่มีประโยชน์ต่อสังคม

Di Yanni, R. (2016, p.37) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดจินตนาการที่นำไปสู่นวัตกรรม บนพื้นฐานของคำถามว่า “ถ้า” “ทำไม” “ทำไมไม่” และ “อย่างไร” ภายใต้การพิจารณาทางเลือก ความเป็นไปได้ ทางเลือกใหม่ และสามารถสร้างขึ้นได้ รวมไปถึงการเปิดกว้างสำหรับแนวคิดใหม่ๆ เชื่อว่ามีทางเลือก สร้างวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหาและลองใช้วิธีใหม่ในการสร้างแนวคิด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะทางการคิดและเป็นความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม เป็นการคิดนอกกรอบ คิดหลายทิศทาง การคิดแบบเชื่อมโยงสัมพันธ์ คิดเป็นลำดับขั้นตอน มีเหตุมีผล มีจินตนาการ มีการแสดงออกทางด้านจิตใจ และบุคลิกภาพอันจะนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีหรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่ โดยที่สามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2 ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

บรรจง อมรชวัน (2554, หน้า 153-154) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์จะช่วยเปิดมิตินอกกรอบของมนุษย์ให้ออกไปจากกรอบที่ถูกกำกับ บนฐานของความจำเป็น แต่เพียงอย่างเดียวแต่เปิดให้มีการคิดที่เป็นไปได้ ไม่ติดอยู่กับสิ่งที่เรียกว่าการคิดเฉพาะสิ่งที่มืออยู่ตรงหน้าและนี่คือปัจจัยสำคัญที่นำพาสังคมไปสู่การพัฒนาที่ก้าวหน้า ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่า พัฒนาการทางสังคมที่มีขึ้น ล้วนได้มาจากกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ในทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะหรือเทคโนโลยี หากมองเข้าไปในแต่ละสังคมจะมีปฏิสัมพันธ์ทั้งในด้านการร่วมมือ ความขัดแย้ง ปัญหาต่างๆ ความตึงเครียด สิ่งเหล่านี้ทุกสังคมต้องพยายามหาทางออกอย่างสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาทั้งสิ้น ดังที่ Richard Pascale ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ และการปรับตัวล้วนเกิดมาจากความตึงเครียด อารมณ์ ความรู้สึก และความขัดแย้ง การดิ้นรนต่อสู้ ทำให้เราต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มันทำให้พวกเราทั้งหมดขับเคลื่อนเหมือนการเดินทางไปบนเส้นทางพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์จึงมีการพัฒนาผ่านทางการเกี่ยวพัน

ในทางปัญญา การมีจุดมุ่งหมายใช้พลังงาน และการปฏิสัมพันธ์อย่างตึงเครียดกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์นี้ จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อคนที่อาศัยอยู่ในสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง และมีสิ่งท้าทายในสภาพแวดล้อมของสังคมเป็นอย่างมาก ความคิดสร้างสรรค์จึงมีความจำเป็นต่อการนำมาใช้จัดการความขัดแย้งในผลประโยชน์ และข้อโต้แย้งกันด้วย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, หน้า 28-30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้เราแก้ปัญหาได้ลงตัวกับปัญหาสถานการณ์ที่เราเผชิญในชีวิตของเรา มีบทบาททั้งในระดับโลก ระดับชาติ ระดับองค์กร ระดับสถาบันทางการศึกษาจนถึงระดับบุคคล โลกปัจจุบันเป็นโลกที่เราต้องใช้ความคิด หากเราใช้คำตอบแบบเดิมๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ในที่สุด จึงจำเป็นต้องคิดสร้างสรรค์ฝ่าขอบเขตความคิด และทะลวงออกไปจากความคิดเดิมให้ได้ เพื่อสามารถแก้ปัญหาต่างๆ และพบสิ่งที่ดีกว่าในอนาคต

2. ความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดนวัตกรรมที่ไม่หยุดยั้งในปัจจุบันจึงมีการแข่งขันกันในด้านความคิดสร้างสรรค์ เพื่อผลิตสิ่งใหม่ๆ ออกสู่ตลาด เพราะสินค้าที่ดีกว่าใหม่กว่า น่าสนใจมากกว่า ย่อมมีแรงดึงดูดใจผู้บริโภคได้มากกว่า

3. ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้เราได้ในสิ่งที่ดีกว่า แทนการจมอยู่กับสิ่งเดิมในปัจจุบัน คนทุกอาชีพต้องพึ่งพาคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกองค์กรต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อก้าวสู่ออนาคต

4. ความคิดสร้างสรรค์เป็นองค์ประกอบสำคัญของความฉลาด คนเราจะเฉลียวฉลาดต้องประกอบด้วยความฉลาด 3 ด้าน คือ การสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ และการปฏิบัติจริง

ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเราให้เป็นคนเฉลียวฉลาด แก้ปัญหาที่เข้ามาได้อย่างรวดเร็วและพัฒนาสิ่งต่างๆ ได้โดดเด่นกว่าผู้อื่น ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมได้อย่างมากมาย

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556, หน้า 109) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ช่วยยกระดับความสามารถความอดทนและความคิดริเริ่มของผู้นำให้เพิ่มมากขึ้น และยังเป็นการพัฒนาความสนใจในงาน พัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และพัฒนาชีวิตให้ทันสมัยมากขึ้น

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2556, หน้า 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. ความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติ หากมนุษย์ไม่มีความคิดสร้างสรรค์คงดำเนินชีวิตอย่างซ้ำซาก จำเจ ขาดความสามารถในการคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือมนุษย์อาจจะไม่สามารถดำรงชีวิตและสืบเผ่าพันธุ์ได้ เพราะสรีระของมนุษย์มีความบอบบางและอ่อนแอต่างจากสัตว์อื่นๆ หากเผชิญอันตรายจากสัตว์อื่นก็ยากที่จะเอาตัวรอด ความคิดสร้างสรรค์ทำให้มนุษย์

สามารถเผชิญกับปัญหาและวางแผนจัดการชีวิตของตนได้โดยไม่จำนนต่อธรรมชาติหรือโชคชะตา

2. ความสำคัญต่อประเทศชาติ ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง ประเทศใดมีบุคคลคิดสร้างสรรค์เป็นจำนวนมากจะสามารถนำพาประเทศชาติของตนให้เกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าไปในทุกๆ ด้าน

3. ความสำคัญต่อองค์กร ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะภาคธุรกิจเอกชนนั้นธุรกิจจะอยู่รอดได้ต้องมีการพัฒนาสินค้าหรือบริการใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานี้ หากองค์กรในสามารถส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการทำงานที่มีลักษณะเปิดกว้างทางความคิด ผู้บริหารมีท่าทียอมรับและกระตุ้นให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเป็นการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการร่วมมือและสร้างสรรค์ในที่ทำงาน อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่องค์กร และความคิดสร้างสรรค์ ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการต่างๆ

4. ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์กับตัวบุคคลมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแนบแน่น กล่าวคือ ปัจเจกบุคคลเป็นแหล่งกำเนิดความคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่ตัวบุคคลก็ส่งผลต่อการคิดสร้างสรรค์ซึ่งก่อให้เกิดผลสำเร็จแก่แต่ละบุคคล มนุษย์คิดเพื่อวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาและเพื่อตัดตัดสินใจชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ทวน เขตกัน (2556, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อนักเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยการสร้างสรรค์งานศิลปะที่แปลกใหม่ มีคุณค่า ถ้าผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์แต่วัยเยาว์ จะทำให้ผู้เรียนเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคม และทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556, หน้า 211) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีประโยชน์ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิตและหนทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน ก่อให้เกิดความสุขสนองต่อธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ที่ต้องค้นหาวิธีการคิดใหม่ๆ ขึ้นมาทดแทนความคิดเก่าๆ สำหรับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่มนุษย์ต้องคิดอะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ เป็นเรื่องสนุกเพราะทำให้ชีวิตไม่จำเจและทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น พัฒนาสมองของคนให้มีความฉลาดเฉียบคม การฝึกการคิดหรือพยายามคิดเรื่องใหม่ๆ เป็นประจำจะทำให้เกิดความเฉียบแหลมในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลงานสร้างสรรค์จะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือและความพอใจในตัวเอง และเป็นประโยชน์ต่อสังคมเมื่อใดก็ตามที่เราพัฒนาขีดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์

จนสามารถเผชิญหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างราบรื่น ก็จะกลายเป็นผู้นำทางด้านความคิด และเกิดความภูมิใจในตนเอง

อารี พันธุ์มณี (2557, หน้า 84) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้บุคคลใช้ความสามารถของตนเองในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ส่งเสริมความมีภาวะสุขภาพจิตดี คนที่มีสุขภาพจิตดีย่อมมีสติสัมปชัญญะและสามารถใช้ปัญญาเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกที่ควรได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงควรได้รับการพัฒนา และถือเป็นเป้าหมายหลักที่พ่อแม่ ครู และผู้ที่ใกล้ชิดเด็กพึงตระหนักถึงความสำคัญ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาและเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์อันเป็นสิ่งที่ประเทศชาติต้องการอย่างยิ่ง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, หน้า 83) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ ประเทศใดก็ตามที่ประชาชนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ สามารถแสวงหา พัฒนา และตั้งศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของคนในชาติออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสพัฒนาสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติได้มากขึ้นเท่านั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญและจำเป็นต่อตนเองและต่อสังคม จะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญา เป็นส่วนช่วยในการส่งเสริมทักษะการคิด เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สำรวจค้นคว้าทดลอง เป็นการแสดงออกอย่างอิสระทางความคิด จึงทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ส่งเสริมสุนทรียภาพ ทำให้มีความสุข ความพอใจ และช่วยให้บุคคลนั้นมีจินตนาการในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีสุนทรียภาพสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ นำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และนำไปสู่การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นคุณลักษณะที่ควรปลูกฝังและเสริมสร้างให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่และสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้

2.3 องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

สาลีณี เรืองจ้อย (2554, หน้า 5-6) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของกระบวนการทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมหรือที่เรียกว่า ความคิดแบบอนอกนัย (divergent thinking) ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่ หลากหลาย กว้างไกลและแตกต่างไปจากเดิม โดยอาศัยความสัมพันธ์จากประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมาและสามารถแบ่งองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) เป็นความสามารถทางการคิดของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและต่อเนื่องและได้คำตอบมากๆ ในเวลาที่จำกัด

2. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) เป็นความสามารถทางการคิดของบุคคลในการคิดหาคำตอบที่ถูกต้องได้หลายทาง หลายรูปแบบ และสามารถเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาได้ทันทีที่รู้ว่ามีความจำเป็น

3. ความคิดริเริ่ม (originality) เป็นความสามารถทางการคิดของบุคคลในการคิดหาคำตอบที่ถูกต้องมีความแปลกใหม่และแตกต่างจากความคิดของผู้อื่น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, หน้า 5-8) ได้กล่าวว่า สำหรับการพิจารณาว่าความคิดที่เกิดขึ้นว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์นั้น ได้มีการระบุองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความคิดนั้นต้องเป็นสิ่งใหม่ (new) เป็นความคิดที่แตกต่างไปจากความคิดเดิมๆ ที่มีอยู่หรือเป็นความคิดต้นแบบ (original) โดยไม่มีการเลียนแบบความคิดใคร และไม่มีใครได้เคยคิดมาก่อน นอกจากนี้การที่บุคคลสร้างสรรค์ที่หนึ่งขึ้นมาซึ่งเป็นที่ไม่ทราบมาก่อน แต่กลับเป็นความคิดที่ซ้ำกับผู้อื่นนั้นก็ถือว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์

2. ความคิดนั้นต้องใช้งานได้ (workable) สำหรับความคิดที่เกิดความคิดสร้างสรรค์นั้นไม่ได้เป็นเรื่องของความฝันหรือจินตนาการเพียงเท่านั้น แต่สามารถทำให้เกิดเป็นความจริงและใช้ประโยชน์ได้ จึงทำให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล และใช้ในการแก้ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ด้วยวิธีเดิมได้ให้ประสบความสำเร็จได้

3. ความคิดนั้นต้องมีความเหมาะสม (appropriate) สำหรับความคิดใหม่ที่มีความแปลกใหม่นั้นเป็นต้นแบบของความคิดที่ต้องเกิดการผสมคุณค่าของควมมีเหตุมีผลและความเหมาะสม และการยอมรับจากคนทั่วไป

บรรจง อมรชิวิน (2556, หน้า 151-153) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นก่อให้เกิดสิ่งใหม่หรือความคิดใหม่จากกระบวนการทำงานของความคิดที่ใช้จินตนาการเป็นตัวกระตุ้น ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่

1. กระบวนการของการก่อกำเนิด (generation) เป็นการทำให้ความคิดเกิดการก่อตัวขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม มีกระบวนการสร้างความคิดที่จำเป็นและสำคัญต่อการพยายามให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

2. การแปรเปลี่ยน (variation) เป็นการก่อให้เกิดความแตกต่างทางความคิดที่ส่งผลไปยังการเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วยความหลากหลายทางความคิด โดยไม่เป็นการกระทำซ้ำ มีการใช้ความรู้ใหม่ๆ หรือปรับแก้ให้ได้สิ่งใหม่จากการสำรวจค้นคว้าอย่างหลากหลาย ซึ่งอาจประสบความสำเร็จที่ต้องการหรือไม่ก็ได้

3. มีลักษณะเฉพาะ (uniqueness) เป็นการสร้างความคิดที่ริเริ่ม (originality) และมีความพิเศษเฉพาะ โดยความคิดแบบริเริ่มสามารถแยกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับบุคคล คือ ไม่มีบุคคลใดได้คิด หรือทำเรื่องนั้นๆ มาก่อน

2) ระดับสังคม คือ ในสังคมไม่เคยคิด หรือทำเรื่องนั้นๆ มาก่อน

3) ระดับสากลทั่วไป คือ ในโลกที่ไม่มีใครเคยคิด หรือทำเรื่องนั้นๆ มาก่อน
 ทน เขตกัน (2556, หน้า 8-9) ได้กล่าวว่า การสร้างสรรค์มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความคิดที่แปลก แตกต่างจากความคิดง่าย ๆ โดยมีความแตกต่างแปลกและมีคุณสมบัติพิเศษหรือเพิ่มจากบุคคลอื่น

2. สมรรถภาพทางความคิด คือ ความสามารถในการคิดและทำในสิ่งที่กว้างลึกซึ้ง เพื่อให้ความคิดครอบคลุมสิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับเรื่องและหลักการ

3. ความคล่องและความยืดหยุ่นในทางความคิด คือ ความสามารถที่จะเปลี่ยนแนวหรือประสบการณ์ด้านความคิดในสภาวะอันเหมาะสม

4. การแยกประเด็นทางความคิด คือ ความสามารถในการคิดอย่างละเอียดลออ สามารถแยกประเด็นความคิด และทำให้ผลผลิตแต่ละแนวมีความกระชับมากขึ้น

5. การสังเคราะห์ คือ ความสามารถทำให้เห็นภาพพจน์ของสิ่งที่จะเกิดขึ้น มีความต่อเนื่องจากความคิด เพื่อพัฒนาความคิดให้สมบูรณ์และเป็นจริง

สุจิตรา โนมะยา (2556, หน้า 33-34) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ทักษะความคิดคล่องแคล่ว ทักษะความคิดยืดหยุ่น และทักษะความคิดริเริ่ม และได้อธิบายความคิดสร้างสรรค์แต่ละทักษะไว้ ดังนี้

1. ทักษะความคิดคล่องแคล่ว คือ ทักษะการคิดหาคำตอบที่คล่องแคล่ว รวดเร็ว และได้คำตอบจำนวนมากภายในเวลาที่กำหนด

2. ความคิดยืดหยุ่น คือ ทักษะการคิดหาคำตอบที่มีหลากหลายรูปแบบหลายวิธีการ หลายทิศทาง

3. ความคิดริเริ่ม คือ ทักษะการคิดหาคำตอบที่ไม่เหมือนใคร

อารี พันธุ์มณี (2557, หน้า 37-43) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้อย่างซับซ้อนกว้างไกล หลายทิศทาง หรือเรียกว่าความคิดอเนกนัย ประกอบด้วย ความคิดริเริ่มความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม (originality) หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นและแตกต่างจากธรรมดา อาจเกิดความคิดเดิมที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลง ประยุกต์เป็นสิ่งใหม่ และเป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

2. ความคิดคล่องแคล่ว (fluency) หมายถึง ความคล่องแคล่วในการคิด ตอบสนองสิ่งเร้าให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรือความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างรวดเร็วและได้ปริมาณมากในเวลาจำกัด โดยเน้นปริมาณของความคิด ความคิดคล่องแคล่วแบ่งเป็น 4 ประเภท

1) ความคิดคล่องแคล่วด้านถ้อยคำ (word fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำเป็นไปอย่างคล่องแคล่ว

2) ความคิดคล่องแคล่วด้านการโยงความสัมพันธ์ (associational fluency) เป็นความสามารถในการคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

3) ความคิดคล่องแคล่วด้านการแสดงออก (expressional fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค สามารถนำมาเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

4) ความคล่องแคล่วในการคิด (ideal fluency) เป็นความสามารถในการคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น คิดถึงประโยชน์ของภูมิปัญญาไทยให้ได้มากที่สุด

3. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง ความคิดยืดหยุ่นมีความยืดหยุ่นทั้งความคิดและการกระทำเป็นความสามารถในการปรับสภาพของความคิดในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ความคิดยืดหยุ่น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (spontaneous flexibility) เป็นความสามารถที่พยายามคิดให้ได้หลายอย่าง อย่างอิสระ สามารถคิดได้หลายประเภท หลายอย่าง เช่น ประโยชน์ของภูมิปัญญาไทย มีอะไรบ้าง คนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะตอบได้หลายอย่าง แต่คนที่ไม่มีความคิดยืดหยุ่นจะตอบได้เพียงอย่างเดียว หรือสองอย่างเท่านั้น

2) ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (adaptive flexibility) หมายถึง ความสามารถในการดัดแปลง ความรู้ หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลายๆ ด้าน มีประโยชน์ในการแก้ปัญหาผู้ที่มีความยืดหยุ่นจะคิดดัดแปลงไม่ซ้ำกัน

4. ความคิดละเอียดลออ (elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียด เพื่อขยายความคิดหลัก หรือความคิดครั้งแรกให้ได้ความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถอธิบายให้เห็นภาพชัดเจน หรือเป็นแผนงานที่สมบูรณ์ขึ้น ความคิดละเอียดลออเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่ให้สำเร็จ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, หน้า 89) ได้กล่าวว่า จากการศึกษารองคประกอบของความคิดสร้างสรรค์ทางการศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้เพียง 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความคิดคล่องแคล่ว (fluency) ด้านความคิดยืดหยุ่น (flexibility) และด้านความคิดริเริ่ม (originality) ทั้งนี้เพราะด้านความคิดละเอียดลออ (elaboration) จะสอดแทรกอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านอยู่แล้วซึ่งคนอาจมีความคิดในแต่ละองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปเนื่องจากปัจจัยในด้านอายุที่แตกต่างกัน รวมทั้งเพศและคุณสมบัติด้านการสังเกตอีกด้วย

พิศยากร บุศสยา (2559, หน้า 55) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์นั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความคิดคล่อง เป็นความสามารถในการคิดหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาได้ปริมาณมากและรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด

2. ความคิดยืดหยุ่น เป็นความสามารถในการแสดงกลุ่มแนวคิดในการแก้ปัญหา หรือแสดงคำตอบได้หลากหลายกลุ่มแนวคิด

3. ความคิดริเริ่ม เป็นความสามารถในการคิดที่มีลักษณะแปลกใหม่ที่ ไม่เหมือนใครแสดงความเป็นต้นแบบในการคิดแก้ปัญหา

4. ความคิดละเอียดลออ เป็นความสามารถในการคิดที่มีการนำเสนอหรือ อธิบายแนวคิดได้อย่างละเอียดชัดเจน

Greenstein (2012, p.75) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ประกอบด้วยความคิด 6 ลักษณะดังนี้คือ

1. ความอยากรู้อยากเห็น (curiosity) หมายถึง การถามคำถาม การสืบเสาะหา ความรู้ การค้นหาความหมายของสิ่งต่างๆ ในมุมมองที่แตกต่าง และที่ลึกลงไปทำให้เกิดการ สำรวจ ตรวจสอบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมเริ่มต้นของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำให้เกิด แรงผลักดันที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

2. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง ความสามารถทางการคิดของบุคคล ในการคิดหาคำตอบที่ถูกต้องได้หลายทาง หลายรูปแบบ และสามารถเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาถ้า มีความจำเป็น

3. ความคิดริเริ่ม (originality) หมายถึง แนวคิดที่ล้ำยุค แปลกใหม่ เป็นเอกลักษณ์หรือไม่ธรรมดาแตกต่างจากความคิดของผู้อื่น มีลักษณะเฉพาะในแบบของ ตนเองที่ไม่ได้เกิดจากการลอกเลียนแบบ

4. ความคิดละเอียดลออ (elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อ ตกแต่งหรือขยายความคิดหลักให้ได้ความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือเพิ่มเติมจากสิ่งที่มีอยู่ แล้ว

5. ความคิดคล่อง (fluency) หมายถึง ความสามารถทางการคิดของบุคคล ในการคิดหาคำตอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและต่อเนื่องและได้คำตอบมากๆ ในเวลาที่จำกัด

6. จินตนาการ (imagination) คือการสร้างภาพในสมอง หรือนึกคิดเป็นภาพ เป็นความฉลาดในการคิดที่แตกต่างไปจากเดิม หรือแตกต่างไปจากความเป็นจริง เพื่อคิดค้น แนวคิดหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิด อเนกนัย ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่ หลากหลาย กว้างไกลและแตกต่างไปจากเดิม เกิดจากการผสมผสานองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความคิดละเอียดลออ ซึ่งจะช่วยในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สร้างสรรค์ผลงานสิ่งใหม่ๆ และเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคปัจจุบัน

2.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 19) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ที่เผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ถอยหนี รับผิดชอบต่อปัญหาต่างๆ โดยไม่หลีกเลี่ยงหรือหลบถอย

2. เป็นผู้ที่ทำงานเพื่อความสุขของตนเอง มิใช่เพื่อหวังการประเมินผลหรือการยกย่องจากบุคคลอื่น

3. มีความสามารถในการคิดและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

สมพร หลิมเจริญ (2552, หน้า 36-41) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 2 มิติ คือ มิติด้านการคิด ได้แก่ ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ และมิติด้านจิตใจและบุคลิกภาพ ประกอบด้วย ความอยากรู้อยากเห็นและความเชื่อมั่นในตนเอง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 115) ได้กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะที่ตื่นตัวอยู่เสมอ มีความรู้สึกไวต่อปัญหา มีสมาธิ ช่างพินิจ พิจารณา เปิดรับประสบการณ์ต่างๆ จากผู้อื่น คิดแตกต่างจากผู้อื่น มีความคล่องในการคิด มีความคิดริเริ่ม มีความยืดหยุ่นในการคิดและมีแรงจูงใจ มีความเป็นผู้นำ ช่างสังเกต ชอบสำรวจ ค้นคว้าทดลอง ชอบซักถามโดยใช้คำถามแปลกๆ มีความเป็นอิสระ ไม่วิตกกังวล มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง มีผลงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร

ฉันท ชาติทอง (2554, หน้า 53) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความสามารถการคิดสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตของปัญหาอย่างชัดเจน มองปัญหาและทางแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่เหมาะสมกว่า แล้วจึงตั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์เพื่อหาทางแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์กว่าเดิม

2. ใช้จินตนาการ พิจารณาปัญหา เพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3. คัดเลือกแนวทาง วิธีการแก้ปัญหาอย่างมียุทธศาสตร์ เช่น คิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตัดทางเลือกที่ไม่เกี่ยวข้อง

4. ประเมินทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแยกแยะ คัดเลือกความคิดที่ดีและเหมาะสม

อุบลวรรณ ภวานันท์ (2556, หน้า 369) ได้กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มีดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถในการตัดสินใจ

2. มีความเป็นอิสระในด้านความคิด

3. มีความกล้าที่จะคิดและสิ่งใหม่

4. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

5. มีความซื่อสัตย์และรักความเป็นธรรม
6. มักจะคาดคะเนหรือคาดการณ์ล่วงหน้า
7. มักจะวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่พบเห็น
8. มักอยากรู้อยากเห็น
9. มักจะซักถาม
10. มักจะต่อต้านกฎระเบียบต่างๆ ที่ไม่ถูกต้อง

อารีย์ พันธุ์มณี (2557, หน้า 86-87) ได้กล่าวว่า ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่บุคลิกภาพประจำตนแตกต่างจากเด็กโดยทั่วไป โดยที่พฤติกรรมของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. อยากรู้อยากเห็น มีความกระหายใคร่รู้ อยู่เป็นจริง
2. ชอบเสาะแสวงหา สืบหา ศึกษา ค้นคว้า และทดลอง
3. ชอบซักถามและถามคำถามแปลกๆ
4. ช่างสงสัย เป็นเด็กที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดใจในสิ่งที่พบเห็นเสมอ
5. ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้

ง่ายและรวดเร็ว

6. ชอบแสดงออกมากกว่าจะเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใดก็จะถามหรือพยายามหาคำตอบโดยไม่รีรอ

7. อารมณ์ขัน มองสิ่งต่างๆ ในแง่มุมที่แปลก และสร้างอารมณ์ขันอยู่เสมอ
8. มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ
9. สนุกสนานกับการใช้ความคิด
10. สนใจสิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวาง
11. มีความเป็นตัวของตัวเอง

Rice, P.M.G. (2007, p.69) ได้กล่าวว่า ลักษณะคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีไหวพริบ
2. มีความสามารถในการประยุกต์ การตอบสนองที่แสดงออกถึงความคิดริเริ่ม และมีความยืดหยุ่น
3. มีอิสระในการคิดและแสดงออก
4. สนใจที่จะมีประสบการณ์ต่างๆ สังเคราะห์สิ่งที่ได้พบเห็นร่วมกับความรู้สึกรวม

ภายในใจ

5. มีความสามารถในการหยั่งรู้
6. มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและเข้าใจคุณค่าของความงาม
7. รู้จักตนเองเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งต่างๆ

8. เข้าใจในสภาพของตนในกระบวนการที่ตนมีส่วนร่วม

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินได้นำมาใช้เป็นแนวทาง และสรุปเป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ มีกระบวนการคิดอย่างมีลำดับขั้นตอน สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดี ถ้าคิดกล้าแสดงออก มีเหตุมีผล เปิดใจรับและทำในสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ มีอารมณ์ขัน มีความตื่นตัว รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดอิสระและยืดหยุ่น มีความสามารถในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

3. ความรับผิดชอบ

3.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

ถวิล สมัยมาก (2551, หน้า 48) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีความสนใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และพยายามทำอย่างเต็มความสามารถให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพและมีการติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

โสภภาพร เสนีย์โสทร (2551, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตระหนักในหน้าที่ของสังคม การปฏิบัติงานได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด มีความละเอียดรอบคอบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ยอมรับในสิ่งที่ตนทำทั้งดีและไม่ดี หากมีข้อผิดพลาดก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข

เพ็ญประภา โคตรบาล (2552, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผน มีความตั้งใจปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลดีแก่ตนเองและส่วนรวม

รัชนิษฐ์พร หมื่นเรือคำ (2552, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การตรงต่อเวลา การทำหน้าที่ของคนที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จโดยไม่ต้องย่ำเตือน มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นทั้งของตนเองและสังคม และยอมรับผลของการกระทำของตนเอง

สุจิตรา ฐานะสูตร (2552, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่ต้องการด้วยความเอาใจใส่ตั้งใจที่จะปฏิบัติในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา กล้ายอมรับในผลของการกระทำของตน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ

ไสว รินทราช (2552, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกถึงความเอาใจใส่ความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ โดยปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร ละเอียดรอบคอบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขให้บังเกิดผลดีต่อตนเอง และต่อสังคมโดยรวม

ชนิดา โคลงชัย (2554, หน้า 34-35) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม และละเอียดรอบคอบ ไม่ทอดทิ้งงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดีหรือผลเสีย ทั้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคมส่วนรวมและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ณัฐ จันทรหนูหงส์ (2554, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพยายามและความผูกพันในการที่จะให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายไปได้และความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพันหน้าที่การทำงาน และวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งยอมรับผลการกระทำของคนที่ทั้งในด้านที่มีผลดีผลเสีย และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

จินตนา พรราวศรี (2555, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะการที่บุคคลแสดงออกด้วยความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ความละเอียดรอบคอบ ไม่หลีกเลี่ยงตรงต่อเวลา มีการวางแผนการทำงาน ตรวจสอบงาน และยอมรับผลของการกระทำของตนเองทั้งผลดีและผลเสียเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งยังพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ชญญา บุญรักษา (2556, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เอาใจใส่ ในการทำงานใดๆ ด้วยความกระตือรือร้น เล็งผลเห็นความสำเร็จ และยินดีในความสำเร็จนั้น แม้ไม่สำเร็จก็ยอมรับในผลการกระทำแล้วพร้อมจะปรับปรุงแก้ไข

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ความรู้สึกรับผิดชอบ ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลา ทำตามหน้าที่ของตนเอง และมีความซื่อสัตย์สุจริต แสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งจะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น และสงบสุข

3.2 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

ณัฐธัญญา ศรีพิมลปราณี (2551, หน้า 22) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า ความรับผิดชอบเป็นหน้าที่สำคัญที่จะสามารถพัฒนาสังคมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีความสุขได้อย่างยิ่ง

วิภาวี วิชัยวงษ์ (2551, หน้า 68) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่สำคัญยิ่ง เป็นปัจจัยอันสำคัญที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบและสงบสุข การที่สังคมขาดความสงบ กล่าวได้ว่า เกิดจากบุคคลกลุ่มหนึ่งขาดคุณสมบัติ 5 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นใจในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความพยายามพึ่งตนเอง

สิรินทิพย์ สมคิด (2551, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้กับนักเรียน ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเพียรพยายาม อดทน ตั้งใจ ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคลที่มีความรับผิดชอบเป็นเครื่องผลักดันให้บุคคลปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตน และมีความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม เป็นเหตุให้เกิดความก้าวหน้าสงบสุข เรียบร้อยแก่สังคมและประเทศชาติ ย่อมพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากบุคคลในชาติมีความรับผิดชอบ

ปกรณ สุตศักดิ์ (2552, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะเกิดผลดีดังต่อไปนี้

- 1) คนมีความรับผิดชอบ ย่อมจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
- 2) คนมีความรับผิดชอบ ย่อมได้รับการสรรเสริญและเป็นคุณประโยชน์ ทั้งต่อตนเองและสังคม
- 3) ความรับผิดชอบเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีผู้อื่นมาบังคับ

4) ไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม

5) ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

ไสว รินทรราช (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความสุขในสังคมร่วมกันได้

ชญญา บุญรัตน์ (2556, หน้า 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ว่า ความสำคัญของความรับผิดชอบนั้นคือการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนดี ช่วยเหลือสังคม สร้างระเบียบวินัยให้กับตนเอง หากขาดความรับผิดชอบในสังคมจะทำให้บุคคลล้มเหลวทั้งด้านการเรียน การงาน รวมไปถึงครอบครัวและประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญและจำเป็น เพราะเป็นคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบแบบแผน ยอมรับผลที่เกิดขึ้น แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขงานหรือการดำรงชีวิตให้ดีขึ้น เป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติตามกฎหลักเกณฑ์ของสังคม ให้ประพฤติตนตามหลักของศาสนาและวัฒนธรรมอันดีงาม ซึ่งควร

ปลูกฝังให้เกิดกับบุคคลทุกคนในสังคม จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สังคมเจริญก้าวหน้า และสงบสุข

3.3 ประเภทของความรับผิดชอบ

ถวิล สมัยมาก (2551, หน้า 53) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม รู้จักประมาณการใช้จ่ายรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน ใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมกับสถานภาพของตน โดยไม่ทำความเดือดร้อนกับตนเองและผู้อื่น ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในส่วนดีและไม่ดี ไม่ปิดความรับผิดชอบ รู้จักปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องของตนเองให้ดีขึ้น

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม หมายถึง กระทำตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว หรือการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.1 รับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง กระทำตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว หรือการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.2 รับผิดชอบต่อชั้นเรียน หมายถึง การกระทำที่ปฏิบัติงานหรือช่วยเหลืองานของชั้นเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.3 รับผิดชอบต่อโรงเรียน หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้กิจการของโรงเรียนเจริญก้าวหน้าและรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน

2.4 รับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความร่วมมือกับกิจการของชุมชน เพื่อความสุขและความเจริญของชุมชน

2.5 รับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายและช่วยเหลือประเทศชาติในส่วนของตนเอง โดยปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับด้วยความรับผิดชอบ

รัชนิย์พร หมิ่นเรือคำ (2552, หน้า 5-32) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจเล่าเรียน การรู้ประมาณในการใช้จ่าย การทำหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จโดยไม่ต้องย่ำเตือน มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนเองและสังคม และยอมรับผลการกระทำของตนเอง แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนและประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหมายด้วยความเพียรพยายาม เข้าห้องเรียน ส่งงานตรงเวลา รับผิดชอบต่อที่ได้รับมอบหมาย เมื่อทำแบบฝึกหัดก็พยายามแก้ไขปรับปรุงและศึกษาค้นคว้า

2. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รักษาผลประโยชน์และเกียรติยศของสถานศึกษาและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง

3. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนมีความช่วยเหลืองานต่างๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระตามความสามารถของตน ปฏิบัติเพื่อความสุขของครอบครัว เข้าใจปัญหาของครอบครัว และปรึกษาครอบครัวเมื่อมีปัญหา

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์ และสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นภัยของสังคม

ไสว รินทรราช (2552, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ตั้งเสริมสร้างให้เกิดขึ้นและปฏิบัติให้เป็นอุปนิสัยประจำตัวของแต่ละคน เพื่อให้สามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานให้เจริญก้าวหน้าในชีวิต มี 2 ประเด็น คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นความรับผิดชอบที่นักเรียนพึงมีต่อการกระทำของตนเองหรือความรับผิดชอบที่พึงมีต่อหน้าที่ของตนเอง โดยการประพฤติปฏิบัติเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เช่น ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเอง ความรับผิดชอบในอันที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงและทันตามเวลาที่กำหนด

2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เป็นการรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองที่นักเรียนพึงปฏิบัติต่อสังคมให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และประเพณีอันดีงาม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ครอบครัวหรือโรงเรียนของนักเรียนเอง

ชูศักดิ์ สีสัน (2553, หน้า 138) ได้กล่าวว่า ประเภทของความรับผิดชอบมีดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรับรู้ฐานะและบทบาทของตนที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะต้องดำรงตนให้อยู่ในฐานะที่ช่วยเหลือตัวเองได้ รู้จักว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย เพราะฉะนั้นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในตนเองย่อมจะไตร่ตรองดูให้รอบคอบก่อนว่า สิ่งที่ตนเองทำลงไปนั้น จะมีผลเสียหรือไม่และจะเลือกปฏิบัติแต่สิ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีเท่านั้น

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนเองดำรงอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งหลายอย่าง ตั้งแต่สังคมขนาดเล็กๆ จนถึงสังคมขนาดใหญ่ การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมไม่มากก็น้อย บุคคลทุกคนจึงต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติต่อสังคม กล่าวคือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อโรงเรียนและความรับผิดชอบต่อเพื่อน

พระมหากายสิทธิ์ เคลื่อนแก้ว (2553, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบมี 2 ประเภท ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การจัดปัญหาทุกชนิดที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์ เช่น การรักษาป้องกันตนเองให้ปลอดภัยอันตราย โรคภัยไข้เจ็บ รักษาร่างกายให้แข็งแรงรวมทั้งรู้จักทำหน้าที่ของตนเองให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ หนึ่งเวลากำหนดตรงต่อเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม หมายถึง รู้จักฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคมอันได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ประเทศชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

พรพิมล คงเปีย (2555, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบมี 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึงการรู้จักหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ที่การงานของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ หนึ่งเวลากำหนดและตรงต่อเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การรู้จักปฏิบัติหน้าที่ของตนเองโดยคำนึงถึงคนส่วนใหญ่หรือสังคมส่วนรวม อันได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องในครอบครัว ชุมชน สังคมทั่วไป ประเทศชาติโดยปฏิบัติอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

วิภา วงศ์อำมาตย์ (2556, หน้า 102) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ความรับผิดชอบต่อชีวิต ทรัพย์สิน หน้าที่ และการกระทำของตนเองทั้งในด้านดีและไม่ดี และพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การมีส่วนร่วมและปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ ภาระหน้าที่ที่สังคมกำหนดไว้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในผลที่เกิดขึ้นในสังคมทุกๆ ด้าน

สมพิศ ศิริโยธา (2558, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ การศึกษาเล่าเรียน การดูแลสุขภาพอนามัย การรู้จักประมาณตนเอง การใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อสถานศึกษา ต่อเพื่อน ต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและได้ปฏิบัติตามตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด ปฏิบัติตามกฎระเบียบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา มีวินัยในตนเอง

2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่รู้จักใช้สิทธิของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ช่วยเหลือผู้อื่น

มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน สังคม และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

3.4 ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

ถวิล สมัยมาก (2551, หน้า 7-55) ได้กล่าวว่า คนที่มีความรับผิดชอบคือคนที่มีความสนใจมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร มีประสิทธิภาพต่อตนเองสังคมและชุมชนในเรื่องเกี่ยวกับสาธารณสุข สมบัติ วัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน สังคมในการป้องกันรักษาอนุรักษ์และพัฒนาเกี่ยวกับสาธารณสุขสมบัติ วัฒนธรรมประเพณี การส่งเสริมประชาธิปไตย มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และพยายามทำอย่างเต็มความสามารถให้งานสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามผลงานที่ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

สิรินทิพย์ สมคิด (2551, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีความเพียรพยายาม อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีขึ้น มีการวางแผนการทำงาน มีความละเอียดรอบคอบ รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กิริยา ปิ่นอก (2552, หน้า 29) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบทั้งผู้นำและสมาชิกต้องรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม โดยแสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏจนทำให้บุคคลที่รู้จักเชื่อถือในตัวเขาได้สิ่งสำคัญที่สุดของความรับผิดชอบ คือทำให้การงานเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

เพ็ญประภา โคตรบาล (2552, หน้า 28) ได้กล่าวว่า ลักษณะของคนที่มีความรับผิดชอบไว้ว่า คนที่มีความรับผิดชอบ เป็นคนตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ สามารถยอมรับผลการกระทำของตนเอง มุ่งมั่นในอนาคต ปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

สุจิตรา ชนะสูตร (2552, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้สามารถที่จะปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเอาใจใส่ในการทำงานและการเรียน มีความขยันหมั่นเพียร รู้สีกว่าหน้าที่ของตนเป็นสิ่งสำคัญ มีการวางแผนการทำงานไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น และยอมรับผลของการกระทำของตน

ชณิดา โคลงชัย (2554, หน้า 42) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบ คือ ต้องตรงต่อเวลา พยายามทำงานให้สำเร็จ ติดตามผลงานอย่างสม่ำเสมอ

ยอมรับความผิดพลาด รักษาชื่อเสียงของตน ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ตั้งใจทำงาน มีความอดทนอดกลั้น พยายามทำงานให้ดี มีการวางแผนการทำงาน ตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงานและปฏิบัติหน้าที่การงาน หน้าที่ทางสังคม หน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง บุคคลทั่วไปและต่อประเทศชาติอย่างดีที่สุดเต็มความสามารถ

ณัฐ จันทร์หนูหงส์ (2554, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ อันดับแรก ผู้ที่มีความรับผิดชอบควรเป็นคนตรงเวลา เพราะคนที่ตรงต่อเวลาจะสามารถกำหนดตารางชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งงานส่วนตัวและส่วนรวมจนสามารถทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทำให้เป็นที่รักและได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะถ้าต้องทำงานเป็นหมู่คณะ การตรงต่อเวลาถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด

จินตนา พรราวศรี (2555, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจ ตั้งใจของบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดี และข้อเสียที่ควรปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบ 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง และการกระทำของตนเอง ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรู้จักหน้าที่ของตน การรู้จักสุขอนามัย การรู้จักคุ้มครองตนเอง การรู้จักควบคุมความประพฤติของตน ความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียน ได้แก่ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ได้แก่ การรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน รักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน และสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน

สมพิศ ศิริโยธา (2558, หน้า 25) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะรู้จักหน้าที่ของตนเอง และกระทำตามหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี มีความอดทนอดกลั้น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ตรงต่อเวลา เอาใจใส่งาน มุ่งหวังความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ศึกษารายละเอียดของงานและปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น ไม่ละทิ้งงาน ทำงานโดยไม่มีการควบคุม ปฏิบัติงานจนสำเร็จ ลุล่วงเกิดผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประเมินได้นำมาใช้เป็นแนวทาง และสรุปเป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวและโรงเรียน มีนิสัยตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักกาลเทศะ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นประชาธิปไตย เข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ มีความสามัคคีในหมู่คณะ ทำงานร่วมกันผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด

ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด
แผนงาน	ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
สอดคล้องกับกลยุทธ์โรงเรียน	กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาครูและนักเรียนให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 4 ปลูกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์ที่ 6 ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย
สอดคล้องกับกลยุทธ์ สพป.ลบ.1	กลยุทธ์ที่ 1 นักเรียนเป็นคนดี กลยุทธ์ที่ 2 มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 3 เชิดชูศาสตร์พระราชา กลยุทธ์ที่ 4 คุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน
สอดคล้องกับกลยุทธ์ สพฐ.	กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์ และของชาติ กลยุทธ์ที่ 2 จัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์
สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายภาคภูมิ เชื้อสวอย
ระยะเวลาดำเนินการ	ปีการศึกษา 2563

หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความเหมาะสม และบริบทของสังคมไทย จากนโยบายทางการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญสูงสุดกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้คนสามารถพัฒนาสู่การเป็นคนที่มีสมรรถนะ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างแท้จริง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักและให้ความสนใจ นำมาเป็นเป้าหมายหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเหมาะสมกับบริบทของสังคมโลกในปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ มีทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ มีการใช้เหตุผลข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ศึกษาเปรียบเทียบ สามารถแก้ปัญหาได้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำใจ รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักความเป็นผู้นำ รับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

การพัฒนานักเรียนนอกจากการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายซีกขวา ให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นเรื่องสำคัญ เพราะนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นวัยที่จะต้องได้รับการพัฒนาพื้นฐานทางด้านจิตใจที่ดีงาม เพื่อเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของชาติในอนาคต ซึ่งนักเรียนจะมีปัญหาด้านพฤติกรรมมาก เพราะเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ กำลังปรับตัวกับสังคมที่มีทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คือ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ อีกทั้งทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่นักเรียนควรมีและควรเป็น เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน คือ 3R และ 7C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3R ได้แก่ การอ่าน การเขียน และการคำนวณ และ 7C ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมและต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

การวิเคราะห์สภาพปัญหาจากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาด ในปีการศึกษา 2560-2562 ดังตารางที่

ตารางที่ 4 ผลการประเมินร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดี-ดีเยี่ยม
โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ปีการศึกษา	คุณลักษณะอันพึงประสงค์							
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8
2560	95.29	95.29	96.47	90.59	93.53	90.59	97.65	90.00
2561	97.50	95.63	93.75	91.25	91.25	92.50	98.13	90.63
2562	94.77	94.77	95.42	90.20	90.85	90.20	96.73	90.20
เฉลี่ย	95.85	95.23	95.21	90.68	91.88	91.10	97.50	90.28

จากตารางที่ 4 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีจิตสาธารณะ (90.28) 2) ใฝ่เรียนรู้ (90.68) และ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน (91.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ปีการศึกษา	ทักษะในศตวรรษที่ 21						
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7
2560	65.25	63.81	77.45	79.81	83.25	85.21	68.72
2561	63.50	61.45	76.84	80.22	82.75	85.62	70.21
2562	63.21	60.23	77.21	79.45	82.44	86.45	69.75
เฉลี่ย	63.99	61.83	77.17	79.83	82.81	85.76	69.56

จากตารางที่ 5 พบว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2560-2562 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (61.83) 2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (63.99) และ 3) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (69.56) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลการประเมินรายข้อทั้ง 7 ข้อ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560-2562 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 80 ทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 5, 6

ทางโรงเรียนวัดบ้านดาบ เล็งเห็นปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนานักเรียน โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ในด้านที่มีผลการประเมินต่ำ และมีแนวโน้มลดลง มากำหนดเป็นกรอบการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความใฝ่เรียนรู้ 2) ความคิดสร้างสรรค์ และ 3) ความรับผิดชอบ โรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะ

เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบขึ้น และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบของนักเรียน
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินโครงการ

เป้าหมาย

1. เชิงปริมาณ

- 1.1 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
- 1.2 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนได้รับการพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ
- 1.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
- 1.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก

2. เชิงคุณภาพ

- 2.1 นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
- 2.2 นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น
- 2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดกิจกรรมที่พัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
- 2.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. คณะที่ปรึกษาโครงการ

1.1 นายบรรจง กระจ่างฤกษ์	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
1.2 นายสมเดช บุญผาสุก	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
1.3 นายบุรพล บุญรอด	กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 พระครูวิศิษฎ์ปัญญาวุธ	เจ้าอาวาสวัดบ้านดาด
1.5 นายณรงค์ ชุณหะนันท์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
1.6 นายบรรหาร เนาวรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโก่งธนู
1.7 นางจงกล จั่นอยู่	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลโก่งธนู
1.8 พ.ต.ท.จิรวุฒิ ภาตินทุ	ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบ้านกุ่ม

2. คณะกรรมการดำเนินโครงการ

2.1 ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ	ประธานโครงการ
2.2 นายชำนาญ จันทร์อินทร์	กรรมการ
2.3 นางเอื้องฟ้า พ่วงวงษ์	กรรมการ
2.4 นางสาวกัญจน์ณัฐ์ เกตุพรหม	กรรมการ
2.5 นางฉวีพัชร บานเย็น	กรรมการ
2.6 นางวิไลวรรณ อิ่มมาก	กรรมการ
2.7 นางสาววิภาดา จันทร์เสื่อ	กรรมการ
2.8 นางสาวสุรัตน์ดา โสตา	กรรมการ
2.9 นางสาวรัชฎาพร แก้วเฟื่อง	กรรมการ
2.10 นางสาวรุ่งนภา ลือดารา	กรรมการ
2.11 นางสาวสุภาวดี บุญสุข	กรรมการ
2.12 นางสาวจินตนา สาโมทย์	กรรมการ
2.13 นายนรินทร์ ยอดกุล	กรรมการ
2.14 นางสาวกุลธิดา ทับทิมศรี	กรรมการ
2.15 นายภาคภูมิ เชื้อสวย	กรรมการและเลขานุการ

ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนินโครงการ

1. ด้านบุคลากร

- 1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดบ้านดาด
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.3 ครู
- 1.4 ผู้ปกครอง
- 1.5 นักเรียน

2. ด้านงบประมาณ

2.1 เงินงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ เงินรายหัวนักเรียน และเงินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2 เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินรายได้สถานศึกษา และเงินกองทุนโรงเรียน

2.3 เงินบริจาคสนับสนุนอื่นๆ ได้แก่ เงินบริจาคจากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง วัด และชุมชน

3. หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโก่งธนู

3.3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโก่งธนู

3.4 สถานีตำรวจภูธรบ้านกุ่ม

3.5 วัดบ้านตาบ

3.6 สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดลพบุรี

3.7 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี

3.8 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี

3.9 โครงการสานอนาคตการศึกษา (CONNEXT ED) บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น

3.10 สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.12 International Robot Olympiad Committee ประเทศเกาหลีใต้

Hong Kong Robotic Olympic Association (HKROA) เขตปกครองพิเศษฮ่องกง ชมรมครูหุ่นยนต์ไทย และภาคีเครือข่ายด้านหุ่นยนต์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.	ขั้นวางแผน (plan)		1. ผู้บริหาร
1.1	จัดตั้งคณะกรรมการและประชุม คณะที่ปรึกษาโครงการและคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ	ก.พ. 2563-มี.ค. 2563	2. ครู 3. ที่ปรึกษา โครงการ

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.2	กำหนดแนวทางการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 โดยพิจารณาจาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา และผลการประเมิน ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน	มี.ค. 2563-เม.ย. 2563	
1.3	จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ	มี.ค. 2563-เม.ย. 2563	
1.4	กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในโครงการ โครงการย่อยแต่ละด้าน และผู้รับผิดชอบ กิจกรรมหลัก	มี.ค. 2563-เม.ย. 2563	
1.5	กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน	มี.ค. 2563-เม.ย. 2563	
1.6	จัดทำรายละเอียดแผนการดำเนินงาน โครงการย่อยรายด้าน พร้อมรายละเอียด กิจกรรมหลักประกอบการดำเนินงาน	มี.ค. 2563-เม.ย. 2563	
1.7	เสนอโครงการเพื่อขอความเห็นชอบ	พ.ค. 2563	
1.8	จัดเตรียมความพร้อมการดำเนิน โครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากร ชุมชน งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ	พ.ค. 2563-มิ.ย. 2563	
1.9	ประสานงานและขอความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พ.ค. 2563-มิ.ย. 2563	
1.10	ประชาสัมพันธ์และชี้แจงเกี่ยวกับ รายละเอียดของโครงการให้ทราบ และ เห็นความสำคัญของการดำเนินงานตาม โครงการ	พ.ค. 2563-มิ.ย. 2563	

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
<u>2. ขั้นการดำเนินงาน (do)</u>			
2.1 กิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 1			
โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ “ด้านความใฝ่เรียนรู้”			
1)	กิจกรรมเสียงตามสายภาษาวันละคำ	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	1. ผู้บริหาร
2)	กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภาษาพัฒนาอ่านเขียน	ก.ค. 2563-ส.ค. 2563	2. ครู
3)	กิจกรรมอ่านเขียนทุกวันช่วยกันบ้านโรงเรียน	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	3. คณะกรรมการสถานศึกษา
4)	กิจกรรมคลินิกหมอภาษาพัฒนาอ่านเขียน	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	4. ผู้ปกครอง
5)	กิจกรรมคลังความรู้มุ่งสู่นาคต	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	5. นักเรียน
6)	กิจกรรมชุมชนของฉันแบ่งปันงานอาชีพ	ต.ค. 2563	6. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่างๆ
7)	กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ก้าวไกลกับ ICT	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
8)	กิจกรรมค่ายพลังปัญญาพัฒนาการเรียนรู้	ธ.ค. 2563	
2.2 กิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 2			
โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ “ด้านความคิดสร้างสรรค์”			
1)	กิจกรรมพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด	ก.ค. 2563-ต.ค. 2563	
2)	กิจกรรมสร้างทุกวันพากันคิด	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
3)	กิจกรรมโลกสวยด้วยทักษะชีวิต	มี.ค. 2564	
4)	กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
5)	กิจกรรมโภชนาการดี ชีวีมีสุข	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
6)	กิจกรรมขยับกายสบายชีวี	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
7)	กิจกรรมสื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันโลก	ก.พ. 2564	
8)	กิจกรรมเยาวชนไทยยุคใหม่ห่างไกลยาเสพติด	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
2.3	กิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 3 โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ “ด้านความรับผิดชอบ”		
1)	กิจกรรมเยาวชนวัยใสใส่ใจจิตอาสา	ก.ค. 2563-ส.ค. 2563	
2)	กิจกรรมนักเรียนดีมีจิตสาธารณะ	ก.พ. 2564	
3)	กิจกรรมประชาธิปไตยสร้างได้ในโรงเรียน	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
4)	กิจกรรมมารยาทดีที่ตัวเรา	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
5)	กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
6)	กิจกรรมรักดี มีวินัย หัวใจจิตอาสา	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
7)	กิจกรรมคุณธรรมความซื่อตรง	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
8)	กิจกรรมโรงเรียนปลอดภัยห่างไกลโควิด	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	
<u>3.ขั้นตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม (check)</u>			1. ผู้บริหาร
3.1	ประชุมครูเพื่อนิเทศ กำกับติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน	ก.ค. 2563-มี.ค. 2564	2. ครู
3.2	ประเมินผลการดำเนินงานโครงการโดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP model ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ)	ก.ค. 2563	3. คณะกรรมการสถานศึกษา
			4. ผู้ปกครอง
			5. นักเรียน
			6. ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

ที่	กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
3.3	ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP model ในด้านกระบวนการ	ต.ค. 2563	
3.4	ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โดยใช้การประเมินรูปแบบ CIPP model ในด้านผลผลิต	มี.ค. 2564	
4.ขั้นสรุปและรายงานผล (action)			1. ผู้บริหาร
4.1	วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงพัฒนา และจัดทำ รายงานการประเมินโครงการ	เม.ย. 2564-มิ.ย. 2564	2. ครู
4.2	เผยแพร่ผลงาน	ก.ค. 2564 -มิ.ย. 2565	

งบประมาณที่ใช้ในโครงการ

ตารางที่ 7 งบประมาณที่ใช้ในโครงการ

ที่	กิจกรรม	งบประมาณ		
		เงิน งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ	เงินบริจาค
1	กิจกรรมเสียงตามสายภาษาวันละคำ	-	500	-
2	กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภาษาพัฒนาอ่านเขียน	1,500	-	-
3	กิจกรรมอ่านเขียนทุกวันช่วยกันบ้าน โรงเรียน	-	500	-
4	กิจกรรมคลินิกหมอภาษาพัฒนาอ่านเขียน	-	500	-
5	กิจกรรมคลังความรู้มุ่งสู่นาคต	-	-	2,000
6	กิจกรรมชุมชนของฉันแบ่งปันงานอาชีพ	-	1,500	-
7	กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ก้าวไกลกับ ICT	-	1,000	-
8	กิจกรรมค่ายพลังปัญญาพัฒนาการเรียนรู้	-	2,000	-
9	กิจกรรมพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด	1,500	-	-
10	กิจกรรมสร้างทุกวันพากันคิด	1,000	-	-
11	กิจกรรมโลกสวยด้วยทักษะชีวิต	-	-	2,500

ตารางที่ 7 งบประมาณที่ใช้ในโครงการ (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	งบประมาณ		
		เงิน งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ	เงินบริจาค
12	กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วย กิจกรรมหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ	-	5,000	20,000
13	กิจกรรมโภชนาการดี ชีวีมีสุข	1,500	-	-
14	กิจกรรมขยับกายสบายชีวี	5,000	-	-
15	กิจกรรมสื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันโลก	1,500	-	-
16	กิจกรรมเยาวชนไทยยุคใหม่ห่างไกล ยาเสพติด	4,000	-	-
17	กิจกรรมเยาวชนวัยใสใส่ใจจิตอาสา	-	-	2,500
18	กิจกรรมนักเรียนดีมีจิตสาธารณะ	-	-	11,000
19	กิจกรรมประชาธิปไตยสร้างได้ในโรงเรียน	2,500	-	-
20	กิจกรรมมารยาทดีที่ตัวเรา	500	-	-
21	กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม	2,000	-	-
22	กิจกรรมรักดี มีวินัย หัวใจจิตอาสา	3,000	-	-
23	กิจกรรมคุณธรรมความซื่อตรง	-	1,000	-
24	กิจกรรมโรงเรียนปลอดภัยห่างไกลโควิด	2,000	-	-
รวมงบประมาณ		26,000	12,000	38,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)			76,000	

การประเมินผลโครงการ

ตารางที่ 8 การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย ตัวชี้วัด	วิธีการวัดและ ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้ ประเมิน
1) ร้อยละของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ 100	- การเข้าร่วม กิจกรรม	- แบบลงทะเบียน เข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 8 การประเมินผลโครงการ (ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย ตัวชี้วัด	วิธีการวัดและ ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้ ประเมิน
2) ร้อยละของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการ พัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของ นักเรียนในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ 100	- การเข้าร่วม กิจกรรม	- แบบลงทะเบียน เข้าร่วมกิจกรรม
3) ระดับของผลการประเมินการ ดำเนินงานของโครงการของผู้ที่ เกี่ยวข้อง ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ในภาพรวม	ไม่น้อยกว่า ระดับมาก $\bar{X} \geq 3.50$	- สอบถามความ คิดเห็นของผู้ที่ เกี่ยวข้อง	- แบบสอบถามการ ประเมินโครงการ
4) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ในด้านความใฝ่เรียนรู้ ในภาพรวม	แตกต่างกัน $\alpha = .01$	- ประเมิน คุณลักษณะเชิง บวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังการ ดำเนินโครงการ	- แบบสอบถามการ ประเมินโครงการ
5) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ในด้านความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวม	แตกต่างกัน $\alpha = .01$	- ประเมิน คุณลักษณะเชิง บวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังการ ดำเนินโครงการ	- แบบสอบถามการ ประเมินโครงการ
6) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ในด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวม	แตกต่างกัน $\alpha = .01$	- ประเมิน คุณลักษณะเชิง บวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังการ ดำเนินโครงการ	- แบบสอบถามการ ประเมินโครงการ

ตารางที่ 8 การประเมินผลโครงการ (ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย ตัวชี้วัด	วิธีการวัดและ ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้ ประเมิน
7) ระดับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวม	ไม่น้อยกว่า ระดับมาก $\bar{X} \geq 3.50$	- ประเมินความ พึงพอใจของผู้ที่ เกี่ยวข้อง	- แบบสอบถามการ ประเมินโครงการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ
2. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ เป็นคนเก่ง มีความรู้ ทักษะด้านอาชีพ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น
3. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนมีความสุข สุขภาพจิตดี มีทักษะการคิด และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตได้
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความเป็นประชาธิปไตย และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้
6. โรงเรียนมีภาคเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
7. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความเชื่อมั่น ให้ความร่วมมือ และความสนใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนเพิ่มมากขึ้น

โครงการย่อยและกิจกรรมหลักในโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

1. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียน วัดบ้านดาบ “ด้านความใฝ่เรียนรู้”

1.1 หลักการและเหตุผล

ในสังคมแห่งการเรียนรู้ต้องสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มุ่งมั่นที่จะให้เยาวชนเป็นผู้มีความใฝ่เรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และพัฒนาศักยภาพของตนเองอันนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การพัฒนาความใฝ่เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลที่มีความใฝ่เรียนรู้เป็นผู้ที่มีการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มั่นใจในตนเอง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้หากปลูกฝังให้เกิดกับตัวนักเรียนแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ใหม่ๆ เป็นการพัฒนาตัวเองให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถค้นหาคำตอบของคำถามได้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสามารถด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมทั้งเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้ยังเป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่ง que สร้างศักยภาพในการนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จ เป็นคุณลักษณะที่พบเห็นโดยทั่วไปในแถบประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก แต่แทบจะไม่มีในสังคมไทย รากฐานความรู้ของคนไทยจึงอ่อนแอ ไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะเยาวชนส่วนใหญ่ไม่ใฝ่เรียนรู้ หากบุคคลใดไม่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ก็จะกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันคน ไม่ทันโลก ลำบากต่อการปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับกระแสโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย เพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การรับรู้เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องรับรู้และเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะ และประเมินค่าของข้อมูลข่าวสารให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ประโยชน์

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของความใฝ่เรียนรู้ และควรปลูกฝังให้นักเรียนพึงมี และควรให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ทางโรงเรียนวัดบ้านดาบจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ “ด้านความใฝ่เรียนรู้” ขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมความใฝ่เรียนรู้ให้แก่นักเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- 2) เพื่อส่งเสริมนักเรียนในด้านอาชีพ
- 3) เพื่อพัฒนานักเรียนในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

1.3 เป้าหมาย

1) นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกในด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม

1.4 ผู้รับผิดชอบ

- 1) นางเอื้องฟ้า พ่วงวงษ์
- 2) นางสาวสุรัตน์ดา โสดา
- 3) นางวิไลวรรณ อุ่มมาก
- 4) นางสาวรุ่งนภา ลือดารา
- 5) นางสาวจินตนา สาโมทย์

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นักเรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
- 2) นักเรียนชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อยู่เสมอ
- 3) นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในด้านอาชีพ
- 4) นักเรียนมีความรู้ ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6 กิจกรรมหลัก

1) กิจกรรมเสียงตามสายภาษาวันละคำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้
2. เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้ถูกต้องตามหลักการอ่านและภาษา
3. เพื่อสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

กิจกรรม

1. ครูผู้รับผิดชอบมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูล และทำกิจกรรมเสียงตามสายภาษาไทยวันละคำ และภาษาอังกฤษวันละคำ

2. นักเรียนอ่านเสียงตามสายในช่วงพักกลางวัน และภาษาไทยวันละคำ ภาษาอังกฤษวันละคำในช่วงรวมแถวก่อนขึ้นเรียนภาคบ่าย โดยจัดเวรนักเรียนทุกคนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำกิจกรรม

3. นักเรียนฝึกอ่านกับครูผู้รับผิดชอบ ก่อนการอ่านออกเสียงจริง โดยเน้นการอ่านถูกต้องตามหลักการอ่านและภาษา

4. อ่านออกเสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ภาษาไทยวันละคำ และภาษาอังกฤษวันละคำทุกวัน

5. ครูผู้รับผิดชอบประเมินการอ่านของนักเรียน และแนะนำการอ่านอย่างถูกต้อง
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านและภาษา
3. นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้

2) กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภาษาพัฒนาอ่านเขียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรม

1. แหล่งเรียนรู้ต้นไม้พุดได้ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ โดยให้นักเรียนอ่านป้ายข้อความที่เป็นคำขวัญ สุภาพศิต คำพังเพย คติสอนใจ ที่ติดไว้ตามต้นไม้ แล้วจดบันทึกคำขวัญ สุภาพศิต คำพังเพย คติสอนใจ และนำไปค้นหาความหมายจากพจนานุกรม ต่อจากนั้นคัดเลือกข้อความบางส่วน นำไปผูกเป็นเรื่องราวสั้นๆ หรือแต่งเป็นนิทาน นักเรียน จะได้นำไปฝึกการอ่าน การเขียน คิดสร้างสรรค์ตามจินตนาการ โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ

2. แหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้นักเรียนสำรวจสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตภายในโรงเรียน แล้วจดบันทึกลงในสมุดบันทึก นำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นผังมโนทัศน์ พร้อมทั้งนำคำเหล่านี้มาแต่งประโยค โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ

3. แหล่งเรียนรู้สุขสันต์ โดยจัดกิจกรรมแหล่งเรียนรู้สุขสันต์ช่วยแก้ปัญหาการอ่าน การเขียน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ เขียนเล่าประสบการณ์ ขั้นตอนการปฏิบัติตนในการใช้ห้องส้วม เขียนชื่อวัสดุ อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องส้วม เขียนคำขวัญคำกลอน เกี่ยวกับการใช้ห้องส้วม สร้างกฎระเบียบการใช้ห้องส้วม และเขียนขั้นตอนการทำความสะอาดห้องส้วม โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ

4. แหล่งเรียนรู้ห้องครัวแสนรัก โดยจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้นักเรียนสังเกตและสำรวจอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ เขียนคำศัพท์เป็นอุปกรณ์ที่พบเห็น ถ้านักเรียนคนใดเขียนไม่ได้ ก็ให้บอกชื่ออุปกรณ์นั้นๆ และถ้าใครเขียนไม่ได้ ก็ให้เขียนเป็นการบ้าน พร้อมทั้งฝึกนักเรียนให้เขียน อ่าน ส่วนประกอบและขั้นตอนการปรุงอาหาร และช่วยกันสรุปประโยชน์ของ

ห้องครัว โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาการทำงานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ

5. แหล่งเรียนรู้แปลงผักสวนครัว โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากผักสวนครัว โดยการให้นักเรียนสำรวจผักสวนครัวที่แปลงเกษตรของโรงเรียน และที่บ้าน พร้อมบอกชื่อผักสวนครัว ลักษณะของผักสวนครัว ประโยชน์ของผักสวนครัว จากนั้นนำมาเขียนเป็นบัตรคำนำเสนอในชั้นเรียน นักเรียนได้ศึกษาและจดบันทึกลงในสมุด แต่งประโยคพร้อมทั้งวาดภาพประกอบ โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง
2. นักเรียนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อการศึกษาหาความรู้ได้
3. นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้
4. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถสรุปความรู้จากเรื่องที่ศึกษาได้

3) กิจกรรมอ่านเขียนทุกวันช่วยกันบ้านโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกสื่อในการเรียนรู้ได้

กิจกรรม

1. โรงเรียนจัดไว้ในตารางเรียนหรือนอกตารางเรียน ให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนได้เข้าห้องสมุด เช่น ช่วงก่อนเข้าเรียนพักกลางวัน หรือหลังเลิกเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าห้องสมุด และอ่านหนังสือทุกวัน

2. ครูให้นักเรียนเข้าห้องสมุด เพื่อค้นคว้า อ่านหนังสืออย่างอิสระ โดยใช้เวลาว่างในหรือนอกตารางเรียน

3. นักเรียนเลือกหนังสือตามความสนใจ นำมาแบ่งปันกับเพื่อน โดยการเล่าหรือผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง

4. นักเรียนยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่านให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านทุกวัน

5. ผู้ปกครองช่วยสอนการอ่านเมื่อนักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง และประเมินการอ่านของบุตร

หลาน

6. นักเรียนให้ผู้ปกครอง พ่อแม่ ลงชื่อรับรองการอ่านทุกวัน ในสมุดแบบบันทึกการอ่าน

7. นักเรียนนำสมุดแบบบันทึกการอ่านส่งครูประจำชั้นทุกวัน

8. ครูประจำชั้นตรวจสอบสมุดแบบบันทึกการอ่านของนักเรียน และตรวจสอบคำถูกและคำผิดที่นักเรียนอ่านและเขียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
2. นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งในและนอกโรงเรียน
3. นักเรียนสามารถเลือกสื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน

4) กิจกรรมคลินิกหมอภาษาพัฒนาอ่านเขียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความพยายามและเอาใจใส่ในการเรียนรู้
3. เพื่อปลูกฝังนิสัยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของนักเรียน

กิจกรรม

1. ครูประจำชั้นคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านและเขียน เพื่อเป็นหมอภาษา
2. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 มอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละชั้นทำ เช่น การเขียนสะกดคำจากภาพ การเขียนบรรยายภาพ หรือการเขียนตอบคำถาม
3. นักเรียนที่เป็นหมอภาษา คอยช่วยครูตรวจสอบสภาพด้านการอ่าน การเขียน ของคนไข้ทุกคน พร้อมจัดทำทะเบียนประวัติการอ่าน และนัดนักเรียนที่มีปัญหาในช่วงพักกลางวัน เย็น หรือในวันหยุด เพื่อรักษาตามอาการ เช่น อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ สะกดไม่ถูก ออกเสียง ร ล ไม่ถูกต้อง หมอภาษาจะสั่งยาให้ปฏิบัติตามที่หมอสั่ง คนไข้มาพบคุณหมอตตามใบนัดจนกว่าอาการจะดีขึ้น
4. นักเรียนที่มีปัญหาหาหมอภาษาเพื่อขอความช่วยเหลือ โดยครูคอยชี้แนะ
5. ครูผู้สอนสรุปรวบรวมคำศัพท์ที่พบว่าเป็นปัญหาในการอ่านและเขียน จัดทำเป็นสมุดบันทึกการรักษาและแนวทางแก้ไขจากคลินิกหมอภาษา เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านและเขียนต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียนได้รับการแก้ปัญหา
2. นักเรียนมีความพยายามและเอาใจใส่ในการเรียนรู้
3. นักเรียนมีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น

5) กิจกรรมคลังความรู้มุ่งสู่นาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า
2. เพื่อแก้ไขและพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
4. เพื่อสร้างคลังความรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

กิจกรรม

1. ประชุมครู นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน และกำหนดนโยบายการจัดทำ และแนวทางการดำเนินงานคลังความรู้มุ่งสู่นาคต
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดทำคลังความรู้มุ่งสู่นาคต
3. คณะกรรมการจัดเตรียมเอกสารและข้อมูล เพื่อทำคลังความรู้มุ่งสู่นาคต ดำเนินการรวบรวม จัดทำ จัดซื้อเอกสารความรู้ ข้อสอบ แบบทดสอบ O-NET NT บทเรียนสำเร็จรูป และคู่มือต่าง ๆ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้น
4. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนให้พร้อม
5. จัดให้นักเรียนทุกระดับชั้นเข้าใช้ และศึกษาค้นคว้าทั้งจากในวิชาที่สอน และในเวลาว่าง ตามความสนใจของนักเรียน
6. ครูนำเอกสาร และสื่อจากคลังความรู้มาประกอบการสอนในรายวิชาที่สอน และสอนเสริมให้กับนักเรียนเพื่อแก้ไขและพัฒนาผลการเรียน และเพื่อใช้เตรียมสอบวัดความรู้ และศึกษาต่อในอนาคต
7. ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม และสำรวจความพึงพอใจต่อกิจกรรมคลังความรู้มุ่งสู่นาคต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าโดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน จนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น
3. นักเรียนใช้ศึกษาเพื่อเตรียมสอบวัดความรู้ และศึกษาต่อในอนาคตได้
4. โรงเรียนมีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
5. โรงเรียนมีคลังความรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

6) กิจกรรมชุมชนของฉันแบ่งปันงานอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านอาชีพ
2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ในชุมชน
3. เพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านอาชีพของนักเรียน

4. เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ

กิจกรรม

1. สสำรวจสภาพปัญหาปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน และอาชีพในชุมชน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามกิจกรรม
3. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
4. แบ่งนักเรียนตามระดับชั้นเพื่อฝึกกิจกรรมอาชีพ โดยเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียนตามประเภทของกิจกรรมที่ทำ
5. จัดกิจกรรมตามระดับชั้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม และรับผิดชอบเป็นรายชั้น โดยครูประจำชั้นคอยกำกับติดตามการทำกิจกรรม และคอยให้คำปรึกษา
6. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ฝึกกิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อนำไปขายให้กับธนาคารขยะประจำหมู่บ้าน
7. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ฝึกกิจกรรมอาชีพโดยการปลูกผักปลอดสารพิษในแปลงเกษตรของโรงเรียน และนำผลผลิตไปจำหน่าย
8. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ฝึกกิจกรรมอาชีพการสานพัด และแปรรูปไม้ไผ่เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ และการจำหน่าย
9. ติดตาม ประเมิน และสรุปผลการดำเนินงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านอาชีพ
2. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ในชุมชน
3. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพ และสามารถนำไปใช้ได้
4. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
5. ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

7) กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ก้าวไกลกับ ICT

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นคว้าหาความรู้ได้
2. เพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัยของนักเรียน
3. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่โดยใช้สื่อ ICT
4. เพื่อให้มีคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอต่อการใช้งานของ

นักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมคณะครู และชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เน้นการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น

ข้อมูลความรู้ในการเรียนของนักเรียน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนิน และกำกับติดตามการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบใหม่โดยใช้สื่อ ICT

3. จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ โดยจัดให้มีคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อการเข้าใช้ 1 คน ต่อ 1 เครื่อง

4. ติดตั้งระบบเครือข่ายการใช้อินเทอร์เน็ตทุกห้องเรียน และภายในโรงเรียนให้เหมาะสม ครอบคลุม และเพียงพอต่อการใช้งาน

5. ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ และการนำเสนอผ่าน SMART TV ให้มีประสิทธิภาพ

6. เปิดระบบการใช้อินเทอร์เน็ตแบบฟรี ให้นักเรียนสามารถนำโทรศัพท์มาโรงเรียน เพื่อใช้สืบค้นข้อมูลในขณะที่เรียนได้ แต่มีข้อกำหนดหรือมาตรการในการเก็บรักษา และใช้โทรศัพท์โดยครูประจำชั้น

7. จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้สื่อ ICT และโปรแกรมเพื่อการเรียนการสอน ให้กับคณะครูทุกคน

8. ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนการสอนด้วยการสืบค้นข้อมูล และนำเสนอข้อมูลโดยใช้สื่อ ICT

9. ประเมินผลงานนักเรียนด้าน ICT และมีการนำเสนอผ่านระบบ ICT

10. ประเมินทักษะทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

11. สรุปและประเมินผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้และนำเสนอได้

2. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย

3. นักเรียนสามารถนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

4. ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ICT ให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อการใช้ของนักเรียน

8) กิจกรรมค่ายพลังปัญญาพัฒนาการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

2. เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน

3. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4. เพื่อพัฒนาความสามารถการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมครูทำความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานที่ส่งเสริมความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

2. จัดกิจกรรมค่ายเสริมพลังปัญญา ให้กับนักเรียนแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยจัดกิจกรรมช่วงชั้นละครั้งวัน และจัดเนื้อหาให้เหมาะสมตามระดับช่วงชั้น

3. ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับชั้น เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 3 ฐาน ดังนี้ 1) กิจกรรมแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ 2) กิจกรรมเรียนรู้อาชีพสุจริต 3) กิจกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

4. ให้ครูประจำชั้นนำนักเรียนตามระดับชั้นของตนเข้าฐาน โดยใช้เวลา ฐานละ 1 ชั่วโมง และวนจนครบทุกฐาน

5. ครูประจำฐาน 1) กิจกรรมแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ได้แก่ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) กิจกรรมเรียนรู้อาชีพสุจริต ได้แก่ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ 3) กิจกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. สรุปผลการจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลหลังปฏิบัติกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้
2. นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้
3. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้

2. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ “ด้านความคิดสร้างสรรค์”

2.1 หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกลวิธีสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ ไปสู่ทิศทางที่สังคมต้องการ เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงก็ต้องพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยที่เป้าหมายการเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เสริมสร้างความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางปัญญาของผู้เรียน การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคนให้มีความสามารถในการคิด มีความรู้ มีความคิดที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สามารถใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งสามารถรู้เท่าทันเทคโนโลยี ความสามารถในการคิดที่ส่งผลให้คนมีความรู้ความสามารถดังกล่าวคือ ความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ที่ทำให้ค้นพบวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ สามารถคิดค้นคว้าและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมไปในทางที่ดีและมีคุณภาพได้ ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองในการคิดได้หลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม หรือคิดกว้างไกลซึ่งเป็นการคิดแบบอเนกนัย ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อทุกคนและสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ เกิดความสามารถในการคิด เพื่อนำไปสู่การมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อนักเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่รู้จัก รู้แนวทางในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข และรู้ที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สิ่งดีที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ความคิดสร้างสรรค์ช่วยในการผ่อนคลายอารมณ์ ส่งเสริมความมีสุนทรียภาพ สร้างนิสัยในการทำงานที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจค้นคว้า ทดลองและมีจินตนาการสร้างสิ่งใหม่ขึ้น

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ และควรปลูกฝังให้นักเรียนพึงมีและควรให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ทางโรงเรียนวัดบ้านดาบจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ “ด้านความคิดสร้างสรรค์” ขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนต่อไป

2.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ได้
- 2) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด
- 3) เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดเชิงสร้างสรรค์
- 4) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

2.3 เป้าหมาย

1) นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกในด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม

2.4 ผู้รับผิดชอบ

- 1) นายชำนาญ จันทร์อินทร์
- 2) นางสาวกัญจน์ณัฐ์ เกตุพรหม
- 3) นางฉวีพัชร์ บานเย็น
- 4) นางสาวสุภาวดี บุญสุข
- 5) นางสาวกุลธิดา ทับทิมศรี

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ และตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้
- 2) นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด สามารถคิดเรื่องที่ซับซ้อน แปลกใหม่ได้อย่างมีลำดับขั้นตอน
- 3) นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 4) นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก มีความตื่นตัว และมีอารมณ์ขัน
- 5) นักเรียนมีความคิดอิสระ ยืดหยุ่น และเปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ
- 6) นักเรียนสามารถสื่อสาร และใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์

2.6 กิจกรรมหลัก

1) กิจกรรมพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน
2. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีกระบวนการคิดอย่างมีลำดับขั้นตอน

กิจกรรม

1. ประชุมครู นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดของนักเรียนและมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงาน
3. คณะกรรมการร่วมกันจัดทำเอกสาร สื่อ เตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม
4. กิจกรรมพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด ประกอบด้วย แบบฝึกการพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด โดยดำเนินการนำแบบฝึกการพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดให้นักเรียน

ทำ มอบหมายให้ครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบ และนำแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดรูปแบบต่างๆ บูรณาการในการสอนรายวิชาต่างๆ และครูประจำชั้นประเมินทักษะและกระบวนการคิดของนักเรียนว่าผ่านเกณฑ์หรือไม่ หากไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล

5. จัดกิจกรรมค่ายวิชาการ โดยวางแผนการดำเนินงาน โดยบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกำหนดกิจกรรมที่เน้นพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดตามแนวทางของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งประชุมชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จัดทำเอกสารและสื่อ และดำเนินกิจกรรมให้ครบตามแนวทางที่กำหนด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะการคิดที่เหมาะสมตามช่วงวัย
2. นักเรียนสามารถคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน
3. ครูมีสื่อการสอนในการพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

2) กิจกรรมสร้างทุกวันพากันคิด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากกิจกรรมต่างๆ ได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกแยะข้อดีและข้อเสียจากกิจกรรมต่างๆ ได้
3. เพื่อส่งเสริมความกล้าคิดและกล้าแสดงออกของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมครู นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียน
3. มอบหมายให้บุคลากรแต่ละฝ่ายดำเนินการตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ที่กำหนด

4. คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ให้พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการสู่แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

5. คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ให้จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียนในทุกสัปดาห์ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมตอนเช้าแถวก่อนขึ้นเรียน ภาคบ่าย และก่อนเลิกเรียน และทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปแนวคิดที่ได้จากกิจกรรม นักเรียนได้อะไรจากกิจกรรม กิจกรรมมีข้อดีข้อเสียอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ โดยมอบหมายให้ครูที่จัดกิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ

6. คณะกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่ จัดบรรยากาศและแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการคิดของผู้เรียน เช่น ป้ายความรู้ มุมนักคิด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากกิจกรรมต่าง ๆ ได้
2. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อดีและข้อเสียจากกิจกรรมต่าง ๆ ได้
3. นักเรียนมีความกล้าคิดและกล้าแสดงออก
4. โรงเรียนมีหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียน
5. โรงเรียนมีบรรยากาศและแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการคิดของผู้เรียน

3) กิจกรรมโลกสวยด้วยทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกแยะและปฏิบัติตนหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

กิจกรรม

1. ประชุมครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ถึงโรคและภัยทางสังคมในปัจจุบันที่นักเรียนต้องระมัดระวัง และต้องสร้างความรู้ให้กับนักเรียนเพื่อรู้จักป้องกันตนเอง

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหา และกำหนดแนวทางเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นปัญหา และแก้ปัญหามิให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

3. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กิ่งชนู สถานีตำรวจภูธรบ้านกุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งชนู ฯลฯ เพื่อขอความร่วมมือในการมาให้ความรู้กับนักเรียน

4. ปัญหาที่โรงเรียนดำเนินการป้องกันและแก้ไข โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน ได้แก่ ปัญหา ยาเสพติด บุหรี่ สุรา ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ ปัญหาโรคติดต่อไวรัสโคโรนา-2019 ปัญหาขยะ ฯลฯ

5. เชิญคุณหมอมจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กิ่งชนู มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคติดต่อไวรัสโคโรนา-2019 ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3

6. เชิญตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรบ้านกุ่ม มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติด บุหรี่ สุรา ปัญหาการทะเลาะวิวาท และปัญหาการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3

7. เชิญเจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลโคงธนู มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาและการจัดการขยะ ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3
8. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในประเด็นปัญหาต่างๆ และความรู้ที่ได้จากอบรม
9. จัดป้ายนิเทศ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงอยู่เป็นประจำ และบูรณาการลงในกิจกรรมการเรียนการสอนของคุณครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
10. คณะครู และผู้ปกครอง คอยกำกับติดตาม ชี้แนะการปฏิบัติตนของนักเรียนให้รู้จักป้องกันปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
11. สรุปรายงาน และประเมินผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้
2. นักเรียนสามารถแยกแยะและปฏิบัติตนหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีได้
3. นักเรียนเป็นคนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ภาคส่วนต่างๆ ในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

4) กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมนักเรียนในการคิดและทำในสิ่งที่ซับซ้อนและแปลกใหม่
3. เพื่อให้นักเรียนมีอิสระในสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือนวัตกรรมด้วยตนเอง

กิจกรรม

1. ประชุมครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ
2. มอบหมายหน้าที่และภาระงานของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามวิชาเอกและความถนัดของบุคลากร
3. จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมหุ่นยนต์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 และหลักสูตรรายวิชาวิทยาการคำนวณ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3
4. จัดทำชุมนุมหุ่นยนต์และ Coding สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความถนัดและสนใจ
5. บูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีลงในการจัดการเรียนการสอนทั้งรายวิชาเพิ่มเติมหุ่นยนต์ รายวิชาวิทยาการคำนวณ และชุมนุมหุ่นยนต์และ Coding
6. จัดค่ายพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหุ่นยนต์และ Coding ให้กับนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจด้านความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีหุ่นยนต์บังคับมือ และ Coding อย่างง่าย จัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกปฏิบัติ และการแสดงผลงานของนักเรียนชุมนุมหุ่นยนต์และ Coding และผลงานจากการประกวดแข่งขันที่ได้รับรางวัล โดยบูรณาการกับการบริหารจัดการขยะของโรงเรียน

7. ส่งเสริมความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของนักเรียนโดยเข้าประกวดแข่งขันหุ่นยนต์และ Coding ตามเวทีการประกวดต่างๆ และเผยแพร่ความรู้ให้กับคณะครู นักเรียน และผู้ที่สนใจ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์
2. นักเรียนสามารถคิดและทำในสิ่งที่ซับซ้อนและแปลกใหม่ได้
3. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือนวัตกรรมด้วยตนเองได้อย่างอิสระ
4. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก

5) กิจกรรมโภชนาการดี ชีวิตมีสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถรู้ถึงประโยชน์และโทษของอาหารได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักสุขบัญญัติ

กิจกรรม

1. นักเรียนทุกคนเข้ารับการประชุมสมรรถภาพและวัดดัชนีมวลกาย
2. แบ่งระดับนักเรียนตามแต่ละกลุ่มภาวะสุขภาพ เช่น อ้วน ผอม โดยใช้เกณฑ์ของกรมอนามัย
3. เชิญวิทยากรภายนอก คือ คุณหมอบจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใกล้เคียง มาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน เรื่องการรับประทานอาหารครบ 5 หมู่ และภาวะสุขภาพ และการปฏิบัติตัวตามหลักสุขบัญญัติ จำนวน 1 วัน
4. โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะโรคอ้วนและทุพโภชนาการจากกิจกรรมหน้าเสาธง เสี่ยงตามสาย และบูรณาการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา
5. ครูประจำชั้นให้นักเรียนวิเคราะห์สารอาหารที่รับประทานในแต่ละวัน ลงในแบบบันทึกการวิเคราะห์สารอาหาร ถ้ารับประทานอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ให้ปรับพฤติกรรมการรับประทานอาหารใหม่
6. ชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูงนักเรียน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
7. เปรียบเทียบน้ำหนัก/ส่วนสูงของนักเรียน
8. ติดตามและประเมินผลสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล

9. สรุปผลการดำเนินงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล เลือกที่จะรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ
2. นักเรียนเปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ ที่ดีต่อตนเองโดยไม่หลีกเลี่ยง
3. นักเรียนมีสุขภาพที่ดี มีน้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์

6) กิจกรรมขยับกายสบายชีวี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการออกกำลังกายของนักเรียน
2. เพื่อสร้างความกระฉับกระเฉงให้นักเรียนตื่นตัวอยู่เสมอ
3. เพื่อพัฒนาสุขภาพที่ดีทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมครูเพื่อวางแผน และกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรม
2. แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้
3. ขยับกายสบายชีวีด้วยการออกกำลังกายประกอบจังหวะ โดยจัดกิจกรรมออกกำลังกายประกอบจังหวะให้แก่นักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกสัปดาห์ในวันพุธตอนเช้า
4. ขยับกายสบายชีวีด้วยกีฬาไทยและสากล โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามประเภทกีฬาที่ตนเองชื่นชอบทั้งไทยและสากล จัดหาวิทยากรที่มีความชำนาญในการเล่นกีฬาประเภทนั้นๆ มาฝึกซ้อม ปรับปรุงสนาม และอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา
5. การแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความกล้าคิด กล้าแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มสี คละทุกระดับชั้นตั้งแต่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดกิจกรรมเดินขบวนพาเหรดเชิงสร้างสรรค์ ให้นักเรียนได้วางแผนในการดำเนินกิจกรรมตามกลุ่มสี โดยครูไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง และแข่งกรีฑา และกีฬา ได้แก่ แชร์บอล ฟุตซอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ เปตอง ฯลฯ แบ่งระดับการแข่งขันตามช่วงชั้น

6. สรุปรายงาน และประเมินผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีนิสัยรักการออกกำลังกาย
2. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ
3. นักเรียนสุขภาพและสุขภาพใจที่ดี มีอารมณ์ขัน

7) กิจกรรมสื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันโลก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้

กิจกรรม

1. ประชุมครูเพื่อวางแผน และกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรม
2. แต่งตั้งคณะกรรมการสื่อสร้างสรรค์ และประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้
4. บูรณาการการจัดการเรียนรู้เรื่อง สื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันโลก ในรายวิชาวิทยาการคำนวณระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ลงสู่หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนวัดและประเมินผลการเรียนรู้เท่าทันสื่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย
5. จัดการอบรมบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่อง 1) การเข้าถึงสื่อและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) สื่อโซเชียลและแนวปฏิบัติตนในสังคมออนไลน์ และ 3) กฎหมายควรรู้ในโลกไซเบอร์ เมื่อจบกิจกรรมให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเขียนผังมโนทัศน์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ให้แต่ละกลุ่มสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. จัดกิจกรรมการเขียนเรียงความ “เด็กไทยในยุค ดิจิทัลรู้เท่าทันสื่อ” โดยนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งเรียงความในรายวิชาภาษาไทย และให้คณะกรรมการสื่อสร้างสรรค์เป็นผู้พิจารณานักเรียนที่ได้รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับที่ 1 และรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ของแต่ละระดับชั้น มอบรางวัลและเผยแพร่ผลงานตีพิมพ์นิตยสารที่หน้าห้องประจำชั้น
7. สรุปรายงาน และประเมินผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์
2. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี
3. นักเรียนสามารถสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ เช่น ผังมโนทัศน์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การเขียนเรียงความ เป็นต้น

8) กิจกรรมเยาวชนยุคใหม่ห่างไกลยาเสพติด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนให้ห่างไกลยาเสพติด

กิจกรรม

1. อบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติดว่ามีโทษต่อร่างกายอย่างไร และจะปฏิบัติตนอย่างไรให้ปลอดภัยจากยาเสพติด โดยมีครูประจำชั้น และหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ ตำรวจ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น

2. ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้น ให้มีประสิทธิภาพ และโรงเรียนจัดให้มีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาเพื่อดูแลแก้ไขต่อไป

3. ตรวจสอบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง Re x-ray โดยตรวจปัสสาวะ ตรวจร่างกาย

4. สร้างความอบอุ่นให้นักเรียนได้ใกล้ชิดกับครู ให้เพื่อนนักเรียนช่วยกันสอดส่องดูแลซึ่งกันและกัน ประสานงานกับผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกช่วยกันดูแลนักเรียน

5. จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ได้แก่ ค่ายวิชาการ ค่ายคุณธรรม จิตนิทรรศการ การเดินรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติด และในงานกีฬาภายใน

6. จัดกิจกรรมในโรงเรียน ได้แก่ ศิลปะ ดนตรี กีฬา อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อรณรงค์ให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7. ประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมมือร่วมใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

8. จัดทำเกียรติบัตร และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนักเรียนที่ช่วยเหลือและป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด

2. นักเรียนปฏิบัติตนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

3. นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4. นักเรียนมีแบบอย่าง และเกิดความภาคภูมิใจในการช่วยเหลือและป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

3. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ “ด้านความรับผิดชอบ”

3.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไม่ตรี้อยลง เอรัดเอาเปรียบกัน และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม โลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงส่วนรวม ทำให้เกิดการเอรัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดสมดุทางจิตใจ และมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ส่งผลกระทบต่อตนเองและชุมชน ทำให้เกิดปัญหาชุมชนขาดความเข้มแข็ง ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ คนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ภายในประเทศและแก้ปัญหาไม่ได้ เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ก็จะได้ไม่ผล เพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน และเกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตน ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าเป็นเพราะขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่โรงเรียนควรปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีในด้านความรับผิดชอบต่อให้นักเรียน เช่น จิตสาธารณะ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นประชาธิปไตย การเข้าใจความแตกต่าง และการอยู่ร่วมกัน เป็นต้น ความรับผิดชอบต่อจึงเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งเปรียบเสมือนภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันเยาวชนไม่ให้มีจิตใจหรือพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อ และควรปลูกฝังให้นักเรียนพึงมีและควรให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ทางโรงเรียนวัดบ้านดาบจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ “ด้านความรับผิดชอบต่อ” ขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมให้แก่นักเรียนต่อไป

3.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างนิสัยให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ
- 2) เพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียน
- 3) เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน
- 4) เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามัคคี และทำงานร่วมกันได้

3.3 เป้าหมาย

1) นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกในด้านความรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรม

3.4 ผู้รับผิดชอบ

- 1) นายภาคภูมิ เชื้อสวาย
- 2) นางสาวณัฐริณห์ ชันสัมฤทธิ์
- 3) นางสาวรัชฎาพร แก้วเฟื่อง
- 4) นายนรินทร์ ยอดกุล

3.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นักเรียนมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยตามเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
- 2) นักเรียนมีแรงบันดาลใจ และชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ด้วยความกระตือรือร้น
- 3) นักเรียนมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อตกลง มีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ
- 4) นักเรียนรู้หน้าที่และมีความรับผิดชอบ
- 5) นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต
- 6) นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย เข้าใจความแตกต่าง และเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความหลากหลายทางประเพณีและวัฒนธรรมได้
- 7) นักเรียนรู้จักสามัคคี ทำงานร่วมกันได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3.6 กิจกรรมหลัก

1) กิจกรรมเยาวชนวัยใสใส่ใจจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม
2. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกิจกรรมและแนวดำเนินการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ
3. นักเรียนจับกลุ่มตามความสนใจและความถนัดแต่ละระดับชั้น ในการทำกิจกรรม ที่เกี่ยวกับการทำความดีหรือประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม โดยมีการศึกษาข้อมูล ความเป็นไปได้

ในการดำเนินกิจกรรม วางแผนการทำกิจกรรม โดยมีครูประจำชั้นให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้
5. จัดนิทรรศการเยาวชนวัยใสใส่ใจจิตอาสา เป็นเวทีแสดงความสำเร็จของการร่วมกลุ่มกิจกรรมของนักเรียน
6. ประเมินผลการทำกิจกรรมโดยการประเมินตนเอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง
7. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม
2. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้

2) กิจกรรมนักเรียนดีมีจิตสาธารณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกย่องนักเรียนที่เป็นแบบอย่างในด้านความรับผิดชอบ
2. เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกิจกรรมและแนวดำเนินการตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการคัดเลือกนักเรียน
3. ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนที่มีความประพฤติดี มีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ห้องละ 2 คน พร้อมส่งรายชื่อต่อคณะกรรมการ
4. คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด
5. ประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อรับทุนการศึกษาจากโรงเรียนวัดบ้านดาด
6. กำหนดการมอบทุนการศึกษาและเกียรติบัตร
7. จัดป้ายนิเทศนักเรียนดีมีจิตสาธารณะ
8. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรมนักเรียนดีมีจิตสาธารณะ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่มีความรับผิดชอบได้รับการยกย่องให้แบบอย่าง
2. นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

3) กิจกรรมประชาธิปไตยสร้างได้ในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยให้กับนักเรียน
2. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย
3. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน

กิจกรรม

1. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2. จัดกิจกรรมการตอบปัญหารัฐธรรมนูญ การเรียนรู้กระบวนการกลุ่มการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองที่ดีและการปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย

3. จัดกิจกรรมสมานนักเรียน ประกอบด้วย การเลือกตั้งสมานนักเรียน การศึกษาดูงานการเรียนรู้ประชาธิปไตยในชุมชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลโก่งธนู ประชาพิจารณ์ในเวทีชาวบ้าน ฯลฯ

4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างประชาธิปไตย ได้แก่ การเสริมสร้างวินัยนักเรียน กิจกรรมลูกเสือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เขตรับผิดชอบทำความสะอาด ฯลฯ

5. ครูกำกับติดตาม การดำเนินงานของสมานนักเรียน และการปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยของนักเรียน

6. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย
2. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
4. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

4) กิจกรรมมารยาทที่ดีที่เรา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังความมีมารยาทให้กับนักเรียน
2. เพื่อปลูกฝังการรู้จักกาลเทศะให้กับนักเรียน
3. เพื่อปลูกฝังความมีน้ำใจช่วยเหลือให้กับนักเรียน

กิจกรรม

1. นักเรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมเพื่อระดมความคิดในการเสริมสร้างมารยาท

2. กำหนดระเบียบ วิธีการ แนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน

3. ประชุมชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครองให้ทราบแนวทางปฏิบัติ

4. แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างมารยาทนักเรียน

5. ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมารยาท แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

6. มารยาทต่อครอบครัว ได้แก่ กริยา วาจาสุภาพเรียบร้อย ไปลามาไหว้ ทักทายบิดามารดา และผู้ใหญ่ในบ้านด้วยความสุภาพ รู้จักกาลเทศะ ช่วยเหลืองานบ้านตามสมควรด้วยความเต็มใจ เชื้อพียงคำสั่งสอนและคำแนะนำของบิดามารดาและญาติผู้ใหญ่ในบ้าน

7. มารยาทต่อโรงเรียน ได้แก่ กริยาและวาจาสุภาพเรียบร้อยทั้งกับครูและนักเรียนด้วยกัน ยิ้ม ไหว้ ทักทาย ครูและผู้ใหญ่ในโรงเรียนด้วยความสุภาพ รู้จักกาลเทศะ มีน้ำใจช่วยเหลือครูและเพื่อนนักเรียนด้วยความเต็มใจ และปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

8. มารยาทต่อสังคม ได้แก่ กริยา วาจา นอบน้อม สุภาพเรียบร้อย รู้จักกาลเทศะกับบุคคลทั่วไป เป็นผู้ที่มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือสังคมตามอัตภาพด้วยความเต็มใจ และเป็นผู้มีประชาธิปไตย ยอมรับและปฏิบัติตามเสียงส่วนใหญ่ของชุมชน

9. ครูประจำชั้นกำกับติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียน

10. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีมารยาทและรู้จักกาลเทศะ

2. นักเรียนมีน้ำใจชอบช่วยเหลือด้วยความเต็มใจและไม่หวังผลตอบแทน

3. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

5) กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. เพื่อสร้างความสามัคคีในการทำงานร่วมกันของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการจัดกิจกรรมแก่นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. จัดภูมิทัศน์ในโรงเรียนให้สวยงาม สะอาด ร่มรื่น มีป้ายศึกษาหาความรู้ ได้แก่ ต้นไม้ พุดได้ สวนหย่อมในบริเวณโรงเรียน

3. จัดแบ่งกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 รับผิดชอบดูแลความสะอาดของบริเวณโรงเรียน
4. จัดกิจกรรมรักษารักษ์โลก รักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกต้นไม้คนละ 1 ต้น และจัดตั้งอาสาสมัครพิทักษ์ความสะอาด การคัดแยกขยะในโรงเรียน การทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้
5. การดูแลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในวันสำคัญต่างๆ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลการจัดทำพื้นที่สวนสวยในโรงเรียน
6. จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นฐานการเรียนรู้นอกห้องเรียนในรายวิชาต่างๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียนที่ร่มรื่น สะอาด สวยงาม
7. ครูประจำชั้นกำกับ ติดตามการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
8. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม
2. นักเรียนดูแล รักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ
3. นักเรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

6) กิจกรรมรักดี มีวินัย หัวใจจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมที่พึงประสงค์ให้แก่นักเรียน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม

กิจกรรม

1. จัดตั้งคณะกรรมการและประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน
2. กำหนดจุดเน้นในการพัฒนา ได้แก่ ด้านวินัย และจิตสาธารณะของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ทำบุญตักบาตรทุกวันพระ สวดมนต์ ยาวประจำสัปดาห์ทุกวันศุกร์ และกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม
4. จัดการอบรมค่ายคุณธรรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านวินัย และจิตสาธารณะ ให้กับนักเรียนเป็นเวลา 1 วัน โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านวินัย และจิตสาธารณะ 1) ด้านวินัย ได้แก่ ฝึกระเบียบแถว (เข้าแถว เข้า กลางวัน เย็น) ฝึกเดินแถว ฝึกวินัยในการต่อคิวรับประทานอาหารกลางวัน ฝึกการวางรองเก้าอี้ 2) ด้านจิตสาธารณะ ได้แก่ กิจกรรมรักษาสีความสะอาด (เขตสี) จิตอาสาทำความสะอาดบริเวณวัดทุกวันพุธ จิตอาสาช่วยงานพิธีต่างๆ ที่วัด
6. ครูประจำชั้นกำกับติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียน
7. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีคุณธรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ วินัย และจิตสาธารณะ
2. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม
3. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยความกระตือรือร้น

7) กิจกรรมคุณธรรมความซื่อตรง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต ให้กับนักเรียน
2. เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมการตรงต่อเวลาของนักเรียน

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการจัดกิจกรรมแก่นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการความซื่อสัตย์สุจริตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. กำหนดกติกาในชั้นเรียน การตรงต่อเวลา และการย่ำเตือนนักเรียนเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต
5. ดำเนินการสหกรณ์โรงเรียน โดยจัดเวรนักเรียนขายขนมทุกกลางวัน เน้นความซื่อสัตย์ในการซื้อขายของนักเรียนที่เป็นเวร และนักเรียนที่มาซื้อขนม
6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต โดยประชาสัมพันธ์และยกย่องนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เช่น เก็บเงินได้และนำส่งครู
7. นักเรียนเก็บเงินเข้าบัญชีเงินออมของนักเรียนแต่ละห้องตามความสมัครใจ โดยใส่กล่องรับเงิน และบันทึกยอดการฝากเงินที่ครูประจำชั้น
8. ส่งเสริมพฤติกรรมการตรงต่อเวลาของนักเรียน ตั้งแต่การมาโรงเรียน การเข้าแถว การเข้าเรียน และการเลิกแถวกลับบ้าน
9. ครูประจำชั้นกำกับติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียน
10. สรุปผล รายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต
2. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

8) กิจกรรมโรงเรียนปลอดภัยห่างไกลโควิด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคโควิด-19 ได้
2. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการจัดกิจกรรมแก่นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ
3. กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิบัติตนของนักเรียนทุกระดับชั้น ชี้แจงทำความเข้าใจ
  - ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พื้นที่เสี่ยงคำแนะนำการป้องกันตนเอง และลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายของโรคโควิด-19 จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
  - สังเกตอาการป่วยของตนเอง หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบากเหนื่อยหอบ ไม่ได้กลิ่น ไม่รู้รส ริมฝีปากหรือผู้ปกครองให้พาไปพบแพทย์ กรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคโควิด-19 หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักตัว ให้แจ้งครูและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
    - มิและใช้ของใช้ส่วนตัว ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น เช่น ช้อน ส้อม แก้วน้ำ หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และทำความสะอาดหรือเก็บให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังใช้งาน
    - สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน
    - หมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยวิธีล้างมือ 7 ขั้นตอน ก่อนกินอาหาร หลังใช้ส้วม หลีกเลี่ยงใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น รวมถึงสร้างสุขนิสัยที่ดี เมื่อกลับมาถึงบ้านต้องรีบอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่ทันที
    - เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1-2 เมตร ในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน ช่วงพัก และหลังเลิกเรียน เช่น นั่งกินอาหาร เล่นกับเพื่อน เขาแถวต่อคิว ระหว่างเดินทางอยู่บนรถ
    - หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่แออัดหรือแหล่งชุมชนที่เสี่ยงต่อการติดโรคโควิด-19
    - กรณีนักเรียนตื้น้ำบรรจขวด ควรแยกเฉพาะตนเอง และทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์เฉพาะ ไม่ให้ปะปนกับของคนอื่น
    - ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ด้วยการกินอาหารปรุงสุก ร้อน สะอาด อาหารครบ 5 หมู่ และผัก ผลไม้ 5 สี เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน รวมถึงออกกำลังกายทุกวัน และนอนหลับอย่างเพียงพอ

- กรณีนักเรียนขาดเรียนหรือถูกกักตัว ควรติดตามความคืบหน้าการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปรึกษาครู เช่น การเรียนการสอน สื่อออนไลน์ อ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียน และทำใบงานที่บ้าน

4. ครูประจำชั้นกำกับติดตามการปฏิบัติตนของนักเรียน
5. สรุปผลและรายงานผลการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคโควิด-19 ได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียนได้

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางบวก เป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติตามหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

ฐิติวรรณ หารนอก (2554, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปัจจัยต่างๆ ภายหลังที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้ว ความรู้สึกพอจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่ หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนอง

รักษนก บึงมุ่ม (2554, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกอันดีที่เกิดจากความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมของบุคคล ทำให้เกิดความสบายใจและมีความสุขที่ได้รับการตอบสนองตามต้องการ ทำให้บุคคลเกิดแรงกระตุ้น มีความพยายามที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

สถาพร ส่องแสง (2554, หน้า 52) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ

ปริญดา หอมสวัสดิ์ (2555, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถ

ตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่เคยได้รับ

บรรเจิด ศุภราพงศ์ (2556, หน้า 42) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดี ส่วนใหญ่เกิดจากได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ จนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

วรวรรณ สโมสรสุข และคณะ (2556, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในเชิงบวกเมื่อบุคคลนั้นได้รับการตอบสนองจากการให้บริการ การให้บริการนั้นมีส่วนสำคัญที่จะสะท้อนความรู้สึกของผู้รับบริการ ดังนั้นองค์กรที่ให้บริการต้องมีการบริหารการจัดการให้มีบริการที่ดีและมีคุณภาพ

วิदारตน์ เจริญรูป (2558, หน้า 11) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นความพอใจและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจที่ตอบสนองความต้องการของตนตามที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติ ที่มีต่อกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป มีทั้งความรู้สึกทางบวกและทางลบ สำหรับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ เป็นความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ ความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และการนำไปประยุกต์ใช้จนได้รับการยอมรับ เป็นแบบอย่างได้ ตลอดจนผลจากการดำเนินโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายและจุดเน้น การจัดกิจกรรมตามโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เป็นต้น

2. ความสำคัญของความพึงพอใจ

วิสิทธิ์ ฉัตรมงคล (2550, หน้า 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจจะทำให้เกิดความกระตือรือร้นและสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามได้ต่อไป ความรู้สึกจะลดลงหรือไม่ เกิดขึ้นจากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง และถ้ามีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานจะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมีการเสียสละ อุทิศกายใจ และสติปัญญาให้แก่งาน ซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ในที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 122) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความสำคัญของความพึงพอใจ มีดังนี้

1. การรับรู้ปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจงาน ทำให้หน่วยงานสามารถนำใช้ในการสร้างปัจจัยเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน

2. ความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมจะทำให้แต่ละบุคคลมีความตั้งใจในการทำงาน

นิลรดา พันธุ์สระ (2554, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความสำคัญของความพึงพอใจมีอิทธิพลเชื่อมโยงถึงการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากความพึงพอใจจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเสียสละ พื่อใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน

ชลิดา ชัยปฏิวัติ (2556, หน้า 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานจะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีการเสียสละอุทิศกาย ใจ และสติปัญญาให้แก่งานซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ในที่สุด

นิติพล ภูตะโชติ (2557, หน้า 170) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า การที่บุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดนั้นจะมีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่ต่องาน ขยันติดตามผลงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ เมื่อพบข้อบกพร่องเสียหายก็พยายามแก้ไขหรือชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

2. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ยอมเสียสละเวลา และความสุขส่วนตัวเพื่องานโดยไม่ต้องชักชวนหรือขอร้อง

3. มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่แตกแยกเป็นกลุ่ม เป็นพวก

4. ไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น มีความสบายใจที่ได้ทำงาน และอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน

จาริณี อิศรางกูร ณ อยุธยา (2559, หน้า 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า มีความสำคัญสูงมากเพราะเป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมเกี่ยวกับจิตใจอารมณ์ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากความคาดหวังหรือเกิดขึ้นต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของตัวบุคคล

ใจชาย บัณฑิตพงษ์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญคือ เป็นเป้าหมายที่ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการมุ่งหวังที่จะสร้างผู้รับบริการให้เกิดความประทับใจในการบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำเป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการจะต้องคำนึงถึงในการจัดให้เกิดบริการแก่ผู้มารับบริการ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ เข้าใจอันดีต่อกัน เสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติงานมีความซื่อสัตย์

จงรักภักดี เกื้อหนุนให้กฎเกณฑ์ระเบียบและข้อบังคับ เชื่อมมั่นและศรัทธา เกิดความสร้างสรรค์ ในกิจการได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญและจำเป็น เพราะจะส่งผลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา ความกระตือรือร้น เอาใจใส่ มีความตั้งใจ ร่วมมือร่วมใจ รักและสามัคคี มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ เสียสละอุทิศกาย ใจ และสติปัญญาให้อย่างเต็มกำลังความสามารถ เกิดความสร้างสรรค์ในกิจการต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และจะเป็นพลังผลักดันในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ต่อไป

3. องค์ประกอบของความพึงพอใจ

สุพินญา คำขจร (2550, หน้า 50) ได้กล่าวว่า บุคคลต่างๆ ที่จะมีความพึงพอใจต่อการทำงานหรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ นั้น จะขึ้นอยู่กับการกระตุ้นขององค์ประกอบ 8 ประการ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงินทอง สิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้
  2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคล ได้แก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ อำนาจ ตำแหน่ง
  3. สิ่งจูงใจเป็นสภาพ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงาน
  4. สิ่งจูงใจที่เป็นอุดมคติ ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคคลที่ได้แสดงฝีมือ ความรู้สึกที่ได้ทำงานอย่างเต็มที่
  5. สิ่งจูงใจที่เป็นความดึงดูดใจทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ฉันท์มิตรในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน
  6. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงาน ได้แก่ การปรับปรุงวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถและให้สอดคล้องกับทัศนคติของแต่ละบุคคล
  7. สิ่งจูงใจที่เอื้อโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้แก่ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมงานทุกชนิดที่หน่วยงานจัดขึ้น
  8. สิ่งจูงใจเป็นสภาพการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความพอใจของบุคคลที่ได้อยู่ร่วมกัน การรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ความสนิทสนมกลมเกลียว ความร่วมมือในการทำงาน
- เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา (2550, หน้า 35) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงาน มีดังนี้

1. นโยบายและการบริหารงาน บุคคลจะมีความพึงพอใจในการทำงานก็ต่อเมื่อได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการดำเนินงานภายในหน่วยงานโดยใช้ทักษะความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และมีอิสระเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจ ในงานที่ตนได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ

2. การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ ข้อมูล ข่าวสาร ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร และช่องทางการสื่อสาร กระบวนการที่ส่งข่าวสารระหว่างบุคคล

ภายในหน่วยงานโดยผ่านสื่อหรือขั้นตอนที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว มีข้อมูลที่ดีในการส่งเสริมทักษะและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การสื่อสารที่ดีจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้อง จากนั้นจะเกิดการร่วมมือประสานสัมพันธ์กัน ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดี และสามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ความสัมพันธ์ทั้งในด้านงานและส่วนตัว การช่วยเหลือสนับสนุน เกื้อกูล การปรึกษาหารือในบรรยากาศที่เป็นมิตร

4. สภาพการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อม สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัว และมีความสะดวกสบายในการปฏิบัติงาน

5. โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน การได้มีโอกาสเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งทั้งในด้านบริหารและวิชาการ รวมถึงการได้เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานซึ่งอาจจะได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นหรือไม่ก็ตาม

วิบูลย์ ลีอมงคล (2551, หน้า 157-158) ได้กล่าวว่า องค์กรประกอบที่มีต่อความพึงพอใจมีดังนี้

1. งาน (work) เป็นองค์ประกอบแรกที่ทำให้คนพอใจและไม่พอใจ กล่าวคือ คนนั้นชอบงานหรือไม่ชอบงาน ถ้าชอบและมีความสนใจจะมีความพอใจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ

2. ค่าจ้าง (payment) เป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่ลูกจ้างสามารถนำไปตอบสนองความต้องการของตนได้ และทุกคนที่ทำงานย่อมต้องการค่าตอบแทนเป็นสำคัญ

3. โอกาสการเลื่อนชั้นหรือตำแหน่งการงาน (promotions) เป็นการสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่สูงขึ้น มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและอนาคต

4. การยอมรับนับถือ (recognition) เกิดจากการได้รับการยกย่องชมเชยในผลสำเร็จของงาน จากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

5. ผลประโยชน์ (benefits) ผลตอบแทนที่บุคคลจะได้รับจากการทำงาน

6. สภาพการทำงาน (working conditions) เป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความสะดวกในการทำงาน ทำงานด้วยจิตใจที่สงบสุข

7. หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา (leader) บุคคลที่ปฏิบัติตัวในฐานะผู้นำที่มีลักษณะสง่างาม ทำงานดี

8. เพื่อนร่วมงาน (co-workers) ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่ทำงานด้วยกันถึงแม้จะมาจากหลากหลายสถานที่แตกต่างกัน

9. องค์กรและการจัดการ (organization and management) สภาพการทำงานที่มีการกำหนดนโยบาย การบริหารเป็นระบบระเบียบที่ชัดเจน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2551, หน้า 47) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นระดับความรู้สึกรับบริการซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

1. ความพอใจของความสะดวกที่ได้รับจากการบริการ

2. ความพอใจต่อการประสานงานผู้บริการ
3. ความพอใจต่อการต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ
4. ความพอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ
5. ความพอใจต่อคุณภาพบริการ
6. ความพอใจต่อการใช้บริการต่อการใช้จ่ายในการบริการ

ปราณี เงินดี (2553, หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจที่สำคัญ มีองค์ประกอบ 5 ประการดังนี้

1. สถานที่ให้บริการ การเข้าไปใช้บริการได้สะดวกเมื่อผู้รับบริการต้องการ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการ ทำให้ที่ตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

2. การแนะนำบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นได้จากการทราบข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการในทางบวก ซึ่งหากตรงกับความต้องการที่มีอยู่ ก็จะรู้สึกดีกับการบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการบริการตามมาได้

3. ผู้ที่ให้บริการ เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ ให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น ผู้บริหารที่กำหนดนโยบายบริการ โดยคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นหลัก ย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย เช่นเดียวกับผู้ให้บริการที่ตระหนักถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ จะแสดงพฤติกรรมบริการและสนองบริการที่ผู้รับบริการต้องการด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

4. สภาพแวดล้อมของการบริการ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคารสถานที่ ความสวยงามของการจัดแต่งภายใน การจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ตลอดจนการออกแบบวัสดุเรื่องใช้ในการบริการ เช่น กระดาษซองจดหมาย เป็นต้น

5. กระบวนการให้บริการ ขั้นตอนการให้บริการมีส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ประสิทธิภาพของการจัดการกระบวนการบริการส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่ลูกค้ามีความคล่องตัวและสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ เช่น การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เข้ามาจัดระบบข้อมูลของการสำรองห้องพัก โรงแรม หรือสายการบิน การใช้เครื่องฝาก ถอนเงินอัตโนมัติ การใช้ระบบโทรศัพท์อัตโนมัติในการรับโอนสายในการติดต่อองค์กรต่างๆ การประชุมทางโทรศัพท์ การติดต่อทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

วาสนา สิงหะเชนทร์ (2553, หน้า 49) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจนั้นเกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคล ฉะนั้นความสำเร็จในการบริหารงานขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะเข้าใจธรรมชาติความต้องการของมนุษย์พฤติกรรมแรงจูงใจ และความต้องการของมนุษย์เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการตอบสนองในสิ่งที่เขาเหล่านั้นต้องการ

การจูงใจการทำงานเป็นการสร้างส่วนประกอบเพื่อโน้มน้าวให้จิตใจคนมีความรู้สึกรักอยากทุ่มเท และเสียสละเพื่อหน่วยงาน

อรรถวรรณ วราหะ (2555, หน้า 28) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวบุคคล สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงานและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของงาน องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน ได้แก่ ลักษณะของความสำเร็จของการได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าและความรับผิดชอบ ส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายการบริหารงาน การนิเทศ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานในฐานะของอาชีพและรายได้

เวรรัตน์ สายันเกษะ (2557, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจว่าเป็นผลมาจากองค์ประกอบความสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคล
2. แรงผลักดันที่นำไปสู่พฤติกรรมและการกระทำ
3. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุในเรื่องนั้นและเมื่อบรรลุเป้าหมายแล้วจะเกิดความพึงพอใจจากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. ผลประโยชน์ของผู้รับบริการ เช่น คุณลักษณะของผู้เรียน การนำไปใช้และความยั่งยืน

2. คุณภาพการให้บริการ เช่น รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรม
3. การบริการของผู้ให้บริการ เช่น การให้คำปรึกษา ชี้นำแนวทาง
4. ความสัมพันธ์หรือความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
5. สภาพแวดล้อมในการบริการ เช่น การประชาสัมพันธ์ นโยบายและจุดเน้น

ซึ่งผู้ประเมินได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิตความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

พรวรรณี ชูทัย เจนจิต (2550, หน้า 159) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) ในเรื่องของการเสริมแรง โดยสกินเนอร์กล่าวว่า การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงย่อมมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก ส่วนการกระทำใดที่ไม่มีการเสริมแรง ย่อมมีแนวโน้มให้ความถี่ของกระทำนั้นค่อยๆ หายไป และหายไปในที่สุด ซึ่งการให้การเสริมแรงในขณะที่กำลังสอนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้น โดยการเสริมสร้างบรรยากาศระหว่างครูและนักเรียน

อนิซวัง แก้วจำนง (2552, หน้า 66-68) ได้กล่าวว่า มาสโลว์เป็นนักจิตวิทยาคนหนึ่งที่ ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจ และมาสโลว์ได้กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (human basic need) ประกอบด้วยลำดับความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำไประดับสูง 5 ระดับ ดังนี้

1. ความต้องการขั้นพื้นฐาน (physiological) เป็นความต้องการด้านร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ รวมทั้งที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการด้านความปลอดภัยโดยความต้องการระดับที่ 2 ของมาสโลว์ โดยถูกกระตุ้นหลังจากความต้องการด้านร่างกายที่ถูกตอบสนอง และความต้องการความมั่นคงปลอดภัยแสดงถึงความต้องการทางสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยที่ปราศจากอันตรายทางกายและจิตใจรวมทั้งความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

3. ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเพื่อการตอบสนองความต้องการทางสังคม เช่น ความรัก ความใกล้ชิด ความเห็นอกเห็นใจ

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (esteem needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญ ต้องการได้รับความยอมรับนับถือจากผู้อื่น มีความภูมิใจในทางสภาพทางสังคมที่มีชื่อเสียงและการยกย่องจากผู้อื่น

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (self-actualization needs) เป็นความต้องการระดับสูง บุคคลมักต้องการโอกาสที่จะให้ตัวเองบรรลุความสมหวังด้วยการใช้ความสามารถทักษะและศักยภาพอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จในชีวิต บุคคลที่ถูกจูงใจด้วยความต้องการความสมหวังของชีวิตจะแสวงหางานที่ทำทลายความสามารถ เปิดโอกาสได้ใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์หรือการคิดค้นสิ่งใหม่

การศึกษาทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์เป็นการทราบถึงความปรารถนาของบุคคลที่จะได้รับการตอบสนองเพื่อให้เกิดความพึงพอใจและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อรุณ ตำชาลัป (2552, หน้า 13-15) ได้กล่าวว่า ทฤษฎี ERG ของแอลเดอเฟออร์ เป็นทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำงาน โดยเสนอแนะทฤษฎี ERG ภายใต้แนวคิดที่ว่าความพึงพอใจในการทำงานของบุคคลที่อยู่ในองค์กรมีความแตกต่างกัน ลำดับความต้องการจะแตกต่างกันระหว่างบุคคล แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามทฤษฎีของมาสโลว์ กล่าวว่าคุณจะถูกจูงใจด้วยความต้องการมากกว่าระดับหนึ่งพร้อมกันไป ทฤษฎี ERG ได้ย่อลำดับความต้องการของมาสโลว์ให้เหลือสามอย่างดังนี้

1. ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (existence needs : E) เป็นความต้องการระดับต่ำสุดที่รวมความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยของมาสโลว์เข้าไว้ด้วยกัน

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (relation needs : B) เป็นความต้องการที่รวมความต้องการทางสังคมและความต้องการชื่อเสียงและเกียรติยศของมาสโลว์เข้าไว้ด้วยกัน

3. ความต้องการการเจริญเติบโต (growth needs : G) เป็นความต้องการระดับสูงสุดภายในลำดับความต้องการของแอลเดอเฟอร์ความต้องการเหล่านี้จะรวมความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงบางส่วนและความต้องการสมหวังของชีวิตเข้าไว้

จำเนียร พลหาร (2553, หน้า 82) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลว่าคนเราต้องการอะไรจากงาน คำตอบที่พบคือ บุคคลต้องการความสุขจากการทำงาน และได้แนวคิดที่ว่าควรแยกองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการทำงานออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ ดังนี้

1. ปัจจัยค้ำจุน (hygiene factor) หมายถึง ปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรก็จะเกิดความไม่ชอบงานขึ้นซึ่งปัจจัยค้ำจุนมีดังนี้

1.1 เงินเดือน (salary) หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้นเป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน

1.2 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน (interpersonal relation with superiors, subordinates, peers) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

1.3 สถานะทางอาชีพ (status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม เกียรติและศักดิ์ศรี

1.4 นโยบายและการบริหารงาน (company policy and administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารงานขององค์กร การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร

1.5 สภาพการทำงาน (working conditions) หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงในการทำงาน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ

1.6 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (personal life) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ เช่น การที่บุคคลถูกย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งห่างไกลจากครอบครัวทำให้เขาไม่มีความสุข และไม่พอใจกับการทำงานในที่แห่งใหม่

1.7 ความมั่นคงในงาน (security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงานและยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์กร

1.8 ความก้าวหน้าในอนาคต (possibility of growth) หมายถึง การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

1.9 วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา (supervision techniques) หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

2. ปัจจัยจูงใจ (motivation factor) หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเป็นปัจจัยที่จูงใจทำให้คนชอบและรักงานทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

2.1 ความสำเร็จในการทำงาน (achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจและปลื้มใจในผลความสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง

2.2 การได้รับการยอมรับนับถือ (recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาขอคำปรึกษาหรือบุคคลภายในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้อาจอยู่ในรูปแบบของการยกย่อง ชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นๆ ที่ทำให้มีการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด บรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือและแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

2.3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ (work itself) หมายถึง งานที่สนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทนายให้ต้องลงมือทำหรือเป็นงานที่มีลักษณะทำตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังผู้เดียว

2.4 ความรับผิดชอบ (responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ที่ไม่มีการตรวจหรือคุมงานอย่างใกล้ชิด

2.5 ความก้าวหน้า (advancement) หมายถึง ได้รับเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

ชาญวูฉิม บัญชชม (2553, หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีแรงจูงใจของ McGregor เป็นความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของคนในองค์กรเป็น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

ทฤษฎี X กล่าวถึงธรรมชาติของคนในลักษณะที่ไม่ดี ไว้ดังนี้

1. คนทั่วไปไม่ต้องการทำงาน ถ้ามีโอกาสหลีกเลี่ยงบิดพลิ้วได้จะกระทำทันที เพื่อตนเองจะได้ไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยในการทำงานนั้น

2. คนไม่ชอบทำงาน ถ้าจะให้คนทำงานต้องมีการบังคับควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด มีรางวัลถ้าทำได้ดีและทำโทษคนไม่ทำงาน

3. โดยทั่วไปคนหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบไม่กระตือรือร้นที่จะทำงาน แต่อยากมีความมั่นคง

ทฤษฎี Y กล่าวถึงธรรมชาติของคนในลักษณะที่ดี ไว้ดังนี้

1. โดยทั่วไปเชื่อว่าคนจะคอยหลีกเลี่ยงงานเท่านั้น ถ้าได้งานที่ตนชอบทำร่วมกับคนที่ถูกใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม คนเราก็จะปรารถนาที่จะทำงาน แต่ถ้างานใดที่ถูกบังคับควบคุมอาจจะไม่ชอบทำงานนั้นก็ได้อีก

2. การควบคุมบังคับบัญชา บทลงโทษ การข่มขู่ ไม่ใช่วิธีที่ดีในการทำงานของมนุษย์ ทางที่ดีควรเปิดโอกาสให้ทำงานที่เขาชอบให้รับผิดชอบงานที่เขาพอใจและสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้

3. การที่กล่าวว่าคนชอบปัดความรับผิดชอบไม่กระตือรือร้นในการทำงานแต่ชอบความมั่นคง ส่วนตัวนั้นเป็นความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์เก่าๆ มากกว่าลักษณะของคนไม่ได้มีคุณสมบัติดังกล่าวเพียงอย่างเดียว ถ้าได้มีการจัดการบริหารที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการแล้วคนก็อยากทำงาน อยากมีความรับผิดชอบมากขึ้น

McGregor ซึ่งให้เห็นว่า การจูงใจคนให้ทำงานนั้น ต้องใช้ทฤษฎี Y และมองคนในแง่ดีเปิดโอกาสให้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ จะจูงใจได้มากกว่าทฤษฎี X แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า จะละเลยต่อการควบคุมงานโดยสิ้นเชิง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 54) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคคลีแลนด์ (McClelland's achievement motivation theory) แมคคลีแลนด์ เน้นความต้องการของมนุษย์ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (need for achievement) เป็นความต้องการมีผลงาน และบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา สามารถแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น
2. ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (need for affiliation) เป็นความต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น และเป็นสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่น
3. ความต้องการอำนาจ (need for power) เป็นความต้องการมีอิทธิพลและครอบงำเหนือผู้อื่นให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่น

ปรีชา วิหคโต (2558, หน้า 29) ได้กล่าวว่า ธอร์นไคค์ ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งจิตวิทยาการศึกษา โดยมีคำกล่าวที่ว่า “คนเราจะทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ และจะหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงพอใจ” นั้น สืบเนื่องมาจากการทดลองของเขา ทฤษฎีของธอร์นไคค์ ได้อธิบายว่า พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นได้พัฒนาทฤษฎีขึ้นเรียกว่า ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ ซึ่งเป็นการสร้างเสริมพฤติกรรมให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกฎ 3 ข้อ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (law of readiness) กฎข้อนี้อธิบายความพร้อมทั้งทางกายและวุฒิภาวะ กล่าวคือ ความพร้อมทุกด้านของผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเรียนรู้
2. กฎแห่งการฝึกหัด (law of exercise) กฎข้อนี้อธิบายการฝึกหัดหรือการทำซ้ำบ่อยๆ จนสามารถทำได้ด้วยตนเอง ซึ่งธอร์นไคค์กล่าวว่า การได้กระทำซ้ำๆ จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร ทั้งนี้การฝึกหัดจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อผลการเรียนรู้หรือการกระทำนั้น ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าการเรียนรู้นั้นไม่ทำให้บุคคลพึงพอใจหรือไม่แรงจูงใจที่จะกระทำ การกระทำซ้ำๆ ก็ไม่ก่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้แต่อย่างใด

3. กฎของความพึงพอใจ (law of effect) กฎข้อนี้อธิบายว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับจากผู้ฝึก วิธีการฝึก ผลที่ได้รับจากการฝึก เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการอยากฝึกและอยากเรียนรู้ต่อไป กล่าวคือ ผลการกระทำที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ส่วนการได้รับผลที่ไม่พึงพอใจไม่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจแสดงให้เห็นว่า ความต้องการของบุคคลที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจนั้น มีทั้งความต้องการทางร่างกาย ทางจิตใจ หรือสังคม ทั้งนี้ความต้องการยังแบ่งออกเป็นความต้องการภายนอก และความต้องการภายใน ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ได้กล่าวถึงความต้องการพื้นฐาน ซึ่งเป็นความต้องการที่ควรได้รับการตอบสนองก่อนไปสู่ความต้องการในระดับสูงขึ้น ความต้องการที่สำคัญของบุคคลหนึ่ง อาจไม่ใช่ความสำคัญของคนก็เป็นได้ ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาถึงคุณสมบัติที่แตกต่างกันของบุคคล เพื่อให้เกิดการตอบสนองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งความต้องการดังกล่าวเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อไป

5. การวัดและประเมินความพึงพอใจ

ณัฐพันธ์ เชนันนันทน์ (2551, หน้า 100-103) ได้กล่าวว่า การวัดเจตคติจากการตีความคำพูดของคนที่เราต้องการวัดนั้น พบว่า คนอาจเปิดเผยสิ่งที่เป็นเจตคติเพียงบางส่วนโดยส่วนใหญ่จะถูกเก็บเป็นความลับส่วนตัวหรือแม้ผู้นั้นเต็มใจที่จะเปิดเผยแต่ด้วยเหตุที่เจตคติเป็นเรื่องลับซับซ้อน จึงยากที่จะถ่ายทอดออกมาได้ถูกต้องตรงตามที่ต้องการ ดังนั้น การที่จะวัดเจตคติจึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากเพราะเจตคติเป็นสิ่งที่ไม่อาจมองเห็นเป็นรูปธรรมได้หรือแม้จะสามารถสังเกตได้จากการแสดงพฤติกรรมก็ตามซึ่งเป็นประเด็นที่ทำทนายต่อนักสังคมศาสตร์ทำให้เกิดความพยายามที่จะสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดความพอใจในงานได้เป็นระบบ มีความเที่ยงตรงแม่นยำสูงและมีความน่าเชื่อถือโดยเครื่องมือดังกล่าวมีทั้งที่อยู่ในลักษณะแบบสอบถาม (questionnaires) การใช้กรณีเหตุการณ์สำคัญ (critical incidents) และการสัมภาษณ์ (interview) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม (questionnaire) แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้กันค่อนข้างแพร่หลายในการวัดความพอใจในงาน ได้แก่ แบบสอบถามโดยมีตัวเลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้ตอบให้ตามลำดับค่าน้ำหนักของแต่ละตัวเลือกจนครบทุกตัวเลือก

2. การใช้เทคนิคกรณีเหตุการณ์สำคัญ (critical incident) เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ใช้วัดความพอใจในงานโดยให้ผู้ตอบเขียนบรรยายถึงเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับงานว่ามีเหตุการณ์อะไรบ้างที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ทำให้เขาพอใจหรือไม่พอใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากนั้นผู้เชี่ยวชาญจะนำเหตุการณ์ดังกล่าวไปวิเคราะห์ ซึ่งเทคนิคนี้จะเป็นเทคนิคเชิงคุณภาพเพื่อพิจารณาความพอใจหรือไม่พอใจแต่เป็นเทคนิคที่ใช้เวลาค่อนข้างมากและผู้ตอบข้อมูลอาจจะมียอคติในการตอบหรือผู้วิเคราะห์อาจจะมียอคติในการวิเคราะห์ข้อมูลก็ได้

3. การสัมภาษณ์ (interviews) เทคนิคนี้เป็นวิธีวัดความพอใจในงานด้วยการสัมภาษณ์พูดคุยแบบสองต่อสองกับพนักงานโดยละเอียด ซึ่งข้อดี คือ จะได้ข้อมูลเชิงลึกและทราบเจตคติที่ดีต่องานมากกว่าวิธีการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นการใช้เทคนิคนี้จะได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้ตอบพูดความจริงมีความซื่อสัตย์ต่อกัน และระบายความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองออกมา ด้วยเหตุนี้การได้รับความร่วมมือคือจุดสำคัญของความสำเร็จในการเลือกใช้วิธีนี้ อีกทั้งจะต้องเลือกคำถามสัมภาษณ์อย่างรอบคอบ พร้อมทั้งมีระบบการบันทึกคำตอบที่ดี นอกจากนี้ยังต้องสร้างความไว้วางใจในการไม่ระบุชื่อผู้ตอบและไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับความพึงพอใจเป็นภาวะทางอารมณ์ ซึ่งเป็นผลจากการรับรู้ ในผลงานของบุคคลบุคคลหนึ่งหรือประสบการณ์ในงานของบุคคลหนึ่ง ภาวะทางอารมณ์ในทางบวกจะช่วยส่งเสริมให้การทำงานตามค่านิยมซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นผลได้

สมหมาย เปียถนอม (2551, หน้า 10) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจจะวัดในเรื่องใดนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะศึกษาแต่มีวิธีที่ใช้กันดังนี้

1. การสัมภาษณ์วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นแล้วทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างข้อดีของวิธีนี้คือผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเขียนหนังสือไม่ได้แต่มีข้อเสียคือ การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามากและอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย

2. การใช้แบบสอบถามเป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุดมีลักษณะคำถามที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นแล้วกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ หรือเติมคำข้อดีของวิธีนี้คือได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอนมีความสะดวกรวดเร็วในการสำรวจสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือผู้ตอบต้องสามารถอ่านออกเขียนได้ และมีความสามารถในการคิดเป็นความพึงพอใจเป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่องไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้น หรือสิ้นสุดของความพึงพอใจได้แบบสอบถามถึงนิยามสร้างเป็นแบบมาตรฐานดับ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 165) ได้กล่าวว่า การวัดเกี่ยวกับความพึงพอใจสามารถวัดได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การวัดแบบอัตนัย (subjective measurement) เป็นการทดสอบกลุ่มและความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่เรียกว่า สังคมมิติ (sociometry) เพื่อศึกษาถึงการยอมรับและไม่ยอมรับความชอบและไม่ชอบระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

2. การวัดแบบปรนัย (objective measurement) โดยการใช้แบบสอบถามซึ่งวัดสังคมมิติ และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เจตคติรวมทั้งการสัมภาษณ์ ตัวอย่างซึ่งถึงความพอใจต่ำได้แก่การหยุดงาน การลาออก การขาดงานความเบื่อบริการในการทำงาน เป็นต้น

ณัฐมา ทันนิต (2554, หน้า 49) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจต่อการให้บริการเป็นการประเมินค่าโดยลูกค้าหรือผู้รับบริการต่อกิจกรรมสาธารณะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ตัวชี้วัดความพึงพอใจส่วนใหญ่จะวัดที่พฤติกรรมของผู้ให้บริการ กระบวนการให้บริการหรือผลผลิต

ที่ได้รับ ดังนั้น การวัดความพึงพอใจจึงน่าจะหมายถึงปฏิบัติการด้านความรู้สึกของประชาชนที่มาใช้บริการ ว่ามีความรู้สึกเช่นไร ต่องานหรือต่อบริการนั้น ซึ่งอาจประเมินว่า ชอบมาก ชอบน้อย พอใจหรือไม่พอใจ โดยความรู้สึกนี้น่าจะเป็นความรู้สึกสุดท้ายภายหลังจากที่ประชาชนเหล่านั้นได้ตัดสินใจประเมินออกมาแล้ว ในขณะที่พฤติกรรมของผู้ให้บริการ กระบวนการบริหาร ผลผลิตที่ได้รับจะเป็นสาเหตุของการทำให้ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจออกมา

สาโรจน์ ไสยสมบัติ (2554, หน้า 39) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ กระทำได้หลายวิธีต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลักการปฏิบัติกิจกรรมจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกความเหมาะสมตลอดจนจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของการวัดด้วยจึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

พิชิต ฤทธิจรรย์ (2555, หน้า 148-149) ได้กล่าวว่า แบบวัดความพึงพอใจแบ่งออกได้ดังนี้

1. การแบ่งแบบวัดความลักษณะข้อคำถาม ได้แก่
  - 1.1 แบบสำรวจปรนัย เป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบให้เลือกตอบ โดยผู้ที่ตอบต้องตอบตามที่ตนเองมีความคิดเห็น และมีความรู้สึกที่เป็นจริง ข้อมูลที่ได้สามารถวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ
  - 1.2 แบบสำรวจเชิงพรรณนา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบ ตอบด้วยคำพูดและข้อเขียนของตนเอง เป็นแบบสัมภาษณ์หรือคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบ ตอบได้อิสระข้อมูลที่ได้เป็นไปในลักษณะเชิงคุณภาพ
2. การแบ่งแบบวัดความพึงพอใจตามคุณลักษณะของงาน ได้แก่
  - 2.1 แบบวัดความพึงพอใจเฉพาะเกี่ยวกับงาน ลักษณะของแบบวัดที่วัดความพึงพอใจในงานแต่ละด้าน มีตรสัมพันธผู้บังคับบัญชาและความก้าวหน้า

พัชรียา แก่นสา (2555, หน้า 46-48) ได้กล่าวว่า ในการวัดความรู้สึกในทางที่ดีไม่ดีหรือพอใจไม่พอใจ ซึ่งวิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

  1. วิธีการสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษากับข้อมูลจำนวนน้อยเท่านั้น

2. วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดกับบุคคลนั้นๆ โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า

3. วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อความอธิบายไว้ อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ตอบทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตรฐานประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (likert scales) ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

วิเชียร วิทยอุดม (2557, หน้า 66-67) ได้กล่าวว่า เครื่องมือที่จะนำมาวัดความรู้สึกของบุคคล จะมีความเป็นปรนัย สะดวกในการสร้างและการนำไปใช้วัดและได้รับความนิยมก็คือแบบสอบถาม ซึ่งสามารถสร้างได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. การสร้างแบบเทอร์สโตน (thurstone) เป็นลักษณะมีข้อความให้อ่านแล้วผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่า มีความคิดเห็นเชิงบวก กลางหรือมีความเห็นเชิงลบโดยไม่มีตัวเลข

2. การสร้างแบบลิเคิร์ต (likert) มีลักษณะเป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะทางบวก ทางลบ หรือผสมกันก็ได้ โดยกำหนดค่าเป็นเชิงปริมาณในรูปของตัวเลข

3. การสร้างแบบออสกู๊ด (osgood) มีลักษณะเป็นข้อความ โดยพิจารณาร่วมกับคำตอบ ซึ่งเป็นคุณศัพท์ แล้วตอบพิจารณาว่าความรู้สึกของผู้ตอบโน้มเอียงไปทางใด

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวัดและประเมินความพึงพอใจเป็นการวัดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี หรือพอใจไม่พอใจ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น 1) การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมใช้ อย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยผู้ออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจสอบถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ และ 2) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดและประเมินความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถาม และวิธีการที่ดีเพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการวัดความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม จึงเลือกใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยการสร้างแบบสอบถามต้องระบุจุดมุ่งหมาย กำหนดประเด็นหลัก รูปแบบคำถาม สร้างตามจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง ทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ และนำไปใช้จริงต่อไป

บริบทของโรงเรียนวัดบ้านดาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

เขต 1

โรงเรียนวัดบ้านดาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดบริบทของโรงเรียนในปีการศึกษา 2563 ดังนี้ (โรงเรียนวัดบ้านดาด, 2563, หน้า 1-31)

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

1.1 ประวัติโดยย่อ

โรงเรียนวัดบ้านดาด ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 57 หมู่ที่ 13 ตำบลโกงธนู อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 13240 โทรศัพท์ 036-780651 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ขนาดพื้นที่ 7 ไร่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อตั้งเมื่อ 24 มิถุนายน พ.ศ.2479 โดยพระครูศิริโสภณ (มาฆฤกษ์ขำ) เจ้าอาวาสวัดบ้านดาด หลวงสฤทธิ์ สาลาลักษณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี มาเป็นประธานพิธีเปิด พร้อมด้วย ขุนอภิรักษ์ จรรยา ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี นายถนอม วิบูลย์มงคล นายอำเภอเมืองลพบุรี มีนายปุ่น ดวงจันทร์ เป็นครูใหญ่คนแรก มีจำนวนนักเรียน 65 คน ใช้ศาลาการเปรียญวัดบ้านดาดเป็นสถานที่เรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2511 ได้รับงบประมาณ 140,000 บาท ราษฎรบริจาคสมทบ เป็นจำนวนเงิน 128,000 บาท ก่อสร้างอาคารเรียนขนาด 7 คูณ 9 เมตร 5 ห้องเรียน 1 มุขหน้าแบบ ป 1 ฉ ใต้ถุนสูง และในปีต่อๆ มาได้รับงบประมาณต่อเติมชั้นล่างและก่อสร้างอาคารประกอบเพิ่มเติมได้แก่โรงอาหารและส้วม พ.ศ.2519 เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2535 เปิดสอนชั้นอนุบาล 4 ขวบ และ 5 ขวบ พ.ศ.2535 เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พ.ศ.2541 ได้รับงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 ขนาด 4 ห้องเรียน ใต้ถุนสูง เป็นเงิน 1,834,000บาท พ.ศ. 2542 ได้รับงบประมาณต่อเติมชั้นล่างจำนวน 4 ห้อง เป็นเงิน 363,000 บาท มีผู้บริหารดำรงตำแหน่งดังนี้

1. นายปุ่น ดวงจันทร์ ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ เมื่อ 24 มิถุนายน พ.ศ.2479 – 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2480
2. นายไสว ทองสุก ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ เมื่อ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2480 – 20 สิงหาคม พ.ศ.2482
3. นายทวี นิ่มครุฑ ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ เมื่อ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2482 - 5 พฤศจิกายน พ.ศ.2519
4. นายสมคิด ชูบุปผา ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ เมื่อ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 – 30 กันยายน พ.ศ.2543

5. นายเรืองฤทธิ์ สินดี ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เมื่อ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2543 – 8 มกราคม พ.ศ.2550

6. นางรัชณีเพ็ญ สุพันธนา ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เมื่อ 8 มกราคม พ.ศ. 2550 – 30 กันยายน พ.ศ.2553

7. นายสุชิน ตูลาทอง ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เมื่อ 30 กันยายน พ.ศ. 2553 – 15 ธันวาคม พ.ศ. 2554

8. นายวรศักดิ์ ภูเจริญ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เมื่อ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2554 – 30 กันยายน พ.ศ.2562

9. ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ เมื่อ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน

1.2 ข้อมูลนักเรียน

โรงเรียนมีข้อมูลนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2563) มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 183 คน

ตารางที่ 9 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
อนุบาล 2	1	11	11	22
อนุบาล 3	1	9	4	13
รวม	2	20	15	35
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1	11	3	14
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	1	11	8	19
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	1	11	7	18
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1	12	4	16
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	1	7	6	13
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1	16	5	21
รวม	6	68	35	101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	8	9	17
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	1	13	7	20
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	1	5	5	10

ตารางที่ 9 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน (ต่อ)

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
รวม	3	26	21	47
รวมทั้งสิ้น	11	114	69	183

1.3 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 10 จำนวนบุคลากรจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด			
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1	-
รองผู้อำนวยการ	-	-	-	-	-	-
ข้าราชการครู	3	11	-	10	4	-
ลูกจ้างชั่วคราว	1	1	-	2	-	-
นักการภารโรง	1	-	1	-	-	-
พี่เลี้ยงเด็กพิการเรียน	-	1	-	1	-	-
รวม	6	13	1	13	5	-

1.4 ข้อมูลด้านอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้

มีอาคารเรียนและอาคารประกอบ จำนวน 7 หลัง ได้แก่ อาคารเรียน 3 หลัง อาคารประกอบ 5 หลัง มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 11 ห้องเรียน มีห้องสมุด ขนาด 54 ตารางเมตร มีหนังสือทั้งหมด 2,807 เล่ม โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 20 เครื่อง มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้าของนักเรียน จำนวน 20 เครื่อง แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องศูนย์การเรียนรู้หุ่นยนต์ แปลงเกษตร เป็นต้น และแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ วัดบ้านดาด ชุมชนสวนพุด คณะปี่พาทย์ดนตรีไทย อบต.โก่งธนู เป็นต้น

1.5 สภาพชุมชนโดยรวม

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน มีลักษณะเป็นชุมชนที่สืบสานวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมของไทย เช่น การแข่งเรือยาว 11 ผีพาย ซึ่งเป็นงานประจำปีที่ทางวัดบ้านดาด ร่วมกับโรงเรียนและชุมชน จัดเป็นประจำทุกปีในวันหลังวันออกพรรษา 1 วัน นอกจากนี้ชุมชน

ยังมีการรวมตัวกันทำงานฝีมือหัตถกรรม คือ การสานพัดเป็นรายได้เสริมของครอบครัว ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เด่นของชุมชนคือศิลปกรรมด้านดนตรีไทย โดยโรงเรียนวัดบ้านดาบได้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยและนาฏศิลป์โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนักเรียนสามารถเล่นเป็นวงได้และนำไปแสดงร่วมในงานต่างๆ ของชุมชนได้ สถานที่ หน่วยงาน องค์กรใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียนได้แก่ วัดบ้านดาบ องค์กรบริหารส่วนตำบลโก่งธนู อาชีพหลักของชุมชน ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกผัก ทำการเกษตร มีบางส่วนที่ทำอาชีพโรงงาน ชุมชนมีกองทุนขยะของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เน้นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 30,000 - 40,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน

2. ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษา

2.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนวัดบ้านดาบ มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้คู่คุณธรรม น้อมนำความพอเพียง เคียงคู่ความเป็นไทย ก้าวไกลสู่อาเซียน ภายในปี 2567

2.2 พันธกิจ

2.2.1. พัฒนา ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างพอเพียง และมีความหลากหลาย
 2.2.2 ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
 2.2.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 2.2.4 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.5 ส่งเสริมและอนุรักษ์ความเป็นไทย

2.2.6 การเตรียมพร้อมนักเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3 เป้าประสงค์

2.3.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.3.2 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน

2.3.3 ผู้เรียนมีคุณธรรมนำความรู้ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.4 ครูและผู้เรียนมีจิตสำนึก เห็นคุณค่าการสืบสานศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

2.3.5 โรงเรียนเป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

2.4 อัตลักษณ์

มารยาทดี มีวินัย

2.5 เอกลักษณ์

สถานศึกษาแห่งการเรียนรู้

2.6 ประเด็นกลยุทธ์

2.6.1 สถานศึกษาแห่งการเรียนรู้

2.6.2 เชิดชูคุณธรรม

2.6.3 คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.6.4 ความเป็นไทย

2.6.5 ก้าวไกลสู่อาเซียน

2.7 กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาครูและนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 4 ปลุกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 6 ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมพัฒนาครูและนักเรียนเรียนรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. การประเมินสถานภาพของสถานศึกษา

ในการศึกษาสถานภาพของโรงเรียนวัดบ้านตาบได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ โดยใช้กระบวน SWOT Analysis จากสภาพแวดล้อมภายนอกในรูปแบบ C-PEST และจากสภาพแวดล้อมภายใน ในรูปแบบ 2S 4M ปรากฏผล ดังนี้

ปัจจัยภายนอก ในภาพรวมมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค คือ ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านการเมืองและกฎหมาย เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากขึ้น เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ปัจจัยภายนอกจะมีอุปสรรคทางด้านเศรษฐกิจทำให้การระดมทรัพยากรได้น้อยลง ปัจจัยภายนอก มีสถานภาพ “เอื้อ”

ปัจจัยภายใน ในภาพรวมมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน คือ ด้านการผลิตและการบริการโรงเรียนมีการบริการนักเรียนในทุกด้านได้ครบทุกคน ด้านการเงินโรงเรียนมีการจัดระบบด้านการเงินได้เป็นระบบและได้รับ การสนับสนุนการเงินจากชุมชนพอสมควร ด้าน

บริหารจัดการและโครงสร้างนโยบายโรงเรียนมีการบริหารและโครงสร้างที่เป็นระบบที่สามารถตรวจสอบได้ บุคลากรส่วนใหญ่มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยีทันสมัย ปัจจุบันภายในที่เป็นจุดอ่อนคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน ปัจจุบันภายในมีสภาพภาพ “แข็ง”

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนวัดบ้านดาด พบว่าอยู่ในสภาพเอื้อและแข็ง มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสพร้อมให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากกว่าเป็นอุปสรรคจึงอยู่ในสภาพที่เอื้อ ในขณะที่สภาพแวดล้อมภายใน อยู่ในสภาพที่แข็ง ทั้งด้านโครงสร้าง บุคลากร การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ อันยังประโยชน์ให้กับโรงเรียนมีความพร้อมที่จะพัฒนาต่อยอดงานต่างๆ ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ

(NT)

ตารางที่ 11 ผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ความสามารถด้านภาษาไทย	47.54	46.00	46.46
ความสามารถด้านคณิตศาสตร์	47.00	45.64	44.94
เฉลี่ยรวม	47.27	45.82	45.70

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561- 2562

ความสามารถ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ความก้าวหน้าในการพัฒนา
	2561	2562	
ด้านภาษา/ความสามารถด้านภาษาไทย	47.61	47.54	- 0.07
ด้านคำนวณ/ความสามารถด้านคณิตศาสตร์	40.95	47.00	+ 7.95
ด้านเหตุผล	38.57	-	-
เฉลี่ยรวม	42.38	47.27	+ 4.89

4.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ภาษาไทย	55.73	47.95	49.07
คณิตศาสตร์	37.31	31.60	32.90
วิทยาศาสตร์	39.88	34.30	35.55
ภาษาอังกฤษ	30.00	30.86	34.42
เฉลี่ยรวม	40.64	36.18	37.99

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561– 2562

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		ความก้าวหน้าในการพัฒนา
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	64.90	55.73	-9.17
คณิตศาสตร์	48.50	37.31	-11.19
วิทยาศาสตร์	42.95	39.88	-3.07
ภาษาอังกฤษ	43.50	30.00	-13.50
เฉลี่ยรวม	49.96	40.64	-9.32

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ภาษาไทย	50.53	55.91	55.14
คณิตศาสตร์	20.27	26.98	26.73
วิทยาศาสตร์	30.83	30.22	30.07
ภาษาอังกฤษ	32.00	32.98	33.25
เฉลี่ยรวม	33.41	36.52	36.30

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 – 2562

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		ความก้าวหน้า ในการพัฒนา
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	
ภาษาไทย	55.24	50.53	-4.71
คณิตศาสตร์	30.12	20.27	-9.85
วิทยาศาสตร์	38.47	30.83	-7.64
ภาษาอังกฤษ	26.12	32.00	+5.88
เฉลี่ยรวม	37.49	33.41	-4.08

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

กมล จิตรแข็ง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านยางแดง ปีการศึกษา 2550-2551 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังดำเนินการ ตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ ผลการวิจัยพบว่าหลังดำเนินการตามโครงการ นักเรียนมีคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรมโดยรวม และรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ การรักษาศีล การปฏิบัติสมาธิ และการสร้างปัญญา อยู่ในระดับพอใจมาก ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ พอใจมาก และผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องแตกต่างกันน้อย ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรมตามการรับรู้ของนักเรียนและการรับรู้ของครูผู้สอน ระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการ พบว่า ปีการศึกษา 2550 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2551 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 หลังดำเนินการตามโครงการ นักเรียนมีลักษณะคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 3 ด้านคือ การรักษาศีล การปฏิบัติสมาธิ และการสร้างปัญญาสูงกว่าก่อนดำเนินการตามโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการในปีการศึกษา 2550 โดยรวมอยู่ในระดับมากและความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองในทุกเรื่องแตกต่างกันน้อย ปีการศึกษา 2551 หลังดำเนินการตามโครงการครูผู้สอนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด และความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองในทุกเรื่องแตกต่างกันน้อย

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูผู้สอนจำนวน 114 คน และนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 338 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านบริบท (context) หลักการวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการพัฒนาวินัยนักเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ มีความเพียงพออยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ (process) กระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต (product) ความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก 5) ด้านผลกระทบ (impact) ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และ 6) ความคิดเห็นของ

นักเรียนต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ด้านผลผลิต (product) โดยภาพรวมนักเรียนมีวิสัยทัศน์ในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ธณัฐพร จันทร์แสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ CIPP Model ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน คณะครู 36 คน และผู้ปกครองนักเรียน 231 คน รวมทั้งหมดจำนวน 271 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท พบว่าวัตถุประสงค์โครงการที่ระบุไว้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะนิสัย รักการทำงาน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เพื่อให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารและครูมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านนี้ คือ นักเรียนมีความสนใจความต้องการโครงการนี้ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การแต่งตั้งคณะผู้ดำเนินโครงการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนี้ การดำเนินโครงการ การวางแผนปฏิบัติการตามโครงการมีความชัดเจน มีระดับรายงานผลการปฏิบัติงานเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งโรงเรียนมีระบบที่เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมกับการดำเนินโครงการนี้ รวมไปถึงมีระบบสารสนเทศนักเรียนอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกด้านและบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก แต่ห้องเรียนยังไม่มีที่เหมาะสมต่อโครงการเท่าที่ควร 3) ด้านกระบวนการ พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน มีทางเลือก คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสร้างหรือปฏิบัติสิ่งที่ตนเองอยากทำหรือสนใจ มีความหลากหลายของรูปแบบและวิธีการในการสร้างงาน มีความหลากหลายของทักษะ คือ เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันหลายระดับ รวมถึงมีการกำหนดแผน หรือปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม ต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก แต่ผู้ปกครอง องค์กรอื่น ๆ หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินโครงการน้อยมาก และ 4) ด้านผลผลิต พบว่า ด้านครู ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน มีทักษะในการสื่อความหมายกับนักเรียน มีทักษะ ในการใช้วิจรรย์ญาณตัดสินใจและแก้ปัญหา มีทักษะ ในการช่วยเหลือผู้เรียนและสามารถดึงความคิดให้ผู้เรียนแสดงออกได้ ส่วนด้านผู้เรียน พบว่านักเรียนมีความพอใจในการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎี Constructionism นักเรียนเรียนรู้ได้เอง

รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง สามารถทำงานเป็นกลุ่มหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักเรียนและบุคคลอื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบในการทำงาน แต่นักเรียนยังไม่สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้เท่าที่ควร รวมไปถึงไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดีเท่าที่ควร

กัญญา ลาดปะละ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินงาน 2) ประเมินกระบวนการดำเนินงาน และ 3) ประเมินผลผลิตของโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ผลการประเมินโครงการพบว่า 1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นผู้บริหารและครูเห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีนโยบาย แผนปฏิบัติงานประจำปีที่น่ามอบนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา 2) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารและครูเห็นว่าโครงการมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่ส่งเสริมการเป็นอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน และ 3) ด้านผลผลิต ผู้บริหารและครูเห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ส่วนผู้เรียนเห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลการประเมินทั้ง 3 ด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขวัญภา อุดหนานต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1) ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องนโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโดยเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีเป็นอย่างมากในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมจึงสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 3) ด้านกระบวนการ โรงเรียนดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ การวางแผนดำเนินงานมีความชัดเจนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานครบทุกกิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลา ที่กำหนดมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน และมีการประเมินผลสรุปผลการดำเนินงาน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) ด้าน

ผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนปฏิบัติตาม หลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยนักเรียนมีความขยัน ประหยัด ความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนน้อม รักษาความสะอาด มีความรักและสามัคคีในหมู่คณะและนักเรียนปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 5) ด้านผลกระทบของโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการเพราะส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรมในทางที่ดีขึ้น

ชูชื่น พงษ์ดี (2553, หน้า 126-128) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยใช้การประเมินรูปแบบชิปโมเดล (CIPP model) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านบริบท ซึ่งเป็นการประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพของนักเรียน และความต้องการของบุคลากรจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้ามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลกระทบทางสุขภาพ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย การมีสุขภาพดี การดูแลสุขภาพ และการมีความสุข ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

พระฉลอง พันธุ์เกียรติ (2553, หน้า 113-116) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการ ในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการของโครงการในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า 1) นักเรียนมีระเบียบวินัยมากขึ้น พฤติกรรมดีขึ้น ตั้งใจเรียนขึ้น 2) นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมตั้งใจปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องกริยามารยาทเรียบร้อยขึ้น และ 3) นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของกริยามารยาท การทักทาย และการรู้จักช่วยเหลือ และรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเองที่ได้รับมอบหมายดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ศิริพร พุ่มแก้ว (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จังหวัดยะลา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านบริบท (context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ด้านกระบวนการ (process) และด้านผลผลิต (product) พบว่า 1) ด้านการประเมินบริบทของโครงการ โครงการมีความชัดเจน

เหมาะสม ความสอดคล้องของหลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการในระดับมาก
 2) ด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โครงการมีความเหมาะสมและมีความพร้อม
 ในระดับมาก 3) ด้านการประเมินกระบวนการ มีผลการปฏิบัติในระดับมากที่สุด และ 4) ด้าน
 การประเมินผลผลิตของโครงการ นักเรียนมีวินัย คุณธรรมและจริยธรรมในระดับมาก และ
 ผลสำเร็จการดำเนินงานกิจกรรม 7 กิจกรรม ด้านปริมาณและด้านคุณภาพอยู่ในระดับมาก
 คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจต่อ
 โครงการในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

ทองหล่อ หล่อทอง (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม
 จริยธรรมของโรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2554 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ
 ประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2554
 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง
 ปีการศึกษา 2554 ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
 พื้นฐาน โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก
 เขต 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 393 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 184 คน กำหนดขนาดโดยใช้
 ตารางของเครซีเมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพแวดล้อม สำหรับครูและ
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ สำหรับครู
 แบบสอบถามกระบวนการดำเนินโครงการสำหรับครูแบบสำรวจพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับ
 คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แบบสอบถามความ
 พึงพอใจของผู้ปกครองการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ พบว่าการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
 โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2554 1) ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการมีผล
 การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์ 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ
 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) ด้านกระบวนการดำเนิน
 โครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน และ 4) ด้านผลผลิต
 ของโครงการเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม ด้านการมีวินัยและความรับผิดชอบ
 ร้อยละ 96.22 ด้านการมีความซื่อสัตย์ ร้อยละ 96.39 ด้านการมีความกตัญญูกตเวที ร้อยละ
 96.78 ด้านการมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เห็นแก่ตัว ร้อยละ 97.59
 ด้านมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ร้อยละ 97.25 และด้านการปฏิบัติตนเป็น
 ประโยชน์ต่อส่วนรวม ร้อยละ 97.82 ผู้ปกครองและนักเรียนมีความพึงพอใจด้านคุณธรรม
 จริยธรรมโรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2554 ในระดับมากที่สุด และผ่าน
 เกณฑ์การประเมิน

รังสรรค์ ปินใจ (2554, หน้า 69-71) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554 ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และภารกิจของโรงเรียนในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ปัจจัยในการดำเนินการโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งด้านงบประมาณบุคลากร เวลา มีความเพียงพอและเหมาะสมในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมในการบริหารจัดการโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน มีระดับการปฏิบัติและความเหมาะสมในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ 3.00 ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 85.40 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด จำนวนนักเรียนที่มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 68.92 เช่นเดียวกับกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 57.11 ผลการสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 พบว่านักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ร้อยละ 100

กาญจนา อิ่มจีน (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนจำนวน 334 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบายและเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อม ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ด้านผลผลิต ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีประสิทธิผลของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ครองทรัพย์ เชิดชู (2556, หน้า 86) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนบ้านพะไล ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ซึ่งเป็นแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารและครูจำนวน 14 คน และนักเรียน จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยเทคนิควิธีเปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญ (paired weighting procedure : PWP) แบบสอบถามและแบบทดสอบ ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าทดสอบที (t-test) พบว่า 1) ด้านบริบทของโรงเรียน พบว่า หลังจากที่ได้ประชุมประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 พบว่า การส่งเสริมการปลูกฝังระเบียบวินัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีคุณธรรมจริยธรรม ตามวิถีวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียน เป็นจุดด้อยของโรงเรียนผู้บริหาร และคณะครูจึงหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข โดยค้นหาความต้องการจำเป็น และความเร่งด่วน คือ โครงการการพัฒนาโรงเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนใน 4 ด้าน ที่มีปัญหา คือ ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน 2) ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ มีความเหมาะสมหรือเพียงพออยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินกระบวนการในโครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เกี่ยวกับการวางแผนการบริหาร โดยภาพรวม พบว่า การปฏิบัติตามแผนและการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการประเมินผลผลิตของโครงการการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า 4.1) ด้านความรู้ความเข้าใจของครูที่เกี่ยวกับการสอนนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวม พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก 4.2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม และรายด้านนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการดำเนินโครงการมากกว่าก่อนดำเนินโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4.3) ด้านความพึงพอใจของครูที่มีต่อการอบรมโดยภาพรวม ครูมีความพึงพอใจต่อการอบรมเกี่ยวกับการสอนคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ดลนภา การ์กัษ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมเด็กดี มีคุณธรรมเข้าศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิตและผลกระทบ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคดำเนินโครงการ 3) เพื่อศึกษาแนวทางและหลักเกณฑ์การประเมินการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในโครงการโควตาแบบพิเศษโดยมีผู้ให้ข้อมูล

ของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) กลุ่มประธานหลักสูตร 3) กลุ่มคณะกรรมการดำเนินงาน 4) กลุ่มนิสิตปัจจุบัน 5) กลุ่มบัณฑิต และ 6) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ในการประเมินโครงการครั้งนี้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป ชิปโมเดลของสตัฟเฟิลบีม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบทด้านวัตถุประสงค์ พบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในระดับมากถึงมากที่สุด ($=4.10-4.67$) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าด้านคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือก พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก 3) การประเมินกระบวนการ ด้านการดำเนินการจัดโครงการ ได้แก่ ระยะเวลาและขั้นตอนในการรับสมัคร ระยะเวลาการสอบสัมภาษณ์ ประกาศผลสอดคล้องคัดเลือก ขั้นตอนการสอบสัมภาษณ์และรายงานตัว พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($=3.58-4.08$) 4) การประเมินผลผลิต ด้านคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ทักษะความรู้ความสามารถในเนื้อหารายวิชา คุณลักษณะ ความประพฤติ ทักษะการปฏิบัติ ทักษะภาษาต่างประเทศทักษะความเป็นผู้นำ ค่านิยมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต ศักยภาพการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก ($=3.19-4.42$) และ 5) การประเมินผลกระทบ จากผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($=4.02-4.40$)

สุพัตรา เชิดทฤษฎ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโค้งตะคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยประยุกต์รูปแบบการประเมินชิปโมเดลใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านผลกระทบ เครื่องมือที่ใช้ในการตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างประเด็นการประเมินกับตัวบ่งชี้ และความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น 67 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านบริบท พบว่า ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และชุมชนให้การยอมรับต่อกิจกรรมของโครงการในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทอยู่ในระดับดี 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมและความเพียงพอของ

บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการประเมินด้านบริบทอยู่ในระดับพอใช้ 3) ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารจัดการการดำเนินการจัดกิจกรรมและการวัดและประเมินผล ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านกระบวนการอยู่ในระดับดี 4) ด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการของนักเรียนในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินด้านประสิทธิผลอยู่ในระดับดี 5) ด้านผลกระทบ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินด้านผลกระทบอยู่ในระดับดี และ 6) ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนบ้านโค้งตะคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดี

สิริรัฐ เลี้ยงอำนวย (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม เพื่อประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการต่อนโยบายของโรงเรียน ในด้านความคิดเห็นของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองที่มีบริบทหรือสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมและวิธีการจัดการทรัพยากรในการดำเนินงานของโครงการ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ระยะเวลา ในด้านความคิดเห็นของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนงานในการจัดกิจกรรม ขั้นตอนในการดำเนินการขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ขั้นประเมินผล และขั้นปรับปรุงแก้ไข จำนวน 9 กิจกรรม ในด้านความคิดเห็นของครู ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 4) การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ เพื่อประเมินการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ได้จากการจัดโครงการ จำนวน 9 กิจกรรม สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน ผลการประเมินในภาพรวมพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยเกี่ยวกับความใฝ่เรียนรู้

ปิลินญา วงศ์บุญ (2550, หน้า 67-71) ได้ศึกษาคูณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอเซฟอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีลักษณะเป็นสถานการณ์ 3 ตัวเลือก จำนวน 75 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน 2 ทาง และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยสถิติทดสอบของเซฟเฟ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอเซฟอุปถัมภ์

มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับสูง โดยมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านกล้าคิดริเริ่มสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีเหตุผล ความเพียรพยายาม ความตั้งใจอย่าง มีสติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามลำดับ 2) นักเรียนชายและนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนอชเชฟอุปถัมภ์ มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนชายมีคุณลักษณะ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่อยู่ใน ระดับชั้นต่างกันมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ตัวแปรเพศกับระดับชั้นไม่ส่งผลให้เกิดผลของปฏิสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

สมนึก แกระหัน (2551, หน้า 73) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมการเรียนรู้ ด้านความใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ด้านความสามัคคี ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์ ความ ขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ และการใฝ่หาความรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอคำชะอี สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 236 คน พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและ การใฝ่เรียนรู้อันสูงของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้าน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการใฝ่เรียนรู้อันสูง ของนักเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย ในทุกด้าน

สลี ตันลิสลาสน์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการยกระดับคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้อันสูงด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมด้านใฝ่เรียนรู้อันสูงของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล วัดท้าวโคตร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้อันสูงหลังการทดลองอยู่ใน ระดับสูงมากกว่าก่อนการทดลองซึ่งอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พบว่านักเรียนใฝ่เรียนรู้อันสูงขึ้น นักเรียนสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น มีความรอบรู้ทัน เหตุการณ์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

ศราวุธ จอมนำ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็น ฐานเรื่อง อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถในการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อันสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อันสูงของผู้เรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บริบท เป็นฐาน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปราโมช พันธุมะชินทร์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้แบบเรียนเชิงวรรณกรรมเรื่อง “เศรษฐศาสตร์ไม่ยากอย่างที่คิด” กับหนังสือที่โรงเรียนกำหนดผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบเรียนเชิงวรรณกรรมมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Milson, A.J., & Roberts, J. A. (2008, p.39) ได้ศึกษาความใฝ่เรียนรู้ด้านสังคมศาสตร์โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะและได้ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือและใช้วิธีการสอนด้านสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 โดยจัดการเรียนรู้โดยใช้สารสนเทศเป็นฐาน โดยแบ่งเป็นสามกลุ่มเพื่อทำการค้นคว้าและนำเสนอผลการทดลองซึ่งให้เห็นความแตกต่างหลังเรียนโดยรู้คุณค่าของอินเทอร์เน็ต และรู้แหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และนักเรียนมีวิธีการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารเบื้องต้นโดยหลีกเลี่ยงอุปสรรคและครูผู้ช่วยสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ และนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างในการพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ในการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงให้ได้มาซึ่งข้อสรุป

3. งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ชุตินา สาลีสี (2552, หน้า 69) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้น 12 ชุด จากการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกกิจกรรมและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชูลีรัชต์ ประกิจ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามกระบวนการสอบแบบซินเนคติกส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์วิชาการสร้างงานแอนิเมชัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า บทเรียนบนเว็บมีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของ McGuigan's and Peter เท่ากับ 1.22 เปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนและก่อนเรียน ค่า t 95.55 เพิ่มขึ้นอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและก่อนเรียน ค่า t 33.52 เพิ่มขึ้นอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉัตรอนงค์ คำดีราช (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า บทเรียนบนเว็บที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความพึงพอใจในระดับมาก

วิไลภรณ์ โพธิ์บุตดี (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.83/75.11 2) ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) เจตคติต่อการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด

Mayasari, T., Kadarohman, A., Rusdiana, D., & Kaniawati, I. (2016, Abstract) ได้ศึกษาระดับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ผ่านการสร้างสรรค์ชิ้นงาน “พลังงานทดแทน (พลังงานจากแสงอาทิตย์)” โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนจำนวน 29 คน ที่เรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยประเมินระดับความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ 4P ผลการวิจัยพบว่าชิ้นงานที่ได้จากการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ และนักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

4. งานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบ

นิตยา ศรีภูธร (2555, หน้า 63) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และศึกษาเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 12 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 12 คน เครื่องมือคือ แบบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง โปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ The Wilcoxon Matched-Pairs Rank Test และ The Mann-Whitney U Test พบว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาพร สุกบดิน (2557, หน้า 77) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง (flipped classroom) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 100 คน โรงเรียนโสธรพิทยาคม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับ (flipped classroom) มีความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปานรดา บัญหนองสา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมด้วยวิธีการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนและความรับผิดชอบและวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนและความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง พบว่า คะแนนหลังการใช้โปรแกรมฝึก (posttest) สูงกว่าคะแนนก่อนการใช้โปรแกรมฝึก (pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนหลังการใช้โปรแกรมฝึก (posttest) กับคะแนนหลังเข้าร่วมโปรแกรมฝึก 2 สัปดาห์ (follow up) ไม่แตกต่างกัน

มูนี่เราะห์ ยานยา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้อิงแนวคิดจิตตปัญญา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อิงแนวคิดจิตตปัญญามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อิงแนวคิดจิตตปัญญา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อิงแนวคิดจิตตปัญญา มีความรับผิดชอบทางการเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อิงแนวคิดจิตตปัญญา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จินตนา วิไลชนม์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้กระบวนการกระจำง่า่านิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้กระบวนการกระจำง่า่านิยมสามารถทำให้

นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น และค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย รวมทั้งสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ครอบครัว วัด ชุมชน และสังคม ในอันที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นเยาวชนที่ดีของสังคมและประเทศชาติ และทำให้มองเห็นแนวทางในการดำเนินการประเมินโครงการ ซึ่งการประเมินเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในกระบวนการวางแผนและกำหนดโครงการ ผลจากการประเมินที่เป็นระบบจะสามารถใช้ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขงานหรือโครงการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้ประเมินได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยประยุกต์ใช้แบบการประเมินตามรูปแบบซีพีบี (CIPP model) เป็นการประเมินโครงการในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ตามประเด็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การประเมินก่อนดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

3) การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ)

3.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

3.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน

ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

3. การประเมินหลังดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1.1) ประเมินจากแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) และฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)

1.1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

1.2) ประเมินจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการในด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)

1.2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียน

วัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้ประเมินสร้างและพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของการประเมิน ดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับบริบทของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อรายการ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 330-332)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อรายการ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 333-335)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อรายการ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 336-338)

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 47 ข้อรายการ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 339-342)

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง) ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อรายการ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 343-345)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21) ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ใช้สำหรับสัมภาษณ์ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบบันทึกความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์จดประเด็นลงในแบบสัมภาษณ์ (รายละเอียดภาคผนวก ก หน้า 346-348)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด เพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างและรูปแบบของประเมินโครงการ โดยใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP model)

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการประเมินรูปแบบชิปปี้ และให้ครอบคลุมการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน สำหรับใช้ในการประเมินโครงการ

3. ศึกษาลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่เหมาะสมกับรูปแบบการประเมินโครงการและผู้ให้ข้อมูล

4. สร้างเครื่องมือตามขอบข่ายที่ศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการประเมิน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. นำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษา การวิจัย การวัดและประเมินผล และมีประสบการณ์ด้านการประเมินโครงการ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดย

พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา เพื่อให้มีความสมบูรณ์และให้ผู้ตอบเข้าใจได้ง่าย สามารถวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกข้อที่ผลการพิจารณามีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า (รายละเอียดภาคผนวก ค หน้า 358-365)

- 1.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
- 1.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
- 1.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00
- 1.4 แบบสอบถามฉบับที่ 4 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00
- 1.5 แบบสอบถามฉบับที่ 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00
- 1.6 แบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

2. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และโครงการที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 (เดือนพฤษภาคม 2563 - มิถุนายน 2563) โดยแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับ ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบบสอบถามฉบับที่ 1-2 ทดลองใช้กับครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง และแบบสอบถามฉบับที่ 3-5 ทดลองใช้กับครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ (try out) มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้การหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้ (รายละเอียดภาคผนวก ค หน้า 366-371)

- 4.1 ฉบับที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.858
- 4.2 ฉบับที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.862
- 4.3 ฉบับที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.899
- 4.4 ฉบับที่ 4 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.976
- 4.5 ฉบับที่ 5 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.913

5. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อนัดหมายกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งครูผู้สอนและนักเรียน ประสานขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการในปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 17 รายละเอียดการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็น	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์	เกณฑ์
การประเมินก่อนดำเนินโครงการ					
1. ประเมินด้านบริบท (context evaluation) - ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ - ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ - การยอมรับของชุมชนต่อกิจกรรมของโครงการ - วัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ - การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ - ความต้องการของบุคลากรต่อการดำเนินโครงการ	แบบสอบถาม ฉบับที่ 1	1. ครู 2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง	ก.ค. 2563	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ≥ 3.50

ตารางที่ 17 รายละเอียดการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ประเด็น	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์	เกณฑ์
2. ประเมินด้าน ปัจจัยนำเข้า (input evaluation) - ความพร้อมและ ความเพียงพอของ บุคลากร - ความพร้อมและ ความเพียงพอของ งบประมาณ - ความพร้อมและ ความเพียงพอของ วัสดุอุปกรณ์	แบบสอบถาม ฉบับที่ 2	1. ครู 2. คณะกรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง	ก.ค. 2563	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ≥ 3.50
3. ประเมิน คุณลักษณะเชิง บวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนิน โครงการ)	แบบสอบถาม ฉบับที่ 4	1. ครู 2. คณะกรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน	ก.ค. 2563	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	-
การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ					
4. ประเมินด้าน กระบวนการ (process evaluation) - การบริหารจัดการ - การดำเนินการ จัดกิจกรรม - การวัดและ ประเมินผล - การมีส่วนร่วมใน การวิเคราะห์ความ คุ่มค่าของการใช้ ทรัพยากร	แบบสอบถาม ฉบับที่ 3	1. ครู 2. คณะกรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน	ต.ค. 2563	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ≥ 3.50

ตารางที่ 17 รายละเอียดการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ประเด็น	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์	เกณฑ์
- การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ					
- การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการ					
การประเมินหลังดำเนินโครงการ					
5. ประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)	แบบสอบถาม ฉบับที่ 4	1. ครู 2. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน	มี.ค. 2564	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 5. การทดสอบที (t-test)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ≥ 3.50 , $\alpha = .01$
- คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ)	แบบสัมภาษณ์	1. ครู 2. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน	มี.ค. 2564	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. การวิเคราะห์เนื้อหา	-
- ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง	แบบสอบถาม ฉบับที่ 5	1. ครู 2. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน	มี.ค. 2564	1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ≥ 3.50

3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และบันทึกผล

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ประเมินได้รับแบบสอบถามที่ถูกต้อง สมบูรณ์ คั้นจากกลุ่มตัวอย่าง และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างครบทุกประเด็นแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 3 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1. ผลการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 4 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ผลจากการสัมภาษณ์ ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยวิธีแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากสัมภาษณ์ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 4 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเปรียบเทียบผลการประเมินครั้งที่ 1 (ก่อนดำเนินโครงการ) และครั้งที่ 2 (หลังดำเนินโครงการ) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 5 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการประเมิน

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (index of item-objective congruence : IOC) (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243-244)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbach's alpha coefficient) (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 234)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การหาค่าร้อยละ (percentage) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2546, หน้า 18)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 การหาค่าเฉลี่ย (mean) (บุญธรรม กิจปรีดาปริสฺฐิ, 2546, หน้า 46)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน ค่าคะแนน

$\sum fX$ แทน ผลรวมค่าคะแนนตั้งแต่ค่า 1, 2, ... ถึง n

n แทน จำนวนคะแนน

2.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (บุญธรรม กิจปรีดาปริสฺฐิ, 2546, หน้า 63)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (fX - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ $S.D$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ค่าคะแนน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนคะแนน

2.4 การทดสอบที (t-test for dependent samples) จากสูตร ดังนี้ (พิสนุ ฟองศรี, 2550, หน้า 174)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}; \quad df = n-1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติทดสอบที

D แทน ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่ของคะแนน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งผู้ประเมินจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้ประเมินขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองแต่ละคู่
N	แทน	จำนวนคู่ของคะแนน
$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
Sig.	แทน	มีความน่าจะเป็นของความมีนัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (context evaluation)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1. ผลการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านบริบท (context) ผู้ประเมินได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ แสดงดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านบริบท (context)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	52.14
หญิง	56	47.86
รวม	117	100
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	22	18.80
30-50 ปี	75	64.10
สูงกว่า 50 ปี	20	17.10
รวม	117	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	52	44.44

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านบริบท (context) (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	49	41.88
สูงกว่าปริญญาตรี	16	13.68
รวม	117	100
สถานภาพ		
ครู	14	11.97
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6	5.13
ผู้ปกครอง	97	82.91
รวม	117	100

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.14 มีอายุ 30-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.10 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 44.44 และมีสถานภาพเป็นผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 82.91

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามด้านบริบท (context) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ในด้านบริบท (context) ตามประเด็น ได้แก่ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การยอมรับของชุมชนต่อกิจกรรมของโครงการ วัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ และความต้องการของบุคลากรต่อการดำเนินโครงการ เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 19-22

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context) โดยรวม

n = 117

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด	4.24	0.49	มาก
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน	4.36	0.68	มาก

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context)
โดยรวม (ต่อ)

n = 117

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	4.58	0.56	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถ ปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้	4.30	0.59	มาก
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรม โดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ ชัดเจน	4.32	0.62	มาก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับ เป้าหมายของโครงการ	4.66	0.51	มากที่สุด
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงาน โครงการ	4.53	0.55	มากที่สุด
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการ ดำเนินงานโครงการ	4.38	0.60	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.68	0.49	มากที่สุด
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการ กำหนดทิศทางการทำงานโครงการ	4.56	0.56	มากที่สุด
รวม	4.46	0.18	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน
ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$,
S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียน
มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.49)
วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.51) และ

วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.56) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.49)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context) โดยครู

n = 14			
ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด	4.29	0.47	มาก
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน	4.71	0.47	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	4.79	0.43	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้	4.29	0.47	มาก
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรม โดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.14	0.53	มาก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ	4.50	0.52	มากที่สุด
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	4.64	0.50	มากที่สุด
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ	4.21	0.43	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.86	0.36	มากที่สุด

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context)
โดยครู (ต่อ)

n = 14

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ	4.50	0.65	มากที่สุด
รวม	4.49	0.22	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท โดยครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.49) วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.43) และวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.47) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรมโดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.53)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

n = 6

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด	4.50	0.55	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน	4.33	0.52	มาก
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context)
โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

n = 6			
ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้	4.67	0.52	มากที่สุด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรมโดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.33	0.52	มาก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ	4.50	0.55	มากที่สุด
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	4.83	0.41	มากที่สุด
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ	4.83	0.41	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.83	0.41	มากที่สุด
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.65	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ, ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ, โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.41) และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้วัดและประเมินผลได้,

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน, วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรมโดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.52)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context) โดยผู้ปกครอง

n = 97

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด	4.22	0.48	มาก
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน	4.31	0.70	มาก
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	4.53	0.58	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้	4.28	0.61	มาก
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรม โดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.34	0.64	มาก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ	4.69	0.51	มากที่สุด
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	4.49	0.56	มาก
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ	4.38	0.62	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	4.64	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท (context) โดยผู้ปกครอง (ต่อ)

n = 97			
ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ	4.56	0.56	มากที่สุด
รวม	4.44	0.16	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านบริบท โดยผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.51) โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.56) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.48)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (input) ผู้ประเมินได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (input)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	61	52.14
หญิง	56	47.86
รวม	117	100

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (input)
(ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	22	18.80
30-50 ปี	75	64.10
สูงกว่า 50 ปี	20	17.10
รวม	117	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	52	44.44
ปริญญาตรี	49	41.88
สูงกว่าปริญญาตรี	16	13.68
รวม	117	100
สถานภาพ		
ครู	14	11.97
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6	5.13
ผู้ปกครอง	97	82.91
รวม	117	100

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.14 มีอายุ 30-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.10 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 44.44 และมีสถานภาพเป็นผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 82.91

2) ผลจากการตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ในด้านปัจจัยนำเข้า (input) ตามประเด็น ได้แก่ ความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ แสดงดังตารางที่ 24-27

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยรวม

n = 117

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.56	0.53	มากที่สุด
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.59	0.51	มากที่สุด
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	4.61	0.56	มากที่สุด
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.31	0.59	มาก
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.35	0.53	มาก
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	4.24	0.49	มาก
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	4.21	0.61	มาก
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.57	0.50	มากที่สุด
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน	4.41	0.57	มาก
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ	4.49	0.55	มาก
รวม	4.43	0.17	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.56) บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.51) และวัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอ

ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.61)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยครู

n = 14

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.79	0.43	มากที่สุด
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.64	0.50	มากที่สุด
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	4.57	0.51	มากที่สุด
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.50	0.52	มากที่สุด
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.57	0.51	มากที่สุด
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	4.21	0.43	มาก
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	4.71	0.47	มากที่สุด
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.43	0.51	มาก
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน	4.50	0.52	มากที่สุด
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ	4.64	0.50	มากที่สุด
รวม	4.56	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า โดยครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.43) ($\bar{X}=4.71$,

S.D.=0.47) และบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ, มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.43)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

n = 6			
ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.67	0.52	มากที่สุด
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.67	0.52	มากที่สุด
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	4.50	0.55	มากที่สุด
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.33	0.52	มาก
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.17	0.41	มาก
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	4.17	0.41	มาก
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	4.33	0.52	มาก
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.50	0.55	มากที่สุด
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน	4.50	0.55	มากที่สุด
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ	4.33	0.52	มาก
รวม	4.42	0.21	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ ด้านปัจจัยนำเข้า โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ, บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.52) บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ, วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ, วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.55) และการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม, มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว, มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน, แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.41)

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยผู้ปกครอง

n = 97

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.52	0.54	มากที่สุด
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	4.58	0.52	มากที่สุด
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	4.62	0.57	มากที่สุด
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.28	0.61	มาก
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน	4.33	0.53	มาก
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	4.25	0.50	มาก
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	4.13	0.61	มาก
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	4.60	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านปัจจัยนำเข้า (input) โดยผู้ปกครอง (ต่อ)

n = 97			
ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน	4.39	0.59	มาก
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ	4.47	0.56	มาก
รวม	4.42	0.16	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านปัจจัยนำเข้า โดยผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.57) วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.49) และบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.61)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการ (process) ผู้ประเมินได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการ (process)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	57.01
หญิง	92	42.99
รวม	214	100

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านกระบวนการ (process) (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	119	55.61
30-50 ปี	75	35.05
สูงกว่า 50 ปี	20	9.34
รวม	214	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	149	69.62
ปริญญาตรี	49	22.90
สูงกว่าปริญญาตรี	16	7.48
รวม	214	100
สถานภาพ		
ครู	14	6.54
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6	2.80
นักเรียน	97	45.33
ผู้ปกครอง	97	45.33
รวม	214	100

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.01 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.61 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 69.62 และมีสถานภาพเป็นนักเรียนและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 45.33 อย่างละเท่ากัน

2) ผลจากการตอบแบบสอบถาม ด้านกระบวนการ (process) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ในด้านกระบวนการ (process) ตามประเด็น ได้แก่ การบริหารจัดการ การดำเนินการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการ เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 29-33

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ
(process) โดยรวม

n = 214

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และ ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	4.36	0.54	มาก
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความ รับผิดชอบที่ชัดเจน	4.42	0.52	มาก
3. มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน โครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.24	0.65	มาก
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการ อย่างสม่ำเสมอ	4.36	0.61	มาก
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความใฝ่เรียนรู้	4.61	0.53	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์	4.59	0.51	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.60	0.57	มากที่สุด
8. การวัด และ ประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.38	0.58	มาก
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความ เหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	4.33	0.58	มาก
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน	4.39	0.55	มาก
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่า ของการใช้ทรัพยากร	4.30	0.58	มาก

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยรวม (ต่อ)

n = 214

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	4.65	0.48	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	4.42	0.59	มาก
รวม	4.43	0.16	มาก

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.53) และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.65)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยครู

n = 14

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	4.50	0.65	มากที่สุด
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	4.29	0.47	มาก
3. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.51	มาก

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ (process) โดยครู (ต่อ)

n = 14			
ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.71	0.47	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้	4.86	0.36	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.71	0.47	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม	4.64	0.50	มากที่สุด
8. การวัด และประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.29	0.61	มาก
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	4.14	0.53	มาก
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.21	0.43	มาก
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร	4.36	0.63	มาก
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	4.86	0.36	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	4.21	0.58	มาก
รวม	4.48	0.15	มาก

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ โดยครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้, การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.36) นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ, ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.47) และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน, การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.58)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

n = 6			
ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	4.33	0.52	มาก
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อที่ชัดเจน	4.17	0.75	มาก
3. มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.52	มาก
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.52	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้	4.67	0.52	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.83	0.41	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม	4.83	0.41	มากที่สุด
8. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.50	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ (process) โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

n = 6			
ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	4.50	0.55	มากที่สุด
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.17	0.41	มาก
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร	4.00	0.00	มาก
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	4.83	0.41	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	4.33	0.52	มาก
รวม	4.47	0.24	มาก

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านกระบวนการ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์, ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม, การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.41) นีเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ, ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.52) และการวัดและประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ, การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.55) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.00)

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ
(process) โดยนักเรียน

n = 97			
ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และ ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	4.35	0.50	มาก
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความ รับผิดชอบที่ชัดเจน	4.52	0.50	มากที่สุด
3. มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน โครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.28	0.66	มาก
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการ อย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.59	มาก
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความใฝ่เรียนรู้	4.60	0.51	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์	4.65	0.48	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนา ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.62	0.51	มากที่สุด
8. การวัด และ ประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.44	0.58	มาก
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความ เหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	4.39	0.55	มาก
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน	4.41	0.57	มาก
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่า ของการใช้ทรัพยากร	4.36	0.58	มาก

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ (process) โดยนักเรียน (ต่อ)

n = 97

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	4.73	0.45	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	4.45	0.60	มาก
รวม	4.48	0.14	มาก

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ โดยนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.45) ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.51) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.66)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ (process) โดยผู้ปกครอง

n = 97

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	4.35	0.58	มาก
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	4.36	0.52	มาก
3. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.66	มาก

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ (process) โดยผู้ปกครอง (ต่อ)

n = 97			
ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.63	มาก
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้	4.58	0.56	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.51	0.54	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม	4.56	0.56	มากที่สุด
8. การวัด และประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.32	0.57	มาก
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	4.28	0.61	มาก
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	4.41	0.55	มาก
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร	4.25	0.60	มาก
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	4.53	0.50	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	4.41	0.59	มาก
รวม	4.38	0.15	มาก

จากตารางที่ 33 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านกระบวนการ โดยผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.56) ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.56) และการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.66)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1. ผลการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้ประเมินได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ แสดงดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	57.01
หญิง	92	42.99
รวม	214	100
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	119	55.61
30-50 ปี	75	35.05
สูงกว่า 50 ปี	20	9.34
รวม	214	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	149	69.62
ปริญญาตรี	49	22.90
สูงกว่าปริญญาตรี	16	7.48
รวม	214	100

ตารางที่ 34 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ครู	14	6.54
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6	2.80
นักเรียน	97	45.33
ผู้ปกครอง	97	45.33
รวม	214	100

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.01 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.61 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 69.62 และมีสถานภาพเป็นนักเรียนและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 45.33 อย่างละเท่ากัน

2) ผลจากการตอบแบบสอบถาม ด้านผลผลิต (product) คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ครั้งที่ 1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) และครั้งที่ 2 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 35-36

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ครั้งที่ 1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความใฝ่เรียนรู้			
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน	3.63	0.56	มาก
2. นักเรียนเอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	3.57	0.58	มาก

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ครั้งที่ 1 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม
(ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.55	0.64	มาก
4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งจากภายในและ ภายนอกโรงเรียน	3.51	0.63	มาก
5. นักเรียนสามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	3.54	0.64	มาก
6. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของทาง โรงเรียน	3.55	0.62	มาก
7. นักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ	3.59	0.63	มาก
8. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพสามารถนำไปใช้ได้ จริง	3.56	0.64	มาก
9. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีและรักในอาชีพสุจริต	3.57	0.61	มาก
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ใน ชุมชน	3.51	0.57	มาก
11. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหา ความรู้ได้	3.46	0.65	ปานกลาง
12. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย	3.57	0.61	มาก
13. นักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.64	0.65	มาก

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 1 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม
(ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
2. ความคิดสร้างสรรค์			
14. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของ ปัญหาได้	3.50	0.56	มาก
15. นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน	3.52	0.64	มาก
16. นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี	3.43	0.67	ปานกลาง
17. นักเรียนสามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้	3.60	0.59	มาก
18. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก	3.50	0.62	มาก
19. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล	3.60	0.59	มาก
20. นักเรียนมีใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดยไม่หลีกเลี่ยง	3.45	0.59	ปานกลาง
21. นักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน	3.57	0.58	มาก
22. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ	3.45	0.62	ปานกลาง
23. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.52	0.59	มาก
24. นักเรียนคิดหรือทำในสิ่งที่ซับซ้อนหรือแปลกใหม่	3.49	0.64	ปานกลาง
25. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	3.64	0.60	มาก
26. นักเรียนมีความคิดอิสระและยืดหยุ่น	3.48	0.63	ปานกลาง
27. นักเรียนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี	3.52	0.59	มาก
28. นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์	3.51	0.63	มาก
29. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี	3.60	0.61	มาก
3. ความรับผิดชอบ			
30. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	3.58	0.58	มาก

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 1 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม
(ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
31. นักเรียนอาสาทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน	3.48	0.59	ปานกลาง
32. นักเรียนดูแล รักษาสาธารณสมบัติด้วยความ เต็มใจ	3.55	0.62	มาก
33. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม	3.56	0.60	มาก
34. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วม สร้างสิ่งที่ดีงามแก่ส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น	3.50	0.66	มาก
35. นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรงบันดาลใจในการ ประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	3.60	0.60	มาก
36. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.47	0.62	ปานกลาง
37. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	3.56	0.56	มาก
38. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	3.58	0.57	มาก
39. นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน	3.59	0.58	มาก
40. นักเรียนมีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ	3.57	0.60	มาก
41. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.57	0.63	มาก
42. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	3.61	0.60	มาก
43. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณี และ วัฒนธรรม	3.57	0.58	มาก
44. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับ บุคคลอื่นได้	3.53	0.60	มาก

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) โดยรวม (ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
45. นักเรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ	3.52	0.61	มาก
46. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.57	0.56	มาก
47. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.69	0.62	มาก
รวม	3.55	0.27	มาก

จากตารางที่ 35 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 1 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.65) นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.56) และนักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.63) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.65) 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.60) นักเรียนสามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้, นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล ($\bar{X}=3.60$, S.D.=0.59) นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X}=3.60$, S.D.=0.61) และนักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน ($\bar{X}=3.57$, S.D.=0.58) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี ($\bar{X}=3.43$, S.D.=0.67) และ 3) ด้านความรับผิดชอบ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.62) นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.61$, S.D.=0.60) และนักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรงบันดาลใจในการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ($\bar{X}=3.60$, S.D.=0.60) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 2 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) โดยรวม
n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ความใฝ่เรียนรู้			
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน	4.33	0.52	มาก
2. นักเรียนเอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการ เรียนรู้	4.29	0.58	มาก
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.16	0.65	มาก
4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งจากภายในและ ภายนอกโรงเรียน	4.28	0.63	มาก
5. นักเรียนสามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	4.25	0.61	มาก
6. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของทาง โรงเรียน	4.31	0.61	มาก
7. นักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ	4.29	0.59	มาก
8. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพสามารถนำไปใช้ได้ จริง	4.27	0.63	มาก
9. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีและรักในอาชีพสุจริต	4.29	0.60	มาก
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ใน ชุมชน	4.29	0.66	มาก
11. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหา ความรู้ได้	4.34	0.56	มาก

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 2 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) โดยรวม
(ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย	4.29	0.59	มาก
13. นักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.32	0.61	มาก
2. ความคิดสร้างสรรค์			
14. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของ ปัญหาได้	4.29	0.60	มาก
15. นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน	4.24	0.59	มาก
16. นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี	4.32	0.62	มาก
17. นักเรียนสามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้	4.32	0.61	มาก
18. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก	4.25	0.63	มาก
19. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล	4.26	0.60	มาก
20. นักเรียนมีใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดยไม่หลีกเลี่ยง	4.30	0.58	มาก
21. นักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน	4.26	0.61	มาก
22. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ	4.28	0.56	มาก
23. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.35	0.57	มาก
24. นักเรียนคิดหรือทำในสิ่งที่ซับซ้อนหรือแปลกใหม่	4.27	0.60	มาก
25. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	4.33	0.58	มาก
26. นักเรียนมีความคิดอิสระและยืดหยุ่น	4.26	0.59	มาก
27. นักเรียนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี	4.30	0.56	มาก
28. นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์	4.28	0.58	มาก
29. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี	4.40	0.56	มาก

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ครั้งที่ 2 การประเมิน
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) โดยรวม
(ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. ความรับผิดชอบ			
30. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	4.42	0.52	มาก
31. นักเรียนอาสาทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน	4.36	0.56	มาก
32. นักเรียนดูแล รักษาสาธารณสมบัติด้วยความ เต็มใจ	4.37	0.58	มาก
33. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.30	0.60	มาก
34. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วม สร้างสิ่งที่ดีงามแก่ส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น	4.28	0.61	มาก
35. นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรงบันดาลใจในการ ประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	4.38	0.57	มาก
36. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	4.28	0.56	มาก
37. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	4.31	0.57	มาก
38. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	4.30	0.63	มาก
39. นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน	4.39	0.55	มาก
40. นักเรียนมีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ	4.36	0.62	มาก
41. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.34	0.56	มาก
42. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	4.34	0.59	มาก
43. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและ วัฒนธรรม	4.24	0.58	มาก

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 2 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) โดยรวม (ต่อ)

n = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
44. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้	4.38	0.57	มาก
45. นักเรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ	4.33	0.57	มาก
46. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.41	0.53	มาก
47. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.41	0.57	มาก
รวม	4.31	0.18	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ครั้งที่ 2 การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.56) นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.52) และนักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.61) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.65) 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.56) นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.57) และนักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.58) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.59) และ 3) ด้านความรับผิดชอบ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.52) นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.53) นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.57) และนักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.55) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.58)

3) ผลจากการสัมภาษณ์ ด้านผลผลิต (product) คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ด้านผลผลิต (product) คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	4	50.00
หญิง	4	50.00
รวม	8	100
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	4	50.00
30-50 ปี	2	25.00
สูงกว่า 50 ปี	2	25.00
รวม	8	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	3	37.50
ปริญญาตรี	3	37.50
สูงกว่าปริญญาตรี	2	25.00
รวม	8	100
สถานภาพ		
ครู	2	25.00
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2	25.00
นักเรียน	2	25.00
ผู้ปกครอง	2	25.00
รวม	8	100

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.00 อย่างละเท่ากัน มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาและปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.50 อย่างละเท่ากัน และมีสถานภาพเป็นครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 25.00 อย่างละเท่ากัน

การประเมินโครงการครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นในด้านผลผลิต (product) คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. พฤติกรรมในด้านความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน หลังการดำเนินโครงการ

“นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น เข้าห้องสมุดเป็นประจำ มีสมุดบันทึกการอ่านและเขียนเป็นประจำ มีความสนใจชอบค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ สื่อและเทคโนโลยี”

(ครูคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ชอบซักถามครู เมื่อมีข้อสงสัย ทำการบ้านส่งครูตามกำหนดเวลา ชอบพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในเรื่องการเรียน”

(ครูคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ชอบศึกษาหาความรู้ สืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต ชอบทำงานอาชีพ เช่น งานประดิษฐ์ การฝีมือต่างๆ อยากมีงานทำที่ดี มีอาชีพสุจริต”

(นักเรียนคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“เป็นคนอยากรู้อยากเห็น ชอบใช้เวลาว่างในการปลูกต้นไม้และอ่านหนังสือเรียน ชอบเล่นอินเทอร์เน็ต เวลาเรียนจะตั้งใจเรียนและฟังที่ครูสอน ทำการบ้านส่งทุกครั้ง”

(นักเรียนคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ลูกมีผลการเรียนและความประพฤติดีขึ้น กลับบ้านมามีการบ้านทุกวันและจะทำเสร็จก่อนออกไปเล่นทุกครั้ง ไม่ไปลอกเพื่อนที่โรงเรียน หากมีข้อสงสัยก็จะถามผู้ปกครอง หรือสืบค้นคำตอบจากอินเทอร์เน็ต”

(ผู้ปกครองคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“หลานจะตื่นไปโรงเรียนแต่เช้า อยากไปโรงเรียนทุกวันและกลับบ้านตรงเวลา เวลาว่างมักชอบศึกษาหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต ทำการบ้าน อ่านหนังสือ อยากเรียนต่อให้สูงๆ ที่บ้านไม่ค่อยเก่งเรื่องเทคโนโลยี เวลามีปัญหาอะไรก็จะให้หลานช่วยทำให้”

(ผู้ปกครองคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนมาโรงเรียนกันแต่เช้า เวลาโรงเรียนเลิกก็รีบกลับบ้าน ไม่มีนักเรียนมัสมุกันตามที่ต่าง ๆ โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ มีป้ายให้ความรู้ที่น่าสนใจ นักเรียนร่วมกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การปลูกผัก การสานพัด การตัดแยกขยะชาย”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โดยไปกับทางบ้าน และโรงเรียนพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมงานวันสำคัญต่าง ๆ กับชุมชน โรงเรียนมีห้องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

2. พฤติกรรมในด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังการดำเนินโครงการ

“นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกมากขึ้น เปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ เข้ากิจกรรมของทางโรงเรียนโดยไม่หลีกเลี่ยง นักเรียนในกลุ่มเสียงหรือกลุ่มมีปัญหาลดน้อยลง ไม่มีปัญหาหุหรี สุรา ยาเสพติด ไม่มีปัญหาทะเลาะวิวาทภายในโรงเรียน”

(ครูคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ในภาพรวมของโรงเรียนนักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสูงขึ้น ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้น โดยเฉพาะผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสูงขึ้น ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร เช่น นักเรียนการใช้คำพูดสื่อสาร ไม่ด่าไม่ล้อเลียนกัน 2) ความสามารถในการคิด เช่น นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดเชิงสร้างสรรค์ได้ 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เช่น นักเรียนสามารถป้องกัน แก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้ดี 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เช่น นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ดี หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เช่น นักเรียนรู้เท่าทันและใช้สื่อเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์”

(ครูคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ชอบเรียนวิชาหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ คิดและทำในสิ่งใหม่ๆ เช่น ประดิษฐ์ชิ้นงานหรือนวัตกรรม ชอบเข้าค่ายวิชาการและทำกิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียน เป็นคนมีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รักสุขภาพ ชอบออกกำลังกาย”

(นักเรียนคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“เป็นคนชอบเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีโทรศัพท์มือถือไว้ใช้ สืบค้นหาข้อมูลในการเรียน ไม่ใช่เล่นเกมหรือแชทกับเพื่อนในเวลาเรียน มีความกล้าที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนมากขึ้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข”

(นักเรียนคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ลูกชอบออกกำลังกาย ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่เอาแต่ใจ ลดการหมกมุ่นอยู่กับหน้าจอคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์หลง จะใช้แต่ในเรื่องเรียน มีงานอดิเรกชอบทำอะไรใหม่ๆ ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ไม่รบเร้าซื้อวัตถุสิ่งของตามกระแสนิยม”

(ผู้ปกครองคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“หลานเป็นคนอารมณ์ดี ไม่เครียด มีเรื่องไม่สบายใจก็จะมาปรึกษา มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ขึ้น เป็นคนกระฉับกระเฉง ตื่นตัว นอนไม่ดึก ไม่ค่อยติดหนังติดละคร ตื่นเองไปโรงเรียนแต่เช้าโดยไม่ต้องปลุก กล้าพูดมากขึ้น ”

(ผู้ปกครองคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ไม่พบนักเรียนมั่วสุมสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ชู้สาว และอบายมุขอื่นๆ หลังเลิกเรียนและวันหยุด โรงเรียนมีผลงานในการประกวดแข่งขันด้านหุ่นยนต์และเทคโนโลยีเป็นที่ประจักษ์กับทุกคน”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ กล้าคิด กล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนมีอารมณ์ขัน สดใสร่าเริง วิ่งเล่นสนุกสนานกันตามวัย โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรมต่างๆ มีบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความคิดที่สร้างสรรค์”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

3. พฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบของนักเรียน หลังจากการดำเนินโครงการ

“นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น เช่น การทำเวรเขต รับผิดชอบ เวรห้องเรียน ส่งงานส่งการบ้านตรงตามเวลา นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและระเบียบของทางโรงเรียน เช่น การแต่งกาย ทรงผม ตัดเล็บ และนักเรียนมีจิตอาสาช่วยงานครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน กิจกรรมของสถานนักเรียนเป็นรูปธรรมและเข้มแข็ง”

(ครูคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนมีความตรงต่อเวลา มาโรงเรียนแต่เช้ามากขึ้น และช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง เข้าแถว เดินแถวเป็นระเบียบเรียบร้อย ต่อคิวกันรับอาหารกลางวัน

ต่อคิวกันต้มน้ำ วางรองเท้าเป็นระเบียบขึ้น นักเรียนยิ้ม ไหว้ ทักทาย มีมารยาทและกาลเทศะ และปฏิบัติตามมาตรการโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด เช่น ใส่แมส รักษาระยะห่าง และล้างมือบ่อยๆ”

(ครูคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“โรงเรียนจัดกิจกรรมในเรื่องความรับผิดชอบทำให้ได้ทำกิจกรรมจิตอาสามากขึ้นทั้งในและนอกโรงเรียน ได้รวมกลุ่มกับเพื่อนๆ คิดและทำกิจกรรมร่วมกัน มีแรงบันดาลใจในการทำ ความดี และได้เป็นสภานักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ยึดหลักประชาธิปไตย มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี”

(นักเรียนคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“มีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ล้างจาน กวาดบ้าน ถูบ้าน รดน้ำต้นไม้ ทำการบ้านเสร็จส่งครู ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไปโรงเรียนแต่เช้า ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนและที่บ้าน เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่”

(นักเรียนคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2564)

“ลูกมีความรับผิดชอบ มีนิสัยจิตอาสาชอบช่วยงาน กลับจากโรงเรียนก็ช่วยเหลืองานบ้าน และทำการบ้านให้เสร็จก่อนจะออกไปเล่นข้างนอก เป็นคนรักษาความสะอาด ดูแลรักษาสิ่งของ ชอบไปร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ ไม่พูดปด ไม่ลักขโมยของ ปฏิบัติตามมาตรการโควิด-19 ใส่แมสทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน มีเจลแอลกอฮอล์ติดตัว ไม่ไปในพื้นที่เสี่ยง”

(ผู้ปกครองคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“หลานมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น ไปลามาไหว้ พุดจาวาจาสุภาพขึ้น รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่ ปฏิบัติตามข้อตกลงของที่บ้าน ไปทำบุญตักบาตรกับทางบ้านทุกวันพระ เป็นคนตรงต่อเวลา ไปโรงเรียนแต่เช้า กลับบ้านไว มีแก้วน้ำ จานช้อนส่วนตัว ดูแลสุขภาพตัวเองเป็นอย่างดี”

(ผู้ปกครองคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนมีจิตอาสา ร่วมกันทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เช่น เก็บขยะ ปลูกต้นไม้ รักษาสาธารณสมบัติ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ กับทางชุมชนอยู่เสมอ เข้าวัดตักบาตรทุกวันพระ ช่วยทำความสะอาดวัด ช่วยงานพิธีต่างๆ ของวัด นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกับทาง อบต. และชุมชน เข้าร่วมสภาเด็กและเยาวชนของตำบลในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

“นักเรียนมีมารยาทดี เมื่อเจอผู้ใหญ่จะยกมือไหว้ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักสัมมาคารวะ นักเรียนมีระเบียบวินัย เดินแถวเป็นระเบียบ เคารพกฎกติกา ข้อตกลงของโรงเรียนและชุมชน ไม่ทำผิดกฎหมาย ไม่มั่วสุมทำความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน มีความรักสามัคคีกันไม่ทะเลาะวิวาท”

(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ.2564)

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ผลจากการตอบแบบสอบถามคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเปรียบเทียบผลการประเมินครั้งที่ 1 (ก่อนดำเนินโครงการ) และครั้งที่ 2 (หลังดำเนินโครงการ) ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$		$\sum D$	$\sum D^2$	t	Sig.
	ก่อน	หลัง				
1. ความใฝ่เรียนรู้						
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน	3.63	4.33	149	223	13.612	.000**
2. นักเรียนเอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	3.57	4.29	154	262	12.496	.000**
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.55	4.16	131	253	9.942	.000**
4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน	3.51	4.28	164	282	13.086	.000**
5. นักเรียนสามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.54	4.25	152	282	11.495	.000**
6. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของทางโรงเรียน	3.55	4.31	163	275	13.240	.000**

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

N = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$		$\sum D$	$\sum D^2$	t	Sig.
	ก่อน	หลัง				
7. นักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพ และการศึกษาต่อ	3.59	4.29	149	255	12.087	.000**
8. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพ สามารถนำไปใช้ได้จริง	3.56	4.27	151	289	11.153	.000**
9. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีและรักใน อาชีพสุจริต	3.57	4.29	154	260	12.579	.000**
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน อาชีพต่างๆ ในชุมชน	3.51	4.29	168	294	13.164	.000**
11. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อแสวงหาความรู้ได้	3.46	4.34	188	320	15.073	.000**
12. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ตามช่วงวัย	3.57	4.29	154	250	13.023	.000**
13. นักเรียนนำความรู้ด้าน คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไป ประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.64	4.32	146	272	11.094	.000**
ภาพรวมในด้านที่ 1	3.56	4.28	155	141	29.486	.000**
2. ความคิดสร้างสรรค์						
14. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาได้	3.50	4.29	171	265	15.058	.000**
15. นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน	3.52	4.24	154	248	13.118	.000**
16. นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ ต่างๆ ได้ดี	3.43	4.32	191	357	13.952	.000**
17. นักเรียนสามารถแยกแยะว่า สิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้	3.60	4.32	154	270	12.178	.000**
18. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก	3.50	4.25	160	272	12.931	.000**
19. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล	3.60	4.26	141	253	11.118	.000**
20. นักเรียนมีใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดย ไม่หลีกเลี่ยง	3.45	4.30	182	282	16.098	.000**

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

N = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$		$\sum D$	$\sum D^2$	t	Sig.
	ก่อน	หลัง				
21. นักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน	3.57	4.26	148	258	11.835	.000**
22. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ	3.45	4.28	177	303	14.111	.000**
23. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น	3.52	4.35	176	298	14.184	.000**
24. นักเรียนคิดหรือทำในสิ่งที่ซับซ้อน หรือแปลกใหม่	3.49	4.27	167	273	13.948	.000**
25. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวันได้	3.64	4.33	146	240	12.293	.000**
26. นักเรียนมีความคิดอิสระและ ยืดหยุ่น	3.48	4.26	168	290	13.329	.000**
27. นักเรียนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่น เข้าใจได้ดี	3.52	4.30	167	277	13.757	.000**
28. นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยี ในทางสร้างสรรค์	3.51	4.28	163	285	12.822	.000**
29. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและ เทคโนโลยี	3.60	4.40	171	271	14.718	.000**
ภาพรวมในด้านที่ 2	3.52	4.29	165	149	35.129	.000**
3. ความรับผิดชอบ						
30. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความ เต็มใจ	3.58	4.42	180	284	15.595	.000**
31. นักเรียนอาสาทำงานโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	3.48	4.36	187	299	16.022	.000**
32. นักเรียนดูแล รักษาสาธารณะ สมบัติด้วยความเต็มใจ	3.55	4.37	177	285	14.999	.000**
33. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และ สังคม	3.56	4.30	158	276	12.487	.000**

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

N = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$		$\sum D$	$\sum D^2$	t	Sig.
	ก่อน	หลัง				
34. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ แก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ตั้งแถมแก้ ส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น	3.50	4.28	166	294	12.884	.000**
35. นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรง บันดาลใจในการประพฤติปฏิบัติตนที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	3.60	4.38	167	257	14.803	.000**
36. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของ ครอบครัว	3.47	4.28	174	278	14.857	.000**
37. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของ โรงเรียน	3.56	4.31	161	253	13.987	.000**
38. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ	3.58	4.30	154	254	12.840	.000**
39. นักเรียนมีความรับผิดชอบใน หน้าที่ของตน	3.59	4.39	171	279	14.298	.000**
40. นักเรียนมีมารยาท และรู้จัก กาลเทศะ	3.57	4.36	168	290	13.329	.000**
41. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.57	4.34	166	264	14.241	.000**
42. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	3.61	4.34	156	260	12.868	.000**
43. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทาง ประเพณีและวัฒนธรรม	3.57	4.24	143	215	13.054	.000**
44. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและ อยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้	3.53	4.38	182	284	15.973	.000**
45. นักเรียนมีความรักความสามัคคี ในหมู่คณะ	3.52	4.33	173	293	13.947	.000**
46. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.57	4.41	179	275	15.955	.000**

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

N = 214

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$		$\sum D$	$\sum D^2$	t	Sig.
	ก่อน	หลัง				
47. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี	3.69	4.41	153	265	12.236	.000**
ภาพรวมในด้านที่ 3	3.56	4.34	167	158	31.913	.000**
เฉลี่ยรวม	3.55	4.31	163	145	36.176	.000**

จากตารางที่ 38 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ในภาพรวมทุกด้าน หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความใฝ่เรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความรับผิดชอบ หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินได้นำข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด แสดงดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	122	57.01
หญิง	92	42.99
รวม	214	100

ตารางที่ 39 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	119	55.61
30-50 ปี	75	35.05
สูงกว่า 50 ปี	20	9.34
รวม	214	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญา	149	69.62
ปริญญาตรี	49	22.90
สูงกว่าปริญญาตรี	16	7.48
รวม	214	100
สถานภาพ		
ครู	14	6.54
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	6	2.80
นักเรียน	97	45.33
ผู้ปกครอง	97	45.33
รวม	214	100

จากตารางที่ 39 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.01 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.61 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 69.62 และมีสถานภาพเป็นนักเรียนและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 45.33 อย่างละเท่ากัน

2) ผลจากการตอบแบบสอบถาม ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ แสดงดังตารางที่ 40-44

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยรวม

n = 214

ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	4.50	0.55	มากที่สุด
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไป ประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	4.44	0.52	มาก
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.55	0.53	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	4.62	0.50	มากที่สุด
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการ ชมเชยจากผู้อื่น	4.36	0.55	มาก
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะ เชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.65	0.50	มากที่สุด
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริม คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	4.50	0.55	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการ พัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในที่ต่างๆ	4.46	0.56	มาก
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียน	4.60	0.52	มากที่สุด
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบาย และจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	4.46	0.52	มาก
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนา และต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	4.42	0.58	มาก

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยรวม (ต่อ)

n = 214

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จาก การเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.51	0.55	มากที่สุด
รวม	4.46	0.12	มาก

จากตารางที่ 40 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน
ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.50) การจัดกิจกรรมใน
โรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.65$,
S.D.=0.50) และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่างและได้รับการชมเชยจากผู้อื่น ($\bar{X}=4.36$,
S.D.=0.55)

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยครู

n = 14

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	4.21	0.43	มาก
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไป ประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	4.43	0.51	มาก
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	4.43	0.65	มาก
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.43	0.51	มาก

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยครู (ต่อ)

n = 14

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	4.64	0.63	มากที่สุด
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการ ชมเชยจากผู้อื่น	4.43	0.51	มาก
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะ เชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.43	0.65	มาก
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริม คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	4.64	0.50	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการ พัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในที่ต่างๆ	4.43	0.51	มาก
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียน	4.36	0.50	มาก
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบาย และจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	4.29	0.61	มาก
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนา และต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	4.43	0.51	มาก
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จาก การเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.57	0.51	มากที่สุด
รวม	4.39	0.09	มาก

จากตารางที่ 41 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน
ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยครู
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีความเข้าใจให้คำปรึกษาชี้แนะและส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) นักเรียนมีความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.63) นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) และนักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้, นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์, โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่าง ๆ, ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการสามารถพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.51) นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้, การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.43)

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

n = 6

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	4.00	0.89	มาก
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	4.50	0.55	มากที่สุด
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	4.83	0.41	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.50	0.55	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	4.83	0.41	มากที่สุด
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการชมเชยจากผู้อื่น	4.33	0.52	มาก

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

n = 6

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.17	0.75	มาก
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	4.50	0.55	มากที่สุด
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่างๆ	4.83	0.41	มากที่สุด
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน	4.67	0.52	มากที่สุด
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบาย และจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	4.50	0.55	มากที่สุด
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	4.17	0.41	มาก
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.44	0.13	มาก

จากตารางที่ 42 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้, นักเรียนมีความรับผิดชอบ, โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนา

คุณลักษณะเชิงบวกมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่างๆ ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.41) ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน, นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.52) และนักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้, นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์, ครูมีความเข้าใจให้คำปรึกษาชี้แนะและส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้, ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.55) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.89)

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนักเรียน

n = 97

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	4.60	0.49	มากที่สุด
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	4.38	0.53	มาก
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	4.66	0.52	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.56	0.56	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	4.61	0.49	มากที่สุด
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการชมเชยจากผู้อื่น	4.37	0.56	มาก
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.68	0.47	มากที่สุด
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	4.55	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต (product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนักเรียน (ต่อ)

n = 97

ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการ พัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในที่ต่างๆ	4.47	0.54	มาก
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะ เชิงบวกของนักเรียน	4.61	0.53	มากที่สุด
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบาย และจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	4.48	0.52	มาก
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนา และต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	4.45	0.63	มาก
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จาก การเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.56	0.52	มากที่สุด
รวม	4.47	0.11	มาก

จากตารางที่ 43 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนที่มีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวก และค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.47) นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.52) และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.49) ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.53) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่างและได้รับการชมเชยจากผู้อื่น ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.56)

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ปกครอง

n = 97

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	4.46	0.56	มาก
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	4.49	0.50	มาก
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	4.70	0.46	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.57	0.50	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	4.61	0.49	มากที่สุด
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการชมเชยจากผู้อื่น	4.35	0.54	มาก
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	4.69	0.46	มากที่สุด
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	4.44	0.52	มาก
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่างๆ	4.42	0.59	มาก
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน	4.62	0.51	มากที่สุด
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบาย และจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	4.46	0.50	มาก
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนา และต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	4.39	0.55	มาก

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะ
เชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต
(product) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ปกครอง (ต่อ)

n = 97

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง			
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จาก การเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.44	0.58	มาก
รวม	4.45	0.13	มาก

จากตารางที่ 44 พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน
ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดย
ผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.46)
การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน
($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน
($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.51) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถเป็น
แบบอย่างและได้รับการชมเชยจากผู้อื่น ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.54)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ผู้ประเมินได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอนี้ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายในการประเมิน
2. วิธีดำเนินการประเมิน
3. สรุปผลการประเมิน
4. อภิปรายผลการประเมิน
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการประเมิน

เพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

วิธีดำเนินการประเมิน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการ

สถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 208 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครอง จำนวน 183 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 117 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน และผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

3) การประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (ก่อนดำเนินโครงการ)

3.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

3.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

1.2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

1.3 การประเมินหลังดำเนินโครงการ

1) การประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1.1) ประเมินจากแบบสอบถามเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (หลังดำเนินโครงการ) และฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)

1.1.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 214 คน ประกอบด้วย ครู (ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราว) จำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนครู) จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน และนักเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 97 คน

1.2) ประเมินจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการในด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)

1.2.1) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 391 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 183 คน และนักเรียน จำนวน 183 คน

1.2.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

2.1 แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับบริบท ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อรายการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อรายการ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการ ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อรายการ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 47 ข้อรายการ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง) ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อรายการ

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21) ของโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ ใช้สำหรับสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบบันทึกความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์จดประเด็นลงในแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดเตรียมแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ติดต่อนัดหมายกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งครูผู้สอนและนักเรียน ประสานขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ ในปีการศึกษา 2563

3.3 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และบันทึกผล

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (context evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (input evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (process evaluation)

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 3 ของครู คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิต (product evaluation)

1. คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่า
ร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 4 ของครู คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3) ผลจากการสัมภาษณ์ ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน และผู้ปกครอง โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากสัมภาษณ์
และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

1) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 4 ของครู คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเปรียบเทียบผลการประเมินครั้งที่ 1 (ก่อน
ดำเนินโครงการ) และครั้งที่ 2 (หลังดำเนินโครงการ) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบ
ความเรียง

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่า
ร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 5 ของครู คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการประเมิน

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียน
วัดบ้านดาด ผู้ประเมินสรุปผลการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท สรุปผลการประเมินได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัด
บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้อง
กับเป้าหมายของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ

ต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า สรุปผลการประเมินได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ และวัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว

3. การประเมินด้านกระบวนการ สรุปผลการประเมินได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ

4. การประเมินด้านผลผลิต สรุปผลการประเมินได้ว่า

4.1 ผลการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน และนักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน และ 3) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ อยากรู้อยากเห็น ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ สื่อและเทคโนโลยี สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี รักในการทำงานอาชีพ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำงานส่งครูตามกำหนด มีผลการเรียนและความประพฤติดีขึ้น มาโรงเรียนแต่เช้า ร่วมกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ กับชุมชน นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าแสดงออกมากขึ้น ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ชอบคิดและทำในสิ่งใหม่ๆ เช่น ประดิษฐ์ชิ้นงานหรือนวัตกรรม เป็นคนมีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักเรียนมีผลการประเมินการ

อ่าน คิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสูงขึ้น และมีผลงานการประกวดแข่งขันด้านหุ่นยนต์และเทคโนโลยี และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงและระเบียบของทางโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน นักเรียนส่งงานตรงตามเวลา รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความตรงต่อเวลา เข้าแถว เดินแถวเป็นระเบียบเรียบร้อย ยิ้ม ไหว้ ทักทาย มีมารยาทและกาลเทศะ เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ โรงเรียนมีสภาพนักเรียนที่เข้มแข็ง นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลืองานบ้านและโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติตามมาตรการโควิด-19 อย่างเคร่งครัด

4.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ในภาพรวมทุกด้าน หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความใฝ่เรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความรับผิดชอบ หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่างและได้รับการชมเชยจากผู้อื่น

อภิปรายผลการประเมิน

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท ในประเด็นความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การยอมรับของชุมชนต่อกิจกรรมของโครงการ วัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ และความต้องการของบุคลากรต่อการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดทำโครงการได้มีการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการ โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาจากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาด มีการประชุมคณะที่ปรึกษาโครงการและคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อวางแผนการดำเนินโครงการเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกันและมุ่งแก้ปัญหาพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจ

ของทุกฝ่าย อีกทั้งโรงเรียนยังมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทวิตักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านบริบท หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับธัญพร จันทร์แสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์โครงการที่ระบุไว้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้เด็กเรียนมีคุณลักษณะนิสัย รักการทำงาน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชูชื่น พงษ์ดี (2553, หน้า 126-128) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านบริบทซึ่งเป็นการประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเป้าหมายของโครงการ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพของนักเรียน และความต้องการของบุคลากรจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพระฉลอง พันธุ์เกียรติ (2553, หน้า 113-116) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านบริบทของโครงการ ในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศิริพร พุ่มแก้ว (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ชนวิถิ) จังหวัดยะลา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการประเมินบริบท โครงการมีความชัดเจนเหมาะสม ความสอดคล้องของหลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ ในระดับมาก สอดคล้องกับรังสรรค์ ปินใจ (2554, หน้า 69-71) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และภารกิจของโรงเรียน ในระดับมาก และสอดคล้องกับสิริณัฐ เลียงอำนาจ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จังหวัดราชบุรี พบว่า การประเมินด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม เพื่อประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการต่อนโยบายของโรงเรียน ในด้านความคิดเห็นของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองที่มีบริบทหรือสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในประเด็นความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ จำนวนครูและบุคลากร

ทางการศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านดาบมีอัตราส่วนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง มีครูครบชั้นเรียนจึงสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ครูมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สอน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในโครงการแต่ละด้าน ผู้รับผิดชอบกิจกรรมหลักและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะครูทำให้ทุกคนรับรู้และเข้าใจรายละเอียดของโครงการ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตน และเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามโครงการ อีกทั้งโรงเรียนได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของโรงเรียนและจัดหาเพิ่มเติม ซึ่งรับการสนับสนุนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเงินบริจาคเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทวิศศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ มีความเพียงพอ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชญ์พร จันทร์แสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การแต่งตั้งคณะผู้ดำเนินโครงการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีความเหมาะสม ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนี้การดำเนินโครงการ การวางแผนปฏิบัติการตามโครงการมีความชัดเจน มีระดับรายงานผลการปฏิบัติงานเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งโรงเรียนมีระบบที่เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมกับโครงการนี้ รวมไปถึงมีระบบสารสนเทศนักเรียนอย่างเหมาะสมและครอบคลุมทุกด้านและบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชูชื่น พงษ์ดี (2553, หน้า 126-128) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากองเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพระฉลอง พันธุ์เกียรติ (2553, หน้า 113-116) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศิริพร พุ่มแก้ว (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จังหวัดยะลา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า ด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โครงการมีความเหมาะสมและมีความพร้อมในระดับมาก สอดคล้องกับรังสรรค์ ปินใจ (2554, หน้า 69-71) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ปัจจัยในการดำเนินการโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งด้านงบประมาณ

บุคลากร เวลา มีความเพียงพอและเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับกาญจนา อิ่มจีน (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อม ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับครองทรัพย์ เชิดชู (2556, หน้า 86) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนบ้านพะไล ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ มีความเหมาะสมหรือเพียงพออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสิริณัฐ เลี้ยงอำนาจ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จังหวัดราชบุรี พบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมและวิธีการจัดการทรัพยากรในการดำเนินงานของโครงการ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ระยะเวลา ในด้านความคิดเห็นของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การประเมินด้านกระบวนการ ในประเด็นการบริหารจัดการ การดำเนินการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีคณะที่ปรึกษาโครงการจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัด วัด และหน่วยงานราชการในพื้นที่ มีหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและระดับจังหวัด คอยสนับสนุน มีการประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ และชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ มีเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินรายได้สถานศึกษา เงินกองทุนโรงเรียน เงินบริจาคสนับสนุนอื่นๆ ได้แก่ เงินบริจาคจากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง วัด ชุมชน โรงเรียนได้จัดตั้งคณะกรรมการและประชุมคณะที่ปรึกษาโครงการและคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ และร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งโรงเรียนจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ กิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเหมาะสมกับนักเรียน บริบทและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านกระบวนการ กระบวนการดำเนินงาน การจัด

กิจกรรม การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธนัฐพร จันท์แสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกระบวนการ พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน มีทางเลือก คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสร้างหรือปฏิบัติสิ่งที่ตนเองอยากทำหรือสนใจ มีความหลากหลายของรูปแบบและวิธีการในการสร้างงาน มีความหลากหลายของทักษะ คือ เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันหลายระดับ รวมถึงมีการกำหนดแผน หรือปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับกันยา ลาดปะละ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารและครูเห็นว่าโครงการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่ส่งเสริมการเป็นอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน สอดคล้องกับพระฉลอง พันธุ์เกียรติ (2553, หน้า 113-116) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านกระบวนการของ โครงการในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับรังสรรค์ ปินใจ (2554, หน้า 69-71) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิม พระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554 พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน โครงการกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมในการบริหารจัดการโครงการขั้นตอนการดำเนินงาน มีระดับการปฏิบัติและความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับสุพัตรา เชิดกฤษ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน บ้านโค้งตะคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารจัดการการดำเนินการจัดกิจกรรมและการวัดและประเมินผล ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสิริณัฐ เลียงอำนาจ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ ประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จังหวัดราชบุรี พบว่า การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินความเหมาะสมของ แผนงานในการจัดกิจกรรม ขั้นตอนในการดำเนินการ ชั้นเตรียมการ ชั้นดำเนินการ ชั้นประเมินผล และชั้นปรับปรุงแก้ไข จำนวน 9 กิจกรรม ในด้านความคิดเห็นของครู ผลการ ประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. การประเมินด้านผลผลิต

4.1 ผลการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ในโครงการอย่างต่อเนื่อง

และหลากหลาย เน้นแนวทางการเรียนรู้แบบ Active learning นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ และเรียนรู้อย่างมีความหมายสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน อีกทั้งโรงเรียนยังมีห้องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อการใช้งาน มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ใช้งานได้ง่ายและรวดเร็ว มีครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงวิชาเอก ทำให้นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ และสามารถนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในโครงการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ได้ และส่งเสริมให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ โดยแต่ละกิจกรรมจะมีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมเน้นพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดของนักเรียน โดยบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อีกทั้งยังเปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันสื่อ สามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้ และ 3) ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้กำหนดกฎ ระเบียบของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน มีการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับรู้ร่วมกัน ครูประจำชั้นได้กำหนดข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกับนักเรียน มีการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของนักเรียนทุกคน โรงเรียนจัดกิจกรรมโดยเน้นกิจกรรมกลุ่ม ฝึกนักเรียนทุกคนให้มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานกลุ่มร่วมกันได้ อีกทั้งกิจกรรมในโครงการยังปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำความดีหรือประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคมตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับทวิศศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านผลผลิตความคิดเห็นของครูต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชญรัฐพร จันทร์แสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลผลิตด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความพอใจในการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎี Constructionism นักเรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง สามารถทำงานเป็นกลุ่มหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักเรียนและบุคคลอื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบในการทำงาน สอดคล้องกับกันยาลาดปะละ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านผลผลิตผู้บริหารและครูเห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนสามารถ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ส่วนผู้เรียนเห็นว่ามี ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับขวัญภา อุนหกันต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมิน โครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยนักเรียนมีความขยัน ประหยัด ความ ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนน้อม รักษาความสะอาด มีความรักและสามัคคี ในหมู่คณะ และนักเรียนปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับพระฉลอง พันธุ์เกียรติ (2553, หน้า 113-116) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า 1) นักเรียน มีระเบียบวินัยมากขึ้น พฤติกรรมดีขึ้น ตั้งใจเรียนขึ้น 2) นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมตั้งใจ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องกริยามารยาทเรียบร้อยขึ้น และ 3) นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของกริยามารยาท การทักทาย และการรู้จักช่วยเหลือ และรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเองที่ได้รับมอบหมายดียิ่งขึ้น กว่าเดิม สอดคล้องกับศิริพร พุ่มแก้ว (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ เสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จังหวัดยะลา โดยการ บริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า ด้านการประเมินผลผลิตของโครงการ นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมในระดับมาก และผลสำเร็จการดำเนินงานกิจกรรม 7 กิจกรรม ด้านปริมาณและ ด้านคุณภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุพัตรา เชตกฤษ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ ประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโค้งตะคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการของนักเรียนในภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สิริณัฐ เลี้ยงอำนาจ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ชวงสุนิษ) จังหวัดราชบุรี พบว่า การประเมินด้านผลผลิตของ โครงการ เพื่อประเมินการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ได้จากการ จัดโครงการ จำนวน 9 กิจกรรม สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน ผลการประเมินในภาพรวมพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความใฝ่เรียนรู้ ในภาพรวม หลังดำเนิน โครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน

จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพต่างๆ ในชุมชน ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและเติมตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสมนึก แกระหัน (2551, หน้า 73) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมการเรียนรู้ด้านความใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้าน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สลี ดันลิสลาสน์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดท้าวโคตร พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้หลังการทดลองอยู่ในระดับสูงมากกว่าก่อนการทดลองซึ่งอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนใฝ่เรียนรู้เพิ่มขึ้น นักเรียนสามารถใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น มีความรอบรู้ทันเหตุการณ์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับศราวุธ จอมนำ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บริบทเป็นฐาน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และและสอดคล้องกับปราโมช พันธุ์เมฆินทร์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้แบบเรียนเชิงวรรณกรรมเรื่อง “เศรษฐศาสตร์ไม่ยากอย่างที่คิด” กับหนังสือที่โรงเรียนกำหนด พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบเรียนเชิงวรรณกรรม มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะกระบวนการคิด จัดบรรยากาศและแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาการคิด โรงเรียนได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมจัดกิจกรรม คอยกำกับติดตาม ชี้แนะนักเรียนอยู่เสมอ มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น หุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้สื่อและเทคโนโลยีในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับชุตติมา สาลีสี (2552, หน้า 69) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้น 12 ชุด จากการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกกิจกรรมและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับซูลีร์ซัด ประกิจ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามกระบวนการสอบแบบซินเนคติกส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ วิชาการสร้างงานแอนิเมชัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนและก่อนเรียน ค่า t 95.55 เพิ่มขึ้นอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับฉัตรอนงค์ คำดีราช (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวิไลภรณ์ โพธิ์บุตดี (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบอย่างหลากหลาย นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือ นักเรียนได้คิดและทำ ครูกำกับติดตาม การดำเนินงาน และมีการส่งเสริมและยกย่องนักเรียนที่ทำความดีมีจิตอาสาทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและทำความดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับสุภาพร สุตชนิด (2557, หน้า 77) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง (flipped classroom) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับ (flipped classroom) มีความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับปานรดา บัญหนองสา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมด้วยวิธีการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมความรับผิดชอบและวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง พบว่า คะแนนหลังการใช้โปรแกรมฝึก (posttest) สูงกว่าคะแนนก่อนการใช้โปรแกรมฝึก (pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับมูเนิราเอห์ ยานยา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญา มีความรับผิดชอบทางการเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับจินตนา วิไลชนม์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้กระบวนการกระจำง่า่านิยมนำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้กระบวนการกระจำง่า่านิยมนำสามารถทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น และค่าเฉลี่ยของความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯลฯ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนสามารถปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียนได้ โรงเรียนได้สร้างความพร้อมให้กับนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเรียนรู้ ได้ฝึกนักเรียนให้ฝึกหัดทำซ้ำๆ บ่อยๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เกิดผลการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ซึ่งจะส่งผลนักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้อยากคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ อีกทั้งโรงเรียนยังคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก การนำไปใช้และความยั่งยืนที่เกิดกับนักเรียน คุณภาพการให้บริการ รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรม การให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ความสัมพันธ์หรือความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทุกฝ่าย สภาพแวดล้อมในการบริการ การประชาสัมพันธ์ นโยบายและจุดเน้นของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกมล จิตรแข็ง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านยางแดง ปีการศึกษา 2550-2551 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้ปกครองที่มีต่อ

โครงการในปีการศึกษา 2550 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศิริพร พุ่มแก้ว (2553, หน้า 86-87) ได้ศึกษาการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จังหวัดยะลา โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับรังสรรค์ ปินใจ (2554, หน้า 69-71) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อกิจกรรมในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับดลนภา การักษ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมเด็กดีมีคุณธรรมเข้าศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การเบิกจ่ายงบประมาณยังขาดความคล่องตัวและบางส่วนยังไม่ถูกต้องตามระเบียบ ผู้บริหารและครูควรศึกษาระเบียบการเงินและพัสดุโดยปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและบริหารจัดการงบประมาณให้รวดเร็ว ไม่ให้ล่าช้าในการเบิกจ่าย

1.2 การดำเนินโครงการยังขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชุมสรุปงาน ทำให้การดำเนินงานยังไม่คล่องตัว ขาดการรับรู้และแก้ไขปัญหาพร้อมกัน โรงเรียนจึงควรจัดประชุมสรุปงานและทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (AAR) ในแต่ละกิจกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงานต่อไป

1.3 ในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนไม่ได้นำนักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับชุมชน ทำให้ขาดการบูรณาการความรู้สู่วิถีชีวิตจริง โรงเรียนจึงควรประสานและติดต่อทางชุมชนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่นักเรียน

1.4 จากการประเมินคุณลักษณะเชิงบวกในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ยังพบรายการที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เช่น นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว เป็นต้น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดและการตัดสินใจ ฝึกให้นักเรียนได้กล้าคิด กล้าแสดงออก และครูควรออกเยี่ยมบ้าน พบปะผู้ปกครอง สอบถามปัญหา พฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่บ้าน และพูดคุยสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวได้เป็นปกตินิสัย

1.5 โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการโรงเรียนควรพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่นมาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.6 การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องทำให้โครงการประสบความสำเร็จ โรงเรียนควรสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและขยายผลในระดับต่างๆ เช่น ระดับชุมชน ระดับกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น

1.7 จากการดำเนินโครงการ นักเรียนมีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ และรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง มีเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ และส่งเสริมประกวดแข่งขันในระดับต่างๆ ต่อไป

1.8 จากการดำเนินโครงการ นักเรียนมีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และมีการยกย่องชมเชยเป็นแบบอย่างที่ดี และให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน โดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

2.2 ควรวิเคราะห์สภาพปัญหาและจัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในด้านอื่นๆ ที่เป็นปัญหาต่อไป

2.3 ควรทำการประเมินโครงการจากรูปแบบ CIPP เป็น CIPPIEST เพื่อให้ผลการประเมินครอบคลุมถึง ผลกระทบ (impact) ประสิทธิภาพ (effectiveness) ความยั่งยืน (sustainability) และการถ่ายทอดความสำเร็จ (transportability) ของการดำเนินงาน

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนจากการขยายผลการดำเนินโครงการในกลุ่มหรือเครือข่ายโรงเรียนอื่นต่อไป

บรรณานุกรม

- กมล จิตรแข็ง. (2551). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามแนว
โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านยางแดง ปีการศึกษา 2550-2551. ฉะเชิงเทรา :
โรงเรียนบ้านยางแดง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). การบริหารงานโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- _____. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-
2564). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญา ลาดปะละ. (2553). การประเมินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา อิมจัน. (2555). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียน
บางบ่อวิทยาคมจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิริยา ปีนอก. (2552). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการ
เรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี
5TAD กับที่เรียนรู้แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). การคิดเชิงสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :
ซัคเซสมี.เอ.
- ขวัญนภา อุณหกานต์. (2553). การประเมินโครงการนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียน
ต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2551). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน.
วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา. 2(1), 25-33.

- ครองทรัพย์ เชิดชู. (2556). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนบ้านพะไล ปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. นครราชสีมา : โรงเรียนบ้านพะไล.
- ฉันท ชาติทอง. (2552). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- _____. (2554). สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2553). ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์.
- จาริณี อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2559). ความพึงพอใจและพฤติกรรมการบริโภคขนมไทยของลูกค้าชาวไทยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จำเนียร พลหาญ. (2553). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จินตนา พราวศรี. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา วิไลชนม์. (2560). การพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้กระบวนการกระจำง่ามนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม. (2555). การบริหารและประเมินโครงการ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ใจชาย บัณณะพงษ์. (2559). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ฉัตรอนงค์ คำดีราช. (2559). การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชณิดา โคลงชัย. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลิตา ชัยปฏิวัติ. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2552). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวกับการใฝ่เรียนรู้คู่ความดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ชญญา บุญรักษ์. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความ รับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทย พัตถ์กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด. นนทบุรี : สหมิตรพริ้นต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2556). การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาความคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์ (1991).
- ชาญชัย อาจันสมอาจารย์. (2550). หลักการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2556). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชาญวุฒิ บุญชม. (2553). ความผูกพันต่อองค์การ:ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรโรงเรียน อิสลามสันติชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์.

- ชุติมา สาลีสี. (2552). การพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชุติรัตน์ ประกิจ. (2558). การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามกระบวนการสอนแบบ
ซินเนคติกส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิดที่ส่งเสริมความคิด
สร้างสรรค์ วิชาการสร้างงานแอนิเมชัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชูชื่น พงษ์ดี. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนราชดำริ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชูศักดิ์ สีสน. (2553). การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
โรงเรียนบ้านท่าตาเสือ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย. (2558). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอรรถศาสตร์เพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับเยาวชน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชี่ยวชาญ แก้วสิงห์. (2554). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน
ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
ต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เชาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตินันท์ ปันมาก. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.
- จิตติวรรณ หารนอก. (2554). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- ณัฐ จันท์หนูหงษ์. (2554). **ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสีกัน (วัดนาหน้ำที่อุปถัมภ์) เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐมา ทันนิตี. (2554). **การศึกษาสภาพและความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ ด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณัฐพร ขำสุวรรณ. (2556). **ผลการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่องการให้เหตุผลโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดลนภา การักษ์. (2556). **การประเมินโครงการส่งเสริมเด็กดีมีคุณธรรมเข้าศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2560). **21st Century Skill for CMU faculty development ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
เชียงใหม่ : สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวิล สมัยมาก. (2551). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบกับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ทน เขตกัน. (2556). **เทคนิคสอนศิลปะอย่างสร้างสรรค์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). **การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา.** สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทองหล่อ หล่อทอง. (2554). **การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2.** ตาก : โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง.

- ทัศนพล เรื่องศิริ. (2559). การประเมินโครงการค่ายเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทิวัดต์ มณีโชติ. (2554). เอกสารสอนชุดวิชาการประเมินโครงการ (รูปแบบการประเมิน โครงการหน่วยที่ 5). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทศนา แคมมณี. (2557). ปลุกโลกการสอนให้มีชีวิตสู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- _____. (2558). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญพร จันทร์แสง. (2551). การประเมินโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อ สร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้า แบบอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระ รุญเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นนทวัน จันทร์กลิ่น. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบ้านเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นำทิพย์ อองอาจวานิชย์. (2556). การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น : การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึง คุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ศรีภูธร. (2555). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีกระบวนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา สี่ระวัตร. (2555). แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของ นักเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนแก้ววารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.

- นิติพล ภูตะโชติ. (2557). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ ยศดา. (2556). **การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. (2555). **การเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่อันพึงประสงค์ผ่านโครงการ จิตอาสา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิยม บุญมีทองอยู่. (2556). **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ นักเรียน โรงเรียนบ้านป่าพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- นิลรดา พันหัวสระ. (2554). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น อำเภอมือเมือง จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิวัฒน์ สินไชย. (2560). **การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี : ตีรณ สาร.
- บรรจง อมรชวัน. (2554). **Thinking school สอนให้คิด**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____. (2556). **Thinking School สอนให้คิด (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- บรรเจิด ศุภราพงศ์. (2556). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองระดับมัธยมศึกษาต่อการ บริหารงานของโรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บรรชา มุกสิกานนท์. (2550). **การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนใฝ่รู้ สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บัวพิศ ภัคดีวุฒิ. (2558). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ จังหวัดหนองคาย โดยใช้ชุดฝึกทักษะ พื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2552). แบบสังเกต : ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนา
เครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา หน่วยที่ 9. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2546). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
จามจุรีโปรดักท์
- ปกรณ ประจัญบาน. (2559). รายงานการวิจัยและพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะการเป็น
บุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21. พิษณุโลก :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปกรณ สุดศักดิ์กรี. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองด้านความ
รับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนเมืองที่ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ :
โรงเรียนเมืองที่.
- ปกรณโกฤษ อินทร์มงคล. (2550). ความพร้อมของข้าราชการครูที่มีต่อการกระจายอำนาจ
การบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนคร.
- ปฏิภาณ อินทเนตร. (2558). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแก้ปัญหานักเรียน
ออกกลางคันของโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษ
ที่ 21. การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ประจักษ์ ปฏิทัศน์. (2559). การคิดเชิงระบบและความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : โอ เอส
พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). พัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน
จำกัด 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์
- ปราณี เงินดี. (2553). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย
ของเทศบาลตำบลเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปราโมช พันธเมทินทร์. (2559). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะ
ใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้แบบเรียนเชิง
วรรณกรรม เรื่อง “เศรษฐศาสตร์ไม่ยากอย่างที่คิด” กับหนังสือที่โรงเรียน
กำหนด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร.

- ปริญดา หอมสวัสดิ์. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ
โรงเรียนศรีฤทธิย์ สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีชา วิหคโต. (2558). จิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาการแนะแนวและการปรึกษา :
ประมวลสาระชุดวิชา 29702 หลักการและทฤษฎีการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพครู
หน่วยที่ 6-10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม
กรุงเทพ.
- ปานรดา ปัญญาหนองสา. (2558). การพัฒนาโปรแกรมด้วยวิธีการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์เพื่อ
เสริมสร้างพฤติกรรมความรับผิดชอบและวินัยในตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิลันญา วงษ์บุญ. (2550). การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนยอเซฟอุปถัมภ์. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- ปิยะนุช อาณาเขตต์. (2553). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุโขทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปุกนทริกา น้อยนนท์. (2559). การพัฒนารูปแบบการประเมินการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
สำหรับสาระวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงศ์เทพ จิระโน. (2554). เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินโครงการ (แนวคิดและ
กระบวนการประเมินโครงการหน่วยที่ 3). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- พรเทพ ฐัฒน. (2561). การบริหารสถานศึกษาและพัฒนาชุมชน. พระนครศรีอยุธยา : คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เพชร แสงเพชร. (2558). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
นักเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- พรพรรณ สุทธานนท์. (2554). คุณลักษณะและวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของบริหารโรงเรียน
เทศบาลเมือง ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา.

- พรพิมล คงเป็ย. (2555). การพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาการ สื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวก.
นครศรีธรรมราช : โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย.
- พรรณี ชูชัย เชนจิต. (2550). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พรสวรรค์ พงษ์ดี. (2551). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พระฉลอง พันธุ์เกียรติ. (2553). การประเมินโครงการค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พระมหากายสิทธิ์ เคลื่อนแก้ว. (2553). การพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนด้านความ รับผิดชอบโรงเรียนชุมชน บ้านหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัด ชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระอำนาจ อตถกามา (น้อยนิล). (2554). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรียา แก่นสา. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัทธยากร บุสสุยา. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดที่มีต่อ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย บูรพา.
- พันธิการ์ วัฒนกุล และสุรศักดิ์ มังสิงห์. (2558). ความรู้พื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่ง ประเทศไทย. 4(1), 84-92.
- พิชัย บุญมาหนองคู. (2556). การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2555). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟ เคอร์มิส.
 _____. (2557). แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ. วารสารศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 7(1), 1-2.
- พิเชษฐ ยิ่งตรง. (2560). กลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ ฟองศรี. (2550). วิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : พรอพเพอร์ตี้พรีนซ์.
 _____. (2553). เทคนิควิธีประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พรอพเพอร์ตี้
 พรีนซ์.
 _____. (2554). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 6).
 กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- เพชรรัตน์ พวงทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพ็ญประภา โคตรบาล. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 หนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2556). วิฤติการศึกษา : ทางออกที่รอการแก้ไข (พิมพ์ครั้งที่ 2).
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 _____. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักตะวันตก. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
 _____. (2558). ปฏิรูปการเรียนรู้ : ปฏิรูปการศึกษากลับทางจากล่างขึ้นบน. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ภรณ์ญู เพ็งธีรภัทร. (2558). คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนระดับ
 มัธยมศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
 อุดรธานี : การวิจัยแบบผสานวิธี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาขั้น
 พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- มารุต พัฒผล. (2555). การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. กรุงเทพฯ : อาร์ แอนด์ เอ็น ปริ้นท์.
- มูนี่เราะห์ ยานยา. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงแนวคิดจิตตปัญญา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). การประเมินโครงการ:แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รมณี เหลี่ยมแสง. (2561). กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางสะเต็มศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รังสรรค์ ปินใจ. (2554). การประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา ปีการศึกษา 2554. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รัชนก บึงมูม. (2554). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชนีย์พร หมั่นเรือคำ. (2552). การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). การประเมินผลโครงการการวิจัยและประเมิน. กรุงเทพฯ : คอนแพคท์ปริ้นท์.
- _____. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIP มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(2), 23.
- รุ่งฤดี กล้าหาญ, ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์ และสายสมร เฉลยกิตติ. (2558). การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

- โรงเรียนวัดบ้านดาบ. (2563). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านดาบ**
ปีงบประมาณ 2564-2567. ลพบุรี : โรงเรียนวัดบ้านดาบ.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. (2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อ**
ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : โอเพนเวิลด์ส.
- _____. (2556). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : ทักษะในศตวรรษที่ 21** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
 กรุงเทพฯ : โอเพนเวิลด์ส.
- วรลักษณ์ คำหว่าง. (2559). **การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วรวรรณ สโมสรรสุข และคณะ. (2556). **การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของ**
ผู้ป่วยต่อการให้บริการศูนย์หัวใจธรรมศาสตร์ของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์
เฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วลินดา รสชา. (2563). **รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษารวม สังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ვერვინთ სავანგენე. (2557). **ความคาดหวังและความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้**
บริการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ว้จนำร้ตน์ ควรดี และฉมมจ จ้ร้งสุวรรณ. (2558). **การปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะ**
ในศตวรรษที่ 21. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา. **27(93)**, 12-20.
- ว้ฒนา พาผล. (2551). **การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ**
ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วารี ชมชื่น. (2559). **กลยุทธ์การดำเนินการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**
ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 41. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 กำแพงเพชร.
- วასนา ก้มเท้จ. (2553). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อทักษะ**
การแก้ปัญหาทักษะเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และความรู้ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.

- วาสนา สิงหะเกษนทร์. (2553). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สดศรี-สฤณีวงศ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2557). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- วितารัตน์ เจริญรูป. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิบูลย์ ลีอมงคล. (2551). พฤติกรรมองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชัยภูมิ : วิทยาการพิมพ์.
- วิภา เมืองอามาตย์. (2556). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิภาวี วิชัยวงศ์. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนโรงเรียนหัวหินวัฒนาลัย อำเภอห้วยเม็ก จังหวัด กาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิภาวี ศิริลักษณ์. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิริยะ ฤชชัยพานิชย์ และกมลรัตน์ จิมพาลี. (2559). ห้องเรียนแห่งอนาคตเปลี่ยนครูให้เป็น โค้ช. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษา ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไลภรณ์ โพธิ์บุตดี. 2560. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิสิทธิ์ ฉัตรมงคล. (2550). มารูจัก Competency กันเถอะ. กรุงเทพฯ : เอชอาร์ เซ็นเตอร์.
- แววตา พุกกษา. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- ศรัณย์ นินทนาวงศา. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เว็บเควสท์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาสังคมศึกษาและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ศรารุช จอมนำ. (2557). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เรื่อง อัตราส่วน
และร้อยละที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถ
ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ศศิธร ชูตินันทกุล. (2555). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะ : ประมวลสาระชุดวิชาการ
พัฒนาเครื่องมือวัดด้านเจตพิสัยและทักษะพิสัย หน่วยที่ 9. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศศิธร บัวทอง. (2560). การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสาร
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2), 1856-1867.
- ศักดิ์สกุล จันแสน. (2558). แนวทางการดำเนินด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนท่าตะโก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์.
- ศิราชัย ศรีอุดม. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร พุ่มแก้ว. (2553). การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (ธนวิถี) จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศิริพร ศิริรัตน์. (2557). การประเมินโครงการเบญจวิถีนำทางสรสร้างครอบครัวต้นแบบ
สายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ นันตรมณีรุ่งเจริญ และวรางคณา ทองนพคุณ. (2555). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills : The Challenges Ahead. ภูเก็ต :
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2551). กลยุทธ์การตลาดการบริหารการตลาดและ
กรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : ซีรฟิล์มและไซเท็กซ์.

- ศิริวิมล ชูชีพพัฒนา. (2556). พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). ครูวิทยาศาสตร์มืออาชีพ : แนวทางการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สถาพร ส่องแสง. (2554). ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดกระเจต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิช. (2556). ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษ ที่ 21 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). กรุงเทพฯ : สำนักงาน สถิติแห่งชาติ.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี : จตุพรดีไซน์.
- สมนึก แกระหัน. (2551). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมการเรียนรู้ด้านความใฝ่เรียนรู้ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร หลิมเจริญ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมพิศ ศิริโยธา. (2558). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สมหมาย เปียถนอม. (2551). รายงานการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนักเรียนในการ ได้รับบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง ว่องไวไพศาล. (2558). การบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในศตวรรษที่ 21. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สลี ตันลิลลาสัน และคณะ. (2553). การยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ด้วย ชุดกิจกรรมส่งเสริมด้านใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดท้าวโคตร. วารสาร ปารีชาติ. 21(1), 79-87.

- สัญญาชัย สุวังบุตร และคณะ. (2552). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์สากล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- สัมมา รณิธย์. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สัมมา รณิธย์. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สายพิน ราชล่ำ. (2556). การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สายเพ็ญ บุญทองแก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ
อาชีพสำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สาโรจน์ ไสยสมบัติ. (2554). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สาลีณี เรืองจ้อย. (2554). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาปลายเปิด เรื่อง ลำดับและ
อนุกรมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนาการวัดและ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2558). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเด็ก
และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและ
พิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). คู่มือการประเมินภายนอก
รอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.
2554. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2555). **หลักสูตรเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พี เอ ลีฟวิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 4. (2560). **รายงานการติดตามเรื่อง การดำเนินงานจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการภาค 4**. สมุทรสงคราม : สำนักงานศึกษาธิการภาค 4.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. (2557). **การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2559). **แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 “21st Century Skills”**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สินินาฏ พรหมมี. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สิริณัฐ เลี้ยงอำนาจ. (2559). **การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- สิรินทิพย์ สมคิด. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 4 โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน
ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุจิตรา ธาระสูตร. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนช่วง**ชั้นที่ 3**
โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุจิตรา โนมะยา. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามรูปแบบการ
สอนวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทาง
คณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2554). การประเมินผลโครงการ หลักการและการประยุกต์ (พิมพ์
 ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สุนทรีย์ ธิชากรณ์. (2563). แนวทางการบริหารสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุพรรณิ ชะโลธร และเกษมวัฒน์ เปรมกมล. (2553). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน
ประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- สุพรรณิ อัครเรืองศรี. (2559). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัทธ์ร์ พิบูลย์. (2551). ชุดเสริมทักษะการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :
 จตุพรดีไซน์.
- สุพัตรา เขตกฤษ. (2556). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
นักเรียนโรงเรียนบ้านโค้งตะคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- สุพินญา คำขจร. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนด้วย CIPPA กับ CIPP ที่จัดกลุ่ม
แบบ TAI ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และ
ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุภมาส อังศุโชติ. (2555). รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ ในประมวล
สาระชุดวิชาการประเมินการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ หน่วยที่ 5.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาพร สุตบนิต. (2557). การเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการ
เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับ
ทาง (flipped classroom) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรีย์ พูลสวัสดิ์. (2554). การดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). ลพบุรี : สถาบันราชภัฏ
เทพสตรี.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). ความเป็นครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา. (2550). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. มหาสารคาม : คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โสภาพร เสนีย์โสตร. (2551). แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัยและความ
รับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ไสว รินทราช. (2552). การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
โรงเรียนโคกสำราญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- หทัยทิพย์ ทรงมล. (2556). คุณลักษณะและภาพอนาคตคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ :
สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ.
- อนิชาวี แก้วจำนง. (2552). หลักการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : นาซิลป์โฆษณา.
- อนุรักษ ปัญญาวัฒน์. (2555). แนวคิดการประเมินโครงการ. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชาติ อ่อนแอม. (2559). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- อภิรักษ์ สีสันต์. (2559). การพัฒนาโมเดล TMKS เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรรณ วราหะ. (2555). การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อรุณ คำชลับ. (2552). ความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารโรงเรียนประเภทที่หนึ่งและโรงเรียนประเภทที่สอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อารี พันธุ์มณี. (2557). ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไยไหม.
- อำนาจ พลรักษา. (2556). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อุบลวรรณ ภวานันท์. (2556). จิตวิทยาการรู้คิด และปัญญา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุไรรัตน์ แยมชุตติ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. 7(14), 42.
- Amabile, T.M., Barsade, S.G., Mueller, J.S., & Staw, B.M. (2005). Affect and creativity at work. *Administrative Science Quarterly*. 50(3), 367-403.
- Deming, W.E. (2004). **Out of the crisis**. Cambridge, Mass : Massachusetts Institute of Technology.
- Di Yanni, R. (2016). **Critical and creative thinking : A brief guide for teachers**. West Sussex : Wiley Blackwell.
- DuBrin. (2010). **Essentials of management**. New York : South – Western Collere Publishing.
- Fitzpatrick, J.L., Sanders, J.R., & Worthen, B.R. (2004). **Program evaluation : Alternative approaches and practical guidelines** (3rd ed.). New York : Longman.
- Greenstien. (2012). **Assessing 21st Century Skills : A Guide to Evaluating Mastery and Authentic Learning**. California : Corwin Press.
- Mayasari, T., Kadarohman, A., Rusdiana, D., & Kaniawati, I. (2016). **Exploration of student's creativity by integrating STEM Knowledge into creative products**. AIP conference.

- Milson, A.J., & Roberts, J. A. (2008). **The status of geospatial technologies in state geography standards in the United States.** In A. J. Milson, & M. Alibrandi (Eds). **Digital geographa : Geospatial technologies in the social studies classroom.** Charlotte, NC : Information Age.
- Reiss, J.O. (2009). Not by design : Retiring Darwin's watchmaker. **Biological Conservation.** **143(7)**, 1824-1825.
- Rice, P.M.G. (2007). **Pottery analysis : A sourcebook.** Chicago : University of Chicago.
- Rossi, P.H., & Freeman, H.E. (2004). **Evaluation : A systematic approach.** London : Sage.
- Simsek, P., & Kabapinar, F. (2010). **The effects of inquiry-based learning on elementary students' conceptual understanding of matter, scientific process skills and science attitudes.** Proscenia Social and Behavioral Science.
- Stufflebeam, D.L., & Shinkfield, A.J. (2007). **Evaluation theory : Models and applications.** San Francisco : Jossey-Bass.
- Trelling, B., & Fadel, C. (2009). **21th century skill learning for live in our times.** Califarnia : Jossey-Bass.
- Walker, D.A. (2011) . **An exploration of hosy disability support services are evaluated in select community.** Dissertation. National Louis University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

แบบสอบถาม
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ
  2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง
  3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านบริหาร
  4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป
- ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการศึกษาในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30-50 ปี
☐ สูงกว่า 50 ปี	
3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	
4. สถานภาพ

☐ ครู	☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
☐ ผู้ปกครอง	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านบริหาร

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านบริบท					
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด					
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน					
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้วัดและประเมินผลได้					
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรม โดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน					
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ					
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ					
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ					
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ					
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโครงการ					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ฉบับที่ 2
ด้านปัจจัยนำเข้า

แบบสอบถาม
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านปัจจัย

นำเข้า

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการศึกษาในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30-50 ปี

สูงกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

ครู

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านปัจจัยนำเข้า

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า					
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ					
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม					
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน					
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ					
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว					
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน					
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ฉบับที่ 3
ด้านกระบวนการ

แบบสอบถาม
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านกระบวนการ

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการศึกษาในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30-50 ปี

สูงกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

ครู

นักเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านกระบวนการ

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ					
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ					
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน					
3. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ					
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ					
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้					
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์					
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบ					
8. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง					
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน					
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร					
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม					
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ฉบับที่ 4

คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการศึกษาในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30-50 ปี
☐ สูงกว่า 50 ปี	
3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	
4. สถานภาพ

☐ ครู	☐ นักเรียน
☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	☐ ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการเกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านต่อการปฏิบัติตนของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านตาบ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติตามข้อรายการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21					
1. ความใฝ่เรียนรู้					
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน					
2. นักเรียนเอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้					
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน					
5. นักเรียนสามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
6. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของทางโรงเรียน					
7. นักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ					
8. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพสามารถนำไปใช้ได้จริง					
9. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีและรักในอาชีพสุจริต					
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ในชุมชน					
11. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้					
12. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย					
13. นักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2. ความคิดสร้างสรรค์					
14. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาได้					
15. นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน					
16. นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี					
17. นักเรียนสามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้					
18. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก					
19. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล					
20. นักเรียนมีใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดยไม่หลีกเลี่ยง					
21. นักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน					
22. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ					
23. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
24. นักเรียนชอบคิดหรือทำในสิ่งที่ซับซ้อนหรือแปลกใหม่					
25. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้					
26. นักเรียนมีความคิดอิสระและยืดหยุ่น					
27. นักเรียนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี					
28. นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์					
29. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี					
3. ความรับผิดชอบ					
30. นักเรียนชอบช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ					
31. นักเรียนอาสาทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน					
32. นักเรียนดูแล รักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ					
33. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					
34. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามแก่ส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น					
35. นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรงบันดาลใจในการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น					
36. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว					
37. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน					
38. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ					
39. นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน					
40. นักเรียนมีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ					
41. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต					
42. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย					
43. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม					
44. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้					
45. นักเรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ					
46. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
47. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือที่ให้อข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ฉบับที่ 5

ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง
3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)
4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป
ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการศึกษาในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30-50 ปี

สูงกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

ครู

นักเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)					
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ					
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้					
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้					
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ					
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการชมเชยจากผู้อื่น					
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน					
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้					
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่างๆ					
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน					
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน					
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้					
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด
2. ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)
4. ให้ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อ ตามความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ และจดประเด็นลงในแบบสัมภาษณ์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาดที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด

บันทึกการสัมภาษณ์

1. วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา .....
2. สถานที่ .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30-50 ปี
☐ สูงกว่า 50 ปี	
3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	
4. สถานภาพ

☐ ครู	☐ นักเรียน
☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	☐ ผู้ปกครอง

**ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินโครงการ ในด้านผลผลิต
(คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)**

คำชี้แจง โปรดบันทึกความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ให้ครบทุกประเด็น

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน
หลังจากการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความคิดสร้างสรรค์ของ
นักเรียน หลังจากการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
หลังจากการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินโครงการ

ประกอบด้วย

- รายนามผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

ตำแหน่ง	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง

ตำแหน่ง	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
วุฒิการศึกษา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
3. ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

ตำแหน่ง	รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
วุฒิการศึกษา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ดร.กุลรดี เอกสุวรรณ

ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและประกันคุณภาพ การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ดร.ประเสริฐ ดิษกร

ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จ.ลพบุรี
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๘๕

โรงเรียนวัดบ้านดาด ๕๗ หมู่ ๑๓

ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี

จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการ พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องฯ (IOC)

จำนวน ๖ ชุด

๒. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

โรงเรียนวัดบ้านดาด

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นาจพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านดาด”

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด และให้ข้อเสนอแนะในการ
ประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือในการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือดังกล่าว หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิวิธ นาจพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด

ฝ่ายบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านดาด

โทร. ๐๘๙๗-๑๒๐๕๒๗๒

 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๘๖

โรงเรียนวัดบ้านตาบ ๕๗ หมู่ ๑๓
ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการ พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องฯ (IOC)

จำนวน ๖ ชุด

๒. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านตาบ”

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด และให้ข้อเสนอแนะในการ
ประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือในการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือดังกล่าว หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิฑูรย์ นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

ฝ่ายบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

โทร. ๐๘๓๗-๑๒๐๕๒๗๒

 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(ท.ว.ล.ว.ท.ร.ว.ด.ร. ตุ่นทอง)

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๘๗

โรงเรียนวัดบ้านดาด ๕๗ หมู่ ๑๓

ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี

จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการ พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องฯ (IOC)

จำนวน ๖ ชุด

๒. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

โรงเรียนวัดบ้านดาด

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านดาด”

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด และให้ข้อเสนอแนะในการ
ประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือในการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือดังกล่าว หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิฑูรย์ นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด

ฝ่ายบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านดาด

โทร. ๐๘๗-๑๒๐๕๒๗๒

 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(ดร.เนติ เฉลยวาเรศ)

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๘๘

โรงเรียนวัดบ้านดาด ๕๗ หมู่ ๑๓
ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ดร.กฤษที เอกสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในประเมินโครงการ พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องฯ (IOC)

จำนวน ๖ ชุด

๒. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

โรงเรียนวัดบ้านดาด

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิวัฒน์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านดาด”

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด และให้ข้อเสนอแนะในการ
ประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือในการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือดังกล่าว หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิวัฒน์ นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด

ฝ่ายบริหารบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านดาด

โทร. ๐๘๙๗-๑๒๐๕๒๗๒

 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ชัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญดร. กฤษที เอกสุวรรณ
(นาง. กฤษที เอกสุวรรณ)

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๘๙

โรงเรียนวัดบ้านตาบ ๕๗ หมู่ ๑๓
ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ดร.ประเสริฐ ดิษกร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการ พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องฯ (IOC)

จำนวน ๖ ชุด

๒. โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านตาบ”

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด และให้ข้อเสนอแนะในการ
ประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือในการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือดังกล่าว หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิฑูรย์ นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

ฝ่ายบริหารนบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

โทร. ๐๘๙-๑๒๐๕๒๗๒

 ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขัดข้องในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ด.ดิษกร

(ดร.ประเสริฐ ดิษกร)

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพของเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

**ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1
(ด้านบริบท)**

**เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ**

ตารางที่ 45 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
ด้านบริบท								
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้วัดและประเมินผลได้	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
5. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกิจกรรม โดยมีขอบเขตและระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. ชุมชนให้การยอมรับในกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมของในการกำหนดทิศทาง การดำเนินงานของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 (ด้านบริบท) รายข้อ
มีค่าระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50) สามารถนำไปใช้ได้

**ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2
(ด้านปัจจัยนำเข้า)**

**เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ**

ตารางที่ 46 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า								
1. บุคลากรมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3. บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
5. งบประมาณที่ได้รับเพียงพอในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. แผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. มีระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความคล่องตัว	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8. วัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9. วัสดุและอุปกรณ์มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าต่อการใช้งาน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 (ด้านปัจจัยนำเข้า)
รายข้อมีค่าระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50) สามารถนำไปใช้ได้

**ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3
(ด้านกระบวนการ)**

**เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ**

ตารางที่ 47 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
ด้านกระบวนการ								
1. มีการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างมีระบบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. มีการชี้แจง กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรับผิดชอบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9. การวัดและประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตรงตามสภาพจริง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
11. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12. การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 (ด้านกระบวนการ)
รายข้อมีค่าระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50) สามารถนำไปใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตารางที่ 48 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21								
1. ความใฝ่เรียนรู้								
1. นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียน	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2. นักเรียนเอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
3. นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนสามารถเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ของทางโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. นักเรียนมีความสนใจในด้านอาชีพและการศึกษาต่อ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8. นักเรียนมีทักษะทางด้านอาชีพสามารถนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีและรักในอาชีพสุจริต	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ ในชุมชน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11. นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12. นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีตามช่วงวัย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13. นักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ความคิดสร้างสรรค์								
14. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15. นักเรียนคิดได้อย่างมีลำดับขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16. นักเรียนตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 48 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
17. นักเรียนสามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดีได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19. นักเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20. นักเรียนมีใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดยไม่หลีกเลี่ยง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21. นักเรียนเป็นคนมีอารมณ์ขัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22. นักเรียนมีความตื่นตัวอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23. นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24. นักเรียนคิดหรือทำในสิ่งที่ซับซ้อนหรือแปลกใหม่	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
25. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26. นักเรียนมีความคิดอิสระและยืดหยุ่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27. นักเรียนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28. นักเรียนใช้สื่อและเทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29. นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ความรับผิดชอบ								
30. นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	1	1	0	0	1	3	0.60	ใช้ได้
31. นักเรียนอาสาทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
32. นักเรียนดูแลรักษาสาธารณะสมบัติด้วยความเต็มใจ	0	1	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
33. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดี งามแก่ส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35. นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี และมีแรงบันดาลใจในการ ประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
36. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38. นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39. นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40. นักเรียนมีมารยาท และรู้จักกาลเทศะ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 48 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
41. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
43. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรม	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
44. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45. นักเรียนมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
46. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47. นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 4 คุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 รายข้อมีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50)
สามารถนำไปใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 5
ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตารางที่ 49 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 5

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
1. นักเรียนมีคุณลักษณะเชิงบวกตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. นักเรียนนำคุณลักษณะเชิงบวกที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. นักเรียนสามารถเป็นแบบอย่าง และได้รับการชมเชยจากผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7. การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8. ครูมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และส่งเสริมคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
9. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก มีการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11. ผลจากการดำเนินโครงการ เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของโรงเรียน และบริบทของชุมชน	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
12. ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ สามารถพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานของโรงเรียนให้ยั่งยืนได้	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง) รายข้อมีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50) สามารถนำไปใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์
ด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21)
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ตารางที่ 50 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์

รายการประเมิน	ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน หลังจากการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังจากการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบของนักเรียน หลังจากการดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ ด้านผลผลิต (คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21) รายข้อมีค่า 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ (IOC $\geq$ 0.50) สามารถนำไปใช้ได้

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1
ด้านบริบท

เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

Reliability

Scale: ด้านบริบท

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.858	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	40.13	9.499	.750	.829
A2	39.97	10.171	.506	.849
A3	39.90	10.231	.504	.849
A4	40.17	9.799	.558	.845
A5	40.10	10.024	.473	.853
A6	40.07	10.409	.423	.856
A7	40.20	9.683	.716	.833
A8	40.03	9.826	.616	.840
A9	40.20	9.269	.654	.836
A10	40.03	10.240	.477	.852

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 2
ด้านปัจจัยนำเข้า

เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

Reliability

Scale: ด้านปัจจัยนำเข้า

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.862	10

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B1	39.47	11.775	.334	.867
B2	39.30	10.424	.796	.831
B3	39.23	11.357	.489	.855
B4	39.40	10.869	.576	.848
B5	39.43	10.047	.669	.840
B6	39.53	10.257	.658	.841
B7	39.40	11.490	.469	.856
B8	39.40	10.593	.659	.841
B9	39.40	11.283	.536	.852
B10	39.33	11.195	.545	.851

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 3
ด้านกระบวนการ
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

Reliability

Scale: ด้านกระบวนการ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.899	13

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	53.13	15.982	.716	.886
C2	53.17	15.937	.734	.885
C3	53.20	16.717	.535	.894
C4	53.23	15.909	.766	.884
C5	53.13	16.947	.464	.897
C6	53.20	16.993	.463	.897
C7	53.20	16.097	.700	.886
C8	53.20	15.959	.738	.885
C9	53.23	16.116	.709	.886
C10	53.13	16.395	.606	.891
C11	53.20	17.200	.410	.900
C12	53.07	16.754	.514	.895
C13	53.10	16.852	.487	.896

**ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 4
คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ**

Reliability

Scale: คุณลักษณะเชิงบวก

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.976	47

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
D1	174.30	569.872	.718	.975
D2	174.03	586.102	.371	.976
D3	174.30	565.803	.825	.975
D4	174.27	569.995	.770	.975
D5	174.30	575.666	.640	.975
D6	174.40	575.903	.571	.976
D7	174.40	568.800	.721	.975
D8	174.27	565.168	.811	.975
D9	174.40	564.731	.825	.975
D10	174.37	566.378	.834	.975
D11	174.40	564.731	.825	.975
D12	174.37	566.378	.834	.975
D13	174.40	565.903	.838	.975

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
D14	174.47	568.120	.767	.975
D15	174.33	567.402	.735	.975
D16	174.43	571.909	.712	.975
D17	174.17	572.902	.690	.975
D18	174.37	573.895	.671	.975
D19	174.13	580.740	.564	.976
D20	174.27	580.340	.555	.976
D21	174.30	570.769	.735	.975
D22	174.23	577.357	.575	.976
D23	174.37	580.654	.480	.976
D24	174.23	578.944	.568	.976
D25	174.20	568.372	.755	.975
D26	174.30	573.114	.715	.975
D27	174.27	570.685	.750	.975
D28	174.27	571.306	.733	.975
D29	174.27	570.754	.748	.975
D30	174.33	566.575	.839	.975
D31	174.40	575.834	.608	.975
D32	174.37	574.033	.627	.975
D33	174.23	580.668	.516	.976
D34	174.13	576.878	.594	.975
D35	174.27	573.030	.731	.975
D36	174.07	572.892	.664	.975
D37	174.50	577.500	.550	.976
D38	174.07	587.237	.322	.976
D39	174.00	579.517	.519	.976
D40	174.30	578.700	.594	.975
D41	174.23	578.185	.591	.975
D42	174.27	573.306	.677	.975
D43	174.03	588.999	.342	.976
D44	174.30	567.597	.823	.975
D45	174.20	573.890	.741	.975
D46	174.30	577.459	.632	.975
D47	174.27	576.547	.626	.975

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 5
ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง)
เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

Reliability

Scale: ความพึงพอใจ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.913	13

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	45.17	38.006	.742	.903
E2	45.07	36.409	.778	.901
E3	44.93	35.789	.786	.900
E4	45.03	37.757	.678	.905
E5	44.77	37.909	.666	.906
E6	44.73	36.961	.702	.904
E7	44.73	38.754	.547	.911
E8	45.17	38.006	.742	.903
E9	45.00	40.138	.617	.908
E10	44.77	40.737	.419	.915
E11	44.83	40.764	.476	.913
E12	44.97	37.482	.638	.907
E13	44.83	40.144	.506	.912

**ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
ในภาพรวม**

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	หลัง1	4.33	214	.518	.035
	ก่อน1	3.63	214	.564	.039
Pair 2	หลัง2	4.29	214	.580	.040
	ก่อน2	3.57	214	.584	.040
Pair 3	หลัง3	4.16	214	.655	.045
	ก่อน3	3.55	214	.639	.044
Pair 4	หลัง4	4.28	214	.632	.043
	ก่อน4	3.51	214	.626	.043
Pair 5	หลัง5	4.25	214	.614	.042
	ก่อน5	3.54	214	.640	.044
Pair 6	หลัง6	4.31	214	.611	.042
	ก่อน6	3.55	214	.624	.043
Pair 7	หลัง7	4.29	214	.588	.040
	ก่อน7	3.59	214	.635	.043
Pair 8	หลัง8	4.27	214	.627	.043
	ก่อน8	3.56	214	.638	.044
Pair 9	หลัง9	4.29	214	.599	.041
	ก่อน9	3.57	214	.606	.041
Pair 10	หลัง10	4.29	214	.659	.045
	ก่อน10	3.51	214	.571	.039
Pair 11	หลัง11	4.34	214	.564	.039
	ก่อน11	3.46	214	.647	.044
Pair 12	หลัง12	4.29	214	.590	.040
	ก่อน12	3.57	214	.615	.042
Pair 13	หลัง13	4.32	214	.607	.041
	ก่อน13	3.64	214	.648	.044
Pair 14	หลังรวมด้าน1	4.28	214	.214	.015
	ก่อนรวมด้าน1	3.56	214	.297	.020
Pair 15	หลัง14	4.29	214	.599	.041
	ก่อน14	3.50	214	.563	.038
Pair 16	หลัง15	4.24	214	.595	.041
	ก่อน15	3.52	214	.641	.044
Pair 17	หลัง16	4.32	214	.623	.043
	ก่อน16	3.43	214	.666	.046

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 18	หลัง17	4.32	214	.608	.042
	ก่อน17	3.60	214	.594	.041
Pair 19	หลัง18	4.25	214	.628	.043
	ก่อน18	3.50	214	.619	.042
Pair 20	หลัง19	4.26	214	.603	.041
	ก่อน19	3.60	214	.594	.041
Pair 21	หลัง20	4.30	214	.585	.040
	ก่อน20	3.45	214	.585	.040
Pair 22	หลัง21	4.26	214	.610	.042
	ก่อน21	3.57	214	.575	.039
Pair 23	หลัง22	4.28	214	.560	.038
	ก่อน22	3.45	214	.624	.043
Pair 24	หลัง23	4.35	214	.575	.039
	ก่อน23	3.52	214	.595	.041
Pair 25	หลัง24	4.27	214	.597	.041
	ก่อน24	3.49	214	.641	.044
Pair 26	หลัง25	4.33	214	.578	.039
	ก่อน25	3.64	214	.601	.041
Pair 27	หลัง26	4.26	214	.587	.040
	ก่อน26	3.48	214	.633	.043
Pair 28	หลัง27	4.30	214	.562	.038
	ก่อน27	3.52	214	.587	.040
Pair 29	หลัง28	4.28	214	.576	.039
	ก่อน28	3.51	214	.626	.043
Pair 30	หลัง29	4.40	214	.562	.038
	ก่อน29	3.60	214	.611	.042
Pair 31	หลังรวมด้าน2	4.29	214	.196	.013
	ก่อนรวมด้าน2	3.52	214	.291	.020
Pair 32	หลัง30	4.42	214	.522	.036
	ก่อน30	3.58	214	.582	.040
Pair 33	หลัง31	4.36	214	.561	.038
	ก่อน31	3.48	214	.587	.040
Pair 34	หลัง32	4.37	214	.582	.040
	ก่อน32	3.55	214	.617	.042
Pair 35	หลัง33	4.30	214	.601	.041
	ก่อน33	3.56	214	.600	.041
Pair 36	หลัง34	4.28	214	.608	.042
	ก่อน34	3.50	214	.663	.045

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 37	หลัง35	4.38	214	.575	.039
	ก่อน35	3.60	214	.595	.041
Pair 38	หลัง36	4.28	214	.562	.038
	ก่อน36	3.47	214	.618	.042
Pair 39	หลัง37	4.31	214	.565	.039
	ก่อน37	3.56	214	.560	.038
Pair 40	หลัง38	4.30	214	.631	.043
	ก่อน38	3.58	214	.574	.039
Pair 41	หลัง39	4.39	214	.552	.038
	ก่อน39	3.59	214	.581	.040
Pair 42	หลัง40	4.36	214	.624	.043
	ก่อน40	3.57	214	.599	.041
Pair 43	หลัง41	4.34	214	.557	.038
	ก่อน41	3.57	214	.630	.043
Pair 44	หลัง42	4.34	214	.590	.040
	ก่อน42	3.61	214	.601	.041
Pair 45	หลัง43	4.24	214	.577	.039
	ก่อน43	3.57	214	.575	.039
Pair 46	หลัง44	4.38	214	.567	.039
	ก่อน44	3.53	214	.602	.041
Pair 47	หลัง45	4.33	214	.570	.039
	ก่อน45	3.52	214	.611	.042
Pair 48	หลัง46	4.41	214	.529	.036
	ก่อน46	3.57	214	.559	.038
Pair 49	หลัง47	4.41	214	.572	.039
	ก่อน47	3.69	214	.619	.042
Pair 50	หลังรวมด้าน3	4.34	214	.204	.014
	ก่อนรวมด้าน3	3.56	214	.297	.020
Pair 51	หลังรวมทุกด้าน	4.31	214	.181	.012
	ก่อนรวมทุกด้าน	3.55	214	.265	.018

Paired Samples Test

	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
				Lower	Upper			
Pair 1	.696	.748	.051	.595	.797	13.612	213	.000
Pair 2	.720	.842	.058	.606	.833	12.496	213	.000
Pair 3	.612	.901	.062	.491	.734	9.942	213	.000
Pair 4	.766	.857	.059	.651	.882	13.086	213	.000
Pair 5	.710	.904	.062	.588	.832	11.495	213	.000
Pair 6	.762	.842	.058	.648	.875	13.240	213	.000
Pair 7	.696	.843	.058	.583	.810	12.087	213	.000
Pair 8	.706	.926	.063	.581	.830	11.153	213	.000
Pair 9	.720	.837	.057	.607	.832	12.579	213	.000
Pair 10	.785	.872	.060	.667	.903	13.164	213	.000
Pair 11	.879	.853	.058	.764	.993	15.073	213	.000
Pair 12	.720	.808	.055	.611	.829	13.023	213	.000
Pair 13	.682	.900	.061	.561	.803	11.094	213	.000
Pair 14	.727	.361	.025	.679	.776	29.486	213	.000
Pair 15	.799	.776	.053	.694	.904	15.058	213	.000
Pair 16	.720	.803	.055	.611	.828	13.118	213	.000
Pair 17	.893	.936	.064	.766	1.019	13.952	213	.000
Pair 18	.720	.864	.059	.603	.836	12.178	213	.000

	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
				Lower	Upper			
Pair 19	.748	.846	.058	.634	.862	12.931	213	.000
Pair 20	.659	.867	.059	.542	.776	11.118	213	.000
Pair 21	.850	.773	.053	.746	.955	16.098	213	.000
Pair 22	.692	.855	.058	.576	.807	11.835	213	.000
Pair 23	.827	.857	.059	.712	.943	14.111	213	.000
Pair 24	.822	.848	.058	.708	.937	14.184	213	.000
Pair 25	.780	.818	.056	.670	.891	13.948	213	.000
Pair 26	.682	.812	.055	.573	.792	12.293	213	.000
Pair 27	.785	.862	.059	.669	.901	13.329	213	.000
Pair 28	.780	.830	.057	.669	.892	13.757	213	.000
Pair 29	.762	.869	.059	.645	.879	12.822	213	.000
Pair 30	.799	.794	.054	.692	.906	14.718	213	.000
Pair 31	.770	.321	.022	.727	.813	35.129	213	.000
Pair 32	.841	.789	.054	.735	.947	15.595	213	.000
Pair 33	.874	.798	.055	.766	.981	16.022	213	.000
Pair 34	.827	.807	.055	.718	.936	14.999	213	.000
Pair 35	.738	.865	.059	.622	.855	12.487	213	.000
Pair 36	.776	.881	.060	.657	.894	12.884	213	.000
Pair 37	.780	.771	.053	.676	.884	14.803	213	.000
Pair 38	.813	.801	.055	.705	.921	14.857	213	.000
Pair 39	.752	.787	.054	.646	.858	13.987	213	.000

	Mean	Std Deviation	Std Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
				Lower	Upper			
Pair 40 วิ38 - วิ38	.720	.820	.056	.609	.830	12.840	213	.000
Pair 41 วิ39 - วิ39	.799	.818	.056	.689	.909	14.298	213	.000
Pair 42 วิ40 - วิ40	.785	.862	.059	.669	.901	13.329	213	.000
Pair 43 วิ41 - วิ41	.776	.797	.054	.668	.883	14.241	213	.000
Pair 44 วิ42 - วิ42	.729	.829	.057	.617	.841	12.868	213	.000
Pair 45 วิ43 - วิ43	.668	.749	.051	.567	.769	13.054	213	.000
Pair 46 วิ44 - วิ44	.850	.779	.053	.746	.955	15.973	213	.000
Pair 47 วิ45 - วิ45	.808	.848	.058	.694	.923	13.947	213	.000
Pair 48 วิ46 - วิ46	.836	.767	.052	.733	.940	15.955	213	.000
Pair 49 วิ47 - วิ47	.715	.855	.058	.600	.830	12.236	213	.000
Pair 50 วิรวมวิ3 - วิรวมวิ3	.783	.359	.025	.734	.831	31.913	213	.000
Pair 51 วิรวมวิทุกวิ - วิรวมวิทุกวิ	.763	.309	.021	.721	.804	36.176	213	.000

ภาคผนวก ง
หนังสือขอตกลงใช้ (try out)
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๙๓

โรงเรียนวัดบ้านตาบ ๕๗ หมู่ ๑๓
ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการประเมินโครงการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิวัฒน์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการประเมินโครงการ ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้นำโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ และแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงแล้วมาทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ – มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยข้าพเจ้าขออนุญาตเข้าชี้แจงกับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑ ในรายละเอียดของการดำเนินงาน ในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิวัฒน์ นางพินิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

ฝ่ายบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดบ้านตาบ
โทร. ๐๘๙๗-๑๒๐๕๒๗๒ อนุญาต
 ไม่อนุญาต

(นางสังวาลย์ บุญยวงค์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑

ภาคผนวก จ
หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

**การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
ผ่านทางระบบรับ-ส่งหนังสือ AMSS+ จำนวน 144 โรงเรียน**

รายละเอียดหนังสือ ที่ ศธ 04129.01053/60	
เรื่อง : ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงาน (ประเมินโครงการ) ผอ.วิทวัส นางพินิจ	
หนังสือลงวันที่ : 26 พค 2565	
ส่งโดย : วัดบ้านดาด [วิทวัส นางพินิจ]	
วันเวลาที่ส่ง : 26 พค 2565 13:21:31 น.	
เนื้อหาโดยสรุป	ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาด เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด ตามเอกสารดังแนบ
ไฟล์แนบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารการประเมินโครงการ 2. แบบตอบรับเผยแพร่ผลงาน 3. หนังสือนำส่ง

ส่งถึง

1. วัดดงน้อย	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 04:33:48 น.
2. วัดโบสถ์	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:55:54 น.
3. วัดสิริจันทรมิตร (ประจักษ์ประชานุ กุล)	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:48:05 น.
4. วัดทุ่งสิงห์โต	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 09:21:54 น.
5. ศูนย์การบดินทราภรณ์อุปถัมภ์	✗ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
6. ชุบศร (ร.๓๑ พัน ๑ รอ.อุปถัมภ์)	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 10:25:45 น.
7. วัดสระมะเกลือ	✗ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
8. วัดดงสวอง	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 13:52:43 น.
9. วัดหนองบัวขาว	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 04:23:42 น.
10. บ้านโคกกะเทียม (ราษฎร์ดารี บำรุง)	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:50:35 น.
11. วัดคอกกระมื่อ	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:38:43 น.
12. วัดหนองปลิง	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:59:44 น.
13. ซอย 3 สาย 4 ซ้าย	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:42:34 น.
14. บ้านห้วยส้ม	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 29 พค 2565 00:42:06 น.

15.ชอยพิเศษ สาย 4 ซ้าย	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:50:57 น.
16.บ้านโคกคูม	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:45:44 น.
17.โคกสำพานวิทยา	✗ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
18.วัดธรรมเจดีย์	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 03:14:29 น.
19.วัดชีแฉะ	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 30 พค 2565 08:56:36 น.
20.วัดดอนโพธิ์	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:23:14 น.
21.วัดไผ่ใหญ่	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:51:01 น.
22.วัดไผ่ยาว	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:44:47 น.
23.วัดโคกโพธิ์กฤษช	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 08:31:59 น.
24.วัดยาง ณ รังสี	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:45:21 น.
25.วัดตะลุง	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:24:28 น.
26.วัดถนนแค	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 07:56:48 น.
27.อนุบาลจังหวัดทหารบกฉะบรี	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:45:12 น.
28.อนุบาลฉะบรี	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 15:16:37 น.
29.เมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษฏ์)	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:12:48 น.
30.วัดตองปุ	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 08:06:15 น.
31.บ้านหนองแวม	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:39:49 น.
32.วัดท่าแค	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:05:07 น.
33.วัดปากกล้วย	✗ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
34.วัดหลวงท้ายตลาด	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 15:22:23 น.
35.วัดท่าข้าม	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:30:26 น.
36.วัดเขาหิน	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 13:02:46 น.
37.ไทยรัฐวิทยา 1 (บ้านหัวช้าง)	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:59:08 น.
38.บ้านหนองถ้ำ	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 10:43:55 น.
39.วัดชัยเสื่อแวม	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:51:28 น.
40.พิบูลสงคราม 1	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:34:28 น.
41.วัดนิคมสามัคคีชัย	✗ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
42.วัดใหม่จำปาทอง	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 31 พค 2565 05:41:09 น.
43.ชอย 5 สาย 2 ซ้าย	✓ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 15:43:47 น.

44.วัดหนองแก้ว	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 31 พค 2565 09:16:10 น.
45.วัดโพธิ์ระหัด	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:41:01 น.
46.วัดสิงห์ทอง	👤❌ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
47.วัดอัมพวัน	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:43:51 น.
48.วัดทองแห่งนิสยาราม	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:26:58 น.
49.วัดข่อยกลาง	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 10:54:28 น.
50.วัดข่อยใต้	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:50:06 น.
51.พลร่มอนุสรณ์ มีตราภาพที่ ๕๐	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:22:49 น.
52.บ้านสามเรือน (วันครู ๒๕๐๐)	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 13:10:25 น.
53.วัดโพธิ์เก้าต้น	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 11:59:25 น.
54.วัดบ่อเงิน	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:29:04 น.
55.วัดสำราญ	👤❌ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
56.วัดโคกหม้อ	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 09:02:55 น.
57.วัดไผ่แดร	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:45:24 น.
58.วัดวังหัวแหวน	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 11:01:10 น.
59.บ้านคลองเกตุ	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 15:19:53 น.
60.บ้านโคกสะอาด	👤❌ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
61.บ้านเขาคิน	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 1 มิย 2565 13:05:22 น.
62.บ้านหนองบัว	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:39:44 น.
63.วัดหนองพิมาน	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 09:15:49 น.
64.โคกสำโรง	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 10:25:08 น.
65.วัดรัตนาราม	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:48:07 น.
66.บ้านเนินจันทร์	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:34:02 น.
67.บ้านดงมะรุม	👤❌ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
68.บ้านวังไผ่	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:19:01 น.
69.บ้านตะกุดหว้า	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 01:38:28 น.
70.บ้านถลุงเหล็ก	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:23:59 น.
71.อนุบาลบ้านเพนียด	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:37:13 น.
72.บ้านนกเขาเปล้า	👤✅ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:38:17 น.

73.บ้านวังขอนขว้าง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 08:30:21 น.
74.บ้านวังจั่น	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:46:18 น.
75.บ้านโป่งยอ	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:44:06 น.
76.บ้านวังเพลิง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:24:34 น.
77.บ้านมะม่วงเจ็ดต้น	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:30:16 น.
78.บ้านเขาเตียน มิตรภาพที่ 134	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 09:10:08 น.
79.บ้านพุ่มวง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:40:07 น.
80.บ้านทุ่งทอง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:28:46 น.
81.วัดสะพานคง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:31:43 น.
82.วัดสะแกราบ	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:50:52 น.
83.บ้านหนองสำโรง	❌ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
84.บ้านท่าม่วง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 30 พค 2565 20:25:41 น.
85.บ้านหลุมข้าว	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:46:02 น.
86.บ้านพรหมหิน	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 09:55:54 น.
87.วัดหนองหอย	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:29:43 น.
88.บ้านเขาสะพานนาคร	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 01:56:42 น.
89.บ้านเขาทับควาย	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:01:15 น.
90.วัดห้วยโป่ง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 01:17:22 น.
91.วัดหนองคู (อ.โคกสำโรง)	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:06:35 น.
92.สมอคอนวิทยาคาร	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:40:24 น.
93.วัดถ้ำตะโก	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:18:39 น.
94.วัดคลองเม่า	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:59:34 น.
95.วัดเกตุ	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 15:23:08 น.
96.วัดปากคลองบางคู	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:22:58 น.
97.อนุบาลท่าม่วง	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:28:04 น.
98.วัดโพธิ์ศรี (สังวรราชภูธรุณสรณ์)	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:14:29 น.
99.วัดหนองมน	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 14:14:24 น.
100.บ้านบางลี่ (สุขรัฐราษฎร์บำรุง)	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:47:53 น.
101.สังทฤษประสิทธิ์	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 11:45:50 น.
102.วัดหนองปลาแดก	✔️ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:01:52 น.

103.วัดหนองหลวง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:32:11 น.
104.บ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:38:34 น.
105.วัดโพธิ์ตรุ	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
106.วัดเกาะวิมุตตาราม	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 07:42:41 น.
107.วัดบ้านลาด	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 30 พค 2565 02:02:49 น.
108.วัดสนามไชย	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:31:34 น.
109.วัดมุขลินี	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:28:20 น.
110.วัดยวด	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:30:32 น.
111.วัดหัวสำโรง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:53:32 น.
112.วัดมะค่า	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 30 พค 2565 09:14:40 น.
113.วัดคงคาราม	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:48:37 น.
114.วัดโพธิ์เกษตร	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 12:41:57 น.
115.บ้านดงกลาง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:11:13 น.
116.อนุบาลบ้านหมี่	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
117.วัดคงพลับ	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 08:21:46 น.
118.วัดโป่งแค	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:23:10 น.
119.บ้านดอนดิ่ง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:22:55 น.
120.วัดเทพอำไพ	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:32:44 น.
121.วัดธรรมิการาม	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:52:59 น.
122.วัดคู้ท่าเลา	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
123.บ้านกล้วย	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 02:02:14 น.
124.วัดห้องคู้	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 19:12:56 น.
125.บ้านเกริ่นกรู้น	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:33:03 น.
126.วัดบ้านทราย	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 06:37:18 น.
127.บ้านหนองนางาม	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
128.บ้านหัวบึง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 14:48:21 น.
129.วัดบ้านหมี่ใหญ่	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 30 พค 2565 08:49:15 น.
130.วัดมหาสอน	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
131.วัดบางพึ่ง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 06:38:36 น.
132.วัดห้วยแก้ว	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:08:30 น.
133.พิบูลย์พืชมาคม	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 19:27:55 น.
134.วัดเขาวงกต	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 04:02:07 น.
135.บ้านไผ่ใหญ่	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 13:30:52 น.
136.วัดหนองโพธิ์	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 09:25:34 น.
137.วัดหนองคู (อ.บ้านหมี่)	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 01:48:17 น.
138.วัดหนองกระเบียน	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 12:35:24 น.
139.วัดพานิชธรรมิการาม	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 14:39:55 น.
140.วัดสระกระเบื้อง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 27 พค 2565 08:55:08 น.
141.บ้านสระเคย	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:44:17 น.
142.บ้านหนองแก	✘ ยังไม่ลงทะเบียนรับ
143.วัดหนองเมือง	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 08:48:49 น.
144.ชุมชนตำบลหินบึก	✔ ลงทะเบียนรับแล้วเมื่อ 26 พค 2565 07:08:58 น.

**ตัวอย่างหนังสือเผยแพร่
และตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ**

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐

โรงเรียนวัดบ้านดาบ ๕๗ หมู่ ๑๓
ตำบลโก่งธนู อำเภอมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคงคาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทคัดย่อ การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่
๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ และเอกสารประกอบ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรีวิหัทธ นาจพิณิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านดาบ” มีความประสงค์จะเผยแพร่ผลการประเมินโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทาง
ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และขอความอนุเคราะห์
ในการตอบรับการเผยแพร่ผลงาน ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังว่าคงได้รับความ
ร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(วิหัทธ นาจพิณิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดบ้านดาบ

โทร. ๐๘๗-๑๒๐๕๒๗๒

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๒๐๑/๓๖

โรงเรียนวัดคงคาราม
ตำบลหัวสำโรง อำเภота่าวัง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๕๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดคงคาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดคงคาราม ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรัณย์ภัทร กาญจนาคม)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคงคาราม

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดคงคาราม

โทร ๐๘๙-๓๙๙-๑๖๕๖

e-mail: konkaramschool๑๒๒@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๔๓/๕๗

โรงเรียนวัดทองแห่งนิสยาราม
หมู่ที่ ๕ ต.บางขันหมาก
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ
อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดบ้านตาบ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดทองแห่งนิสยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดทองแห่งนิสยาราม ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวภัทราพร มีสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทองแห่งนิสยาราม

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดทองแห่งนิสยาราม
โทร. ๐๙๒-๒๘๖๔๕๔๖

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๒๓/๓๓

โรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑
ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง
จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑ ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสังวาลย์ บุญยวงค์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนพิบูลสงเคราะห์ ๑

โทร. ๐๘๙๑๗๙๑๓๓๔

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๓๐๔๗/๕๐

โรงเรียนวัดหนองคู
ตำบลหนองกระเบียน อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดหนองคู อำเภอบ้านหมี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดหนองคู อำเภอบ้านหมี่ ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกิตติพร อักษรเสือ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองคู

โรงเรียนวัดหนองคู

โทร. ๐๘๘-๔๒๕๒๓๒๘

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๔๐๔๓/๕๕

โรงเรียนวัดหนองพิมาน

๘๐ ม.๖ ต.โคกสำโรง

อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดหนองพิมาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดหนองพิมาน ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางชนัญญา มหาภาพ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองพิมาน

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดหนองพิมาน

โทร. ๐๙-๑๗๒๔-๒๙๑๙

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๑๐๕๔ /๕๗

โรงเรียนวัดโบสถ์ หมู่ ๔
ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๗๒๔๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดโบสถ์ ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวรณ์ พูลฤทธิ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโบสถ์

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดโบสถ์
โทร. ๐๙๓-๒๕๒๘๗๓๕

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๓๘/๑๒๙

โรงเรียนวัดไผ่ใหญ่
ต.ดอนโพธิ์ อ.เมืองลพบุรี
จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นาจพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดไผ่ใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดไผ่ใหญ่ ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวปภาภัสสร กิจจิชัยศรนากุล)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่ใหญ่

การบริหารงานบุคคล

โทร. ผอ. ๐๙๕๖๙๖๓๙๑๖

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๓๐๑๒/๘๕

โรงเรียนบ้านสระเตย ๑๑๗ หมู่ ๔
ตำบลหนองทรายขาว อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนบ้านสระเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนบ้านสระเตย ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุนีย์ ไพร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสระเตย

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนบ้านสระเตย

โทร. ๐๘๙-๘๒๙๕๖๙๓

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๐/๕๘

โรงเรียนวัดนิคมสามัคคีชัย
หมู่ ๖ ต.นิคมสร้างตนเอง
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดนิคมสามัคคีชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดนิคมสามัคคีชัย ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรัตนา กางกรณ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิคมสามัคคีชัย

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดนิคมสามัคคีชัย
โทร. ๐๘๓-๔๒๔๙๘๗๘

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๓๐๐๑/๙๔

โรงเรียนชุมชนตำบลหินปัก
ตำบลหินปัก อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นาจพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนชุมชนตำบลหินปัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนชุมชนตำบลหินปัก ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ชินบุตร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนตำบลหินปัก

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร ๐๘๑-๒๘๔๕๑๑๐

งานธุรการโรงเรียน ๐๘-๑๙๙๔-๗๘๓๘

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๔๐๔๗ / ๗๒

โรงเรียนอนุบาลบ้านเพนียด

ตำบลเพนียด อำเภอกอศำโรง

จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๒๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นัจพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนอนุบาลบ้านเพนียด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนอนุบาลบ้านเพนียด ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอรุณี ดวงแก้ว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านเพนียด

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนอนุบาลบ้านเพนียด

โทร.๐๘๖-๘๐๗๔๖๐๙

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๒๐๐๖/๑๒๔

โรงเรียนบ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก
๓๘ หมู่ ๕ ตำบลบ้านเบิก อำเภอกำแพง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๕๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นาคพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนบ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษานี้

บัดนี้ ทางโรงเรียนบ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอลงกรณ์ งามกุศล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนบ้านม่วงอยู่ประยงค์ ณ บ้านเบิก

โทร. ๐๘-๐๑๐๘-๓๖๔๕

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๓๐๒๒/๖๙

โรงเรียนวัดดงพลับ(ประชานุเคราะห์)
ตำบลดงพลับ อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๑๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดดงพลับ(ประชานุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดดงพลับ(ประชานุเคราะห์) ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางปรียา สุนทราเดชองกูร)

ครูชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดงพลับ(ประชานุเคราะห์)

งานธุรการ โรงเรียนวัดดงพลับ

โทร ๐๙๙-๕๔๘๕๕๕๗๐ , ๐๙๒-๔๙๓๔๕๖๕

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๒๙/๖๔

โรงเรียนวัดชีแวง หมู่ที่ ๕
ตำบลจี้วราย อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดชีแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดชีแวง ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(จัสสิบเอกบรรเจิด สุกกุรา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชีแวง

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดชีแวง

โทร. ๐๘๘ - ๒๘๒๕๙๐๑

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๔๐๒๔/๕๖

โรงเรียนบ้านวังขอนขว้าง
๕๓/๑ หมู่ ๓ ต.วังขอนขว้าง
อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี ๑๕๑๒๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนบ้านวังขอนขว้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนบ้านวังขอนขว้าง ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวผกาวรรณ เอกวัฒน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังขอนขว้าง

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านวังขอนขว้าง
โทร. ๐๘๑-๓๐๖๑๐๓๕

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๖๙ /๗๐

โรงเรียนวัดหนองบัวขาว
ตำบลเขาสามยอต อำเภอมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดหนองบัวขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดหนองบัวขาว ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไชยชัย ศรีรักษา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองบัวขาว

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดหนองบัวขาว
โทร. ๐๘๒- ๒๓๓๓๐๖๔

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๒๐๑๘/๖๗

โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี (สังวรราชานุสรณ์)
ตำบลบางงา อำเภอกำแพง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๕๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธ นาคพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดโพธิ์ศรี (สังวรราชานุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษานั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดโพธิ์ศรี (สังวรราชานุสรณ์) ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนภารัตน์ เชื้อสุวรรณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์ศรี (สังวรราชานุสรณ์)

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี (สังวรราชานุสรณ์)

โทร. ๐๘๐-๑๐๖๓๑๒๑

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๖๒/๔๐

โรงเรียนวัดยาง ณ รังสี
หมู่ที่ ๒ ตำบลตะลุง อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิวิธัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดยาง ณ รังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดยาง ณ รังสี ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจร ฤทัยเข้มชื่น)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนวัดยาง ณ รังสี
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดยาง ณ รังสี

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนวัดยาง ณ รังสี
โทร. ๐๘๖-๕๔๑-๘๘๘๔

ที่ ศธ. ๐๔๑๒๙.๐๑๐๗๕/๕๖

โรงเรียนวัดอัมพวัน หมู่ ๑
ต.บางขันหมาก อ.เมืองลพบุรี
จ. ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านดาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “ การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านดาบ ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดอัมพวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดอัมพวัน ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ส.ต.ต.

(ณรงค์ ยศิศักดิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอัมพวัน

โรงเรียนวัดอัมพวัน

โทร. ๐๘๔-๔๘๒๒๐๘๑

ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๓๐๒๘/๖๕

โรงเรียนวัดธรรมิการาม
ตำบลบางขาม อำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๘๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ ๐๔๑๒๙.๐๑๐๕๓/๖๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ในหัวข้อเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โรงเรียนวัดบ้านตาบ” พร้อมทั้งได้เผยแพร่ให้กับโรงเรียนวัดธรรมิการาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดธรรมิการาม ได้รับเอกสารดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจันทิมา ผลอินทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธรรมิการาม

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โรงเรียนวัดธรรมิการาม

โทร. ๐๙๗ ๐๗๓ ๖๙๙๙๙

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ผ่านทางเพจ Facebook และเว็บไซต์ทางการศึกษา

คศ.4 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

@yasuminNonthamatPaew · การศึกษา

หน้าหลัก เกี่ยวกับ รูปภาพ วิดีโอ เพิ่มเติม ▾

เกี่ยวกับ

ดูทั้งหมด

📌 เพจนี้ให้บริการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ, คศ 4 หรือ คศ5 ส่ง pdf ของบทความคัดย่อเข้า inbox (เผยแพร่ให้ฟรี)

👍 8,185 คน ใจสิ่งนี้ซึ่งรวมถึง เพื่อนของคุณ 35 คน

✅ 8,788 คนติดตามเพจนี้

🗨️ ปกติแล้วตอบกลับภายในไม่กี่ชั่วโมง
ส่งข้อความ

📁 การศึกษา

📷 รูปภาพ/วิดีโอ

โพสต์ที่ปกปิดไว้

คศ.4 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
23 เมษายน · 🌐

คศ.4 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

1 มิถุนายน เวลา 10:13 น. · 🌐

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผอ.คศ.4

📌 ชื่อเรื่อง: การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ

📌 ชื่อผู้วิจัย : ว่าที่ ร.ต.วิฑูรย์ นาทพิณีจ

📌 ปีการศึกษา : 2563

<https://drive.google.com/.../1tglabXKG6EMjp3SHKOR.../view...>

การประเมินครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ โดยใช้รูปแบบซิปบี (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 214 คน ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการประเมินพบว่า

1. การประเมินด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ

DRIVE.GOOGLE.COM

บทความคัดย่อ-ประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก-ผอ.วิฑูรย์-31-5-65.pdf

การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาม
ชื่อผู้ประเมิน ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นาคพินิจ
ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาม โดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาม ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 214 คน ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการประเมินพบว่า

1. การประเมินด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ตามลำดับ
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ และวัสดุและอุปกรณ์มีเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ตามลำดับ
3. การประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้รับผิดชอบต่อสังคม ตามลำดับ
4. การประเมินด้านผลผลิต คุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านความรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาความรู้ได้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน และนักเรียนนำความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อและเทคโนโลยี นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนักเรียนสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ และ 3) ด้านความรับผิดชอบ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และนักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาม ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวม หลังดำเนินโครงการสูงกว่าก่อนหลังดำเนินโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การประเมินด้านผลผลิต ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงบวกและค่านิยมที่พึงปรารถนาแก่นักเรียน และนักเรียนมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

โดย : pair_compu

เมื่อ : 03 มิ.ย. 2565 เวลา 14:49 น.

URL : <https://www.kruwandee.com/forum.html?wbid=84637>

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
โดยการตีพิมพ์ลงวารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**EDU
TRU**
วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
แบบตอบรับการตีพิมพ์บทความ

ที่ คศ.มรท. ๐๐๒/๒๕๖๔

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้พิจารณาบทความและมีมติให้อนุมัติตีพิมพ์

บทความเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑
โรงเรียนวัดบ้านดาด

ผู้แต่ง ว่าที่ร้อยตรีวิทวัส นาจพิณีจ

กำหนดการตีพิมพ์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ เล่มที่ ๓ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔

(อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ)

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

 กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ISSN 2773-885X
 ๓๒๑ ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
 โทรศัพท์/โทรสาร ๐๓๖-๔๑๑-๑๑๒
<http://education.tru.ac.th>
 E-Mail: edutru.journal@gmail.com

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรม และผลงานจากการดำเนินโครงการ

ภาพกิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 1 โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด “ด้านความใฝ่เรียนรู้”

กิจกรรมที่ 1 เสียงตามสายภาษาวันละคำ

กิจกรรมที่ 2 แหล่งเรียนรู้ภาษาพัฒนาอ่านเขียน

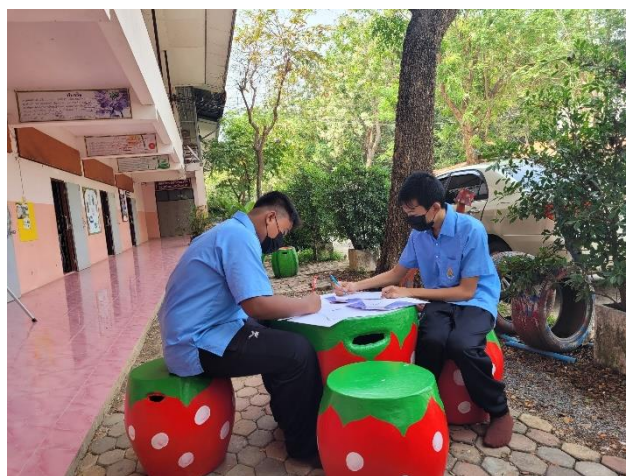

กิจกรรมที่ 3 อ่านเขียนทุกวันช่วยกันบ้านโรงเรียน

กิจกรรมที่ 4 คลินิกหมอภาษาพัฒนาอ่านเขียน

กิจกรรมที่ 5 คลังความรู้มุ่งสู่อนาคต

กิจกรรมที่ 6 ชุมชนของฉันแบ่งปันงานอาชีพ

กิจกรรมที่ 7 พัฒนาการเรียนรู้ก้าวไกลกับ ICT

กิจกรรมที่ 8 ค่ายพลังปัญญาพัฒนาการเรียนรู้

**ภาพกิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 2 โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านตาบ “ด้านความคิดสร้างสรรค์”**

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาทักษะและกระบวนการคิด

กิจกรรมที่ 2 สร้างทุกวันพากันคิด

กิจกรรมที่ 3 โลกสวยด้วยทักษะชีวิต

กิจกรรมที่ 4 พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมหุ่นยนต์และวิทยาการคำนวณ

กิจกรรมที่ 5 โภชนาการดี ชีวิตมีสุข

กิจกรรมที่ 6 ขยับกายสบายชีวิต

กิจกรรมที่ 7 สื่อสร้างสรรค์รู้เท่าทันโลก

กิจกรรมที่ 8 เยาวชนไทยยุคใหม่ห่างไกลยาเสพติด

ภาพกิจกรรมตามโครงการย่อยที่ 3 โครงการพัฒนาคุณลักษณะเชิงบวก
ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนวัดบ้านดาด “ด้านความรับผิดชอบ”

กิจกรรมที่ 1 เยวชนวัยใสใส่ใจจิตอาสา

กิจกรรมที่ 2 นักเรียนดีมีจิตสาธารณะ

กิจกรรมที่ 3 ประชาธิปไตยสร้างได้ในโรงเรียน

การเลือกตั้งประธานนักเรียน
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียนวัดบางพลี

เบอร์	ชื่อ	พรรค	คะแนน	รวม
๑	ด.ช. ชัยสิทธิ์ ชัยมงคล	ประชาธิปไตย	๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙	50
๒	ด.ช. ชัยวัฒน์ ฉายแสง	EDUCATION	๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙	48
๓	ด.ช. ชัยวัฒน์ ฉายแสง		๙๙ ๙๙ ๙๙ ๙๙	21
๔	ด.ช. ชัยวัฒน์ ฉายแสง		๙๙ ๙๙ ๙๙	14

กิจกรรมที่ 4 มารยาทที่ดีที่ตัวเรา

กิจกรรมที่ 5 จิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมที่ 6 รักดี มีวินัย หัวใจจิตอาสา

กิจกรรมที่ 7 คุณธรรมความซื่อตรง

กิจกรรมที่ 8 โรงเรียนปลอดภัยห่างไกลโควิด

ภาพกิจกรรมการประกวดแข่งขันหุ่นยนต์ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาบ

เลขที่ TRRO-นร-๕๓๕ / ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายราธิป คำเทศ

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ม.๑-๓

การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ครั้งที่ ๑ Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ขออำนาจพระให้ประสบความสำเร็จสูงสุด ความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ วาที่ร้อยตรี

สำเนาถูกต้อง

(วิฑูรย์ นางพินิจ)

(นายอัมพร พินะสา)

426

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เลขที่ TRRO-นร-๓๑๙ / ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เด็กหญิงเพชรรัตน์ บุญรุ่ง

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ม.๑-๓

การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ครั้งที่ ๑ Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ขออำนาจพรให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าตลอดไป **สำเนาถูกต้อง**

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ ที่ร้อยตรี

(วิฑูรย์ นางพินิจ)

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เลขที่ TRRO-นร-๘๗๘ / ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอขอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายสันติสุข ยุวัฒน์ชนะ

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ป.๑-๖

การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชนไทยด้านหุ่นยนต์ครั้งที่ ๑ Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ขออำนาจพรให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

สำนักงานถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตรี

(วิฑูริย์ นามจพิณิจ)

(นายอัมพร พิณะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เลขที่ TRRO-นร-๘๗๙ / ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายธีรพงศ์ ภูเขา

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ป.๑-๖

การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยต้านหุ่นยนต์ครั้งที่ ๑ Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

ขออำนาจพรให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตรี

(วิฑูรย์ นาวพินิจ)

(นายอัมพร พิณะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และ ชมรมขอนแก่นโรบอท

KHONKAEN
THAILAND
Manual Robot Challenge

เกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายธนภูมิ รุมนรัตน์

โรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1

การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล (Robot Soccer Competition) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
การแข่งขันหุ่นยนต์เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ
Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 at NakhonSawan

THAILAND [Manual] (Robot) Challenge 2020

ดำเนินการโดย

วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 วาทีร้อยตรี

ณ โรงเรียนสิริมพุกศึกษา อ.สิมพู่ จ.ขอนแก่น

(วิฑวัส นางพินิจ)

(นายสุภชัย จันนุ่น)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

(นายสุภชัย โพธิ์สุ)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร

2020

TMRC
Thailand Manual Robot Challenge

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และ ชมรมขอนแก่นโรบอท

KHONKAEN

THAILAND

Manual Robot Challenge

เกียรติบัตรฉบับนี้ไว้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายธนภัทร รุมนรัตน์

โรงเรียนวัดบ้านตาบ ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1

การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล (Robot Soccer Competition) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
การแข่งขันหุ่นยนต์เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ
Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 at NakhonSawan

TMRC [Manual] [Robot] Challenge (2020)
สำนักงานผู้ทดลอง

วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ว่าที่ร้อยตรี

ณ โรงเรียนสิชลพหุศึกษา อ.สิชลพหุ จ.ขอนแก่น

(วิฑวัส นาจพิมิจ)

(นายสุภชัย จันน่วม)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

(นายสุภชัย ไพรส์สุ)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานศึกษารังการจ้งหวัดขอนแก่น

ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระกรมศึกษารขอนแก่น เขต 5 และชมรมขอนแก่นโรบอ

เกียรดิบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายศิริสิทธิ์ ชัยพิพัฒน์

โรงเรียนวัดบ้านตาบ

ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การแข่งชันหุ่นยนต์เพื่อคัดเลือกระดับนานาชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ (IRO 2020) International Robotic olympiad Hongkong 2020 ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง

Thailand (Manual) Robot Challenge 2020

ณ โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น

(วิทวิธ นากษิณ)

วันที่ 18-19 มกราคม พ.ศ. 2563

(นายสุภชัย จันปุ่ม)

ศึกษารังการจ้งหวัดขอนแก่น

สำนักงานศึกษาริการจังหวัดขอนแก่น
ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระกรมศึกษขอนแก่น เขต 5 และชมรมขอนแก่นโรบอท
เกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กหญิงวิศรา รูปประสาท
 โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๓ การแข่งขันหุ่นยนต์ตระกูลโทท ระดับประถมศึกษา

การแข่งขันหุ่นยนต์เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติ (IRO 2020)
 International Robotic olympiad Hongkong 2020 ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง

Thailand] [Manual] [Robot] Challenge 2020

ณ โรงเรียนชุมชนบ้านวังเพิ่ม อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น
 วันที่ 18-19 มกราคม พ.ศ. 2563

(นายสุกษัย จันปุ่ม)
 ศึกษาริการจังหวัดขอนแก่น

โรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรนี้เพื่อแสดงว่า

โรงเรียนวัดบ้านดาบ

ได้รับรางวัล ระดับดี ในการประกวดนวัตกรรมทางการศึกษาภายใต้สถานการณ์ COVID-๑๙
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑

ขอให้ความสุข ความเจริญ และเป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษาสืบไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๓

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตรี

(วิทวัส นางพินิจ)

(นายณรงค์ ชุมहनันทน์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑

รางวัลดีเด่น/ผลงานดีเด่นของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านดาด ปีการศึกษา 2563

(ที่มา : รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนวัดบ้านดาด (SAR) ปีการศึกษา 2563)

รางวัลเกียรติบัตรของสถานศึกษา

1. โรงเรียนวัดบ้านดาด ได้รับรางวัล ระดับดี ในการประกวดนวัตกรรมการศึกษาภายใต้สถานการณ์ COVID-19 โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด สพ.ลพบุรี เขต 1

2. โรงเรียนวัดบ้านดาด ได้รับรางวัล ระดับชมเชย ในการประกวดนวัตกรรมการสิ่งแวดล้อม โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด สพ.ลพบุรี เขต 1

รางวัลเกียรติบัตรของผู้บริหาร

1. ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

2. ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Sheepdog Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

3. ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

4. ว่าที่ร้อยตรีวิฑูรย์ นางพินิจ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

รางวัลเกียรติบัตรของครู

1. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ได้รับรางวัลครูดีในดวงใจ ประจำปี พ.ศ.2563 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

3. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์ฟุตบอลเตะจุดโทษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

4. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์เลี้ยงแกะ ระดับประถมศึกษา เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

5. ว่าที่ร้อยตรีทรงวิทย์ รอนไพริน ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์เลี้ยงแกะ ระดับประถมศึกษา เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

6. นายภาคภูมิ เชื้อสวาย ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์ฟุตบอลเตะจุดโทษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

7. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

8. นายชำนาญ จันทร์อินทร์ ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

9. นายภาคภูมิ เชื้อสวาย ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

10. ว่าที่ร้อยตรีทรงวิทย์ รอนไพริน ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

รางวัลเกียรติบัตรของนักเรียน

1. เด็กชายนราธิป คำเทศ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

2. เด็กชายธนภัทร รุมนัตนะ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

3. เด็กชายธนภูมิ รุมนัตนะ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์เตะฟุตบอล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

4. เด็กชายสันติสุข ยูวัฒน์นะ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์เลี้ยงแกะ ระดับประถมศึกษา เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

5. เด็กชายธีรพงศ์ กุษา ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์เลี้ยงแกะ ระดับประถมศึกษา เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

6. เด็กชายนราธิป คำเทศ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์ฟุตบอลเตะจุดโทษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

7. เด็กหญิงเพชรรัตน์ บุญรุ่ง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์ฟุตบอลเตะจุดโทษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อคัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าแข่งขันระดับนานาชาติ วันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดขอนแก่น

8. เด็กชายสันติสุข ยูวัฒน์นะ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Sheepdog Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

9. เด็กชายธีรพงศ์ กุษา ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Sheepdog Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

10. เด็กชายธีรพงศ์ กุษา ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

11. เด็กชายสันติสุข ยูวัฒน์ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

12. เด็กชายธีรพงศ์ กุษา ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

13. เด็กชายสันติสุข ยูวัฒน์ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

14. เด็กชายธีรพงศ์ กุษา ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

15. เด็กชายสันติสุข ยูวัฒน์ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ป.1-6 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

16. เด็กชายนราธิป คำเทศ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

17. เด็กหญิงเพชรรัตน์ บุญรุ่ง ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Robot Horizontal Bar Climbing Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

18. เด็กชายนราธิป คำเทศ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

19. เด็กหญิงเพชรรัตน์ บุญรุ่ง ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม Hand Generator Triathlon Robot Relay Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

20. เด็กชายธนภูมิ รุมนัตนะ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

21. เด็กชายธนภัทร รุมนัตนะ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรม Robot Penalty Shoot-out Competition ม.1-3 การแข่งขันหุ่นยนต์พัฒนาศักยภาพเยาวชนชาวไทยด้านหุ่นยนต์ ครั้งที่ 1 Thailand Robot & Robotic Olympiad 2020 วันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2563 ณ จังหวัดนครสวรรค์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านตาบ ปีการศึกษา 2563

(ที่มา : รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนวัดบ้านตาบ (SAR) ปีการศึกษา 2563)

1. ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มีคุณภาพ : ระดับ ยอดเยี่ยม

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

มีคุณภาพ : ระดับ ดีเลิศ

2. ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมินแต่ละระดับ				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ป.1	14	0	0	4	10	14	100
ป.2	18	0	0	10	8	18	100
ป.3	18	0	0	7	11	18	100
ป.4	16	0	7	4	5	9	56.25
ป.5	13	0	0	6	7	13	100
ป.6	21	0	0	10	11	21	100
ม.1	17	0	0	7	10	17	100
ม.2	20	0	0	9	11	20	100
ม.3	10	0	1	0	9	9	90
รวม	147	0	8	57	82	139	94.56
ร้อยละ	100	0	5.44	38.78	55.78	94.56	94.56

3. ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนตามระดับผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ป.1	14	0	0	0	14	14	100
ป.2	18	0	0	0	18	18	100
ป.3	18	0	0	6	12	18	100
ป.4	16	0	0	9	7	16	100
ป.5	13	0	0	1	12	13	100
ป.6	21	0	0	7	14	21	100
ม.1	17	0	0	7	10	17	100
ม.2	20	0	0	5	15	20	100
ม.3	10	0	1	1	8	9	90
รวม	147	0	1	36	110	146	99.32
ร้อยละ	100	0	0.68	24.49	74.83	99.32	99.32

4. ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ปีการศึกษา 2563 ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับผ่านขึ้นไป

สมรรถนะสำคัญ	จำนวนนักเรียนตามระดับผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
1. ความสามารถในการสื่อสาร	0	0	8	13	21	100
2. ความสามารถในการคิด	0	0	10	11	21	100
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	0	0	10	11	21	100
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	0	0	10	11	21	100
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	0	0	2	19	21	100
รวม	0	0	8	13	21	100

5. ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ปีการศึกษา 2563 ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับผ่านขึ้นไป

สมรรถนะสำคัญ	จำนวนนักเรียนตามระดับผลการประเมิน				ระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ
	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
1. ความสามารถในการสื่อสาร	0	1	0	9	9	90
2. ความสามารถในการคิด	0	1	3	6	9	90
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	0	1	3	6	9	90
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	0	1	3	6	9	90
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	0	1	0	9	9	90
รวม	0	1	2	7	9	90

6. ผลการประเมินการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Area Test) ปีการศึกษา 2563

วิชา	ร้อยละของนักเรียนที่ได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป								
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3
ภาษาไทย	92.86	94.44	94.12	93.75	100	100	100	100	100
คณิตศาสตร์	85.71	66.67	94.12	81.25	84.62	90.48	94.12	100	100
วิทยาศาสตร์	92.86	100	70.59	43.75	92.31	100	100	100	100
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	92.86	88.89	94.12	100	92.31	95.24	100	100	100
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	78.57	55.56	76.47	75	92.31	85.71	94.12	100	100
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	100	100	94.12	100	100	100	88.24	100	100

7. ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ด้านภาษาไทย	63.91	47.76	47.46
ด้านคณิตศาสตร์	51.25	41.30	40.47
รวมความสามารถทั้ง 2 ด้าน	57.58	44.53	43.97

8. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562- 2563

ความสามารถ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ความก้าวหน้าในการพัฒนา
	2562	2563	
ด้านภาษาไทย	47.54	63.91	+16.37
ด้านคณิตศาสตร์	47.00	51.25	+4.25
รวมความสามารถทั้ง 2 ด้าน	47.27	57.58	+10.31

*****

ประวัติผู้ประเมิน

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรี วิทวัส นางพินิจ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	121/5 ถนนรามเดโช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบ้านดาบ ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2540 ประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2552 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2555 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2553 ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2555 ครู คศ. 1 โรงเรียนพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2558 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2559 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดชีแฉะ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2562 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านดาบ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี